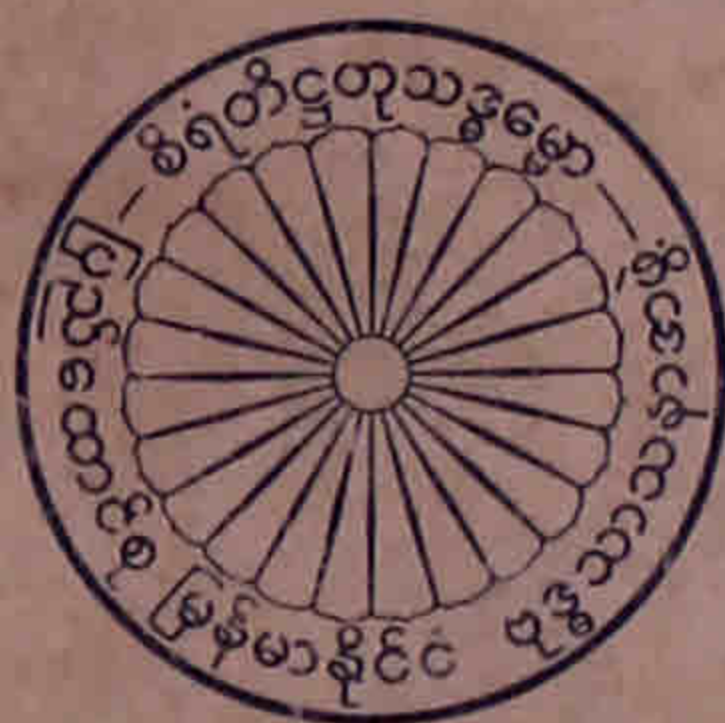

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဠိကာ

ဝိနာယ

ဒုတိယတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပံ့နှံ့တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၁

ကောဇာ ၁၃၂၉

ခရစ် ၁၉၆၇

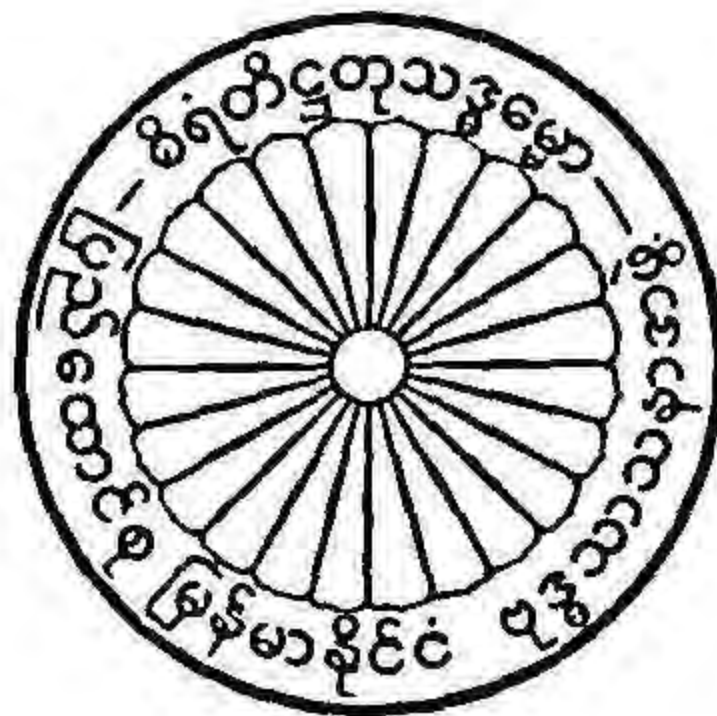
အက္ခမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

ဒုတိယတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ဦးချက်-ဒေါ်စော

နှင့်

သွီး-မကြင်ရွှေ၊ မကြင်မေ၊ မကြင်ထွေး တို့၏

ကောင်းမှု

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ မဟာဋီကာနိဿယ ဒုတိယတွဲ အုပ်ရေ-၁၀၀၀)

အိမ်အမှတ် (၅၈) ၉-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

၁၉၆၇-ခု ဇူလိုင်လ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက် — ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ (ဇမ္ဗုဒီပကျောင်းဆောင် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပဋိဝိသောဓက
သံဃာအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး) အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ်)
ဦးလှမောင် M.A., M.S., B.L. (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၈၇၉/၀၅၂၂) က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ

ဒုတိယတွဲ

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၇-ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁
၁။	အနုဿတိ-ဟူသောပုဒ်၌ အနု-သဒ္ဓါ ဝိစ္ဆာအနက်၌ ဖြစ်ကြောင်း၊ သတိ-သဒ္ဓါသည်လည်း အနု-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သော်လည်း အနက်ထူးကို မဟောကြောင်းစသည် ကို ဖွင့်ပြချက်	၁
၂။	ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-ဗုဒ္ဓကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းဟူရာ ၌ ဗုဒ္ဓမည်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟံအစရှိသော ဂုဏ် တော်တို့ကိုသာလျှင် အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း	၂
၃။	နိဗ္ဗာန် သီလ စာဂ သဒ္ဓါစသည်တို့သည် ဓမ္မာနုဿတိ၌ အတွင်းဝင် သင့်ပါလျက် ဥပသမာနုဿတိ သီလာ- နုဿတိစသည်ဖြင့် အသီးအခြား ဆိုခြင်း၏အကြောင်း	၂
၄။	အဝေစ္စပ္ပဿာဒေါ-ပုဒ်၏အဖွင့်	၃
၅။	ပဋိသန္ဓိနေန-ပုဒ်၏ အဖွင့်	၄
၆။	ဝါသနာဟူသည်မှာ ကိလေသာကင်းပြီးသော ကာလ၌ လည်း ကိလေသာရှိစဉ်က ပြုနေကျဖြစ်၍ အသျှင်ပိလိန္ဒ- ဝစ္ဆမထေရ်အားကဲ့သို့ အကျင့်ပါလာသော အမူအရာ မျိုး ဖြစ်ကြောင်း	၅
၇။	သာမညအားဖြင့် ပြဆိုခြင်းသည် ရည်ရွယ်ချက်အား လျော်စွာ ဝိသေသ၌ တည်ကြောင်း	၆
၈။	ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ဟူသည်မှာ ဉာဏ်တော်၏ ကြည်လင်ရာ ဌာန (ဝါ) ကာလဖြစ်ကြောင်း	၈-၁၆
၉။	အနုမတဂ္ဂံ-ပုဒ်၏ အဖွင့်	၈
ဝိသုဒ္ဓိ ဋီ နိဿယ ၂ (က)-ပ-မ-ဗ-သ-စ		

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀။	နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ ဘုမ္မံ-၌ အဆုံးအဖြတ်	၁၂
၁၁။	အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့ကို ကမ္မဝဋ်၌ ထည့်သွင်း ရခြင်း၏အကြောင်း	၁၃
၁၂။	အကြောင်းတပါး၏ အကျိုးဖြစ်ငြားသော်လည်းအခြား တရား၏ ပစ္စယမည်သေးကြောင်း	၁၄
၁၃။	အရဟံ-ပုဒ်၏ အဖွင့် ဋီကာနည်း	၁၆
၁၄။	သဗ္ဗညုတညာဏ်နှင့် အနာဝရဏဉာဏ် အရတူကြောင်း	၂၈
၁၅။	သဗ္ဗညုတညာဏ်သည် အလုံးစုံကို တကြိမ်တည်းဖြင့် သိသလောစသည် စိစစ်ချက်	၃၀
၁၆။	သမန္နာဂတနှင့် ပရိပုဏ္ဏတို့၏ ပြည့်စုံပုံချင်း အထူး အဆုံးအဖြတ်	၃၄
၁၇။	ဘုရားအလောင်းတော်၏ အကျင့်ကို မဟာဗောဓိယာန- ပဋိပဒါ-ဟု ဆိုထားခြင်း	၃၉
၁၈။	သုဂတ-ပုဒ်၏ အဖွင့်ဋီကာနည်း	၄၁
၁၉။	သတ္တ သင်္ခါရ ဩကာသလောကပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထ	၄၅
၂၀။	မဂ်ဖိုလ်တရားတို့သည် အကြောင်းနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ကုန် သော်လည်း လောက မမည်ကြောင်း	၄၈
၂၁။	အာသယ-၏ ဝစနတ္ထနှင့် အရကောက်တို့ကို ပြခြင်း	၄၉
၂၂။	သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ အဆုံးအဖြတ်	၅၀
၂၃။	အနုသယကို အနာဂတ်ကိလေသာဟု ဆိုခြင်း	၅၁
၂၄။	ရေကို တဖက်သို့ရောက်အောင် ကျော်လွန်စေရာဖြစ်၍ ကန္တာရမည်ကြောင်း	၆၆
၂၅။	မကောင်းမှု အပြစ်ပပျောက်စေရန် ဆုတောင်းစကားကို အသမရိသနဟု ဆိုကြောင်း	၇၆
၂၆။	ပိသောဒရာဒိ အဆုံးအဖြတ်	၈၀
၂၇။	ဝိပရိယေသာ အရာ၌ ဝိပရိယာသာ သင့်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်	၈၁
၂၈။	မာရ်ငါးပါးကို ပယ်ပုံနှင့် ၎င်းငါးပါးတို့ မာရမည်ခြင်း အကြောင်း	၈၃
၂၉။	ပိဋနုဋ္ဌ စသော သစ္စတ္ထ ၁၆-ပါးအဖွင့်	၈၈
၃၀။	ဒိဗ္ဗဝိဟာရစသော ဝိဟာရ ၃-ပါး	၉၀
၃၁။	ကာယဝိဝေကစသော ဝိဝေက ၃-ပါး	၉၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၂။	ဘဂဝါ-ပုဒ်အဖွင့် ဋီကာနည်း	၉၁
၃၃။	အပရမ္ပနိယာ-ပုဒ်၏ အဆုံးအဖြတ်	၉၃
၃၄။	စွန့်ခြင်းကြီး ၅-ပါး သရုပ်	၉၅
၃၅။	သမန္နာနေန္တော သမန္နာဟာရော သမန္နေသတိ သမန္နာဂတော သိမ် သမ္ပန္နတိ-ပုဒ်တို့၌ ရုပ်ပြီးပုံ အဆုံး အဖြတ်	၉၈
၃၆။	ပဟာနသမ္ပဒါစသည်ကို ပြခြင်း	၁၀၄
၃၇။	တဇ္ဇာပညတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သဘောတရားကို ရှုသင့်ကြောင်း	၁၀၉

၂-ဓမ္မာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ ၁၁၁

၃၈။	ဓမ္မာနုဿတိကထာ၌ အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္နာဂတေန-ဟု မဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို စိစစ်ချက်	၁၁၁
၃၉။	သာသနဗြဟ္မစရိယနှင့် မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို သရုပ်ဖော် ပြချက်	၁၁၉
၄၀။	သင်္ကာသနာ-စသည်တို့၏ အနက်အဖွင့်	၁၂၁
၄၁။	အက္ခရ-ပဒ-စသည်တို့၏ ဝစနတ္ထကို ပြချက်	၁၂၃
၄၂။	အန္တဒ္ဓယ ၄-မျိုးကို ပြဆိုချက်	၁၃၁
၄၃။	ဝိညဟိ-ဟု သာမညဆိုသော်လည်း အဝဓာရဏအနက် နှင့်တကွ ယူသင့်သည်ကို သိစေလို၍ ဗာလာနံ ပန အဝိ- သယော စေသ-ဟု မိန့်ဆိုကြောင်း ဖွင့်ပြချက်	၁၃၄

၃-သံသာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ ၁၃၅

၄၄။	အရိယ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကိုပြဆိုချက်	၁၃၅
၄၅။	အရိယာတို့သည်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကအစစ်မည်ကြောင်း	၁၃၆
၄၆။	ဇိမ္မ,ဝက်,ကုဋိလခေါ် အကောက်သုံးပါး	၁၃၇
၄၇။	အနုတ္တရံ-ပုဒ်ဖြင့် အလွန်အကဲမရှိဟူ၍သာ အနက် ရသော်လည်း အတူလည်းမရှိဟု ဆိုလိုကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၄၂

[သ] ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ ဒုတိယဘွဲ့ မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၄-သီလာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၂
၄၈။	တဏှာ၏ကျန်အဖြစ်မှ လွတ်စေခြင်းဟူသည် ဝိဝဇ္ဇူပ- နိဿယအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း	၁၄၃
၄၉။	သဘာဂဝုတ္တိ-သဘောတူသောဖြစ်ခြင်း ရှိပုံကို ပြဆိုချက်	၁၄၄
	၅-စာဂါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၅
၅၀။	ဒါနနှင့် သံဝိဘာဂကို ခွဲခြားပြချက်	၁၄၅
	၆-ဒေဝတာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၈
၅၁။	စာတုမဟာရာဇိကာ-စသော ပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထကို ပြ ဆိုချက်	၁၄၉
	၇-ပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၁
၅၂။	အတ္တဝေဒ-စသည်၏ အဖွင့်	၁၅၁
၅၃။	သမ္မာဓေ ဩကာသာဓိဂမ-အဖွင့်	၁၅၃
	၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	မရဏသတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၄
၅၄။	မရဏသတိ၏ အာရုံဖြစ်သော သေခြင်းသည် စုတိခန္ဓာ တို့၏ ပျက်စီးခြင်းပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း မရဏသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော ယောဂီတို့အား ဇီဝိ- တိန္ဒြေ၏ပျက်စီးခြင်းအဖြစ်ဖြင့် ထင်တတ်သောကြောင့် ဇီဝိတိန္ဒြေယဿ ဥပစ္ဆေဒေါ-ဟု ဖွင့်ပြကြောင်း ရှင်း လင်းချက်	၁၅၄
၅၅။	သမုစ္ဆေဒမရဏသည် များစွာမတွေ့ရသောကြောင့်၊ ခဏိကမရဏသည် ဉာဏ်၌ ထင်ခဲ့သောကြောင့်၊ သမ္မု- တိမရဏသည် သံဝေဂ၏ အကြောင်း မဟုတ်သော ကြောင့် ၎င်းတို့ကို မရဏသတိအရာ၌ မယူအပ် ကြောင်း	၁၅၅
၅၆။	အာဂုရေန္တော-ပုဒ်၏ အနက်အဆုံးအဖြတ်	၁၅၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၇။	အသောကမင်းတရားကြီး၏ နောက်ဆုံးပိုင်းကာလ၏ အကြောင်းအရာ	၁၆၁
၅၈။	လက္ခဏာငယ် (၈၀) မှ အချို့ကို ထုတ်ပြချက်	၁၆၈
၅၉။	သင်္ခါရတို့၏ ခဏ လျင်မြန်ပုံကို ရင်ဆိုင်ပြောလောသော နတ်သား နှစ်ယောက်တို့၏ ဦးခေါင်း၌ ခြေ၌ ဖွဲ့ချည် ထားသော သင်ဓုန်းသွားချင်းဆုံမိပြီး လွဲသွားသည့် ခဏထက် လျင်မြန်ကြောင်း ဥပမာပြခြင်း	၁၇၅
၆၀။	လောကုတ္တရာနှင့် အရူပဈာန်တို့သည် သဘာဝဓမ္မအာရုံ ၌ အပ္ပနာသို့ ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဖော်ပြ ချက်	၁၇၉
	ကာယဂတာသတိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၈၀
၆၁။	သာသနာပဉ္စ ပညာရှိရသေ့တို့သည် ကိုယ်ကို အသုဘဟု သိကြသော်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းအဖြစ်ဖြင့်ကား မသိကြ သောကြောင့် အညတြ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ-စသည်ကို ဆိုကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၈၀
၆၂။	ဓာတုမနသိကာရဖြင့် ဥပစာသမာဓိ ပြီးစီးငြားသော် လည်း သမ္မသနစာရ ပြဓာန်းသောကြောင့် ဓာတုမန- သိကာရပဗ္ဗကို ဝိပဿနာဝသဖြင့် ဟောအပ်သည်ဟု ဆိုကြောင်း	၁၈၂
၆၃။	ဒုတ္တိ သာကာရ-ပုဒ်၌ အာကာရ-နှင့် ပကာရ-အနက်တူ ကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၈၄
၆၄။	ဒုတ္တိ သာကာရကို သရဇ္ဈာယ်ရင်းဈာန်ရ၍ ဝိပဿနာရှု သဖြင့် သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ကြောင်း ပြဆို ချက်	၁၈၅
၆၅။	အညတ္တာပေါဟနသဘောကို ဖွင့်ပြခြင်း	၁၈၈
၆၆။	သုဘစသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းမိသော ကေသာစသည် သည်လည်း ဗဟိဒ္ဓါပုထုတ္တာရမ္မဏမည်ကြောင်း	၁၈၉
၆၇။	သက္ခိဘဗ္ဗော-ပုဒ်၏ အဖွင့်	၁၉၄
၆၈။	သတိ သတိ အာယတနေ-ဟူရာ၌ သတိ သတိ-ကို ဝိစ္ဆာ အနက်ဟု ဖွင့်ကြောင်း	၁၉၅
၆၉။	စိတ်ကို နှိပ်ခြင်း စသည်ပြုပုံကို ဖွင့်ပြချက်	၁၉၅

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ကောဠာသဝဝတ္ထာပနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀။	အဒ္ဓါရိဋ္ဌက-ပုဒ်နက် အဆုံးအဖြတ်			၁၉၇
၇၁။	အကြောင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ကာရဏဟု ခေါ်သင့်ကြောင်း			၂၀၁
၇၂။	အာစာမ-သဒ္ဓါ ထမင်းရည်ဟော ဖြစ်ကြောင်း			၂၀၄
၇၃။	ယဝနဃဋ္ဌ-သဒ္ဓါ ရေစစ်အိုးဟော ဖြစ်ကြောင်းအဆုံးအဖြတ်			၂၀၆
၇၄။	သုတ္တန္တနယေန-အရာ၌ သုတ္တန္တနယေန-ဟု ရှိသင့်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်			၂၀၇

အာနာပါနသတိကထာဝဏ္ဏနာ

				၂၁၀
၇၅။	ဘာဝနာ-ပုဒ်၏ အနက်သည် ဥပ္ပါဒန ဝစုနဖြစ်ကြောင်း			၂၁၂
၇၆။	အာနာပါနသတိ သမာဓိသည် ပဋိပက္ခကို ပယ်ရာ၌ အခြားသမာဓိထက် ထူးကြောင်း			၂၁၆
၇၇။	အဝဓာရဏ မပါသော်လည်း သာဝဓာရဏအနက် ယူသင့်သော ပုဒ်များရှိကြောင်း			၂၁၈
၇၈။	အရည ရုက္ခမူလ သုညာဂါရတို့သည် ဥတု ၃-ပါး ဓာတ် ၃-ပါး စရိုက် ၃-ပါးတို့နှင့် လျော်ကြောင်း ရှင်းပြချက်			၂၂၁
၇၉။	အဿာသ-ဝင်သက်, ပဿာသ-ထွက်သက်-ဟု အနက်ပြန်ခြင်း၏ သာဓကပါဠိ			၂၂၅
၈၀။	၉-ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသည်ဟု ဆိုသော်လည်း တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်အား ၃-ပါးသော အခြင်းအရာကိုသာ ရကြောင်းပြဆိုချက်			၂၂၇
၈၁။	ကာယသင်္ခါရ-ပုဒ်၌ လိုအပ်သော ကာယသင်္ခါရနှင့် မလိုအပ်သော ကာယသင်္ခါရတို့ကို ထုတ်ပြခြင်း			၂၃၅
၈၂။	စိတ်နှင့်ကိုယ် ငြိမ်သက်စွာဖြစ်လတ်၍ အဿာသ ပဿာသတို့ သာ၍ သာ၍ သိမ်မွေ့သွားကြကြောင်း ပြဆိုချက်			၂၃၇
၈၃။	သံ+အနု+အာဟာရ-မှ သမန္နာဟာရ- ပြီးပုံကို ပြဆိုချက်			၂၃၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၄။	နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာမှစ၍ ဗလဝဝိပဿနာ မည်ကြောင်း၊ ထိုမှ ရှေး၌ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ မည်ကြောင်း	၂၃၉
၈၅။	ရုန့်ရင်းသော ကာယသင်္ခါရတို့ကြောင့် ဖြစ်သော အာနု- မနု-စသည်ကို ဖွင့်ပြချက်	၂၄၀
၈၆။	အာနာပါနဒေသနာ၌ ပဌမစတုက္ကကိုသာလျှင် အာဒိ- ကမ္မိက၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းအဖြစ်ဖြင့် ဟောသည် ဟူရာ၌ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ ရည်ကြောင်း၊ ဝိပဿနာ ကမ္မ- ဋ္ဌာန်းအလိုအားဖြင့်မူ ကြွင်းသော စတုက္က ၃-ပါးတို့၌ လည်း အာဒိကမ္မိက၏ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်သေးကြောင်း	၂၄၄
၈၇။	အနိစ္စလက္ခဏာ စသည်ကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းကြောင့် ဝိပဿနာသည် သလ္လက္ခဏာ မည်ကြောင်း	၂၄၇
၈၈။	ရေထဲနစ်မြုပ်နေသူ စသည်တို့အား ဝင်သက် ထွက်သက် မရှိခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို ဖော်ပြချက်	၂၆၁
၈၉။	ပါရိသုဒ္ဓိ* ပတ္တုကာမော-ဟူသော ပါဌ၌ ဖိုလ်ကို ရခြင်း ငှါငှင်း နောက်ခြင်း ဝင်စားခြင်းငှါငှင်း အလိုရှိလတ် သော်-ဟူသော အနက်ကို ဖွင့်ပြပြီးလျှင် သလ္လက္ခဏာ ဝိဝဋ္ဌနာ ၂-ပါးလုံး၏ အလိုဖြင့် ရခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၊ သလ္လက္ခဏာသက်သက်ဖြင့် ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုရှိသည် ဟု ခွဲခြား၍ ယူအပ်ကြောင်း ဖွင့်ပြချက်	၂၆၇
၉၀။	အာနာပါနဒေသနာ ဒု-တ-စ-ဟူသော စတုက္ကသုံးခုတို့၌ သီးခြား ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာနည်းမရှိဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဆို ထားရာဝယ် ပဌမစတုက္ကအလိုအားဖြင့် ဈာန်ရပြီး ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဝေဒနာနုပဿနာ စိတ္တာနုပဿနာ ဓမ္မာနုပဿနာတို့အရ ဟောထားသော ဒေသနာ ဖြစ်သောကြောင့်ဟု အကြောင်းပြထားခြင်း	၂၆၉
၉၁။	သံဝေဒီ-ဟု ဆိုလျှင်ပင် ပြီးသင့်ပါလျက် ပဋိ-ကို ထည့်၍ ပဋိသံဝေဒီ-ဟု ဆိုခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကိုပြခြင်း	၂၆၉
၉၂။	အာရုံဖြစ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို သိလျှင် အာရမ္မဏိက ပီတိကိုလည်း သိကြောင်း	၂၆၉
၉၃။	တစုံတခုသောပရမတ်တရား၏ သဘာဝလက္ခဏာ သာ- မညလက္ခဏာကိုသိလျှင် ထိုပရမတ်တရားကို သိပြီးဖြစ် ကြောင်းပြဆိုချက်	၂၇၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉၄။	သညာနှင့် ဝေဒနာ ၂-ပါးလုံးပင် စိတ္တသင်္ခါရမည်ငြား သော်လည်း ဝေဒနာနုပဿနာ၏ အရာဖြစ်သော ကြောင့် ဝေဒနာကိုသာ ဆိုလိုရကား သညာသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ-ဟု သညာကို အပ္ပဓာနပြု၍ဆိုကြောင်း	၂၇၅
၉၅။	ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ ဟူသည်မှာ ဝိပဿနာစိတ်၏ခဏ မျှတည်တံ့သော ခဏိကသမာဓိဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုခဏိက သမာဓိသည် ရှုအပ်သောအာရုံ၌ တမျိုးတည်းသော တည်တံ့ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်အသပ်ထပ်ဆက်၍မပြတ် ဖြစ်နေလျှင် ဆန့်ကျင်ဖက်နိဝရဏတို့သည် မနှိပ်စက် အပ်သည်ဖြစ်၍ အပ္ပနာဈာန်သို့ရောက်နေဘိသကဲ့သို့ပင် စိတ်ကို မတုန်မလှုပ်အောင် ထားနိုင်ကြောင်းပြဆိုချက်	၂၇၆-၇
၉၆။	ပျက်ခြင်း-ဘင်သည် အနိစ္စလက္ခဏာ၏ အလွန်အကဲဆုံး အဖို့ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အပျက်ဘင်ကိုမြင်သော ယောဂီသည် အနိစ္စ-ဟု ရှုမြင်ကြောင်းစသည်ကို ဖွင့်ပြ ချက်	၂၇၇
၉၇။	နိရောဓေတိ-ပုဒ်၌ ရာဂကို ချုပ်စေ၏-ဟူသော အနက် နှင့် ပစ္စက္ခဉာဏ်ဖြင့် သင်္ခါရတရားအပေါင်း၏ ချုပ်ခြင်း ကို ရှုမြင်သကဲ့သို့ မျက်မှောက်မမြင်ရသည့်သင်္ခါရတရား အပေါင်းကိုလည်း ချုပ်သည်ဟူသော အနုမာနဉာဏ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းရှုမြင်၏ဟူသောအနက်တို့ကိုဖွင့်ပြခြင်း	၂၇၇-၈
၉၈။	ပဋိနိဿဇ္ဇတိ-ပုဒ်၌ နှစ်ပါးသော ပဋိနိဿဂ္ဂတို့ဖြင့် ဖွင့် ပြခြင်း	၂၇၈
၉၉။	အနိစ္စာနုပဿနာစသော ၇-ပါးသော အနုပဿနာတို့ ၏အဖွင့်	၂၇၈-၉
၁၀၀။	ဥပ္ပါဒ ဝယ အညထတ္တ-တို့၏ အဖွင့်	၂၈၀
၁၀၁။	ခဏိကဇရာဟု ခေါ်သော ခဏိကဌိလည်း ရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်	၂၈၀
၁၀၂။	ပါကဘာဝ-မသင့် ပါဂဘာဝ-သာသင့်ကြောင်း အဆုံး အဖြတ်	၂၈၁
၁၀၃။	ခယဝိရာဂ အစ္စန္တဝိရာဂ ၂-ပါးလုံးဖြင့် ဝိရာဂါနုပဿနာ မည်ပုံ ဝိရာဂါနုပဿ မည်ပုံတို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၂၈၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၄။	မမြဲဟု မရှုမြင်နိုင်ပါမူ မြဲသည်ဟု ယူလျက် ဖြစ်သင့် ဖြစ်ထိုက် ဖြစ်နိုင်သော ကိလေသာတို့ကို၎င်း၊ ထိုကိလေ သာတို့လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကံ အဘိသင်္ခါရတို့ကို၎င်း၊ ထိုကိလေသာ အဘိသင်္ခါရ နှစ်ပါးလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကို ၎င်း အနိစ္စာနုပဿနာက တဒင်္ဂပဟာန်ဖြင့် ပယ်ကြောင်း	၂၈၃
၁၀၅။	ဘဝစရိမက၊ ဈာနစရိမက၊ စုတိစရိမက ဖြစ်သော အဿာသ ပဿာသတို့ကို ပြဆိုချက်	၂၈၅
	ဥပသမာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၈၇
၁၀၆။	ပညတ်သည်လည်း ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်မှတ်အပ်သော ကြောင့် ဓမ္မမည်ရကား ထိုကို နှစ်စေရန်အလို့ငှါ ဓမ္မာ- ပုဒ်ကို သဘာဝါ-ဟု ဖွင့်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၈၇
၁၀၇။	ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိခြင်းဟူသော ဘာဝနှင့် တကွဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ်တရားသည် သဘာဝ မည်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၈၇
၁၀၈။	နိဗ္ဗာန်၏ သစ္စ အစရှိသော အမည်များအဖွင့်	၂၈၉
	၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	မေတ္တာဘာဝနာကထာဝဏ္ဏနာ	၂၉၃
၁၀၉။	မေတ္တာဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် အဒေါသစေတ သိက်ဖြစ်ကြောင်း၊ ခန္တိ-သည်းခံခြင်းဟူသည် အဒေါသ ပြဓာန်းသော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကြောင့် မေတ္တာပြီးစီးလျှင် ခန္တိလည်း ပြီးစီးကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၂၉၃
၁၁၀။	အပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည် အကျိုးမဆောင်သူ အကျိုးမဲ့ပြုသူ ဟူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် ၂-မျိုးရှိကြောင်း၊ ထိုတွင် မိမိ နှင့် ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုသူသည် ဝေရီပုဂ္ဂိုလ် မည်ကြောင်း၊ မိမိနှင့် ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို မဆောင် သူ အပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ဆောင်သူတို့သည် အပ္ပိယ-မုန်းအပ်သူမည်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၉၅
၁၁၁။	အနဝဇ္ဇသုခ အဗျာသေကသုခ စသည်ကို ပြဆိုချက်	၂၉၈
၁၁၂။	မိမိ၌ မေတ္တာပွားခြင်းသည် အတ္တသိနေဟ ဟူသော	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ဘေးရန်ကြောင့် အပ္ပနာကို မဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း	၃၀၀
၁၁၃။	အတ္တကာမ-မိမိကိုယ်ကို အလိုရှိသူဟူသည် မိမိ၏ စီးပွား ချမ်းသာကို အလိုရှိသူပင် ဖြစ်ကြောင်း	၃၀၁
၁၁၄။	သီမာသမ္ဘေဒ ဟူသည်မှာ မိမိကိုယ်၊ ချစ်အပ်သူ၊ ရန်သူ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သူဟု ခွဲခြားခြင်းမရှိပဲ ညီတူညီမျှ ချမ်းသာစေလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၃၀၂
၁၁၅။	ပိယဂရုဋ္ဌာနိယပုဂ္ဂိုလ်၌ မေတ္တာပွား၍ နိုင်နင်းသောအခါ အတိပိယပုဂ္ဂိုလ်ကို ပိယပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်၌ထား၍ ပွားအပ် ကြောင်း၊ ထို၌ နိုင်နင်းပြန်သောအခါ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကို ပိယပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်၌ထား၍ ပွားအပ်ကြောင်း၊ ထို၌ နိုင် နင်းပြန်သောအခါ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှေးဦးစွာ မဇ္ဈတ္တ အဖြစ်၌ထားပြီးလျှင် ထိုမှတဖန် ပိယပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်၌ ထား၍ မေတ္တာပွားအပ်ကြောင်းများကို ပြဆိုချက်	၃၀၃
၁၁၆။	ရှေးဦးစွာ အမျက်ထွက်သူကို တုန့်ပြန်၍ အမျက်ထွက် လျှင် ထိုတုန့်ပြန်၍ အမျက်ထွက်သောသူသည် ပဌမ အမျက်ထွက်သူထက် သာ၍ ယုတ်ညံ့ကြောင်း ရှင်းပြ ချက်	၃၀၅
၁၁၇။	အစွယ်၌ အရောင်ခြောက်မျိုးရှိသောကြောင့် ဆဒ္ဒန်ဆင် မည်ကြောင်း ဖွင့်ပြချက်	၃၁၄
၁၁၈။	ဥဘတောဗျူဠ-ပုဒ်၏အနက်	၃၁၇
၁၁၉။	အတ္တ ပိယ မဇ္ဈတ္တ ဝေရီတို့သည် မေတ္တာမပွားမီ၌ အသီး အသီး တည်ရှိနေကြသောကြောင့် အသီးအသီး သီမာ- နယ်ပယ်မည်ကြောင်း၊ ညီတူဖြစ်အောင် မေတ္တာကို ပွားစေပြီးသောအခါ ထိုနယ်ပယ် ပျက်သွားသော ကြောင့် သီမာသမ္ဘေဒမည်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၃၂၁
၁၂၀။	သမန္နာဂတံ-ပုဒ်ပြီးပုံကို ဖော်ပြချက်	၃၂၃
၁၂၁။	ဖရဏန္တရာဒိဋ္ဌာနံ-ပုဒ်နှင့် ၎င်း၏အနက် အဆုံးအဖြတ်....	၃၂၇
၁၂၂။	ဗျာပဇ္ဈ-အဗျာပဇ္ဈ-ပုဒ်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်	၃၂၉
၁၂၃။	သတ္တ ပါဏ ပုဂ္ဂလ ဟူသော ဝေါဟာရတို့သည် ရူဠီ အားဖြင့် သတ္တဝါအားလုံးကိုပင် ဟောကြောင်း ပြဆို ချက်	၃၃၁

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁၂၄။ ချမ်းသာစွာအိပ်ရသည်ဟူရာ၌ အိပ်ခြင်းသည် ကိုယ်ကို
လဲလျောင်းကာမျှအိပ်ခြင်း၊ ဘဝင်ကျလျက် အိပ်ပျော်
ခြင်းသို့ ရောက်လျက် အိပ်ခြင်းဟု ၂-မျိုးရှိရာ ထို ၂-မျိုး
လုံး၌ပင် ချမ်းသာကြောင်းပြဆိုချက်

၃၃၆

၁၂၅။ အိပ်မက်ကောင်းကိုသာ မြင်မက်သည် ဟူသောစကား
ကို တွေ့ကြုံခံစားဘူးသည်ကို မြင်မက်ခြင်း၊ နတ်တို့က
ဆောင်ပြသည်ကို မြင်မက်ခြင်းတို့ အလိုအားဖြင့် ဆို
ကြောင်း၊ ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းကြောင့်လည်း အိပ်
မက်ကောင်းကိုသာ အများအားဖြင့် မြင်မက်တတ်
ကြောင်း ပြဆိုချက်

PP2

၁၂၆။ ဝိသုဒ္ဓိသေဝ်သည် ရောက်လေရာရာကျောင်း၌ အာ-
ဂန္တုပင် ဖြစ်သော်လည်း အာဝါသိကတို့ကဲ့သို့ပင် ကျင့်
ဝတ်ကို ပြုကျင့်လျက်နေ၏။ ၎င်းကို သမပ္ပဝတ္တဝါသဟု
ဆိုကြောင်း၊ အပရေဆရာတို့အလိုအားဖြင့် မေတ္တာ
ဝိဟာရဖြင့် အညီအမျှနေခြင်းကို ဆိုကြောင်း

२२०

၁၂၇။ မေတ္တာစွာနိမ္မိတပါးသောစွာနိမ္မိတ၌ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရခြင်း အစရှိသော အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ရနိုင်ကြောင်း သို့သော် ဤမေတ္တာစွာနိမ္မိတ အကျိုးအာနိသင်အလုံးစုံကို ရနိုင်သောကြောင့် ဤ၌ ၎င်းအကျိုးတို့ကို အထူးဖော်ပြကြောင်း

PPB

ကရုဏာဘာဝနာဝိပဿနာ

290

၁၂၈။ သတ်ခြင်း ဖြတ်ခြင်း ဆုံးရှုံးစေခြင်း လာဘ်တိတ်အောင်
အားထုတ်ခြင်းစသည်ဖြင့် ညှဉ်းဆဲသောသူအား လာဘ်
မရခြင်း ရပြီးသောလာဘ်၏ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း
မကောင်းသတင်းကျော်စောခြင်း စသော မျက်မှောက်
၌ မကောင်းကျိုးများ ဖြစ်တတ်ကြောင်း၊ နောင်
တမလွန်၌လည်း အပါယ်သို့ ကျရောက်တတ်ကြောင်း၊
လူ့ဘဝသို့ ရောက်လာပြန်လျှင်လည်း အမျိုးညွှံခြင်း
အရုပ်ဆိုးခြင်း အနာများခြင်း အသက်တို့ခြင်း ဥစ္စာ
မဲ့ခြင်း စသော မကောင်းကျိုးများကို ရတတ်ကြောင်း
စသည်ဖြင့် ညှဉ်းဆဲခြင်း၏ အပြစ်တို့ကို ဆင်ခြင်ပုံ

293

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၃၄၇

၁၂၉။ ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည် ပိယဘာဝမတ္တဖြင့်သာလျှင် မုဒိတာ၏ ပဒဋ္ဌာန် မဖြစ်ဟု ဆိုရာ၌ ဝိသေသနိဝတ္တိ အနက်ရှိသော မတ္တ-သဒ္ဓါဖြင့် သောမနဿပဋိသန္ဓေရှိခြင်း မျက်နှာအမြဲ ရှင်ခြင်း ရှေးဦးစွာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုတတ်ခြင်း နားဝင်ချိုသောစကားရှိခြင်း ပြေပြစ်သောစကားရှိခြင်း ဝမ်းမြောက်စေတတ်ခြင်း စသော မုဒိတာ၏ ပဒဋ္ဌာန် ဖြစ်သော ဂုဏ်ထူးဝိသေသတို့မှ ကင်းသည်ကို ပြကြောင်း၊ ဧဝံ - (သာလျှင်) သဒ္ဓါဖြင့် ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏ ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း စသည်ကို၎င်း မုဒိတာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုဖြစ်ခြင်းကို၎င်း နှစ်စေကြောင်း ဖွင့်ပြချက် ၃၄၇

၁၃၀။ အတိတ် အနာဂတ် ဟူရာ၌ မျက်မှောက်ဘဝအတွင်း အတိတ် အနာဂတ်ကိုသာ ယူအပ်ကြောင်း၊ ဘဝတပါး၌ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ မသက်ရောက်ကြောင်း ၃၄၈

၁၃၁။ အနာဂတ်ချမ်းသာကို မြှော်၍ မုဒိတာကို ပွားစေရာ၌ အနာဂတ်ချမ်းသာရေးကို အာဒေသနာ-ခေါ် တင်ကြို၍ အတပ်ဟောခြင်း စသည်ဖြင့်၎င်း၊ အနုမာနဖြင့်၎င်း သိနိုင်ကြောင်း ပြဆိုချက် ၃၄၉

ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၃၅၀

၁၃၂။ မကျေပြန်သေးသောဈာန်သည် အထက်ဈာန်၏ ပဒဋ္ဌာန် မဖြစ်သောကြောင့်ပဂုဏ၊ ဖြင့် အထူးပြု၍ ပဂုဏတတိယဈာန်-ဟု ဆိုကြောင်း ၃၅၀

၁၃၃။ သန္တသဘာဝတော(တ္တာ)ဟူသောစကားသည် နည်းပြစကားမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သုခုမတာ ပဏီတတာ ဝိဒူရကိလေသတာ ဝိပုလဖလတာ စသည်တို့လည်း ဥပေက္ခာ၏ အကျိုးအာနိသင်များဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုချက် ၃၅၂

၁၃၄။ မိမိကိုယ်၌ ချစ်ခြင်းအားကြီးသောကြောင့် ဝေရီကို လျစ်လျူရှုရခြင်းထက် မိမိ၌ လျစ်လျူရှုရခြင်းက သာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၍ ခဲယဉ်းသည်။ ထို့ကြောင့် ဥပေက္ခာကို ပွားစေရာ၌ မိမိကိုယ်ကို နောက်ဆုံးထား၍ ပြဆိုကြောင်း	၃၅၄
၁၃၅။	ကသိုဏ်းနိမိတ် အာနာပါနိမိတ်တို့၌ဖြစ်သော တတိယ ဈာန်သည်လည်း ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဈာန်နှင့် ရူပ ဈာန် စသည်အဖြစ်ဖြင့် သဘာဝအဖြစ် ရှိငြားသော် လည်း ထိုသဘာဝအဖြစ်သည် အာရုံမတူသောကြောင့် ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဈာန်ကို ရခြင်း၏ အကြောင်း မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အာရမ္မဏဝိသဘာဝတာယ-ဟု မိန့်ဆိုကြောင်း ရှင်းပြချက်	၃၅၅
	ပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၆
၁၃၆။	သမ္မုတိ ဥပပတ္တိ ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မာ ၃ မျိုးကို အကျယ် ပြခြင်း	၃၅၆
၁၃၇။	မြတ်စွာဘုရားသည် ဗြဟ္မုတ္တမ-ဥတ္တမဗြဟ္မာမည်ကြောင်း	၃၅၇
၁၃၈။	မေတ္တာဟူသော ချစ်ခြင်းသည် အကျိုးစီးပွားကိုပြုသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဆာလောင် တပ်မက်လျက်ဖြစ်သော တဏှာသိနေဟ ချစ်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း	၃၅၈
၁၃၉။	တဏှာသိနေဟသည် ဗျာပါဒနှင့် စိတ်တခုတည်း၌ မယှဉ် ငြားသော်လည်း ၎င်းကို မပယ်တတ်သောကြောင့် ဗျာပါဒ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကား မဖြစ်ကြောင်း	၃၅၈
၁၄၀။	မောဒန္တိ တာယ-ဟူသော ကရုဏာဘာဝနိဒ္ဒေသနှင့် သယံ ဝါ မောဒတိ-ဟူသော ကတ္တုနိဒ္ဒေသတို့သည် ဥပစာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ပရမတ်သဘောတရားတို့သည် အလို၌ မဖြစ်ခြင်း ၎င်းတို့ကို အလိုသို့မလိုက်စေနိုင်ခြင်း ကြောင့် ဝသဝတ္တနကို နှစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ မောဒန- မတ္တမေဝ ဝါ တံ-ဟု ဘာဝနိဒ္ဒေသကို ဆိုကြောင်း ရှင်းပြချက်	၃၅၉
၁၄၁။	ရာဂသည် မေတ္တာယောင်ဆောင်၍ လှည့်စားတတ် ကြောင်း	၃၆၁
၁၄၂။	သောကသည် ကရုဏာယောင်ဆောင်၍ လှည့်စား တတ်ကြောင်း	၃၆၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄၃။	ရာဂသည် မေတ္တာ၏ နီးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၄
၁၄၄။	ဗျာပါဒသည် မေတ္တာနှင့် သဘောမတူသောကြောင့် မေတ္တာ၏ ဝေးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၅
၁၄၅။	သောကသည် ကရုဏာ၏ နီးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၆
၁၄၆။	ဝိဟိံသာသည် ကရုဏာ၏ ဝေးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၆
၁၄၇။	ပဟာသဟု ခေါ်သော လောဘသဟဂုတ်သောမနဿ ဖြင့် ရှင်မြူးခြင်းသည် မုဒိတာ၏ နီးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၇
၁၄၈။	သူတပါးစည်းစိမ်၌ မပျော်မွေ့နိုင်သော အရတိသည် မုဒိတာ၏ ဝေးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၇
၁၄၉။	ရူပံ သာ နာတိဝတ္တတိ-အဆင်းရူပါရုံတို့ကို ထိုဥပေက္ခာသည် မလွန်မြောက်နိုင်-ဟူရာ၌ အဆင်းရူပါရုံလျှင်အာရုံရှိသော ကိလေသာတို့ကို မလွန်မြောက်နိုင်ဟု ဆိုလိုကြောင်း	၃၆၈
၁၅၀။	အညာဏုပေက္ခာသည် ထင်ရှားရှိနေသော ဂုဏ်နှင့် အပြစ်တို့ကို မကြံစည်မဆင်ခြင်မှု၍ သက်သက် လျစ်လျူ ရှုတတ်သောကြောင့် ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာနှင့် သဘောတူ၍ နီးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၉
၁၅၁။	ရာဂနှင့် ပဋိသတ္တိသည် ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာနှင့် သဘောမတူသောကြောင့် ဝေးသောရန်သူဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၉
၁၅၂။	သုခိတာ ဟောန္တု စသည်ဖြင့် ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို ပွားစေရာ၌ သုခ စသော ပရမတ်ကို အာရုံပြုခြင်းရှိငြားသော်လည်း ၎င်းပရမတ်ကို အာရုံပြုခြင်းသည် ဝိပဿနာ ရှုရာ၌ကဲ့သို့ မပြဓာန်း၊ သတ္တဝါပညတ်ကိုသာလျှင် ပဓာနအားဖြင့် အာရုံပြုကြောင်း	၃၇၀

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁၅၃။ ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ပါရမီတော်အလုံးစုံတို့ကို ဖြည့်ဆည်းပူးသောအားဖြင့် ပွားစေအပ်ပြီးသောဂုဏ်ရှိတော်မူကြသောကြောင့် ဘုရားအလောင်းတော် တို့သည် ဗြဟ္မာမည်ကြောင်း ထိုအလောင်းတော်တို့သည် အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏ စီးပွားကိုဆောင်ခြင်း စီးပွားမဲ့ကို ပယ်ခြင်း ပြည့်စုံသည်၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်း အဂတိမလိုက်ပဲ အလယ်အလတ် သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့ဖြင့် အပြစ်ကင်းလျက် နေကြရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဗြဟ္မာဝိဟာရမည်ကြောင်းတို့ကို ပြဆိုချက်

၃၇၂

၁၅၄။ ဗျာပါဒါဒီနံ နိဿရဏတ္တာဗျာပါဒ စသည်တို့၏ ထွက်သွားရာ ကုန်ရာ-၎င်းတို့မှ ထွက်မြောက်ရာဖြစ်သောကြောင့် မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့သည် သောမနဿနှင့် အမြဲယှဉ်ကြသည်ဟူသောစကားထဲ၌ အပ္ပနာဟော နိဿရဏကို ဆိုထားသောကြောင့် အပ္ပနာမှ ရှေးအဖို့၌မူ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို ခွင့်ပြုကြောင်း ပြဆိုချက်

၃၇၆

၁၅၅။ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာမ္ပ ယု၍ ဆိုပုံကို ဖော်ပြချက်

၃၇၇

၁၅၆။ ရခါစဖြစ်၍ မပွားအပ်သေးသော သမာဓိသည် နောက်၌ ဖြစ်ပွားလတံ့သော သမာဓိတို့၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သောကြောင့် မူလသမာဓိမည်ကြောင်း၊ ၎င်းကို ခဏိက သမာဓိဟူ၍လည်း ခေါ်အပ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုချက်

၃၇၉

၁၅၇။ အပ္ပမညာတို့သည် သစ္စ စာဂ ဥပသမ ပညာဟူသော ၄-ပါးသောအဓိဋ္ဌာန်တို့ကဲ့သို့ အလုံးစုံသောပါရမီတော်တို့ကို ထက်ဝန်းကျင် အကြွင်းမဲ့ ပြည့်စုံအောင်ပြုတတ်ကြောင်း အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ပြချက်

၃၈၆

၁၅၈။ ပါရမီတော်တို့၏ အဓိဋ္ဌာန် ၄-ပါးလျှင် တည်ရာရှိကြောင်း အကျယ်ပြဆိုချက်

၃၈၉

၁၀-အာရပ္ပနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပဌမာရပ္ပကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၁

၁၅၉။ ဝက်ပက်ခံရ၍ ပြေးလေသောခွေးသည် ထမင်းအိုးကို ဝက်ထင်၍ လန့်သကဲ့သို့၎င်း၊ တစ္ဆေကြောက်တတ်သော

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သူသည် ထန်းပင်ငုတ်တို့ကို တစ္ဆေ () ၍ လန့်သကဲ့သို့ ၎င်း ပြဆိုသော ဥပမာတို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၃၉၅
၁၆၀။	ယာနုပုတောဌို-၌ ပတောဌို-ပုဒ် အဆုံးအဖြတ်	၃၉၉
၁၆၁။	ပဋိသသညာတို့ကို မပယ်ရသေးသောကြောင့် ရူပဈာန် ကို ဝင်စားနေသောသူသည် အသံကြောင့် သမာပတ်မှ ထသည်၊ ၎င်းတို့ကို ကောင်းစွာပယ်အပ်ပြီးဖြစ်သော ကြောင့် အရူပဈာန်ကို ဝင်စားနေသောသူသည် ကြီးစွာ သောအသံကြောင့်သော်လည်း ထိုသမာပတ်မှ မထ ကြောင်း ပြဆိုချက်	၄၀၃
၁၆၂။	ကသိဏုဂ္ဂါဒိမာကာသသည် ဥပ္ပါဒ ဝယဟူသော အပိုင်း အခြားမရှိသောကြောင့် အနန္တမည်ကြောင်း ပြဆို ချက်	၄၀၄
၁၆၃။	ကသိဏုဂ္ဂါဒိမံ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၄၀၅
၁၆၄။	ဘေသဇနောင် သကတ္တ၌ ဣ-ပစ္စည်းဖြင့် ဘေသဇ-ဟု ပြီးသကဲ့သို့ အာကာသာနန္တနောင် သကတ္တ၌ ဣ-ပစ္စည်း ဖြင့် အာကာသာနဉ္စ-ဟု ပြီးပုံကို ပြခြင်း	၄၀၅
	ဝိညာဏဉာယတနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၆
၁၆၅။	ဒုတိယာရူပဈာန်စိတ်သည် အာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာ ဖြစ်သောကြောင့် သဘောတရား၌သော်လည်း အပ္ပနာ အလိုအားဖြင့် ဖြစ်ကြောင်း	၄၀၇
	အာကိဉ္ဇညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၀
၁၆၆။	ဝိနာသာဘာဝမေဝ ဒဿေတိ-၌ ဝိနာ အဘာဝမေဝ ဒဿေတိ-ဟူ၍သာ သင့်ကြောင်း	၄၁၂
	နေဝသညာနာသညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၅
၁၆၇။	သညာသည် ရောဂ ဂဏ္ဍ သလ္လတို့နှင့် တူကြောင်း ဖွင့်ပြခြင်း	၄၁၅
၁၆၈။	အာကိဉ္ဇညာယတန-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထအထူးဋီကာနည်း	၄၁၆
၁၆၉။	ထင်ရှားသော သညာကိစ္စမရှိခြင်းကြောင့် သညာဟူ၍ လည်း မဆိုထိုက် မှတ်သားခြင်းဟူသော သညာ၏	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့် သညာမဟုတ်ဟူ၍လည်း မဆိုထိုက်သောသညာရှိသည်ကို ပြဆိုချက်	၄၁၇
၁၇၀။	နေဝသညာ-ပုဒ်၌ န-သဒ္ဓါသည် အဘာဝအနက်ရှိ ကြောင်း၊ နာသညာ-ပုဒ်၌ န-သဒ္ဓါသည် အညအနက်ရှိ ကြောင်း၊ အ-အက္ခရာသည် အဘာဝအနက်ရှိကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုခြင်း	၄၂၀
၁၇၁။	စတုတ္ထာရူပသညာသည် သညာပင်ဖြစ်သော်လည်း သင်္ခါ ရတို့၏ အကြွင်းအကျန်သဘောဖြစ်၍ သိမ်မွေ့ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့် ထင်ရှားသောသညာကိစ္စကို မပြု နိုင်ကြောင်း	၄၂၁
၁၇၂။	ခန္ဓာစသည်ကို အရင်းခံပြုကာ စ၍ ဝိပဿနာရှုပြီးလျှင် ဒွါရအာရုံတို့နှင့်တကွ ဒွါရ၌ ဖြစ်သောတရားတို့ကို ဝိပဿနာရှုသောသူသည် ပကတိဝိပဿကမည်ကြောင်း	၄၂၂
၁၇၃။	ဖဿအစရှိသောတရားတို့ကို အသီးအသီး မခွဲခြမ်းပဲ တပေါင်းတည်းယူ၍ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့် သုံးသပ် ခြင်းကို နယဝိပဿနာဟူ၍၎င်း၊ ကလာပသမ္မသနဟူ၍ ၎င်း ခေါ်ကြောင်း	၄၂၂
၁၇၄။	ဖဿအစရှိသော တရားတို့ကို အသီးအသီးခွဲခြမ်းကာ သရုပ်အားဖြင့် အသီးအသီးယူ၍ အနိစ္စစသည်ဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဟု ခေါ်ကြောင်း	၄၂၂
၁၇၅။	အရက်ထည့်သောခွက်၌ အကြွင်းအကျန် အကပ်အသပ် ရှိနေသောကြောင့် အရက်ရှိနေသည်ဟု ဆိုရသော်လည်း သောက်လောက်အောင်မရှိသောကြောင့် မရှိဟု ဆိုအပ် သော ဥပမာ	၄၂၃
၁၇၆။	နေဝသညာဈာန်ကိုပွားစေရာ၌ သန္တံ-ဟူသော ဘာဝနာ- ကာရကို သုတ္တန်၌ မဟောမူ၍ ဝိဘင်းပါဠိ၌သာ ဟောခြင်းသည် ဝေနေယျဇ္ဈာသယ ဒေသနာဝိလာသ တို့၏ အရာဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြချက်	၄၂၃-၄
၁၇၇။	အစ၌ မထင်ရှားသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အလယ်၌ အဆုံး၌ မထင်ရှားသောကမ္မဋ္ဌာန်းများ	၄၃၀

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁၁-သမာဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

အာဟာရေပဋိက္ခုလဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၄၃၅

၁၇၈။ ရှေး၌ ပြခဲ့ပြီးသော ဥဒ္ဓေသစကားသည် တိက္ခပညာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အရာသာ ဖြစ်၏။ မုဒုပညာ မဇ္ဈိမပညာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုဥဒ္ဓေသစကားမျှဖြင့် နားမလည် နိုင်သေး။ လောက၌ မုဒုပညာ မဇ္ဈိမပညာပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ များရကား ၎င်းတို့အတွက် ထိုဥဒ္ဓေသကို အကျယ် ဖွင့်ပြရန် တာဝန်သည် အဋ္ဌကထာဆရာတို့သို့ အစဉ် ကျသဖြင့် ဆောက်လောက်၏။ ဆောက်လောက်သော တာဝန် ကိုလည်း မချွတ်ကော်ပင် ဆောင်ရွက်သင့်ပေ၏။ ထို့ ကြောင့် ကော သညာတိ-စသည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်တော်မူကြောင်း အနုသန္ဓေ စပ်ပြခြင်း

၄၃၅

၁၇၉။ ကဗဠိကာရော-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း

၄၃၆

၁၈၀။ အာဟာရတို့ကို ၄-ပါးသာ ဟောခြင်း၏ အကြောင်း

၄၃၆

၁၈၁။ ကဗဠိကာရအာဟာရသည် ကလာပ်တူရုပ်တို့အား အာ ဟာရသတ္တိဖြင့် ထောက်ပံ့လျက်ပင်လျှင် သြဇဋ္ဌမကရုပ် ကို ဖြစ်စေတတ်ကြောင်း၊ ဖဿအာဟာရသည် သမ္ပ ယုတ်တရားတို့အား ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ကျေးဇူး ပြုလျက်ပင်လျှင် ဝေဒနာ သုံးပါးကို ဆောင်တတ် ကြောင်း၊ စေတနာအာဟာရသည်လည်း နည်းတူပင် ကျေးဇူးပြုလျက် ပဋိသန္ဓေကို ဆောင်တတ်ကြောင်း၊ ဝိညာဏအာဟာရသည်လည်း နည်းတူပင် ကျေးဇူးပြု လျက် ပဋိသန္ဓေဇာတိ နာမ်ရုပ်ကို ဆောင်တတ်ကြောင်း စသည်တို့ကို ပြဆိုခြင်း

၄၃၇

၁၈၂။ ဘူတကထာနှင့် ဗျဝဇ္ဇေဒကဟူ၍ ဝိသေသန ၂-မျိုးရှိ ရာတွင် ဗျဝဇ္ဇေဒကကိုသာ ဝိသေသနဟု ကျမ်းဆရာ တို့က ဆိုလိုကြောင်း

၄၄၂

၁၈၃။ အသိတ-စသည်၌ တပစ္စည်းကို အနာမဋ္ဌကာလိကတဗ္ဗ ပစ္စည်းဖြင့် ဖွင့်ခြင်းအကြောင်း

၄၄၂

၁၈၄။ စားအပ်သောအစာမှ ကွဲထွက်သော ငါးပါးသောအဖို့ တို့တွင် လောင်စာ ပိုးစာနှင့် ရသဓာတ်ဖြစ်သော အဖို့ တို့ကို မပြခြင်း၏ အကြောင်း

၄၅၅

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁၈၅။ ဒွါရ ၉-ပေါက်တို့မှ ယိုစီးထွက်သည် ဟူသော စကားမှာ ထင်ရှားသော ဒွါရတို့အလိုအားဖြင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အမှန်အားဖြင့် မွေးညင်းတွင်းတို့မှလည်း ယိုစီးထွက်သေးကြောင်း

၄၅၇

၁၈၆။ ကဗဠိကာရာဟာရဟူသော အမည်ပညတ်သည် စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်ကြောင်း၊ ၎င်းအမည်ပညတ်၏ စွဲမှီရာဖြစ်သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တို့သာလျှင် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အာဟာရေ ပဋိက္ခုလသညာသည် ၎င်းပညတ်၏ စွဲမှီရာ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ် ဟူသော သဘာဝဓမ္မကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုချက်

၄၅၉

စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၄၆၁

၁၈၇။ ပိုင်းခြား ဆုံးဖြတ်အပ်သော အာရုံအလိုအားဖြင့် အကဲ့အပြားရှိငြားသော်လည်း ဝဝတ္ထာနအဖြစ်ဖြင့် တမျိုးတည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် ဧကံ ဝဝတ္ထာနံ-ဟု ဆိုကြောင်း၊ တနည်းအားဖြင့်မူ ရှေးအဖို့၌ အာရုံကဲ့ပြားသော်လည်း ကိစ္စပြီးသောအခါ၌ တအာရုံတည်းသာ ရှိသောကြောင့် ဧကံ ဝဝတ္ထာနံ-ဟု ဆိုကြောင်း ရှင်းပြချက်

၄၆၁

၁၈၈။ သဘာဝသရသလက္ခဏတော-ဟူရာ၌ ယာထာဝသရသလက္ခဏတော-ဟု ရှိသင့်ကြောင်း

၄၆၂

၁၈၉။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ပထဝီကသိုဏ်း ကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်တို့ကဲ့သို့ ပညတ်မျှကို မှတ်သောအားဖြင့်လည်း ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ နီလကသိုဏ်းကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်တို့ကဲ့သို့ အညှီစသောအဆင်းကို မှတ်သောအားဖြင့်လည်း ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ သမ္မသနစသော ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ အနိစ္စတာ စသော သာမညလက္ခဏာကို မှတ်သောအားဖြင့်လည်း ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ပထဝီဓာတ်စသည်တို့၏ ကက္ခဋတ္တ စသော သဘာဝကို မှတ်သောအားဖြင့် ဖြစ်ပေသည်၊ ထို့ကြောင့် သဘာဝပလက္ခဏဝသေန-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်ဆိုကြောင်း ဖွင့်ပြချက်

၄၆၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉၀။	သန္တိဋ္ဌာနဟူသည် ဉာဏဝိနိစ္ဆယဖြစ်ကြောင်း၊ ယေဝါပန- ကဝိနိစ္ဆယ ဝိတက္ကာဒိဝိနိစ္ဆယတို့ မဟုတ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၄၆၄
၁၉၁။	ကမ္မဋ္ဌာန - ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၄၆၅
၁၉၂။	အဘယ်ကြောင့် ဓာတ်တို့အလို၊ မဟာဘုတ်တို့ အလို အားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ညွှန်ပြသနည်း - ဟူသောအမေး ကို ဖြေရှင်းချက်	၄၆၆
၁၉၃။	ဓာတ်၏အနက်သည် သဘာဝ - သဘောပင်၊ ၎င်းသည် လည်း သုညတ - သတ္တအဖြစ်မှ ဆိတ်သည်ဟူသော အနက်ပင်၊ ၎င်းသည်လည်း နိဿတ္တ - သတ္တဝါမဟုတ် ဟူသောအနက်ပင်။ ထို့ကြောင့် ပထဝီ ဧဝ ဓာတု ပထဝီဓာတု - ဟု ဝစနတ္ထ ပြုအပ်ကြောင်း	၄၆၆
၁၉၄။	ဗီလာ - ပုဒ်၏ ဝစနတ္တနှင့်ပုဒ်ပြီးပုံကို ပြခြင်း	၄၆၈
၁၉၅။	ကိုယ်တွင်းတရားဟူသမျှသည် ကမ္မဇ ဟုတ်သည် ဖြစ် စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ဥပါဒိန္နမည်ကြောင်း	၄၇၂
၁၉၆။	မတ္တလုဂ်ခေါ် ဦးနှောက်ကို အဋ္ဌိမိဉ္ဇ - ဖြင့် သိမ်းယူ ကြောင်း၊ တနည်းအားဖြင့်မူ ယံ ဝါ ပနညမ္မိ ကိဉ္ဇိ - ဖြင့် သိမ်းယူကြောင်းပြဆိုချက်	၄၇၂
၁၉၇။	ကြေကျက်သောအစာမှ ရသဓာတ်ခေါ် အရည် ထိုမှ တဖန် အသွေး အသား အဆီ အကြော အရိုး ခြင်ဆီ သုက်ဓာတ်တို့ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပွားပုံကို ပြဆိုချက်	၄၇၅
၁၉၈။	အဿာသပဿာသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ - ဟူသောပါဌ် ဖြင့် အဿာသ ပဿာသတို့သည် ကိုယ်မှ အပြင်ဖက်၌ ဖြစ်ခြင်းမရှိဟု ပြကြောင်း၊ စိတ္တဇရုပ်သည် ကိုယ်မှ အပြင်ပ၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ကိုယ်မှ အပြင်သို့ ထွက်သွားသော လေကို အဿာသဟုဆိုသည်မှာ စိတ္တဇ ရုပ်အစဉ်၌ ဖြစ်သော ဥတုဇရုပ် ဖြစ်၍ ဆိုခြင်းဖြစ် ကြောင်းတို့ကို ပြဆိုချက်	၄၇၆
၁၉၉။	ဓာတ်တို့ကိုရှုရာ၌ လက္ခဏာနှင့် ဥပဋ္ဌာနာကာရ ၂-ပါး လုံးကို အဘယ်ကြောင့် ပြပါသနည်း - ဟူသောအမေး၌ ဓာတ်တို့ကို နှလုံးသွင်းလျှင် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်အား လက္ခဏာ	

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ထင်၍ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်အား မိမိ၏ကိစ္စကိုပြုသောအားဖြင့်
ထင်သောကြောင့် ထိုနှစ်ပါးလုံးကို ပြကြောင်း ဖြေ
ရှင်းပြချက် ၄၈၁
- ၂၀၀။ ဥပစာ သမာဓိဟူသောအမည်ကို သဒ္ဓိသုပစာဟူသော
အတင်ရူဠိအလိုအားဖြင့် ဤခာတု ဝဝတ္ထာန် ကမ္မဋ္ဌာန်း
အရာ၌ ဆိုအပ်ကြောင်း၊ အမှန်အားဖြင့်မူ အပ္ပနာ
ဈာန်၏ အနီး၌ ဖြစ်သော သမာဓိကိုသာလျှင် ဥပစာ
သမာဓိအစစ်ဟု ဆိုအပ်ကြောင်း၊ ဤဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း
၌ကား အပ္ပနာဈာန်မရှိပေ၊ ထို့ကြောင့် အပ္ပနာ၏
အနီး၌ ကပ်၍ဖြစ်သော ဥပစာ သမာဓိအစစ်ကား
မဖြစ်နိုင်ပေ၊ သို့သော် နိဝရဏတို့ကို ကင်းစေနိုင်သော
လက္ခဏာအားဖြင့် ထိုဥပစာသမာဓိအစစ်နှင့် တူသော
ကြောင့် ဥပစာသမာဓိဟု ဆိုအပ်ကြောင်းကို ရှင်း
ပြချက် ၄၈၆
- ၂၀၁။ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ အပ္ပနာဈာန် မဖြစ်ခြင်းမှာ နက်နဲ
သော သဘာဝဓမ္မကို အာရုံပြုသောကြောင့် စသည်
ဖြင့် ရှင်းလင်းပြဆိုချက် ၄၈၆
- ၂၀၂။ သသမ္ဘာရ - ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြဆိုခြင်း ၄၉၀
- ၂၀၃။ တိက္ခိန္ဒြိယ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ပဌမနည်းကို၎င်း
မုဒိန္ဒြိယ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဒုတိယနည်းကို၎င်း
နာတိတိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဝိသဒ္ဓိန္ဒြိယ ဖြစ်လျှင်
သသမ္ဘာရသင်္ခေပနည်းနှင့် သလက္ခဏ သင်္ခေပနည်းတို့
ကို၎င်း နာတိဝိသဒ္ဓိန္ဒြိယဖြစ်လျှင် သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိ
နည်းနှင့် သလက္ခဏဝိဘတ္တိနည်းတို့ကို၎င်း ညွှန်ပြအပ်
ကြောင်း ဝေဖန်ပြချက် ၄၉၂
- ၂၀၄။ ဦးခေါင်းခွံနှင့် ဆံပင်တို့ အချင်းချင်းနှလုံးသွင်း ဆင်
ခြင်မှုကင်းပုံကို ပြဆိုချက် ၄၉၃
- ၂၀၅။ သုညဂါမ - ရွာပျက်ကုန်းကို ဥပမာပြခြင်းသည် ကိုယ်၏
ခံစားတတ်သူမှကင်းခြင်းကို ပြခြင်းငှါ ဖြစ်ကြောင်း ၄၉၄
- ၂၀၆။ လုပ်ဆေးရေ ကိုယ်ဝန် အညစ်အကြေး စသည်တို့ကို
စွန့်သွန်ရာအရပ်ကို စန္ဒနိကာ-တံစီးတွင်း ခေါ်ကြောင်း ၄၉၆
- ၂၀၇။ မေဒ - အဆီခဲသည် အစိုင်အခဲ ဖြစ်ငြားသော်လည်း

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အသားကဲ့သို့ ခက်မာသောအစိုင်အခဲ မဟုတ်သော ကြောင့် ပြစ်ချဲ့သောအရည်ဟု ဆိုကြောင်း	၄၉၇
၂၀၈။	ပထဝီ - ပုဒ် ပြီးပုံကို ပြဆိုခြင်း	၅၀၃
၂၀၉။	ဓာတု - ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း	၅၀၄
၂၁၀။	အဋ္ဌဓမ္မကလာပမတ္တမေဝ - ဟူရာဝယ် ဆံပင်၌ ဝဏ္ဏရုပ် များစွာ၊ ဂန္ဓရုပ်စသည်လည်း များစွာပင် ပါဝင်နေပါ လျက် အဘယ်ကြောင့် ရှစ်ပါးသော တရားအပေါင်းမျှ ဟု ဆိုပါသနည်းဟူသောအမေးကို ဝဏ္ဏစသည် အချင်း ချင်း အမျိုးတူသောကြောင့် ပေါင်း၍ တခုစီသာ ရေ တွက်လျက် ဆိုထားကြောင်း ပြဆိုချက်	၅၀၆
၂၁၁။	ကေသမုဋ္ဌာန်ကောဋ္ဌာသ ၆-ပါး ဒွိသမုဋ္ဌာန် ၄-ပါး စတု သမုဋ္ဌာန် ၃၂-ပါး ပေါင်း ၄၂-ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့ ကို ဝေဖန်ပြခြင်း	၅၀၇
၂၁၂။	၄၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ ရသင့်သော ကလာပ် ပေါင်း ၁၇၃-ပါး ရုပ်ပေါင်း ၁၅၀၁-ပါးတို့ကိုရေတွက် ပြခြင်း	၅၀၈
၂၁၃။	တလက်သစ်မှ ပရမာဏုမြူတိုင်အောင် အသေးစိပ်ပုံ အရေအတွက် အပိုင်းအခြားကိုပြချက်	၅၀၉
၂၁၄။	၄-ဆုပ် ၁-ကုဉ်၊ ၄-ကုဉ် ၁-ကွမ်းစား ၁၆-ကွမ်းစား ၁-စိတ် ၎င်းသည် မကမကွမ်းစားဖြင့် ၁၂-ကွမ်းစားရှိ ကြောင်းပြဆိုချက်	၅၁၀
၂၁၅။	စက်ရုပ်သည် ကြိုး၏အစွမ်းဖြင့် သွားခြင်း စသည်ဖြင့် ဖြစ်နေဘိသကဲ့သို့ ပြုလုပ်တတ်သော အတ္တမရှိသော် လည်း သွားလိုသော စိတ်စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဓာတ် ၄-ပါးဖြင့်ပြီးသော စက်ရုပ်သည် သွားခြင်း စသည်ဖြင့် မပြတ်ဖြစ်နေကြောင်း ပြဆိုချက်	၅၁၃
၂၁၆။	ကက္ခဋ္ဌတ္တလက္ခဏာ - ခက်မာသည်၏ အဖြစ်လျှင် မှတ် ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏ - ဟူရာ၌ ကက္ခဋ္ဌတ္တသည်ပင် လျှင် ပထဝီဓာတ်မဟုတ်ပါလော ဟူသောအမေးကို ဖြေရှင်းချက်	၅၁၄
၂၁၇။	လက္ခဏာဒိတော - ရှုနည်း၌ ပဒဋ္ဌာန်ကို မပြခြင်း၏ အကြောင်း	၅၁၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၁၈။	သီတအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းကြောင့် ရှေးရုပ်အစဉ်နှင့်မတူပဲ နောက်ရုပ်အစဉ်၏ တမျိုးတမည်ဖြစ်ခြင်းကို ရူပဗုဒ္ဓ - ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူ၍ ၎င်း ရှေးရုပ်အစဉ်၏ပင်လျှင် ထူးသောဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုရူပဗုဒ္ဓ - ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူ၍၎င်း ပြဆိုခြင်း	၅၁၇
၂၁၉။	မဟာဘူတာနိ-အစရှိသောပုဒ်တို့၏ဝစနတ္ထကိုပြဆိုခြင်း	၅၁၈
၂၂၀။	ကဋ္ဌမုခေန ဝါ-ဟူသောပါဌ်၌ ဝါ-သဒ္ဓါကို ဥပမာ အဝဓာရဏ အနိယမဟူသော အနက်တို့ဖြင့် အနက်ယောဇနာခြင်း	၅၂၀
၂၂၁။	ဋီကာနည်းဖြင့် ပြသော မဟာဘူတ မည်ခြင်း၏ အကြောင်းများ	၅၂၂
၂၂၂။	ကာလော ဃသတိ ဘူတာနိ - ဂါထာ၏ အနက်	၅၂၄
၂၂၃။	သာမညကိုစွန့်သောဝိသေသသည်၎င်း ဝိသေသကို မငဲ့သော သာမညသည်၎င်း ဖြစ်ရိုးမရှိကြောင်း	၅၂၅
၂၂၄။	လေးသောပထဝီကိုပင်လျှင် သူ့ထက်လေးသောပထဝီကို ထောက်၍ ပေါ်သည်ဟု ပရိယာယ်အားဖြင့်ဟောကြောင်း	၅၂၈
၂၂၅။	ပစ္စယတော - ရှုနည်းနှင့် ပစ္စယဝိဘာဂတော - ရှုနည်းတို့၏ အထူးကို ပြခြင်း	၅၃၁
၂၂၆။	ကမ္မမေဝ - ဟူသောပါဌ်၌ အဝဓာရဏသည် သမုဋ္ဌာန်တို့၏ မရောယှက်ခြင်းကိုပြခြင်းအကျိုးရှိကြောင်း	၅၃၁
၂၂၇။	ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဓာတ်တို့အား ကံမှတစ်ပါးသောအထောက်အပံ့ အကြောင်းရှိသေးသည်မဟုတ်ပါလော၊ သို့ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ကမ္မမေဝ - ဟု အဝဓာရဏဖြင့် ကန့်သတ်၍ ဆိုပါသနည်းဟူသော စောဒနာကို ဖြေရှင်းချက်	၅၃၂
၂၂၈။	ပဋ္ဌာန်း၌ နာမ်တရားတို့အားသာလျှင် ဥပနိဿယပစ္စည်းကိုဟောသောကြောင့် ရုပ်တရားတို့အား မုချအားဖြင့်ဥပနိဿယပစ္စည်း မရှိ၊ သုတ္တန်ပရိယာယ်အားဖြင့်သာလျှင် ဥပနိဿယဟု ဆိုကြောင်း	၅၃၂
၂၂၉။	ကမ္မပထဝီဓာတ်သည် သုံးပါးသော အခြားတို့ဖက်ဓာတ်တို့အား သဟဇာတသတ္တိစသည်ဖြင့်၎င်း တည်ရာ	

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- အဖြစ်ဖြင့်၎င်း ကျေးဇူးပြုကြောင်း၊ သို့သော် ကံက
ဖြစ်စေသကဲ့သို့ ဇနကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုကြောင်း
ကို ပြဆိုခြင်း ၅၃၃
- ၂၃၀။ နိဿယပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုခြင်းဖြင့်ပင် ပတိဋ္ဌာဘာဝ-
တည်ရာအဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ဟူသောအနက် ပြီး
သင့်သော်လည်း ပထဝီဓာတ်၏ တပါးသောဓာတ်တို့နှင့်
မဆက်ဆံသောကိစ္စသည် ပတိဋ္ဌာဘာဝပင် ဖြစ်သည်ဟု
၎င်း၏ကိစ္စအထူးကို ပြခြင်းငှါ ပတိဋ္ဌာဝသေန စ-ဟူ၍
ဆိုကြောင်း ၅၃၄
- ၂၃၁။ သဟဇာတာဒိ ပစ္စယဝသပ္ပဝတ္တာသု စ ပနေတာသု-
ဟူသောပါဌ်၌ စ-သဒ္ဓါသည် သမုစ္စည်း အနက်ရှိ
ကြောင်း၊ ပန-သဒ္ဓါသည် ဝိသေသအနက်ရှိကြောင်း
စသည်ကို ပြဆိုချက် ၅၃၄
- ၂၃၂။ ခြေကို မြေပြင်၌တည်စေရာ ချနင်းရာ၌ အာပေါဓာတ်
မပြဓာန်းမှ၍ ပထဝီဓာတ်ပြဓာန်းကြောင်း၊ တည်ရာ
အဖြစ်၌ ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့ ခြေကို တည်စေရာ ချထား
ရာ၌လည်း ပထဝီဓာတ်က ကျေးဇူးပြုတတ်ကြောင်း
ပြဆိုချက် ၅၃၆
- ၂၃၃။ ခြေကို အောက်သို့ချရာ၌ အထူးသဖြင့် လေးသော
သဘောရှိသော အာပေါဓာတ်၏ ဗျာပါရက သာလွန်
သောကြောင့် ပထဝီဓာတ်ဟု အနုဂတာ အာပေါ-
ဓာတ် - ဟု ဆိုကြောင်း ၅၃၆
- ၂၃၄။ တေဇောဓာတ်သည် အသက်သို့ တက်သွားခြင်းသဘော
ရှိသောကြောင့် ခြေကိုကြွရာ၌ ဝါယောဓာတ်ကို ၎င်း
တေဇော၏ နောက်လိုက်ဟု ဆိုကြောင်း ၅၃၇
- ၂၃၅။ ဝါယောဓာတ်သည် ဖိလာသွားခြင်း ရွှေ့ရှားခြင်း
သဘောရှိသောကြောင့် ခြေကိုရွှေ့သို့ဆောင်ခြင်း လှမ်း
ခြင်းတို့၌လွန်ကဲသော ဗျာပါရရှိ၏။ ထို့ကြောင့် တေဇော
ဓာတ်ကို ၎င်းဝါယော၏ နောက်လိုက်ဟု ဆိုကြောင်း ၅၃၇
- ၂၃၆။ သမ္မာဓေ ဩကာသာဓိဂမအဆုံးအဖြတ် ၅၄၁
- ၂၃၇။ ဘဝကို အထူးမတောင့်တသော်လည်း ကံကို ပြုပြီးဖြစ်
လျှင် ဘဝပတ္ထနာကိစ္စပြီးကြောင်း ၅၄၃

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဠိကာ

နိဿယ

ဒုတိယတွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၇-ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

[၂၁၈] ၁၂၃။ အသုဘာနန္တရန္တိ၊ ရံဟူသည်ကား။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာ-
နန္တရံ၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း၏အခြားမဲ့၌။ အနုဿတိသုတိ၊ ကား။ အနုဿတိကမ္မ-
ဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ သတိ၊ အမှတ်ရခြင်းတည်း။ ဝါ၊
အမှတ်ရသောသတိတည်း။ အနုဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲ အမှတ်ရသောသတိ။
ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္တံ၊ ဤအနု-သဒ္ဓါ၏ ဝိဇ္ဇာကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ ပုနပျုန်
ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။ ဧတ္ထ၊ ဤအနုဿတိ-ဟူသောပုဒ်၌။ အနု-
သဒ္ဓယောဂေန၊ အနု-သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သတိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္တန္တရ-
ဝါစကော၊ အနက်ထူးကိုဟောသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတု၊ ငှါ။
သတိယေဝ အနုဿတိတိ၊ ၍။ ဝတ္ထံ၊ ၎င်း။ တေန၊ ထိုအဖွင့်စကားရပ်ဖြင့်။
(ဒဿေတိ-၌ ငပ်) အယံ အနု-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပလဗ္ဘတိတိအာဒိသု၊ ပုဒ်တို့၌။
ဥပ-သဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနတ္ထကော၊ အနက်မရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ သဉ္ဇာနနံ
ပဇာနနန္တိအာဒိသု၊ ပုဒ်တို့၌။ သံ-သဒ္ဓါဒယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ အတ္တန္တရဒီပ-
ကောပိ၊ အနက်ထူးအနက်တပါးကိုပြသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။

[၂၁၈] ဤသို့သောထောင့်ကွင်းနှင့် ဂဏန်းဖြင့် ဋီကာပါဌ်၏ ရောက် စာမျက်နှာကို
ပြသည်။

ဒဿတိ၊ ဧ။ စ၊ တပါး။ (သိပ္ပန္နိကား ဣမိနာဝ-ဟု ရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် ဤသို့အနက်ပေးရန်မလို) ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနမှိယေဝ ဝါ ပဝတ္တတ္တတိ ဣမိနာ ဟူသောအဖွင့်ဖြင့်။ (ဝုတ္တာ ဟောတိ-၌စပ်၊ သိပ္ပမအလိုအားဖြင့် “ဣမိနာဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်”-ဟု အနက်ပေး၊ စာစပ်နည်းတူပင်) အနုဿတိယာ၊ ဧ။ အနုဿရိ- တဗ္ဗာနုရူပတာ၊ အောက်မေ့အပ်သော အရာအားလျော်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တကဿေဝ၊ သတိကိုဖြစ်စေသော ကုလပုတ္တအားသာလျှင်။ အနုရူပတံ၊ လျော်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿဘုံ၊ ငှါ။ ကုလပုတ္တဿ အနုရူပါတိ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဒိတဿ၊ ဖြစ်သော။ ကုလပုတ္တဿ၊ အမျိုးသားအား။ (ဤနေရာ၌ ပုဒ်မ ပိုနေသည်) အနုရူပတာ နာမ၊ လျော်သည်၏ အဖြစ်မည် သည်။ (ဟောတိ-၌ စပ်) ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနဿ၊ သတိကိုဖြစ်စေသင့်သော၊ ဝါ၊ သတိဖြစ်သင့်သောအရာအား။ အနုရူပတာယ ဝေ၊ လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တကဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ အနုရူပတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဧ။ ဥဘယဿ၊ နှစ်ပါးစုံအား။ အနုရူပတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ စ၊ ဆက်။ အနုရူပါတိ၊ ကား။ ယုတ္တာ၊ သင့်လျော် ၏။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ယေ ဂုဏေ၊ အကြင်အရက်အစရှိသော အလုံးစုံ သော ဂုဏ်တော်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ ဘဂဝတိ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓေါတိ ပညတ္တိ၊ ဘုရားဟူသော အမည်ပညတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။ ၂။) တေ ဂုဏေ၊ တို့ကို။ ကေဇ္ဈ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေဘူ၊ ရှိ။ ဗုဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ပ။ ဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အာရုဗ္ဗာဘိ၊ ကား။ အာလမ္ဗိတူ၊ အာရုံပြု၍။ ဓမ္မန္တိ၊ ကား။ ပရိယတ္တိဓမ္မေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ နဝဝိဓမ္မံ၊ သော။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကို။ စ၊ စောဒနာဦးအံ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန၊ ဥပသမာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏အဖြစ် ဖြင့်။ ဝက္ခတိ နန၊ ဆိုလဘုံမဟုတ်ပါလော။ (ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ။) ကိဉ္ဇာပိ ဝက္ခတိ၊ လတံ။ ပန၊ သော်လည်း။ ဓမ္မဘာဝသာမညေန၊ ဓမ္မ၏အဖြစ် ဟူသော သာမညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဓမ္မအဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။

၁-ဤစကားရပ်ဖြင့် အနုဿရိတဗ္ဗဿ အနုရူပါ သဘိ-ဟူသော ဝစနတ္တလည်း သင့်သည်၊ ၎င်းကို ပဝတ္တသိတဗ္ဗဋ္ဌာနမှိယေဝ ဝါ ပဝတ္တတ္တာ-ဖြင့် ပြသည်ဟု သိစေ၏။

၂-လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ ဤသို့သောပုဒ်ပါဌ်များသည် ပါဌသေသ သို့မဟုတ် လိုက်ပုဒ်ဖြစ်သည်။

* အထက်ခေါင်းစီးနောင် လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ ဂဏန်း ၂-မျိုးဖြင့် မဟာဒ္ဓိကာ ပါဌ စာမျက်နှာနှင့် စာကြောင်းကို ပြသည်။ လက်ဝဲဖက်မျက်နှာရှိဂဏန်းသည် ဤနိဿယ တွင် ရောက်ဆဲမျက်နှာ၌ အစပုဒ်နှင့်ဆိုင်၏၊ လက်ယာဖက်မျက်နှာရှိဂဏန်းသည် ဤနိဿယ တွင် ရောက်ဆဲမျက်နှာ၌ အဆုံးပုဒ်နှင့် ဆိုင်၏။

မဂ္ဂဖလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပါဠိယာ၊ ၌။ သင်္ဂဟိ-
တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တဿာပိ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ (ဂဟဏံ-၌စပ်) ဓမ္မာနုဿတိ-
ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အသင်္ခတာမတာဒိ-
ဘာဝေန၊ အသင်္ခတ၊ အမတ အစရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ မဂ္ဂဖလေဟိ၊ တို့မှ။
ဝိသိဋ္ဌတာယ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိသု၊ အသီး-
အခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန၊ ဥပသမာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟဏံ၊
ကို။ ကတံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယောဂါဝစရဿ၊ ၏။ (အနုဿတိဋ္ဌာန-၌စပ်)
အတ္တနော ဝေ၊ ၏သာလျှင်။ သီလဿ စ၊ ၏၎င်း။ စာဂဿ စ၊ ၏၎င်း။ သဒ္ဓါဒိ-
နဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ (ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ-၌ တ္တ-သမ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် စပ်) အနုဿတိဋ္ဌာန-
ဘာဝေန၊ အောက်မေ့ရာဋ္ဌာန၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ ယူအပ်ယူသင့်
ယူထိုက်ကုန်သည်တို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ သီလာနုဿတိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။
တိဿန္တံ၊ ကုန်သော။ အနုဿတိနံ၊ တို့ကို။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ ကမ္မဋ္ဌာန-
ဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) ရူပကာယံ ဂတာတိ၊ ကား။
အတ္တနော၊ ၏။ ကရဇကာယံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၌။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊
အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ကာယေတိ၊ ကား။ ဝိသယဘူတေ၊
အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာယေ၊ ရုပ်ကိုယ်၌။ ကောဋ္ဌာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယာတိ၊
ကား။ ကေသာဒိကောဋ္ဌာသေသု၊ ဆံပင်အစရှိကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့၌။
ပဋိက္ကလနိမိတ္တာရမ္မဏာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ ။ဣတော၊
ဤကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ။ ပုရိမာသု၊ ကုန်သော။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။
အနုဿတိသု၊ တို့၌။ နိမိတ္တုပ္ပတ္တိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ဣဓ၊ ဤကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထိ၊ ငှါ။
နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ နိမိတ္တ-သဒ္ဓါကို။ (ကတံ၊ ၏။) အဿာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏာ-
ယာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ပုဒ်၌လည်း။ တထာ၊ တပင်တည်း။ ဥပသမန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗ-
သင်္ခါရူပသမံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဣတိ
အတ္ထော၊ နက်။

[၂၁၉] ၁၂၄။ အဝေစ္စ၊ သက်ဝင်မြင်သိ၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏
ဂုဏ်တော်တို့ကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဥတု၊ ၍။ ဥပ္ပန္နော၊
သော။ ပဿာဒေါ၊ ယုံကြည်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားသည်။
အဝေစ္စပ္ပဿာဒေါ၊ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အာဂတပ္ပဿာဒေါ၊ လာသော
ယုံကြည်ခြင်းကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ တံသဒိသောပိ၊ ထိုအရိယာ
မဂ်ဖြင့်လာသော ယုံကြည်ခြင်းနှင့်တူသော ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါတရားကိုလည်း။
(လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ယော၊ ယင်းသဒ္ဓါတရားသည်။ (အစလော ဟောတိ-၌စပ်)
ဒိဋ္ဌိဂတဝါတေဟိ၊ မိစ္ဆာအယူတည်းဟူသော လေတို့ကြောင့်၊ ဝါ၊ တို့သည်။

အသမ္ပကမ္ပိယော၊ မတုန်လှုပ်စေအပ် မတုန်လှုပ်စေနိုင်သည်ဖြစ်၍။ အစလော၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) တေန၊ ထိုအဝေစ္စပ္ပဿာဒနှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ ပြည့်စုံသောယောဂီသည်။ (ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ တာဒိဿဿ ဟိ-ဟု ရှိသင့် ဧ။) တာဒိဿဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ဧ။ ဣတရဿ၊ ဤမှတစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ န (ဣဇ္ဈတိ)၊ မပြည့်စုံ။ ပဋိရူပသေနာသနေတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တအဋ္ဌာရသဒေါသဝဇ္ဇိတေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော တဆယ့်ရှစ်ပါးသော အပြစ်ဒေါသတို့သည် ကြဉ်အပ်သော။ ပဉ္စင်သမန္နာဂတေ၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ သေနာသနေ၊ ဌ။ ရဟောဂတေနာတိ၊ ကား။ ရဟသိ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ ဂတေန၊ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ထိုရဟောဂတေန-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ကာယဝိဝေကံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ ပဋိသလ္လိနေနာတိ၊ ကား။ နာနာရမ္မဏတော၊ မှ။ ပဋိသလ္လိနေန၊ ဖဲစေ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ ကောင်းစွာကပ်ငြိစေအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ပုထုတ္တာရမ္မဏတော၊ များစွာသောအာရုံမှ။ ပဋိက္ခမာပေတွာ၊ ဖဲစေ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ သလ္လိနေန၊ ကောင်းစွာကပ်ငြိစေအပ်သော စိတ်ရှိသော။ သုသိလိဋ္ဌစိတ္တေန၊ ကောင်းစွာကပ်ငြိစေအပ်သောစိတ်ရှိသော။ (သံသိလိဋ္ဌ-စိတ္တေန-သိမ္မ) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဌ။ အာဂတနယေန၊ လာသောနည်းဖြင့်။

သော ဘဂဝါတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ သောတိ၊ ကား။ ယော သော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမတိသ ပါရမိယော၊ အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမီတော်တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍၊ ဝါ၊ ပြည့်ကျင့်တော်မူ၍။ သဗ္ဗကိလေသော၊ တို့ကို။ ဘဉ္စိတွာ၊ ချိုးဖျက်တော်မူ၍။ အနုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော။ သမ္မာသမ္မောဓိ၊ ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ အတိဒေဝေါ၊ လွန်ကဲသော နတ်မြတ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မာနံ၊ တို့၏။ အတိဗြဟ္မာ၊ ဧ။ လောကနာထော၊ လူတို့၏ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူ၏။ ဘာဂျ-ဝန္တတာဒိဟိ၊ တာအစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သဒေဝကေ၊ သော။ လောကေ၊ ဌ။ ဘဂဝါတိ၊ ၍။ ပတ္ထဋ္ဌကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ပြန့်နှံ့သော ကျော်စောသံရှိတော်မူ၏။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ။ဘဂဝါတိ ဣဒံ၊ ပုဒ်သည်။ သတ္ထု၊ ဧ။ နာမကိတ္တနံ၊ အမည်ကို ပြောကြားကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ တထာ ဟိ-တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဘဂဝါတိ။ ပ။ ကဘန္တိ-အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ပရတော၊ ဌ။ ဘဂဝါတိ ဣဒံ ပန၊ ပုဒ်သည်ကား။ ဂုဏကိတ္တနံ၊ ဂုဏ်ကိုပြောကြားကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ အရဟန္တိအာဒိသု၊ ကုန်သော။ နဝသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။

ဣတိပိ-သဒ္ဓါ၊ ကိ။ ယောဇေတွာ၊ ယဉ်စေ၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဣတိပိ အရဟံ။ပ။ဣတိပိ ဘဂဝါတိ အနုဿရတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “တေ၊ ဤစကားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘူတံ၊ ဟုတ်၏။ တေ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ လည်း။ တစ္ဆံ၊ မှန်၏”။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာသန္နပစ္စက္ခကရဏတ္ထော၊ အနီးကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းအနက်ရှိ၏။ ပိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပိ-သဒ္ဓါဖြင့်။ နေသံ၊ ထိုအကြောင်းတို့၏။ ဗဟုဘာဝေါ၊ များသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်၏။ တာနိ စ ဂုဏသလ္လက္ခဏကာရဏာနိ၊ ထိုဂုဏ်တို့ကို မှတ်ခြင်း၏အကြောင်းတို့ကို လည်း။ (ကာတဗ္ဗာနံ-၌ ပကတိကံစပ်) ဘာဝေန္တေန၊ ပူးစေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ သမ္ပုခိဘူတာနိ၊ မျက်မှောက်၌ကဲ့သို့ဖြစ်သည်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဣမိနာ စ။ပ။ဟောတိတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

၁၂၅။ ဒုရတာ နာမ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်မည်သည်ကား။ အာသန္နတာ ဝိယ၊ နီးသည်၏အဖြစ်ကိုကဲ့သို့။ ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ ထောက်၍ ထောက်၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရမုက္ကံသဂတံ၊ အလွန်အကဲသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ ခေါင်ကိပ်သို့ရောက်သော။ ဒုရဘာဝံ၊ ကိ။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရေတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ သုဠ၊ စွာ။ ဝိဒ္ဓရဘာဝေနော၊ ဝေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် သာလျှင်။ ဝိဒ္ဓရေ၊ ဝေးသည်၌။ (ဌိတော၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ကိလေသတော၊ မှ။ သာ ဒုရတာ၊ ထို ဝေးသည်၏အဖြစ်သည်။ တေသံ၊ ထိုကိလေသာတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ မဂ္ဂေန။ပ။ဝိဒ္ဓသိတတ္တာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ “အညေ-သမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ခိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တေ၊ ထိုကိလေသာ တို့ကို။ ပဟိနာ ဝေ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ) နန၊ လော”။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးမြန်းစိစစ်ခြင်းကို။ မနသိ ကတွာ၊ ၍။ သဝါသနာနန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အညေ၊ တပါးသောရဟန္တာ တို့သည်။ ဝါသနာယ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဟာတံ၊ ငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ နိုင်ကုန်။ တေန၊ ဤသဝါသနာနံ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ [၂၂၀] ဘဂဝတော၊ ၏။ အရဟတ္တံ၊ အရဟံမည်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ် သည်။ အညေဟိ၊ တပါးကုန်သော ရဟန္တာတို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ဝါသနာ နာမ၊ ကား။ ကာ ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ပဟိနကိလေသဿာပိ၊ ပယ် အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော ရဟန္တာ၏လည်း။ (သာမတ္ထိယဝိသေသော-၌

စပ်) အပ္ပဟိနကိလေသဿ၊ မပယ်အပ်သေးသော ကိလေသာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်
၏။ ဝါ၊ ကိလေသာကိုပယ်ရသေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပယောဂ။ ပ။ ဘူတော၊
အမူအရာ ပယောဂနှင့်တူသောအမူအရာပယောဂ၏အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။
ကိလေသနိဟိတော၊ ကိလေသာသည် သိမ့်ထားအပ်ခဲ့သော။ သာမတ္ထိယ-
ဝိသေသော၊ အစွမ်းသတ္တိအထူးတည်း။ (ကိမိဝ၊ ကား။) အာယသ္မတော
ပိလိန္ဒဝစ္ဆဿ၊ ။ ဝသလသမုဒါစာရနိမိတ္တံ ဝိယ၊ သူယုတ်ဟုပြောဆိုခြင်း၏
အကြောင်းနိမိတ်ကဲ့သို့တည်း။ အာရကောတိ၊ ဝေးသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သာမည
အားဖြင့်ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ဆိုဆု၍။ ကိလေသေဟိတိ၊ ကိလေသာတို့မှ
ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤထူးသောအနက်ကို။ ကထံ ပန၊
အဘယ်ကြောင့်။ လဗ္ဘတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ သာမညဇောတ-
နာယ၊ သာမညကိုပြဆိုခြင်း၏။ ဝါ၊ သာမညကိုပြဆိုသောစကား၏။ ဝိသေသေ၊
အထူး၌။ အဝဠာနတော စ၊ တည်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိသေသတ္ထိနာ၊ အထူး
ဖြင့်အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိသေသဿ၊ ။ ဝါ၊ ကို။ အနုပယောဇေ-
တဗ္ဗတော စ၊ ယှဉ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ။) ဧတ္ထ၊ ဤ
အရာ၌။ “အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရကာ၊ ဝေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏”။ ဣတိအာဒိနိ၊
ကုန်သော။ သုတ္တပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဥဒါဟရိတဗ္ဗာနိ၊ ထုတ်ဆောင်ပြအပ်ကုန်၏။
စ၊ ဆက်။ အာရကာတိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ အာ-ကာရဿ၊ ။ ရဿတ္တံ စ၊ ကို၎င်း။
က-ကာရဿ၊ ။ သာနုသာရံ၊ အနုသာရဟုခေါ်သော နိဂ္ဂဟိတ်နှင့်တကွ။
ဟ-ကာရံ စ၊ ကို၎င်း။ ကတွာ၊ ၍။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ အရဟန္တိ၊ ဟူ၍။
ပဒသိဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ။ ဝုတ္တံ ဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊
ကို။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ကောင်းစွာမှတ်ယူနိုင်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ သော။ ပ။
နာမာတိ၊ ဟူသော၊ ဝါ၊ အစရှိသော။ ဂါထာဗန္ဓံ၊ ဂါထာအဖွဲ့ကို။ အာဟ၊ ။
တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ သမဉ္ဇနသီလော၊ တကွဖြစ်လေ့ရှိသောသူသည်။ ဝါ၊ တကွ
လိမ်းကျလေ့ရှိသောသူသည်။ ဝါ၊ တကွရောနှောလေ့ရှိသောသူသည်။ သမဂီ၊
မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမဂီတာ၊ တာဟူသည်။ အသမန္နာဂမော၊
ကောင်းစွာတကွမလာခြင်းတည်း။ အသဟဝုတ္တိတာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏
အဖြစ်တည်း။

၁၂၆။ အနတ္ထစရဏေန၊ အကျိုးမဲ့ကိုပြုကျင့်ခြင်းကြောင့်။ ကိလေသာ ဝေ၊
တို့သည်သာလျှင်။ အရယော၊ ရန်သူတို့မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိလေသာ-

၁-ဤအရာ၌ သမဂီတိ အသမဂီတာဟူသောပါဌ်သာလျှင် ပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ
နှင့်၎င်း ပြည်ကြီးမဏ္ဍိုင်ရှိက် မြန်မာမူဟောင်းနှင့်၎င်း သီ၊ သျှာတို့နှင့်၎င်း ညှိ၍သင့်ပေသည်။

ရယော၊ ကိလေသာရိမည်ကုန်၏။ အရိနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူ
တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဟတတ္တာ၊ ပယ်သတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
အရိဟာတိ၊ အရိဟမည်၏ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။
အရဟန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၂၇။ ယဉ္ဇေတံ သံသာရစက္ကန္တိ၊ ဟူ၍။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ မူလာဝယဝဘူတံ၊
မူလရင်းအစိတ်အပိုင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (ဒွယံ-ဌီစပ်) အန္တော စ၊ ဌိ၎င်း။ ဗဟိ
စ၊ ဌိ၎င်း။ သမဝဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာသက်ဝင်၍တည်သော။ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာ-
မယံ၊ တဏှာတို့ဖြင့် ပြီးသော။ ဒွယံ၊ နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ရထဧက္ကဿ၊ ရထား
ဘီး၏။ (မူလာဝယဝဘူတာ၊ သော။) နာဘိ ဝိယ၊ ပုံတောင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယနာဘိတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စယဖလဘူတေဟိ၊
အကြောင်းနှင့် အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာတဏှာဇရာမရဏေဟိ၊
ဏတို့နှင့်။ သမ္ဗန္ဓော၊ ဆက်စပ်ကုန်သော။ ပုညာဒိသခါရာ၊ ပုညအစရှိသော
အဘိသခါရတို့သည်။ နာဘိယာ စ၊ ပုံတောင်းနှင့်၎င်း။ နေမိယာ စ၊ အကွပ်
နှင့်၎င်း။ သမ္ဗန္ဓအရသဒိသာ၊ ဆက်စပ်သော ထောက်အကန်နှင့်တူကုန်၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုညာဒိအဘိသခါရာရန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။
တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ၊ ဌ။ ပရိယန္တဘာဝေန၊ အဆုံးစွန်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဇရာမရဏကို။ နေမိဋ္ဌာနိယံ၊ အကွပ်အရာ၌တည်သည်
ကို။ ကတော၊ ၍။ ဇရာမရဏနေမိတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ရထစက္က-
ပဝတ္တိယာ၊ ရထားဘီးလည်ခြင်း၏။ ပဓာနကာရဏံ၊ ပြဓာန်းသောအကြောင်း
ကား။ အက္ခော၊ ဝင်ရိုးသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သံသာရ-
စက္ကပဝတ္တိယာ၊ သံသရာဘီးလည်ခြင်း၏။ (ပဓာနကာရဏံ၊ သည်။) အာသဝ-
သမုဒယော၊ ယပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသဝ။ပ။ တွာတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ အာသဝါ ဝေ၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ တို့၏။ ကာရဏတ္တာ၊
အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာသဝသမုဒယော၊ မည်၏။ ယထာဟ၊ ကား။
အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယောတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ၏။) ဝိပါက-
ကုတ္တာရူပပ္ပဘေဒေါ၊ ဝိပါကကုတ္တာရုပ် အပြားရှိသော။ ကာမဘဝါဒိကော၊
အစရှိသော။ တိဘဝေါ ဝေ၊ သုံးပါးသောဘဝသည်ပင်လျှင်။ ရထော၊ တည်း။
တသ္မိံ တိဘဝရထေ၊ ထိုဘဝသုံးပါးတည်းဟူသော ရထား၌။ အတ္တနော၊ ၏။
ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗသော၊
သိမ်း။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယောဇိတံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ သမာယောဇိတံ၊ မည်၏။ အာဒိရဟိတံ၊ အစကင်းသော။ ကာလံ၊
ပတ်လုံး။ ပဝတ္တတိ၊ လည်၏။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သော
အကြောင်းကြောင့်။ အနာဒိကာလပ္ပဝတ္တံ၊ မည်၏။

[၂၂၁] ခန္ဓာနဉ္စ၊ ခန္ဓာတို့၏၎င်း။ ဓာတုအာယတနာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ အဗ္ဗောဓိန္ဒ၊ မပြတ်။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိပါဋိ၊ အစဉ်ကို။ သံသာ-
ရောတိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။

ဝုတ္တသံသာရောဝ၊ ဆိုအပ်သော သံသရာသည်သာလျှင်။ သံသာရစက္ကံ၊
မည်၏။ အနေနာတိ၊ ကား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗောဓိမဏ္ဍေတိ၊ ကား။ ဗောဓိ-
သင်္ခါတဿ၊ ဗောဓိဟု ဆိုအပ်သော။ ဉာဏဿ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်၏။ မဏ္ဍဘာဝပ္ပတ္တေ၊ ကြည်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရာဖြစ်သော။ ဌာနေ၊
အရပ်၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာလေ၊ ၌။ ဝိရိယပါဒေဟိတိ၊ ကား။ သံကိလေသ-
ဝေါဒါနပက္ခိယေသု၊ ညစ်နွမ်းခြင်း ပြုစင်ခြင်းအဖို့ရှိသော တရားတို့၌။ သန္နိရုမ္ဘန-
သန္နိက္ခိပနကိစ္စတာယ၊ ဖိနင်းခြင်း ချထားခြင်းကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
(သန္နိက္ခိပန-အရာ၌ သမုက္ခိပန-ဟု ရှိလျှင် သာရိ ကောင်း၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင်
ဖိနင်းခြင်း မြောက်ချီခြင်းကိစ္စ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်-ဟု အနက်ပေး) ဒွိဓာ၊
ဖြင့်။ ပဝတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိရိယသင်္ခါတေဟိ၊ ကုန်သော။
ပါဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သီလပထဝိယန္တိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန၊ တည်ရာဟူသော အနက်
သဘောကြောင့်။ သီလမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပထဝီ၊ မည်၏။ တဿံ၊ ထိုသီလ
ဟူသောမြေ၌။ ပတိဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ သမ္မာဒနဝသေန၊ ပြည့်စုံစေသည်၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌဟိတွာ၊ ကြံ့ကြံ့တည်၍။ သဒ္ဓါဟဇ္ဇေနာတိ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇဓမ္မာ-
ဒါနသာဓနတော၊ အပြစ်ကင်းသော ကုသိုလ်တရားကို ယူခြင်းကို ပြီးစေခြင်း
ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဟတ္ထော၊ လက်မည်၏။ တေန၊ ထိုသဒ္ဓါတည်း
ဟူသော လက်ဖြင့်။ ကမ္မက္ခယကရန္တိ၊ ကား။ ကာယကမ္မာဒိဘေဒဿ၊ ကာယကံ
အစရှိသည် အပြားရှိသော။ သဗ္ဗဿပိ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ခယကရဏတော၊
ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့်။ ကမ္မက္ခယကရံ၊ မည်၏။ ဉာဏဖရသုန္တိ၊
ကား။ သမာဓိသီလာယံ၊ သမာဓိတည်းဟူသော ကျောက်၌။ သုနိသိတမဂ္ဂဉာဏ-
ဖရသုံ၊ ကောင်းစွာ သွေးအပ်သော မဂ်ဉာဏ်တည်း ဟူသော ပုဆိန်ကို။
ဂဟေတွာ၊ ၍။

၁၂၈။ ဝေ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားဖြင့်။ အရာနံ ဟတတ္တာတိ ဧတ္ထ၊
ဟူသော ဤသင်္ခေပပါဌ်၌။ ဝုတ္တအရဿာတေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ထောက်အကန့်
တို့ကို ခုတ်ဖြတ်ခြင်း၌။ သံသာရံ၊ ကို။ (ဂဟေတွာ-၌စပ်) စက္ကံ ဝိယ၊ ဘီးနှင့်
တူသည်ဖြစ်၍။ စက္ကန္တိ၊ ဘီးဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အတ္ထယောဇနံ၊ ကို။ ကတွာ၊
၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာက္ကမေနပိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာအစဉ်
အားဖြင့်လည်း။ တံ၊ ထိုသံသရာစက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အထဝါတိအာဒိ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အနမတဂ္ဂံ သံသာရဝနုန္တိ၊ ကား။ အနု အနု၊ အဆင့်ဆင့်
လိုက်၍။ အမတဂ္ဂံ အဝိညာတကောဋိကံ၊ မသိအပ်သော အစွန်းရှိသော။

သံသာရမဏ္ဍလံ၊ သံသရာအဝန်းအဝိုင်းကို။ ။သေသာ၊ ကုန်သော။ ဒသာ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာဒယော၊ ကုန်သော။ ဇာတိပရိယောသာနာ၊ ဇာတိအဆုံး ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရာ၊ ထောက်အကန်မည်ကုန်၏။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ မူလတော၊ အရင်းမူလအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဟူသော။ နာဘိယာ၊ ပုံတောင်းနှင့်၎င်း။ အန္တတော၊ အဆုံးအားဖြင့်။ ဇရာမရဏေန၊ ဟူသော။ နေမိယာ၊ အကွပ်နှင့်၎င်း။ သမ္ပန္နတ္တာ၊ စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ အဝိဇ္ဇာ။ပ။ ပရိယန္တတ္တာ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒုက္ခာဒိသုတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသမုဒယနိရောဓမဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ တတ္ထ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးတို့တွင်။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌။ အညာဏံ၊ မသိခြင်းသည်။ တဒန္တာဂဓတ္တာ စ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တပ္ပဋိစ္ဆာဒနတော စ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) သေသေသု၊ ကြွင်းသောသစ္စာသုံးပါးတို့၌။ ပဋိစ္ဆာဒနတော၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို။ ကာမဘဝါဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိန္နုတော၊ ခွဲ၍၎င်း။ တထာ၊ ထိုအတူသုံးပါးအပြားအားဖြင့်ခွဲ၍။ တပ္ပဋိစ္ဆာဒိကံ၊ ထိုကာမဘဝစသည်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အဝိဇ္ဇံ စ၊ ကို၎င်း။ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယေ၊ အဝိဇ္ဇာစသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ တီသု ဘဝေသု၊ တို့၌။ သင်္ခါရာဒိကေ စ၊ သင်္ခါရအစရှိသည်တို့ကို၎င်း။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ ကာမဘဝေ စ အဝိဇ္ဇာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာမဘဝေ စ အဝိဇ္ဇာ-စသောပါဌ်၌။ ကာမဘဝေ အဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ကာမဘဝေ၊၌။ အာဒိနဝပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ရူပဘဝေ အရူပဘဝေ အဝိဇ္ဇာတိတ္ထောပိ၊ ဤပုဒ်တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ တည်း။ ကာမဘဝေ သင်္ခါရာနန္တိ၊ ကား။ ကာမဘူမိပရိယာပနာနံ၊ ကာမဘုံ၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမဘဝေ၊ ကို။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။ (နိပ္ပါဒေတဗ္ဗာ-ကား မသင့်။ တနည်း) နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ယေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဘေသံ ကာမဘဝူပပတ္တိနိဗ္ဗတ္တကသင်္ခါရာနံ၊ ထိုကာမဘဝ၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သင်္ခါရတို့အား။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ကား။ ပုညာဘိသင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ တာဝ၊ စွာ။ အာရမ္မဏပစ္စယေန စ၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့်၎င်း။ ဥပနိဿယ-

၁-သင်္ခါရတို့က ပြီးစေအပ်သော နိပ္ပါဒေတဗ္ဗ ကာမဘာကို ထိုသင်္ခါရတို့၏ တည်ရာ ပြု၍ ဆိုထားသည်ဟု သိစေ၏။ ဋီကာပါဌ် နှာ ၂၂ -ကြောင်း ၁၀-၌သင်ရှားလတ်။
၂-ဤအရာ၌ ကာမူပပတ္တိဘဝနိဗ္ဗတ္တကသင်္ခါရာနံ-ဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် ကာမ ဥပပတ္တိဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သော သင်္ခါရတို့အား-ဟု အနက်ပေး။

ပစ္စယေန စ၊ ဥပနိဿယပစ္စယသတ္တိဖြင့်၎င်း။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားဖြင့်။ ပစ္စယော၊
ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပညာဘိသင်္ခါရေသု၊ တို့၌၊ ဝါ၊
တို့တွင်။ သဟဇာတဿ၊ တကွဖြစ်သော အပ္ပညာဘိသင်္ခါရအား။ [၂၂၂]
သဟဇာတာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ အသဟဇာတဿ၊ တကွမဖြစ်သော အပ္ပညာဘိ-
သင်္ခါရအား။ အနန္တရသမနန္တရာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။) နာနန္တရဿ ပန၊ အခြားမဲ့မဟုတ်သော အပ္ပညာဘိသင်္ခါရအားမူကား။
အာရမ္မဏဝသေန စေ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဥပနိဿယဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဂ္ဂပဘဝေ သင်္ခါရာနန္တိ၊ ကား။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာနံ၊
တို့အား။ ဥပနိဿယဝသေနေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထ၊ ဤကျေးဇူးပြုပုံအနက်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။
ဝိတ္ထာရိယမာနေ၊ ချဲ့အပ်သည်ရှိသော်။ အတိပ္ပပဉ္ဇေ၊ အလွန်ကျယ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ သည်။ သာမကသေး။ သယမေ၊ အလိုလိုပင်လျှင်။
ပရတော၊ နောက် (ပညာဘူမိ နိဒ္ဒေသ) ၌။ အာဂမိဿတိ၊ လတ်။ ဣတိ၊ ဤ
နှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ နံ၊ ထိုကျေးဇူးပြုပုံအနက်ကို။ န ဝိတ္ထာရ-
ယာမ၊ ကုန်အံ့။

တိဏ္ဏံ အာယတနာနန္တိ၊ ကား။ စက္ခုသောတမနာယတနာနံ၊ တို့အား။
ကေသာယာတနဿာတိ၊ ကား။ မနာယတနဿ၊ အား။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။
ဖဿာဒိနမ္ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝိဘာဂေါ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
တတ္ထ တတ္ထ သာ သာ တဏှာတိ၊ ကား။ ဂ္ဂပတဏှာဒိဘေဒေါ၊ ဂ္ဂပတဏှာစသည်
အပြားရှိသော။ ကာမဘဝါဒီသု၊ ကာမဘဝစသည်တို့တွင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို
ဘဝ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာ၊ ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ သည်။

တဏှာဒိမူလိကာ၊ တဏှာစသည်လျှင်မူလရှိသော။ ကထာ၊ စကားကို။
အတိသံခိတ္တာ၊ အလွန်ချုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ စ၊ ထိုစကားကို၎င်း။
ဥပါဒါနဘဝေစ၊ ဥပါဒါန်နှင့် ဘဝတို့ကို၎င်း။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဝိတ္ထာရေတွာ၊
၍။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ကထန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ကာမေ
ပရိဘုဒ္ဓိဿာမိတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤစကားဖြင့်။ ကာမတဏှာပဝတ္တိံ၊ ကာမ
တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိဿာမိတိအာဒိဟိ၊ အစ
ရှိသောစကားတို့ဖြင့်။ တထာ၊ တူ။ (ကာမတဏှာပဝတ္တိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။)
ပန၊ ဆက်။ သာတဏှာ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘုသံ၊ မြဲမြံစွာ။ အာဒါန-
ဝသေန၊ ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ကာမုပါဒါနံ
နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာတိ၊ ၍။
အာဟ၊ ၏။ တထေဝါတိ၊ ကား။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဝေ၊ ကာမုပါဒါန်ဟူသော
အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။

ဗြဟ္မလောကသမ္ဘတ္တိန္တိ၊ ကား။ ရူပိဗြဟ္မလောကော၊ ရူပဗြဟ္မာလောက၌။ သမ္ဘတ္တိ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို။ “သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေဘူမကာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကာမနိယဋ္ဌေန၊ အလိုရှိအပ်သောအနက်သဘော ကြောင့်။ ကာမာ၊ မည်ကုန်၏။” ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဘဝရာဂေါပိ၊ သည်လည်း။ ကာမုပါဒါနမေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဝေ မေတ္တံ ဘာဝေတိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသုပါဒါန- မူလိကာသုပီတိ ဣတ္ထ၊ ဟူသောဤစကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “ပရော၊ မျက်မှောက်လောကမှတစ်ပါးသော။ လောကော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိ၊ သို့။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါန- ပစ္စယာ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ပြုကျင့်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရော၊ တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “အသုကသ္မိံ၊ သော။ သမ္ဘတ္တိဘဝေ ၌။ အတ္တာ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တတြ၊ ထိုဘဝ၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ သုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တ- နယေနော၊ သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရော၊ တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “ရူပိ၊ ရုပ်ရှိသည်။ မနောမယော၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီးသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အတ္တာ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ” ဣတိ၊ ဤသို့ယူ၍။ ရူပပပတ္တိယာ၊ ရူပဘဝ၌ဖြစ်ခြင်း၏။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းဖြစ်သောရူပဈာန်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘာဝနာပါရိပုရိယာ၊ ဘာဝနာ၏ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရော၊ သည်။ “အရူပဘဝေ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ အတ္တာ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့ယူ၍။ အရူပပပတ္တိယာ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းဖြစ်သောအရူပဈာန်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘာဝနာပါရိပုရိယာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တောဟိယေဝ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောယောဇနာတို့ဖြင့်ပင်လျှင်။ အတ္တဝါဒုပါဒါန- မူလိကာပိ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနမူလရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ယောဇနာ၊ ကို။ သံဝဏ္ဏိတာ၊ ဖွင့်ပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေံ၊ တူ။ [၂၂၃] ဒိဋ္ဌဓမ္မ- နိဗ္ဗာနဝါဒဝသေနာပိ၊ ဝါဒ၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အပရော၊ သည်။ သီလေန၊ အလေ့အကျင့်ဖြင့်။ သုဒ္ဓိတိ၊ စင်ကြယ်၏ဟူ၍။ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ စင်ကြယ်ကြောင်းမဟုတ်သော နည်းလမ်းကို။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ၊ စင်ကြယ်ကြောင်းနည်းလမ်းဟူ၍။ ပရာမသန္တော၊ သုံးသပ်လျက်။ သီလဗ္ဗတု- ပါဒါနပစ္စယာ၊ ဒါနဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊

ကို။ စရတိ။ ဧ။ လူတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဧ။

လူဒါနိ၊ ဌ။ သံသာရစက္ကံ၊ ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ (ဒဿိတော-ဌိစပ်) ကာမဘဝေ။ပ။ ဟောတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ တို့၏။ ယှာယံ-ယော အယံ ပစ္စယဘာဝေါ စ၊ အကြင်ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ယှာယံ-ယော အယံ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေါ စ၊ အကြင်ပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်ပြီ။ တမေဝ၊ ထိုပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိ၊ ကို။ အာနေတော၊ ရှိ။ နိဂမန-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဧဝံ အယန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထို၎င်း၌။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဟေဘုနိဗ္ဗတ္တာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ယသ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ သည်လည်း။ ကာမာသဝါဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဟေတုကာဝေ၊ အကြောင်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ လူတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘော-ပေတေ ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေတိ၊ ကား။ နာမ-ရူပဿ၊ ဧ။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သောအနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ပညာတိ၊ ကား။ ကင်္ခါဝိတရဏ-ဝိသုဒ္ဓိသင်္ခါတာ၊ သော။ ပကာရတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ဇာနုနာ၊ သိခြင်း တည်း။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ၊ ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဝဗောဓော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ထိုးထွင်း၍သိသောဉာဏ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဣဒံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဒ္ဓါတ္တယေ၊ အခွန်ကာလသုံးပါးအပေါင်း၌။ ကင်္ခါမလဝိတရဏ-ဝသေန၊ ယုံမှားဟူသောအညင်အကြေးကို လွန်မြောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိတမ္ပိ အဒ္ဓါနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဧတေနော နယေနာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ ဟေတုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယံ၊ ဌ။ ဧတေန ဝုတ္တေန နယေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရာ ဟေတု၊ ဝိညာဏံ ဟေတုသမုပ္ပန္နန္တိ-အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

တ္ထေ၊ ဤတရားအပေါင်း၌။ အဝိဇ္ဇာဒယော စ၊ စသည်တို့ကို၎င်း။ ဝိညာဏာ-ဒယော စ၊ တို့ကို၎င်း။ သံခိပ္ပန္တိ၊ ချုံးအပ်ကုန်၏။ လူတိ၊ ကြောင့်။ သင်္ခေပေါ၊ မည်၏။ ဟေဘု စ၊ အကြောင်းအပေါင်းကို၎င်း။ ဝိပါကော စ၊ အကျိုးအပေါင်း ကို၎င်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ဧ။) ဝါ၊ တနည်း။ ဟေတု လူတိ၊ အကြောင်းဟူ၍၎င်း။ ဝိပါကော လူတိ၊ အကျိုးဟူ၍၎င်း။ သံခိပ္ပတိ၊ ချုံးအပ်၏။ လူတိ၊ ကြောင့်။

၁-နိပ္ပါဒေတဗ္ဗဖြစ်သော ပစ္စယာရိက္ခာကိုပင်လျှင် နိပ္ပါဒကဖြစ်သောပညာ၏ အာဓာရ-ပြု၍ ဆိုထားသည်ဟု ဆိုလို၏။

သင်္ခေပေါ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာဒယော စ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝိညာဏာဒယော စ၊ တို့ကို
၎င်း။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ ဆက်။ သင်္ခေပဘာဝသာမညေန၊ သင်္ခေပအဖြစ်
ဟူသောသာမညအားဖြင့်။ ကေဝစနံ၊ ကေဝုစိဘတ်ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တေ သင်္ခေပါ၊ တို့သည်။ အတိတေ၊ ဌ။ ဟေတု၊
အကြောင်းသင်္ခေပ၎င်း။ တေရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ဝိပါကော၊ အကျိုး
သင်္ခေပ၎င်း။ တေရဟိ၊ ဌ။ ဟေတု၊ ၎င်း။ အာယတိံ၊ နောင်အနာဂတ်ဘဝ၌။
ဝိပါကော၊ ၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကာလဝိဘာဂေန၊ ကာလကိုဝေဘန်သော
အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကာလအပြားအားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ တို့သည်။ ဇာတာ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုရိမသင်္ခေပေါ၊ ပ။ အဒ္ဓါတိအာဒိ၊ ကို။
အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သင်္ခေပ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘာဂါဝေစနံ၊ အဖို့ကို
ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိတော၊ သော။ ဟေတု-
ဘာဂေါ၊ အကြောင်း အဖို့သည်။ ပဌမော သင်္ခေပေါ၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊
ကြွင်းသောသင်္ခေပတို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။ ကိလေသကမ္မဘာဝသာ-
မညတော စ၊ ကိလေသာအဖြစ် ကံအဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
တေဟိ၊ ထိုတဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ၊
တို့၏။ သကိစ္စာကရဏတော စ၊ မိမိ၏ကိစ္စကို မပြုနိုင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
တဏှုပါဒါနဘဝါ၊ တို့သည်။ ဂဟိတာဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
(ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ တဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝဟူသော ငါးပါး
သောတရားတို့သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှယူ၍ တုလျှတ်ပုဒ်ထည့်သည်၊ ၎င်းကို ကမ္မဝဋ်-၌
စပ်) ကမ္မံ စ၊ ကံသည်၎င်း။ တဿ၊ ထိုကံ၏။ သဟကာရီကာရဏံ စ၊ တကွ
ပြုလေ့ရှိသော အကြောင်းသည်၎င်း၊ ဝါ၊ တကွပြုဖော်ပြုဖက် အဖော်သဟဲသည်
၎င်း။ ဟုတု၊ ၍။ ဝဋ်နတ္ထေန၊ လည်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။
ကမ္မဝဋ်၊ မည်၏။

ဝိညာဏနာမဓူပသဋ္ဌာယတနုဖဿဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ ဇာတိဇရာဘင်္ဂါဝတ္ထာ၊
ဖြစ်ခြင်း အိုခြင်း ပျက်ခြင်း အခိုက်အတန့်ကို၊ ဝါ၊ ဥပါဒိဌိဘင်္ဂ အခိုက်အတန့်ကို။
ဇာတိဇရာမရဏန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိဇရာ၊ ပ။ နိဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာတိ၊
၍။ အာဟ၊ ၏။ [၂၂၄] ဣမေတိ၊ ကား။ ဝိညာဏာဒယော၊ တို့တည်း။
ပစ္စုပ္ပန္နဟေတုတော၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းကြောင့်။ ဘာဝိနံ၊ မုချဖြစ်လတ်

၁-ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၌ ဤအရာတွင် အဒ္ဓါ-သဒ္ဓေါ-ဟု ထုတ်
ပြ၍ သင်္ခေပ-သဒ္ဓေါ-ဟူသောပါဌ်ကို ပါဌ်ပျက်ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ထိုအဆိုသင့်ရာ၏။
၂-ကမ္မံ တဏှာ စ တဿ-ဟု ရှိရာ၌ ကမ္မံ တဿ စ-ဟူ၍သာလျှင် ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိမှ
အနက်အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ သာရတ္ထဒိပနီနှင့်လည်း ညီသည်။
၃-သင်္ခါရနှင့် ဘဝသည် ကံအစစ်ဖြစ်၍၎င်း၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့သည် ထိုကံ၏
အကူအညီအဖော် ဖြစ်၍၎င်း လည်တတ်သောကြောင့် ကမ္မဝဋ်မည်သည်ဟု ဆိုလို၏။

ကုန်သော။ အနာဂတာနံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော အကျိုးတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတိံ၊ နောင်အနာဂတ် ကာလ၌။ ဝိပါကဝနံ၊ မည်၏။ တေတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ တို့တည်း။ အာကာရတေတိ၊ ကား။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ အဝုတ္တာပိ၊ သော်လည်း။ တသ္မိံ တသ္မိံ သင်္ဂဟေ၊ ထိုထိုအစ၌၊ ဝါ၊ ထိုထိုအလွှာ၌။ အာကိရိယန္တိ၊ ထည့်သွင်းအပ် ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဂူဟဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရအစရှိသည်တို့ကို ယူခြင်း တို့ဖြင့်။ ပကာသီယန္တိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကာရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အတိတဟေတုအာဒိနံ၊ အတိတ်အကြောင်း စသည်တို့၏။ ပကာရာ၊ အပြားတို့သည်။ အာကာရာ၊ ကုန်၏။ တတော အာကာရတော၊ ထိုအခြင်း အရာသရုပ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပြားအားဖြင့်။ အတိတေ၊ ၌။ ဟေတုပဉ္စကာဒိ- ဘေဒတော၊ အကြောင်းငါးခု အပေါင်းစသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဝိသတိ- ဝိဓာ၊ နှစ်ဆယ်သောအပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သင်္ခါရ။ ပ။ သန္တိတိ၊ ကား။ ဟေတုတော၊ အကြောင်းမှ။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ အဝိဇ္ဇေဒပုဝတ္တိဘာဝတော၊ ပြတ်စဲခြင်းမရှိသော ဖြစ်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုဖလသမ္ပန္နဘူတော၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုး၏ အဆက်အစပ် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဧကော၊ တခုသော။ သန္တိ၊ အစပ်မည်၏။ ဘဝဇာတိနံ၊ တို့၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌၊ ဝါ၊ အကြားသည်။ တထာ၊ တူပင်တည်း။ ပန၊ တပါး။ ဝေဒနာတဏှာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာ၊ ၌၊ ဝါ၊ သည်။ ဖလတော၊ မှ။ ဟေတုနော၊ ၏။ အဝိဇ္ဇေဒပုဝတ္တိဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဖလဟေတုသမ္ပန္နဘူတော၊ သော။ ဧကော၊ သော။ သန္တိ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဖလဘူတောပိ၊ အကျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဓမ္မော၊ သည်။ အညဿ၊ တပါးသောအနာဂတ်အကျိုး၏။ ဟေတုသဘာဝဿ၊ အကြောင်းသဘောရှိသော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဣတိတိ၊ ဣတိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားကိုသုံးသပ်ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ စတုသင်္ခေ- ပန္နိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗာကာရတေတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤအရဟံ- ပုဒ်၏အဖွင့်၌။ ဝုတ္တေဟိ စ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဝုတ္တေဟိ စ၊ မဆိုအပ်သေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ (အာကာရေဟိ-၌စပ်) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ- ဝိဘဏေံ စ၊ ၌၎င်း။ အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနာဒိသု စ၊ အနန္တနယမည်သော

၁-ဝိညာဏ် နာမ်ရပ်စသော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးသည် အတိတ်အကြောင်း၏ အကျိုးဖြစ်ငြား သော်လည်း အနာဂတ်အကျိုး၏ အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာစသည်အား ကျေးဇူးပြု တတ်သော အကြောင်းဖြစ်သည် ဟု ဆိုလို၏။

သမန္တပဋ္ဌာန်းကျမ်း စသည်တို့၌၎င်း။ အာဂတေဟိ၊ လာကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဇာနာတိတိ၊ ကား။ အဝဗုဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ ပဿတိတိ၊ ကား။ ဒဿနဘူတေန၊ မြင်တတ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ အညာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ၊ ဟူသော နှစ်ပုဒ်သည်။ တေသံယေဝ၊ ထိုဇာနာတိ၊ ပဿတိ-ဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ တံ ဇာနနံ၊ ထိုသိခြင်းသည်။ ဉာတဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ယထာသဘာဝတော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း သော သဘောအားဖြင့်။ ဇာနနဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ပဇာနနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အကျိုးငှါ။ ဣဒံ ဘဝဧက္ကံ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤ အရာ၌။ အာနိတံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။ တံ၊ ထိုအကျိုးကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣမိနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ တေ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒိကေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတံ ဥတုာတိ၊ ကား။ မဟာဝဇိရဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဇာနိတုာ၊ သိတော်မူ၍။ ဗလဝဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့တော်မူသည်ဖြစ်၍။ အရိယမဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်မက်ကင်းတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စန္တော၊ လွတ်မြောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ အရေ၊ သံသရာဧကံ၏ ထောက်အကန်တို့ကို။ ဟနိ၊ ခုတ်ဖျက်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ယဒါ၊ ဤ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဤ။ အရေ၊ တို့ကို။ ဟနတိ နာမ၊ ခုတ်ဖျက်ဆဲမည်၏။ တတော ပရံ ပန၊ ၌ကား။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓက္ခဏံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသောခဏကို။ ဝါ၊ ဘုရား ဖြစ်တော်မူပြီးသောခဏကို။ ဂဟေတုာ၊ ၍။ ဟနိ ဝိဟနိ ဝိဒ္ဓံသေသိတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၂၉။ စက္ကဝတ္တိနော၊ စကြဝတေးမင်း၏။ ဝါ၊ အား။ အစေတနေ၊ စေတနာ မရှိသော။ စက္ကရတနေ၊ စကြာရတနာသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တဗ္ဘေဝ၊ ထိုစကြာရတနာ၌သာလျှင်။ လောကော၊ လူအပေါင်းသည်။ ပူဇံ၊ ပူဇော် ခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ၏။ အညတ္ထ၊ စကြာရတနာမှ တပါးသော အရပ်၌။ ပူဇာဝိသေသာ၊ ပူဇော်အထူးတို့သည်။ ပစ္စိဇ္ဇန္တိ၊ ပြတ်စဲကုန်၏။ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ပွင့်လတ်သော်။ ကိမင်္ဂံ ပန၊ အဘယ်မှာဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဥပ္ပန္နေ တထာဂတေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကော ပန ။ပ။ ပူဇာဝိသေသာနန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ပူဇော်ခြင်း အထူးမှ။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော။

(ပူဇာဝိသေသာနံ-၌ စပ်) အမဟေသက္ခေဟိ၊ တန်ခိုးမကြီး ကုန်သော။ ဒေဝမနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ ကရိယမာနာနံ၊ ပြုအပ်ကုန်သော။ နဘတိဥဋ္ဌာရာနံ၊ အလွန်မကြီးကျယ်လှကုန်သော။ ပူဇာဝိသေသာနံ၊ တို့ကို။ [၂၂၅] အရဟတော၊ ခံထိုက်သည်၏ အဖြစ်၌။ ကထာ နာမ၊ ဆိုဖွယ်မည်သည်။ ကာ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ အတ္ထာနုရူပန္တိ၊ ကား။ အရဟတ္တတ္ထဿ၊ အရဟံ၏အဖြစ် ဟူသောအနက်အား။ အနုရူပံ၊ လျော်သော။ အနုတ္တံ၊ အနုတ္တ ဖြစ်သော (အမည်တည်း။)

၁၃၀။ အသိလောကဘယေနာတိ၊ ကား။ အကိတ္တိဘယေန၊ အကျော်စော မဲ့ခြင်းမှ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ငါပြုသော ထိုမကောင်းမှုကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ မာ ဇညာ၊ မသိပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ (ဗာလာ၊ လူမိုက်တို့သည်။) ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ် ၌။ ပါပံ၊ ကို။ ကရေန္တိ (ယထာ)၊ ပြုကုန်သကဲ့သို့။ (ဝေ၊ တူ။) သေ ဘဂဝါ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်။ ပါပဟေတူနံ၊ မကောင်းမှု၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာတို့၏။ ဗောဓိမဏ္ဍေ ဝေ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌ပင်လျှင်။ သုပ္ပဟိနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်သတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌မျှ။ (ရဟော၊ ၌။ ပါပံ၊ ကို။) န ကဓရာတိ၊ ပြုတော်မမူ။

အပရော၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှတစ်ပါးသော။ နယော၊ နည်းသစ်ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) အာရကာ၊ ဝေးတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။ သုဝိဒုရဘာဝတော၊ အလွန်ဝေးတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣစ္စေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ကုတော၊ အဘယ်မှ။ သုဝိဒုရဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (အရဟံ၊ သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဘာဝိတကယာ၊ ပွားအပ်ပြီး သော ကိုယ်အမူအရာကယ်၍မရှိကုန်သည်။ အဘာဝိတသီလာ၊ သော သီလ အကျင့်မရှိကုန်သည်။ အဘာဝိတစိတ္တာ၊ သော စိတ်မရှိကုန်သည်။ အဘာဝိတ- ပညာ၊ သော ပညာမရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တတော ဝေ၊ ထိုသို့ ပွားအပ်ပြီးသော ကာယစသည်မရှိခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ အပ္ပဟိနရာဂဒေါသ- မောဟာ၊ မပယ်အပ်သေးသော ရာဂဒေါသမောဟရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အရိယ- ဓမ္မဿ၊ အရိယာတရား၌။ အကောဝိဒါ၊ မကျွမ်းကျင်မလိမ္မာကုန်။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ အဝိနိတာ၊ မဆုံးမ အပ်သေး၍ မယဉ်ကျေးကုန်။ အရိယဓမ္မဿ၊ ကို။ အဒဿာဝိနော၊ မြင်လေ့မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပဋိပန္နာ စ၊ မှန်စွာမကျင့်ကုန် သည်၎င်း။ မိစ္ဆာပဋိပန္နာ စ၊ မှားယွင်းစွာကျင့်ကုန်သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန် ၏။) တတော၊ ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ။ သုဝိဒုရဘာဝတော၊ လွန်စွာဝေးသည်၏

အဖြစ်ကြောင့်။ (အရဟံ၊ ဧ။) ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သင်္ခါဒိ-
ကဏ္ဏေ။ ပ။ ပဿတိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မေ၊ ဧ။ သင်္ခါဒိကဏ္ဏေ၊ သင်္ခါဒိ-
စွန်း၌။ ဂဟေတွာ၊ စွဲကိုင်၍။ ပါဒေ၊ ငါ၏ခြေရာ၌။ ပါဒံ၊ သူ၏ခြေ
ကို။ နိက္ခိပန္နော၊ ချနင်းလျက်။ ပိဋ္ဌိတော၊ ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်မှ နောက်
မှ။ အနုဗန္ဓော၊ အစဉ်လိုက်သည်။ စေပိ အဿ၊ အကယ်၍ဖြစ်စေ
ကာမူ။ သော စ၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ အဘိဇ္ဈာလ၊ သူ့ပစ္စည်းကို
ရလိုသမှု ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း အဘိဇ္ဈာအဖြစ်များသည်။ ကာမေလ၊
တို့၌။ တိဗ္ဗသာရာဂေါ၊ ထူထဲပြင်းထန်သော တပ်မက်ခြင်းရှိသည်။
ဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဗျာပါဒဖြင့်ပျက်စီးသောစိတ်ရှိသည်။ ပဒုဠမနသက်ပေါ၊
ပြစ်မှားသောစိတ်အကြံအစည်ရှိသည်။ မုဋ္ဌဿတိ၊ လွတ်သောသတိ
ရှိသည်။ အသမ္ပဇာနော၊ သမ္ပဇာဉာဏ်မရှိသည်။ အသမာဟိတော၊
ကောင်းစွာစိတ်မတည်ဘဲသည်။ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော၊ ထိုထိုဤဤလှည့်လည်
ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသည်။ ပါကတိန္ဒြိယော၊ ပြုပြင်ပိတ်ဆို့ခြင်းမရှိ ပကတိ
အတိုင်းဣန္ဒြေရှိသည်။ (စေ)ဟောတိ၊ အံ။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်အား
ဖြင့်သော်ကား။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ မယံ၊ ငါမှ။ အာရကာဝ၊
ဝေးသည်သာလျှင်တည်း။ အဟဉ္စ၊ ငါသည်လည်း။ တဿ၊ ထိုရဟန်း
မှ။ (အာရကာဝ၊ သာလျှင်တည်း။) တံ၊ ထိုသို့ဝေးခြင်းသည်။ ကိဿ
ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော
ဘိက္ခု၊ သည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်။
ဓမ္မံ၊ ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ န ပဿတိ၊
မမြင်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်ပေတည်း။)]

ဟိ၊ မှန်။ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလာ၊ ရှေ့စကား၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
သာယံ၊ ညနေချမ်း၌၎င်း။ ပါတံ၊ နံနက်ခင်း၌၎င်း။ သတ္ထု၊ ဧ။ သန္တိကာဝစ-
ရာဝ၊ အနီး၌ကျက်စားကုန်သည်သာလျှင်။ သစေပိ သိယံ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်
သော်လည်း။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ တာဝတာ၊ ထိုသို့အနီး၌ကျက်စားရုံမျှဖြင့်။
သတ္ထု၊ နှင့်။ သန္တိကာတိ၊ နီးကုန်သည်ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ တထာ၊
တူ။ သတ္တာပိ၊ ကိုလည်း။ နေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့နှင့်။ (သန္တိကေတိ၊ ဟူ၍။
န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ အပ်။) ဣတိ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသာနံ၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာ
တို့မှ။ အာရကာ ဒုရေ၊ ဝေးတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မူ၏။

၁-ပါဠိသဒ္ဓါနည်းအရ အပါဒါန်ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာဒေါဟာရ၌ ပေါ်လွင်ချောမော
စေရန် “နှင့်”ဟု ပြန်သည်။ နောက်၌လည်း နည်းတူပင်မှတ်။

ဝိသုဒ္ဓိ ဦးနိဿယ ၂.၂-ပ-မ-ဗ-၁၁

နိဟိနာသယာ၊ ယုတ်ညံ့သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိကုန်သော။ ယေ
နရာ၊ အကြင်လူတို့သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ န ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဘဂဝါ၊
သည်။ တေဟံ၊ ထိုကောင်းစွာမကျင့်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ။ အာရကာ
ဒုရေ၊ ဝေးတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (ဘဂဝါ၊ ကို။) အရဟံ၊ ဟူ၍။
မတော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား သင်္ဂဟဂါထာတည်း။

တထာ၊ တူ။ အာရကာ၊ နီးတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။
အာသန္နဘာဝတော၊ နီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
ပန၊ ဆက်။ ကုတော၊ မှ၊ ဝါ၊ နှင့်။ အာသန္နဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (အရဟံ၊
မည်သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘာဝိတ-
ကာယာ၊ ပွားအပ်ပြီးသော ကိုယ်အမှုအရာ ကာယိန္ဒြေရှိကုန်သည်။ ဘာဝိတ-
သီလာ၊ ကုန်သည်။ ဘာဝိတစိတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဘာဝိတပညာ၊ ကုန်သည်။
(ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တတော ဝေ၊ ထိုသို့ပွားအပ်ပြီးသော ကာယစသည်ရှိသော
ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပဟိနရာဂဒေါသမောဟာ၊ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အရိယဓမ္မဿ၊
၌။ ကောဝိဒါ၊ ကုန်၏။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ သုဝိနိတာ၊ ကုန်၏။ အရိယဓမ္မဿ၊ ကို။
ဒဿာဝိနော၊ ကုန်၏။ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ကောင်းစွာကျင့်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့
ကောင်းစွာကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ အာသန္နဘာဝတော၊ ကြောင့်။
(အရဟံ၊ ၏။) စ၊ မှန်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယောဇနသတေ၊ ပ။ ပဿတိတိ၊ ဟူ၍၊
ဝါ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၂၂၆] [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မေ၊ ၏။ ယောဇနသတေ၊
ယူဇနာတရာဝေးကွာသောအရပ်၌။ စေပိ ဝိဟရေယျ၊ အကယ်၍နေစေ
ကာမူ။ သေ၊ စ၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ အနဘိဇ္ဈာလု၊ သူ့ငစွည်းကို
ရလိုသမှု ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း အဘိဇ္ဈာဖြစ်ခြင်းမများသည်။ ကာမေသု၊
တို့၌။ န တိဗ္ဗသာရာဂေါ၊ သည်။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ သည်။ အပ္ပဒုဋ္ဌမန-
သင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ သည်။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ သမာ-
ဟိတော၊ ကောင်းစွာ စိတ်တည်တံ့သည်။ ကေဂ္ဂစိတ္တော၊ တည်
ကြည်သောစိတ်ရှိသည်။ သံဝုတိန္ဒြိယော၊ ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းအပ်သော
ဣန္ဒြေရှိသည်။ (စေ ဟောတိ၊ အံ့။) အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်
ကား။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ မယံ၊ ငါနှင့်။ သန္တိကေဝ၊ နီးသည်သာ
လျှင်တည်း။ အဟဉ္စ၊ ငါသည်လည်း။ တဿ၊ ထိုရဟန်းနှင့်။ (သန္တိကေဝ၊
တည်း။) တံ၊ ထိုသို့နီးခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
သေ၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။
ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။
(တသ္မာ၊ ကြောင့်ပေတည်း။)]

ဟိ၊ မှန်။ တထာဂ္ဂပါ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သတ္ထု၊ ၏။ ယောဇန-
သဟဿန္တရိကာပိ၊ ယူဇနာတထောင်ခြားသောအရပ်၌ တည်ကုန်သည်လည်း။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ တာဝတာ၊ ထိုသို့အရပ်ဒေသဝေးကွာ
ရုံမျှဖြင့်။ သတ္ထု၊ မှ၊ ဝါ၊ နှင့်။ ဒုရစာရိနောတိ၊ ဝေးသောအရပ်၌ နေကုန်သည်
ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ကုန်။ တထာ၊ တူ။ သတ္တာပိ၊ ကိုလည်း။ နေသံ၊ ထိုရဟန်း
တို့မှ၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ (ဒုရစာရိတိ၊ ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ အပ်။) ဣတိ၊ သို့။ သပ္ပုရိ-
သာနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်။ အာရကာ အာသန္ဓေ၊ နီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
အရဟံ၊ မည်တော်မူ၏။

သုပ္ပဏိတာဓိမုတ္တိကာ၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိ
ကုန်သော။ ယေ နရာ၊ တို့သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။
တေဟိ၊ ထိုကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ (ဗိနော၊
မြတ်စွာဘုရားသည်။) အာရကာ အာသန္ဓေ၊ နီးတော်မူ၏။ တေန၊
ကြောင့်။ ဗိနော၊ သည်။ အရဟံ၊ မည်တော်မူ၏။

ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိကုန်သော။ ယေ ဣမေ ပါပဓမ္မာ၊ အကြင် ယုတ်ညံ့
သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ အကြင်သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသန္တာန်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကမ္ပိ အနတ္တံ၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သောအကျိုး
မဲ့ကို၎င်း။ သမ္ပရာယိကမ္ပိ အနတ္တံ၊ တမလွန်၌ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့ကို၎င်း။ အာဝ-
ဟန္တိ၊ ဆောင်တတ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာနဂါမိနိယာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွားရောက်သော၊ ဝါ၊
နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်၏။ ဧကံသေနဝ၊ စင်စစ်
အားဖြင့်သာလျှင်။ ဥဒ္ဓဝိပစ္စနိကဘူတာ စ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍
လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုရာဂအစရှိသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား
တို့သည်။ (ရဟာ နာမ-၌ စပ်) အတ္တဟိတံ စ၊ မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကို၎င်း။
ပရဟိတဉ္စ၊ သူတပါး၏အကျိုးစီးပွားကို၎င်း။ ပရိပူရေတုံ၊ ငှါ။ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇန္တေဟိ၊
ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သော။ သာဓုဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဒုရတော၊
ဝေးစွာ။ ရဟိတဗ္ဗာ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာ၊ စွန့်အပ်ကုန်၏။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရဟာ နာမ၊ ရဟမည်ကုန်၏။ တေ စ၊ ထိုစွန့်ပယ်အပ်သော
အကုသိုလ်တရားတို့ကိုလည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ (သာဓက
ပါဠိနှင့်ညီစေရန် ဆဋ္ဌုန္တနှင့်ဆိုသည်) ဗောဓိမူလေယေဝ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌ပင်
လျှင်။ အနိယမဂ္ဂန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပဟိနာ၊ ကုန်ပြီ။ သမုစ္ဆန္တာ၊
အကြွင်းမဲ့ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ယထာဟ၊ မူကား။

ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ တထာဂတဿ၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ရာဂေါ၊
ကို။ ပဟိနော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဒေါသော၊ ကို။ မောဟော၊ ကို။ (ပဟိနော၊

ပြီ။) သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ အကုသလဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ပဟိနာ၊ ကုန်ပြီ။ ဥစ္ဆန္ဒမူလာ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ် အပ်ပြီးသော အမြစ်အရင်းရှိကုန်၏။ တာလာဝတ္ထုကတာ၊ ထန်းပင်၏ အရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ အနဘာဝကတာ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)

တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပယ်ဖြတ်အပ်ပြီးသောကြောင့်။ တေဿ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား အား။ ရဟာ၊ ပယ်စွန့်အပ် ပယ်စွန့်ထိုက်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ န သန္တိ။ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟောတိ၊ ဟော ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊ လျက်။ ဩကာရဿ၊ ၏။ သာနုသာရံ၊ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့်တကွသော။ အ-ကာရာဒေသံ၊ အ-အက္ခရာဟူသော အာဒေသကို။ ကတွာ၊ ၍။ အရဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သာဓုဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ရဟိတဗ္ဗတော၊ စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရဟာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သုဠ၊ စွာ။ ပဟိနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ကို။ အရဟံ၊ မည်၏ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။

သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပရိညာတက္ခန္ဓာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသော ခန္ဓာရှိကုန် သော။ ပဟိနကိလေသာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိကုန်သော။ ဘာဝိတမဂ္ဂါ၊ ပျားစေအပ်ပြီးသောမဂ်ရှိကုန်သော။ သစ္စိကတနိရောဓာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ် ပြီးသော နိရောဓသစ္စာရှိကုန်သော။ ခိဏာသဝါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိကုန် သော။ ယေ တေ အရဟန္တော၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) အပ္ပတ္တမာနသာ၊ မရောက်အပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်ကုန်သေးသော။ ယေ စ သေက္ခာ၊ တို့သည်လည်း။ [၂၂၇] အနုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးသော။ ယောဂက္ခေမံ၊ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို။ ပတ္တယမာနာ၊ တောင့်တကုန်လျက်။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိသုဒ္ဓပယောဂါ၊ စင်ကြယ်သောကိုယ်နှုတ်အမှုအရာ ပယောဂရှိကုန်သော။ ကလျာဏဇ္ဈာသယာ၊ ကောင်းသော အလိုအဇ္ဈာသယရှိကုန်သော။ သဒ္ဓါသီလသုတာဒိဂုဏသမ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေဟိ၊ ထိုရဟန္တာအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ န ရဟိတဗ္ဗော န ပရိစ္စဇိတဗ္ဗော၊ မစွန့်အပ်။ တေ စ၊ ထိုရဟန္တာစသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (န ရဟိတဗ္ဗာ န ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာ၊ မစွန့်အပ်ကုန်။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ အရိယပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဿ၊ မြင်အပ်ပြီးသောတရားကို။ ပစ္စက္ခကရဏတော၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း

ကြောင့်။ သတ္တု၊ ဇ၊ ဓမ္မသရီရေန၊ တရားတည်းဟူသောကိုယ်တော်နှင့်၊ ဝါ၊ ကိုယ်တော်သည်။ အဝိရဟိတာ ဝေ၊ မကင်းကုန်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မစွန့် အပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (အဟံ၊ သည်။ ဗြူမိ ယထာ၊ ဆို သကဲ့သို့။) အာသသ္မာ ပိဂီယော၊ ယမထေရ်သည်။ ပဿာမိ။ပ။ နတောဟ- မသ္မိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

[ဗြာဟ္မဏ၊ ဆရာဖြစ်သော ဗာရဝိပုဏ္ဏား။ (အဟံ၊ သည်။) စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿာမိ ဣဝ၊ ရှုမြင်နေသကဲ့သို့။ နံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ ရတ္တိန္ဒြိယံ၊ နေရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ပဿာမိ၊ ရှုမြင်နေပါ ၏။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ (နံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။) နမဿမာနော၊ ရှိခိုးလျက်။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်ကို။ ဝိဝသေမိ၊ ကုန်လွန်စေပါ၏။ တေနော၊ ပင်လျှင်။ (အဟံ၊ သည်။) အဝိပ္ပဝါသံ၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့် မကွေမကွာနေခြင်းကို။ မညာမိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ပါ၏။ (မေ၊ ဇ၊) သဒ္ဓါစ၊ သည်၎င်း။ ပီတိစ၊ သည်၎င်း။ မနောစ၊ သည် ၎င်း။ သတိစ၊ သည်၎င်း။ ဣမေ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဂေါတမသာသနဗျာ၊ ဂေါတမဘုရား၏အဆုံးအမမှ။ နာပေန္တိ-နအပေန္တိ၊ မဖဲခွါပါကုန်။ ဘူရိ- ပညော၊ မြေကြီးအလား ကြီးမားသော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ယံ ယံ ဒိသံ၊ အကြင်အကြင်အရပ်သို့။ ဝဇတိ၊ ကြွသွား တော်မူ၏။ သ-သော အဟံ၊ ထိုအကျွန်ုပ်သည်။ တေန တေနော၊ ထို ထိုအရပ်ဖြင့်သာလျှင်။ နတော၊ ညွတ်ကိုင်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်ပါ၏။

စ၊ ဆက်။ တေနော၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တေ၊ ထိုရဟန္တာအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ အညံ၊ မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါးသော။ သတ္တာရံ၊ ဆရာကို။ န ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ မိမိ၏ဆရာဟု မရည်ညွှန်းကုန်။ ယထာဟ၊ မူကား။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တေ၊ ဤဆိုလတံသော အကြောင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်သင့်သောအကြောင်းမဟုတ်။ သော ဩကာသော၊ ဤဆိုလတံ သောအခွင့်သည်။ အနဝကာသော၊ ဖြစ်သင့်သော အခွင့်မဟုတ်။ ယံ- ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သောတာပတ္တိမဂ် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညံ၊ တစ်ပါးသော။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ ရည်ညွှန်းရာ၏။ တေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ဇ၊)

ကလျာဏပုထုဇ္ဇနာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ သတ္တရိ၊ ဌ။ နိစ္စသသဒ္ဓါ ဝေ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသော ယုံကြည်ခြင်းရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မလှုပ်ရှားသောသဒ္ဓါတရားရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊

သို့။ သုပ္ပဋိပန္နေဟိ၊ သော။ ပုရိသဝိသေသေဟိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည်။ အဝိရဟံတဗ္ဗတော စ၊ မစွန့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့၏။ အဝိရဟနတော စ၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ တေဿ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား။ ရဟာ ပရိစ္စဇနကာ၊ စွန့်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နသန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တေဿ၊ အား။ သာဇ္ဇေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိစ္စဇတဗ္ဗတော၊ စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ရဟော၊ စွန့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။

သစ္စိကတသဒ္ဓမ္မာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသော သူတော်ကောင်းတရားရှိကုန်သော။ သုဒ္ဓဂေါစရာ၊ စင်ကြယ်သော ကျက်စားရာရှိကုန်သော။ ယေ အရိယာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေဟိ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။) ရဟိတော၊ စွန့်အပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ကြောင့်။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အရဟံ၊ မည်၏ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။

စ၊ တပါး။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ ရဟောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘဂဝတော စ၊ အားလည်း။ ကမ္မက္ခယကရေန၊ ကံ၏ကုန်ခြင်းကိုပြုတတ်သော။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဗောဓိမူလေယေဝ၊ ဌိသာလျှင်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ သသမ္ဘာရဿ၊ အကြောင်း အဆောက်အဦနှင့်တကွဖြစ်သော။ ကမ္မဝဋ္ဋဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဒ္ဓံသိတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဂတိသု၊ တို့၌။ ပရိတ္တမနုသခါတံ၊ လှည့်လည်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ သံသာရေ၊ ၌။ ဂမနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယထာဟ၊ မူကား။

ယေန၊ အကြင်ကိလေသာကံဟူသော အာသဝေါတရားကြောင့်။ ဒေဂ္ဂပပတ္တိ၊ နတ်ပြည်လောက၌ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ နတ်ပဋိသန္ဓေသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝိဟင်္ဂမော၊ ကောင်းကင်၌ သွားလာကျက်စားသော။ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်မူလည်း။ အဿ၊ ရာ၏။ ယေန၊ အကြင်ကိလေသာကံဟူသော အာသဝေါတရားကြောင့်။ ယက္ခတ္တံ၊ ဘိလူး၏ အဖြစ်သို့။ (အဟံ၊ သည်။) ဂစ္ဆေယျံ၊ ရောက်ရာ၏။ မနုဿတ္တဉ္စ၊ လူ၏ အဖြစ်သို့လည်း။ အဗ္ဗဇေ၊ ပြန်လာရာ၏။ မယံ၊ ငါ၏သန္တာန်၌။ တေ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ခီကာ၊ ကုန်လေကုန်ပြီ။ (တေ၊ ထိုအာသဝေါတရားတို့ကို။ မယံ၊ သည်။) ဝိဒ္ဓတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီ။ ဝိနဋ္ဌိကတာ၊ အညာတံ အဖွဲ့ကင်းသည်ကို ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)

[၂၂၈] ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ တေဿ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား။ ဂတိသု၊ တို့၌။ ပစ္စာဇာတိ၊ တဖန်ပြန်လည်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ မည်၏။

ဝါ၊ တနည်း။ ယဿ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား။ သံသာဓရ၊ ဌ။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ရဟော၊ ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ပဟိနဇာတိမရဏော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဖြစ်ခြင်း၊ သေခြင်း၊ ရှိတော်မူသော။ သုဂတော၊ ကို။ အရဟံ၊ မည်၏ ဟူ၍။ မတော၊ ၏။

ဝါ၊ တနည်း။ ပါသံသတ္တာ၊ ချီးမွမ်းအပ် ချီးမွမ်းထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရဟံ၊ မည်၏။ ဟံ၊ မှန်။ အက္ခရစိန္တကာ၊ အက္ခရာကိုကြံဆလေ့ ရှိကုန်သော ဗျာကရုဏ်းဆရာတို့သည်။ အရဟ-သဒ္ဓါ၊ ကို။ ပသံသာယံ၊ ချီးမွမ်း ခြင်း၌။ ဝဏ္ဏန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အနညဿာဓာရဏော၊ တပါး သောပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ ယထာဘူတဂုဏာဓိဂတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန် သော ဂုဏ်ဖြင့် ရအပ်သော။ ပါသံသဘာဝေါ စ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သည်၏ အဖြစ် သည်လည်း။ သဒေဝကော၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကော၊ ဌ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာတည်ပေ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟံ၊ မှန်။ သေ-ဧသော ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုတ္တရေန၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ သီလေန၊ ဖြင့်၎င်း။ အနုတ္တရေန၊ သော။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်၎င်း။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ဝိမုတ္တိ ဖြင့်၎င်း။ အသမော၊ တူတော်မူ။ အသမသမော၊ မတူသော ရှေးဘုရား တို့နှင့်သာ တူတော်မူ၏။ အပ္ပဋ္ဌိမော၊ တူသောပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ အပ္ပဋ္ဌိဘာဂေါ၊ တူသောအဖွဲ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော၊ တူသောယှဉ်ပြိုင်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ် မရှိ။ ဣဘိ ဧဝံ၊ သို့။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဂုဏော၊ ထိုထိုဂုဏ်ကို။ ဝိဘဇိတော၊ ၍။ ဝုစ္စမာနေ၊ သော်။ ပဏ္ဍိတပုရိသေဟိ၊ ပညာရှိလူပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ ဒေဝေဟိ၊ တို့သည်၎င်း။ ဗြဟ္မေဟိ၊ တို့သည်၎င်း။ ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ဘဂဝတော၊ သည်၎င်း။ ပရိယောသာပေတုံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျရူပေါ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သောသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါသံသတ္တာပိ၊ အဖြစ်ကြောင့် လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရဟံ၊ မည်၏။

(ယဿ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား။) သဒေဝကော၊ နတ်နှင့်တကွ သော။ လောကော၊ ဌ။ ဂုဏေဟိ၊ သီလစသောဂုဏ်တို့ဖြင့်။ သဒ္ဓိသော၊ တူသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွိပဒုတ္တမော၊ ခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သူတို့တွင်မြတ်တော်မူသော၊ ဝါ၊ သူတို့ထက်မြတ်တော်မူသော။ (သော ဘဂဝါ၊ သည်။) ပါသံသိယတ္တာပိ၊ ချီးမွမ်းအပ် ချီးမွမ်းထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ မည်၏။

ဝေ၊ သို့။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်လည်း—

ဇိနော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) မန္တဗုဒ္ဓိနံ၊ ပညာ
နံ၊ သော သမ္ပိုက်တို့မှ။ အာရကာ၊ ဝေးတော်မူ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်
၎င်း။ ယသ္မာ စ၊ ကြောင့်လည်း။) ဝိဇာနတံ၊ ပညာရှိတို့နှင့်။
အာရကာ၊ နီးတော်မူ၏။ (တသ္မာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။) ရဟာနံ၊ ပယ်စွန့်
အပ်သော အကုသိုလ်တရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ သုပ္ပဟိနတ္တာ စ၊ ကောင်း
စွာပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိဒ္ဓနံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အရ-
ဟေယျတော စ၊ မစွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဘဝေသု၊ တို့၌။
ရဟာဘာဝါ စ၊ သွားခြင်း ကျင်လည်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။
ပါသံသာ စ၊ ချီးမွမ်းအပ် ချီးမွမ်းထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
ဇိနော၊ သည်။ အရဟံ၊ မည်တော်မူ၏။

၁၃၁။ သမ္မာတိ၊ ကား။ အဝိပဇိတံ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်စွာ။ သာမန္တိ၊
ကား။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္မုဒ္ဓေါတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော
ပါဌ်၌။ သံ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၌စပ်) သယန္တိ ဧတဿ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၏။
အတ္တဿ၊ ကို။ ဗောဓကော၊ သိစေတတ်သည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ၊
ကား။ အနဝသေသာနံ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြစ်ကုန်သော။ ဥေယျမ္မောနံ၊ သိအပ်သိသင့်
သိထိုက်သော တရားတို့ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝါ၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ-ဟူသော
ဤပုဒ်၌။ သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓော၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။
ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သနည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဧကဒေသဿ၊ တစ်စိတ်ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူ
ခြင်းကြောင့်။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ပဒေသဂ္ဂဟဏေ၊ တစ်စိတ်ကိုယူခြင်းသည်။
အသတိ၊ သော်။ ဂဟေတဗ္ဗဿ၊ ယူအပ်သောအနက်၏။ နိပ္ပဒေသတာဝ၊
အကြွင်းမဲ့၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ (ကိမိဝ၊ မူကား။)
ဒိက္ခိတော၊ ဦးပြည်သည်။ န ဒဒါတိ၊ မပေးလှ။ ဣတိ ယထာ၊ ဤစကားရပ်
ကဲ့သို့တည်း။ ဝေဉ္စ ကတွာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ အတ္ထဝိသေသာန-
ပေက္ခာ၊ အနက်အထူးကိုင့်ခြင်းမရှိသော။ (သိဒ္ဓိ-၌စပ်) ကတ္တရိ ဝေ၊ ၌သာလျှင်။
ဗုဒ္ဓသဒ္ဓသိဒ္ဓိ၊ ဗုဒ္ဓ-သဒ္ဓါ၏ ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။
ကမ္မဝစနိစ္ဆာယ၊ ကံကိုဆိုလိုခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။)
ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သမ္မာ၊ မှန်စွာ။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာ-
သမ္မုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤသမ္မာ-
သမ္မုဒ္ဓေါ-ဟူသောပုဒ်၌။ သဒ္ဓတော၊ အားဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်
လည်း။ အတ္တတော၊ အားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။
သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဗုဇ္ဈနကိရိယာ၊

သိခြင်းကိရိယာသည်။ အဝိသယာ၊ သိအပ်သောအာရုံဟူသော ကံမရှိသည်။
(ဟုတော့၊ ရှိ။) န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ တနည်း။ ဗုဇ္ဈနကိရိယာ၊ ကို။ အဝိသယာ၊
ကံမရှိပဲ။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မယှဉ်အပ်-မယှဉ်သင့်ပေ။

[၂၂၉] ဣဒါနိ၊ ခွဲ။ တဏှာ၊ ထိုသိခြင်းကိရိယာ၏။ ဝိသယံ၊ အာရုံဖြစ်သော။
(ဝုတ္တံ-၌စပ်) သဗ္ဗဓမ္မေတိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော
အနက်ကို။ ဝိဘဇိတော၊ ရှိ။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဘိညေယျေ ဓမ္မေတိအာဒိ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ အဘိညေယျေတိ၊ ကား။ အဘိဝိသိဋ္ဌေန၊ ထူးသော။
ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗေ၊ သိအပ်သောတရားတို့ကို။ ။တေ၊ ထိုတရား
တို့သည်။ ဧက ပန၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ စတုသစ္စဓမ္မေ၊
လေးပါးသော သစ္စာတရားတို့ကိုတည်း။ အဘိညေယျတော ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။
အဘိညေယျဘာဝတော၊ ယျ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဗုဇ္ဈိ၊ သိတော်မူပြီ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊
၌။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ဖြင့်။ အဓိဂမက္ခဏေ၊ တရားထူးကိုရသောခဏ၌။
မဂ္ဂပညာယ၊ ဖြင့်။ အပရဘာဂေ၊ ၌။ သဗ္ဗညုတညာဏာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အညာသိ၊
သိတော်မူပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတော၊ ဤပုဒ်မှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်ပုဒ်
တို့၌လည်း။ ဧသေ နယော၊ တည်း။ ပရိညေယျဓမ္မေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။
ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဟာတဗ္ဗေတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သမုဒယပက္ခယေ၊
သမုဒယအဖို့ရှိသောတရားတို့ကို။ (အာဟ၊ ၏။) သစ္စိကာတဗ္ဗေတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဝါ၊
ကို။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော၊
ဗဟုဝစဖြစ်ညွှန်းခြင်းကို။ (ကတော ခွဲစပ်) သောပါဒိသေသာဒိကံ၊ သဉ္စပါဒိ-
သေသအစရှိသော။ ပရိယာယသိဒ္ဓံ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်ပြီးသော။ ဘေဒံ၊
နိဗ္ဗာန်၏အပြားကို။ ဂဟေတော၊ ရှိ။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အယံ၊
ဤအဘိညေယျ-စသည်ဖြင့်ပြဆိုခြင်းသည်။ စတုသစ္စဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓေသော၊
အကျဉ်းပြခြင်းတည်း။ (ဣတိ-ပိုနေသည်) တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။
စက္ခု ဒုက္ခသစ္စန္ဓိအာဒိ၊ အစရှိသောအကျယ်ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ်။ စ၊ ဆက်။
ဥဒ္ဓေသော၊ အကျဉ်းဥဒ္ဓေသကို။ အဝိနိစ္ဆိတတ္ထပရိစ္ဆေဒဿ၊ မဆုံးဖြတ်အပ်သေး
သော အနက်၏အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကရိယတိ၊
၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒ္ဓေသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) ဥဒ္ဓိသိယမာနာနံ၊ အကျဉ်း
ပြအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထိတာမတ္တံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်မျှကို။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကို။ န(ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပရိစ္ဆေ-
ဒေန၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော။ ဗဟုဝစနေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ
အသင်္ခတာ ဓမ္မာတိ ယထာ၊ ဟူသော ဒေသနာတို့ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။
သစ္စိကာတဗ္ဗေတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဖလဝိမုတ္တိနမ္ပိ၊ ဖိုလ်ဝိမုတ္တိတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊
သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိဗ္ဗာနဿေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (ဂဟဏံ၊ သည်။) န၊

မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဝေဉ္ဇ သတိ၊
ဤသို့ယူသည်ရှိသော်။ (တနည်း) စ၊ ဆက်။ ဝေ၊ တူ။ ဘာဝေတဗ္ဗေတိ ဧတ္ထ၊
ပုဒ်၌။ ဈာနာနုမ္မိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂါထာယံ၊ ၌။ ဘာဝေတဗ္ဗဉ္ဇာတိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ စ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝုတ္တ-
သမုစ္စယတ္ထော၊ မဆိုအပ်သည်ကို ဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုစ-သဒ္ဓါဖြင့်။
သစ္စိကာတဗ္ဗဿ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိတိ၊ ကား။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓါနိ၊
သိအပ်ကုန်၏။ သစ္စဝိနိမုတ္တံ၊ သစ္စာလေးပါးမှလွတ်သော။ ကိဉ္ဇိ၊ သော။ ဥေယျဉ္ဇ၊
သိအပ်သောတရားသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (အဟံ၊ သည်။)
သဗ္ဗမ္မိ၊ သော။ ဥေယျံ၊ သိအပ် သိသင့်သောတရားကို။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သိပြီးသော
သူသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဗ္ဘညာသိံ၊ သိခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊
(ဗုဒ္ဓေါသ္မိ-ဟူသောပါဌ်၏) အနက်တည်း။

၁၃၂။ ဝေ၊ သို့။ သစ္စဝသေန၊ ဖြင့်။ သာမညတော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။
အတ္ထံ၊ ကို။ ဒွါရာရမ္မဏေဟံ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဒွါရပုဝတ္တဓမ္မေဟံ စ၊ ဒွါရ၌
ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့ဖြင့်၎င်း။ ခန္ဓာဒီဟံ စ၊ ခန္ဓာစသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ သစ္စဝသေ-
နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဘဇိတော၊ ၌။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။
အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ မူလကာရဏဘာဝေနာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒီသု၊
ကုန်သော။ အညေသု၊ ကုန်သော။ ကာရဏေသု၊ တို့သည်။ သန္တေသုပိ၊ ရှိကုန်
သော်လည်း။ တေသမ္ပိ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့၏လည်း။ မူလဘူတ-
ကာရဏဘာဝေန၊ မူလရင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊
မှန်။ တဏှာ၊ သည်။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိစိတ္တဘာဝဟေတုတော စ၊ ဆန်းကြယ်သည်
၏ အဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ သဟာယဘာဝူပဂမတော စ၊
အဖော်သဟဲ၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ခဝိစိတ္တတာယ၊ ဒုက္ခ၏
ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ပဓာနကာရဏံ၊ ပြဓာန်းသော အကြောင်းပေ
တည်း။ သမုဋ္ဌာပိကာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒိကာ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ပုရိမတဏှာတိ၊
ကား။ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓါ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြီးစီးခဲ့သော။ တဏှာ၊ သည်။ ဥဘိန္နန္တိ၊
ကား။ စက္ခုဿ၊ ၏၎င်း။ တံသမုဒယဿ စ၊ ထိုစက္ခု၏ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယ
သစ္စာ၏၎င်း။ အပ္ပဝတ္တိတိ၊ ကား။ အပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တံ၊ မဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း
တရားတည်း။ နိရောဓပဇာနနာတိ၊ ကား။ သစ္စိကိရိယာဘိသမယဝသေန၊ ယ၏
အစွမ်းဖြင့်။ နိရောဓဿ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနာ၊ ထိုးထွင်း၍သိသော။ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေ-
နာတိ၊ ကား။ စက္ခု၊ စက္ခု၎င်း။ စက္ခုသမုဒယော၊ စက္ခု၏ ဖြစ်ကြောင်း
တရား၎င်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ [၂၃၀] ဧကေကကောဋ္ဌာသနိဒ္ဓါရဏေန၊
တခုတခုသောအဖို့ကို ထုတ်သဖြင့်။ ။တဏှာယပိ၊ ၏လည်း။ ပရိညေယျဘာဝ-

သဗ္ဗာဝတော စ၊ ပရိညေယျအဖြစ်၏ ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓော-
ဂဓတ္တာ စ၊ ဌာအတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ခသစ္စသင်္ဂဟံ၊ ဒုက္ခသစ္စာ
ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ရူပတဏှာဒယော ဆ တဏှာကာယာတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကသိကာနီတိ၊ ကား။ ကသိကာဇ္ဈာနာနိ၊ ကသိုဏ်းဈာန်တို့ကို။ ဒုတ္တိံ သာ-
ကာရာတိ၊ ကား။ ဒုတ္တိံ သ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသာ စ၊ အပ္ပိအစုတို့ကို၎င်း။ တဒါ-
ရမ္မဏဇ္ဈာနာနိ စ၊ ထိုကောဋ္ဌာသလျှင် အာရုံရှိသောဈာန် တို့ကို၎င်း။ နဝ
ဘဝါတိ၊ ကား။ ကာမဘဝါဒယော၊ ကာမဘဝအစရှိကုန်သော။ တယော၊
သုံးပါးသောဘဝတို့၎င်း။ သညီဘဝါဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့၎င်း။
ဧကဝေါကာရဘဝါဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝ ဘဝါ၊
ဘဝတို့ကို။ စတ္တာရိ ဈာနာနီတိ၊ ကား။ အဂ္ဂဟိတာရမ္မဏဝိသေသာနိ၊ မယူအပ်
သေးသောအာရုံအထူးရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊
တို့ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိပါကဇ္ဈာနာနံ၊ ဝိပါကဈာန်တို့ကို။ တေဂဟဏံ၊ ဤစတ္တာရိ
ဈာနာနိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်ယူခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဆိုခဲ့
ပြီးသောတရားတို့တွင်။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ (ပုရိမတဏှာ-၌ ပဓာနအားဖြင့်
စပ်) ဥပနိဿယဘူတာ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ ကို။ သမု-
ဋ္ဌာပိကာ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ပုရိမတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။
ကိရိယဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ (ပုရိမတဏှာ-၌ပင်စပ်) ယတ္ထ၊ အကြင်အတ္တဘော၌။
တေ၊ ထိုကိရိယာတရားတို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) တဿ အတ္တဘာဝဿ၊
ထိုအတ္တဘော၏။ ကာရဏဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (တဏှာ၊ ကို။
သမုဋ္ဌာပိကာ ပုရိမတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)

အနုဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗဓမ္မဿ၊ သိအပ်သောတရားအား။ အနုရူပ-
တော၊ လျော်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လျော်စွာ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူပြီ။ တေန-တိ၊
ကား။ တဿ၊ ကြောင့်။ ယဿ၊ ကြောင့်။ သာမညတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝိသေ-
သတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေန၊ သဖြင့်။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဗုဒ္ဓေါ၊
မူပြီ။ တဿ၊ ကြောင့်။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ခဲ့ပြီ။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့နည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ (ဣတိ-တပုဒ်ကြေသည်) သမ္မာ။ပ။
ဗုဒ္ဓတ္တာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗဿာပံ၊ သော။ ဥေယျဿ၊ သိအပ်သောတရား
၏။ သဗ္ဗာကာရတော၊ အားဖြင့်။ (အဘိသမ္မုဒ္ဓတ္တာ-၌စပ်) အဝိပရိတံ၊ စွာ။
သယမေဝ၊ သာလျှင်။ အဘိသမ္မုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ဣမိနာ၊
ဤသမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤသမ္မာ သာမည ဗုဒ္ဓတ္တာ-ဟူသော
ဝစနတ္ထအဖွင့်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ (အဓိဂမော-၌စပ်) ပရောပဒေ-
သရဟိတဿ၊ သူတပါး၏ ညွှန်ပြခြင်းမှကင်းသော။ (သဗ္ဗညုတညာဏဿ-၌စပ်)

သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓနသမတ္တဿ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော။ အာကခံပုဂ္ဂိုဗဒ္ဓုတ္တိနော၊ အလိုနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ အနာဝရဏဉာဏသင်္ခါတဿ၊ ဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ ကို။ အဓိဂမော၊ ရခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ဤ။

စ၊ စောဒနာဦးအံ။ အနာဝရဏဉာဏံ၊ သည်။ သဗ္ဗညုတညာဏတော၊ မှ။ အညံ၊ အခြားတပါးသည်။ (ဟောတိ) နန၊ ပါလော။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယုမာနေ၊ သော်။) “ဆ၊ ကုန်သော။ အသာဓာရဏဉာဏာနံ၊ ဉာဏ်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏာနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဉာဏ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)” ဣတိ ဝစနံ၊ သည်။ ဝိရုဇ္ဈေယျ၊ ဆန့်ကျင်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာဌားအံ။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိသယပဝတ္တိဘေဒဝသေန၊ အာရုံ၌ဖြစ်ခြင်းအပြား၏အစွမ်းဖြင့်။ အညေဟိ၊ ဘုရားမှတစ်ပါးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ အသာဓာရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧကဿေဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဉာဏဿ၊ ဤ။ ဝါ ကို။ ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧကမေဝ၊ သော။ တံဉာဏံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ၌စပ်) အနဝသေသသင်္ခတသင်္ခတသမ္ပတိဓမ္မဝိသယတာယ၊ အကြွင်းမရှိသောသင်္ခတတရား၊ အသင်္ခတတရား၊ ပညတ်တရားလျှင် အာရုံရှိသည်၏ဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏန္တိ စ၊ ဉာဏ်ဟူ၍၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုအကြွင်းမရှိသောတရားတို့၌။ အာဝရဏာဘာဝတော၊ အပိတ်အပင်အဆီးအတား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိဿဂ်စာရံ၊ အငြိအဘွယ်ကင်းသောဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ အနာဝရဏဉာဏန္တိ စ၊ ၍၎င်း။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယထာဟ၊ ကား။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ သဗ္ဗံ၊ ပ။ အနာဝရဏဉာဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ (အာဟ၊ ဤ။)

[သဗ္ဗံ၊ သော။ သင်္ခတံ၊ တရားကို။ အသင်္ခတံ၊ တရားကို။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ ဇာနာတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအလုံးစုံသောတရားကိုသိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်အဆီးအတားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနာဝရဏဉာဏံ၊ မည်၏။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏံ၊ အနာဝရဏဉာဏ်တို့၏။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ ဘေဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤအနက်ကို။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောအပြားဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယုမာနေ၊ သော်။) သဗ္ဗညုတနာဝရဏဉာဏာနံ၊ ဉာဏ်တို့၏။ သာဝရဏတာ စ၊ အပိတ်အပင်အဆီးအတား ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ အသဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏတာ စ၊

အလုံးစုံသော တရားလျှင်အာရုံမရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏၊ ဝါ၊ ရောက်လေရာ၏။ (သဗ္ဗညုတညာဏ်သည်သာဝရဏဖြစ်ရာ၏၊ အနာဝရဏဉာဏ်သည် အသဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏဖြစ်ရာ၏ ဟု ဆိုလိုသည်) ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဉာဏဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ အား။ အဏုမတ္တမ္ပိ၊ အဏုမြူမျှသော်လည်း။ အာဝရဏံ၊ မည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အနာဝရဏဉာဏဿ စ၊ ဉာဏ်၏လည်း။ အသဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏဘာဝေ၊ အလုံးစုံသော တရားလျှင် အာရုံမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ယတ္ထ၊ အကြင်အာရုံ၌။ တံ၊ ထိုအနာဝရဏဉာဏ်သည်။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ အာဝရဏသဗ္ဗာဝတော၊ အာဝရဏ၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ အနာဝရဏဘာဝေါယေဝ၊ အနာဝရဏ၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ န သံယာ၊ မဖြစ်နိုင်လေရာ။ အထဝါ ပန၊ တနည်းအားဖြင့်မူကား။ [၂၃၁] အနာဝရဏဉာဏံ၊ သည်။ သဗ္ဗညုတညာဏတော၊ မှ။ အညမေဝ၊ တပါးသည်သာလျှင်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဣမ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-ဟူသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌။ အပ္ပဋ္ဌိဟတေတ္တိတာယ၊ အထိ အငြိ အဆီးအတား ကင်းသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဝရဏဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ၊ ဉာဏ်ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအင်၏။ စ၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်ကို။ အဓိဂမေန၊ ရခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ကို။ သဗ္ဗညုတိ စ၊ ညူဟူ၍၎င်း။ သဗ္ဗဝိဒ္ဓတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သကိယေဝ၊ တကြိမ်တည်းသာလျှင်။ သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓတော၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်။ န (ဝုစ္စတိ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ တထာ စ၊ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဝိမောက္ခန္တိကမေတံ ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဗုဒ္ဓေါ-ဟူသော။ ယဒိဒံ-ယာ အယံ ပညတ္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ဤအမည်သည်။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ ဝိမောက္ခမည်သော အရဟတ္တဖိုလ်၏ အဆုံး၌ ရအပ်သောအမည်ပေတည်း။ ဗောဓိယာ၊ ၏။ မူလေ၊ အရင်း၌၊ ဝါ၊ အနီး၌။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ ကို။ ပဋိလာဘာ၊ ရသည်နှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ သမ္ဘိကာ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းကြောင့်ပြီးသော၊ ဝါ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်ပြီးသော။ ပညတ္တိ၊ အမည်ပညတ်ပေတည်း။]

ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓနသမတ္တဉာဏသမဓိဂမေန၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်ကိုရခြင်းကြောင့်။ (သမတ္တတာ-၌ စပ်) ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ (သမတ္တတာ အဟောသိ-၌စပ်) အနာဝ-

သေသဓမ္မေ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ၊ ငှါ။ သမတ္တတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤတိုင် တရပ်ပြီး၏။

တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ (ဌတွာ စောဒကော စောဒနံ) အာဟ၊ ၏။ ကိံ ပန၊ အသို့နည်း။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤသဗ္ဗညုတညာဏ်သည်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော်။ သကိံ-ယေဝ၊ သာလျှင်။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ ဝိသယေ၊ အာရုံ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) တ္ထေ၊ ဤစောဒနာစကားရပ်၌။ ကိဉ္စ၊ အနည်းငယ် ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ တာဝ၊ စွာ။ သကိံ-ယေဝ၊ သာလျှင်။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ ဝိသယေ၊ ၌။ ယဒိ ပဝတ္တတိ၊ ငြားအံ့။ အတိတာနာဂတံ ။ပ။ ဘိန္နာနံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ကဲ့ပြားကုန်သော။ သင်္ခတဓမ္မာနုဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ အသင်္ခတသမ္မုတိဓမ္မာနုဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ကေဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပဋ္ဌာနေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဒုရတော၊ အဝေးမှ။ စိတ္တပဋ္ဌံ၊ ဆန်းကြယ်သော အဝတ်ပုဆိုးကို။ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီကားကို။ ပေက္ခန္တဿ ဝိယ၊ ကြည့်ရှုသောသူအားကဲ့သို့။ ပဋိဝိဘာဂေန၊ အသီးအသီး ခွဲခြား ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ အဝဗောဓော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်နိုင်လေရာ။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တထာ၊ ထိုသို့ ထိုးထွင်း၍မသိနိုင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊ အနတ္တာဟူ၍။ ဝိပဿတော၊ ဝိပဿနာရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနတ္တာကာရေန ဝိယ၊ အနတ္တဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်ကဲ့သို့။ သဗ္ဗဓမ္မာ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့သည်။ အနိရူပိတရူပေန၊ သရုပ်တရားကိုယ် မထင်ရှားသော သဘောအားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ ဝိသယာ၊ အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအပြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်ရာ၏။ ယေပိ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်လည်း။ (ဝဒန္တိ - ဌံ စပ်) “သဗ္ဗညေယျဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ ဌိတလက္ခဏာဝိသယံ၊ တည်သော၊ ဝါ၊ တည်ဆဲသောလက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော။ ဝိကပ္ပရဟိတံ၊ ကြံစည်ခြင်းမှကင်းသော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို။ သဗ္ဗဝိဒူတိ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားကို သိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေဉ္စ ကတွာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ‘နာဂေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ စရံ-စရန္တောပိ၊ ကြွသွားတော်မူသော်လည်း။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တိဋ္ဌန္တောပိ၊ ရပ်တော်မူသော်လည်း။ သမာဟိတော၊ ကြည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)’ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒမ္ပိ ဝစနံ၊ သည်လည်း။ သုဝုတ္တံ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဆရာတို့၏

လည်း။ (တံ၊ ထိုစကားသည်။) ဝုတ္တဒေါသာနတိဝတ္တိ^၁၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြစ်ကို မလွန်နိုင်သည်။ (ဟောတိ၊ ဤ။) စ၊ အကြောင်းကား၊ ဝါ၊ စ-သစ္စံ၊ ဤ။ ဌိတလက္ခဏာရမ္မဏတာယ၊ တည်ဆဲသော လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) အတိတာနာဂတသမ္ပုတိဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ တဒဘာဝတော၊ ထိုတည်ဆဲသောလက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဧကဒေသဝိသယမေဝ။ တစိတ်တဒေသအာရုံရှိသည် သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သကိ”ယေဝ၊ တကြိမ်တည်း သာလျှင်။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။

အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မှု၍။ ကမေနေ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗသ္မိ^၂၊ အလုံးစုံသော။ ဝိသယေ၊ အာရုံ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ (ယဒိ) ပဝတ္တတိ၊ အံ။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် လည်း။ ဝါ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဇာတိ- ဘူမိသဘာဝါဒိဝသေန စ၊ ဇာတ် ဘုံ သဘော စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၎င်း။ ဒိသာဒေသကာလာဒိဝသေန စ၊ ဒိသာ ဒေသ ကာလ စသည်တို့၏ အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း။ အနေကဘေဒဘိန္နေ၊ များသောအပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ဧယျေ၊ ဧယျတရားကို။ ကမေနေ၊ ဖြင့်။ ဂယုမာနေ၊ သော်။ တဿ၊ ထို ဉာဏ်၏။ ဝါ၊ ထိုဧယျတရားကို။ အနဝသေသပဋိဝေခေါ၊ အကြွင်းမဲ့ ထိုး ထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဧယျဿ၊ တရား၏။ အပရိယန္တဘာဝတော၊ အပိုင်းအခြား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ပန၊ ဝါဒအထူး။ ယေ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ-၌ စပ်) “အတ္တဿ၊ အနက်ကို။ အဝိသံဝါဒနတော၊ မချွတ်ယွင်းစေသောအားဖြင့်။ (ဝဝတ္ထာပနေန-၌ စပ်) ဧယျဿ၊ တရား၏။ ဧကဒေသံ၊ ကို။ ပစ္စက္ခံ၊ ကို။ ကတာ၊ ၍။ သေသေပိ၊ ကြွင်းသောတရားတို့ကိုလည်း။ (အဓိမုစ္စိတာ-၌ စပ်) ဝေန္တိ၊ ဤအတူပင်ဟူ၍၊ အဓိမုစ္စိတာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဝဝတ္ထာပနေန၊ ပိုင်းခြား ခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗညု၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကိုသိတော်မူ၏။ တဉ္စ ဉာဏံ၊ ထိုသိသော ဉာဏ်သည်လည်း။ သံသယာဘာဝတော၊ သံသယ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနုမာနိကံ၊ အနုမာနအားဖြင့် ဖြစ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ လောကေ၊ ၌။ အနုမာနဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ သံသယာနုဗ္ဗံ၊ သံသယ သည် အစဉ်လိုက်အပ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဆရာတို့ ၏လည်း။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ (ဤ၌ ဟိ-ပိုနေဟန်တူသည်) သဗ္ဗဿ၊ အလုံးစုံသော တရား၏။

၁-န အတိဝတ္တိ အနုတိဝတ္တိ၊ ဝုတ္တဒေါဿ အနုတိဝတ္တိ ဝုတ္တဒေါသာနတိဝတ္တိ-ဟု ဝေန်တု၊ သိမ္မုန့်အညီပင်။

အပ္ပစ္စက္ခဘာဝေါ မျက်မှောက်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) (အဓိမုစ္စိတော - ဌံ စပ်) အတ္တာဝိသံဝါဒနေန၊ အားဖြင့်။ (ဝဝတ္ထာပနဿ - ဌံ စပ်၊ သီမုဉ် အတ္တဿ အဝိသံဝါဒနေန - ဟု ဝါကျနှင့် ရှိ၏) ဥေယျဿ၊ တရား၏။ ဧကဒေသံ၊ ကို [၂၃၂] ပစ္စက္ခံ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ။ သေသေပိ၊ ကြွင်းသော တရားတို့ကိုလည်း။ ဝေန္တိ၊ ဤအတူပင်ဟူ၍။ အဓိမုစ္စိတော၊ ရှိ။ ဝဝတ္ထာပနဿ၊ ခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ တံ၊ အကြင်တရားသည်။ သေသံ၊ ကြွင်း၏။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ အပ္ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်မဟုတ်ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ တဗ္ဗိ၊ ထိုကြွင်းကျန်သော တရားသည်လည်း။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်သည်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ။) တဿ၊ ထိုဘုရား၏။ သေသဘာဝေါ ဝေ၊ ကြွင်းသော တရား၏အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ န သိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တေ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောအကြောင်းသည်။ အကာရဏံ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အဝိသယဝိစာရဏဘာဝတော၊ အရာမဟုတ်သည်၌ စိစစ်မှု၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ ပ။ အဿာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော၊ တေ၊ ဤစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ ဘုရား၏အရာကို။ အစိန္တေယျော၊ မကြံအပ် မကြံကောင်း။ န စိန္တေတဗ္ဗော၊ မကြံစည်အပ်။ ယော၊ သည်။ စိန္တေယျ၊ အံ။ (သော၊ သည်။) ဥဒ္ဓာဒဿ၊ ရူးသွပ်ခြင်း၏။ ဝိသာတဿ၊ ပင်ပန်းခြင်း၏။ ဘာဂီ၊ အဖို့ရှိသည်။ အဿ၊ ရာ၏။] ဣဒံ ပန၊ ဤဆိုလတ်သောစကားသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သော အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သကလံ ဝါ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဧကဒေသော ဝါ၊ သော။ ယံ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ ဉာတုံ၊ ငှါ။ ဣစ္ဆိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအလိုရှိရာတရား၌။ အပ္ပဋ္ဌိဟတဝုတ္တိတာယ၊ အထိ အငြိ အဆီး အတား ကင်းသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ နိစ္စသမာဓာနဉ္စ၊ အမြဲတန်းတည်ကြည်ခြင်းသည်လည်း။ ဝိက္ခေပါဘာဝတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ အပြစ်။ ဉာတုံ၊ ငှါ။ ဣစ္ဆိတဿ၊ အလိုရှိအပ်သော။ သကလဿ၊ အလုံးစုံသော တရား၏။ အဝိသယဘာဝေ၊ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) တဿ၊ ထိုဉာဏ်၏။ အာကင်္ခပုဋ္ဌိ-ဗဒ္ဓဝုတ္တိတာ၊ အလိုနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဧကန္တေနော၊ သာလျှင်။ သာ၊ ထိုအလိုနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) “သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓါ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းနှင့်

စပ်ကုန်၏။ အာကခံပုဋိဗဒ္ဓါ၊ အလိခတင်နှင့် စပ်ကုန်၏။ မနသိကာရပုဋိဗဒ္ဓါ၊ နှလုံးသွင်းမှုနှင့် စပ်ကုန်၏။ စိတ္တပ္ပုပ္ပါဒပုဋိဗဒ္ဓါ၊ စိတ္တပ္ပုပ္ပါဒ်နှင့်စပ်ကုန်၏။” ဣတိ။ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အတိတာနာဂတဝိသယမ္ပိ၊ အတိတ်အနာဂတ် အာရုံ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ အနုမာနာဂမတက္ကဂ္ဂ-ဟဏဝိရဟိတတ္တာ၊ အနုမာနဖြင့် ယူခြင်း အာဂုမံဖြင့် ယူခြင်း ကြံဆခြင်းဖြင့် ယူခြင်းတို့မှ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စက္ခမေဝ၊ မျက်မှောက်သည်သာ လျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

စ၊ စောဒနာ။ တေသ္မိမ္ပိ ပက္ခေ၊ အလို့နှင့်စပ်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်ဟူသော ဤအဖို့၌လည်း။ ယဒါ၊ ၌။ သကလံ၊ ကို။ ဉာတုံ၊ ငှါ။ ဣစ္ဆိတံ၊ အပ်၏။ တဒါ၊ ၌။ သကံ၊ ယေဝ၊ သာလျှင်။ သကလဝိသယတာယ၊ အလုံးစုံသော အာရုံရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ အနိရူပိတရူပေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တဒေါသာနတိဝတ္တိယေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော အပြစ်ကို မလွန်နိုင်သည်သာလျှင်။ သိယာ နန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဌားအံ့။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုအပြစ် ဒေါသ၏။ ဝိသောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သော၊ ထိုအပြစ်ဒေါသကို။ ဗုဒ္ဓဝိသယော အစိန္တေယျောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသောဓိတော၊ ပြီ။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယုမာနေ၊ သော်။) ပစုရဇနဉာဏသမာနဝုတ္တိတာယ၊ များစွာသောလူအပေါင်း ၏ ဉာဏ်နှင့်တူမျှသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဉာဏဿ၊ ၏။ အစိန္တေယျတာ၊ အစိန္တေယျ၏ အဖြစ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကလဓမ္မာရမ္မဏမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော တရားလျှင် အာရုံရှိဌားသော်လည်း။ တံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်။ ဧကဓမ္မာ-ရမ္မဏံ ဝိယ၊ တခုသောတရားလျှင် အာရုံရှိသောဉာဏ်ကဲ့သို့။ တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သုဝဝတ္တာပိတေယေဝ၊ ကောင်းစွာ ပိုင်းခြားအပ်သည်တို့ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဧတ္ထ၊ ဤသဗ္ဗညုတ ဉာဏ်အရာ၌။ အစိန္တေယျံ၊ မကြံစည်အပ် မကြံစည်ကောင်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယာဝ-တကံ၊ ပ ။ ဥေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဥေယျံ၊ ဥေယျတရားသည်။ ယာဝတကံ၊ အကြင်မျှလောက်ရှိ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ တာဝတကံ၊ ထိုမျှလောက်ရှိ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ ယာဝ-တကံ၊ ၏။ ဥေယျံ၊ သည်။ တာဝတကံ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥေယျ-ပရိယန္တိကံ၊ ဥေယျတရားလျှင် အပိုင်းအခြားရှိ၏။ ဥေယျံ၊ သည်။ ဉာဏပရိယန္တိကံ၊ ၏။]

ဝေ၊ ဤသို့။ ကေဠိ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းသော်၎င်း။ ဝိသု ဝါ၊ အသီးအသီး သော်၎င်း။ သကိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ကမေန ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဣစ္ဆာနုရူပံ၊ အလို အားလျော်စွာ။ သမ္မာ စ၊ ၎င်း။ သာမဉ္ဇ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိတော်မူပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။

၁၃၃။ ဝိဇ္ဇာဟိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဝိန္ဒိယံ၊ ရအပ် ရသင့် ရထိုက်သော တရားကို။ ဝိန္ဒတိ၊ ရတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရတတ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဝိန္ဒိယံ-ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဋိပက္ခဿ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို။ ဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ဖောက်ခွဲတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ တမောက္ခန္ဓာဒိကဿ၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်တုံး စသည်ကို။ ပဒါလနဋ္ဌေန၊ ဖောက်ခွဲတတ်သော အနက်သဘော ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိသယဿ၊ အာရုံကို။ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေနပိ၊ ထင်ရှားသည်ကို ပြုခြင်းအနက် ကြောင့်လည်း။ ဝါ၊ ထင်ရှားသိအပ်သည်ကို ပြုခြင်းအနက်ကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ သမ္ဗုဒ္ဓတ္တာတိ၊ ကား။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ကောင်းစွာစပ်လျက်တကွ ဖြစ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ပရိပုဏ္ဏတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိကလတ္တာ၊ မချီတဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တိဿန္တံ စ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌန္တံ စ၊ ကုန် သော။ ဝိဇ္ဇာနံ၊ တို့ကို။ ဟတ္ထ တတ္ထ သုတ္တေ၊ ထိုထိုသုတ်၌။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်း ဟောခြင်းသည်။ [၂၃၃] ဝိနေယျဇ္ဈာသယဝသေန၊ ဝေနေယျတို့၏အလို အဇ္ဈာ- သယ၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သဒ္ဓါ၊ သည်၎င်း။ ပ။ ပညာ စ၊ သည်၎င်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓမ္မာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ယေ၊ ယင်း သဒ္ဓမ္မ ခုနစ်ပါးတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဣဓ ဘိက္ခု သဒ္ဓေါ ဟောတိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတ္တာရိ ဈာနာနိတိ၊ ကား။ ယာနိ ကာနိစိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ ဈာန်တို့တည်း။

၁-ဝိန္ဒိယံ-ပုဒ်၏ အနက်ဟု ဤသို့ ထုတ်ဖော်ရသည်မှာ ဥပလဗ္ဘတိ-ဟူသော ကမ္မဝါစက ပုဒ်နှင့် ညီစေရန်ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ ဥပလဘတိ-ဟု ကတ္တုဝါစကနှင့် ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် ယာထာဝတော၊ စွာ။ ဥပလဘတိ၊ ရတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဝိန္ဒတိ-ပုဒ် ဝိဇ္ဇာ-ပုဒ်၏ အနက်တည်း-ဟု အနက်ပေး။

၂-သမန္နာဂတ-ကား ငှိုရုံမျှ မကင်းရုံမျှကိုလည်း ပြ၏။ ပရိပုဏ္ဏ-ကား လိုလေသေး မရှိရအောင် အကြွင်းမဲ့ ပြည့်စုံသည်ကို ပြ၏။ ထိုကြောင့် ၎င်းကို အဝိကလတ္တာ-ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။ ဤကား အတ္ထဝိကပံ ၂-ပါးတို့၏အထူးတည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သီလာဒယော၊ ကုန်သော။ ပန္နရသေဝ၊
တို့ကိုသာလျှင်။ စရဏန္တိ၊ ရှိ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ပါကုန်
သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဣမေယေဝ ဟိတိအာဒိ၊
ကို။ အာဟ၊ ဤ။ တေန၊ ထိုစကားရပ်ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုသီလအစရှိသော
တဆယ့်ငါးပါးသော တရားတို့၏။ (သာဓနဘာဝံ-၌ စပ်) သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟ-
တော၊ သိက္ခာသုံးပါးအပေါင်းဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာ-
နပုဂ္ဂမနေ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကပ်ရောက်ရာ၌။ ဧကံသတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ သာဓန-
ဘာဝံ၊ ပြီးစေကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ဤ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ တဒတ္ထသာဓနာယ၊
ထိုအနက်ကို ပြီးစေခြင်းငှါ။ အာဂမံ၊ အာဂုမ်ပါဠိကို။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။
ယထာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဤ။ ဘဂဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကား
ကို။ ဝုတ္တဿေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထဿ၊ ကို။ နိဂမ-
ဝသေန၊ နိဂုံးအပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

စ၊ စောဒနာအံ။ အယံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၊ ဤဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံခြင်း
ကို။ သာဝကေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ လဗ္ဘတိ နန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာ
ဌားအံ။ ကိဉ္ဇာပိ လဗ္ဘတိ၊ အပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဘဂဝတော၊
အား။ ဝါ၊ ဤ သန္တာန်၌။ (လဗ္ဘတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။
န လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတ္ထ
ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ဤ။ စရဏ-
ဓမ္မပရိယာပန္နတ္တာ၊ စရဏဓမ္မတို့၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
(အာဟ-၌ စပ်) သော စ၊ ထိုကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရ သည်လည်း။ ဧတ္ထ၊
ဤအရာ၌။ မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တာသာဓာရဏသဘာဝေါ၊ မဟဂ္ဂုတ် အဖြစ်သို့
ရောက်သော အသာဓာရဏ သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်၎င်း။ စရဏ-
သမ္ပဒါ ။ပ။ ဌိတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ (ဤအရာ၌ သာရတ္ထဒီပနီအဖွင့်
က သာ၍ရှင်းသည်) သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ တို့၏။ အနတ္တံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။
ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်ရှောင်၍။ အတ္ထေ၊ ဤ။ နိယောဇနံ၊ ယှဉ်စေခြင်းသည်။
ပညာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ရှိ။ န ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ နေသံ၊
ထိုသတ္တဝါတို့၏။ အတ္တာနတ္ထဇာနနံ၊ အကျိုးရှိအကျိုးမဲ့ကို သိခြင်းသည်။ သတ္ထု၊
မြတ်စွာဘုရား၏။ ကရုဏာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ရှိ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဥဘယမ္ပိ၊ ပညာ ကရုဏာနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါး
သောအဖို့တို့၌။ သင်္ကစ္စကမေဝ၊ မိမိကိစ္စ ရှိသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဤ။ ပန၊

၁-မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဝသေန အသာဓာရဏသဘာဝေါ-ဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင်
မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဝသေန၊ သမာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အသာဓာရဏသဘာဝေါ၊ သဘော
ရှိ၏-ဟု အနက်ပေး။

ထိုသို့ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကိစ္စ၌။ ယဿ၊ အကြင်တရား၏။ ပဓာနဘာဝေါ၊ ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုကိစ္စ၌ ထိုပြဓာန်းသော တရားကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သော သဗ္ဗညုတယာတိ-အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ယထာ တံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ နှင့်ပြည့်စုံသော။ အညောပိ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (နိယောဇေတိ) ယထာ၊ ယှဉ်စေသကဲ့သို့တည်း။ တေန၊ ထိုစကားရပ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌စပ်) အယံ၊ ဤအကျင့် ပဋိပတ်သည်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဿေဝ၊ နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်။ အာဝေဏိကာ၊ သီးသန့်ဖြစ်သော။ ပဋိပတ္တိ၊ အကျင့်ပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ သတ္ထု၊ ၏။ သာ အယံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၊ သည်။ သာသနဿ၊ ၏။ နိယျာနိကတယ၊ က၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းမြတ်သော အကျင့် ပဋိပတ်၏။ ဧကန္တကာရဏံ၊ စင်စစ်အကြောင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တေနဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော သမ္ပဒါတို့တွင်။ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါယ၊ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပညာမဟတ္တံ၊ ပညာတော်၏ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စရဏသမ္ပဒါယ၊ ဖြင့်။ ကရုဏာမဟတ္တံ၊ ကရုဏာတော်၏ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ပကာသိတံ ဟောတိ။) တေသု၊ ထိုမဟတ္တနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မရဇပုတ္တံ၊ တရားမင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ (ပကာသိတံ ဟောတိ-ကို အပိုဒ်တိုင်း၌ယှဉ်၍ပေးလေ) ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မသံဝိဘာဂေါ၊ တရားကို ဝေဘန်ပေးကမ်းခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သံသာရဒုက္ခနိဗ္ဗိဒါ၊ သံသရာဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ သံသာရဒုက္ခသဟနံ၊ ရဲကိုသည်းခံခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရဒုက္ခပရိဇာနနံ၊ သူတပါးတို့၏ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြားသိခြင်းကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ပရဒုက္ခပတိကာရာရမ္ဘော၊ ရဲကိုကုစားခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာနာဘိမုခဘာဝေါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်သို့ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ တဒဓိဂမော၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ တရဏံ၊ ကူးမြောက်တော်မူခြင်းကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ပရေသံ၊ တပါးသောသတ္တဝါတို့ကို။ တာရဏံ၊ ကူးမြောက်စေခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဘာဝသိဒ္ဓိ၊ ဘုရားအဖြစ်၏ ပြီးခြင်းကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။

၁-ဤပါဌ်မသင့်ဟုထင်၏။ တဒါဂမနံ-ဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင်-ထိုပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းကို ဆိုင်းငံ့တော်မူခြင်းကို-ဟု ပေး။ သတ္တဝါတို့အား သနားသဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်မစံသေးပဲ ဆိုင်းငံ့လျက် တရားဟောတော်မူသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဗုဒ္ဓကိစ္စသိဒ္ဓိ၊ ဘုရားကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။
 ဗောဓိသတ္တဘူမိယံ၊ ဘုရားလောင်းအဆင့်၌၊ ဝါ၊ ဘုရားလောင်းဖြစ်စဉ်ကာလ၌။
 သံသာရာဘိမုခဘာဝေါ၊ သံသာရာသို့ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။
 တတ္ထ၊ ထိုသံသာရာ၌။ အနဘိရတံ၊ မမေ့လျော့ခြင်းကို။ တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ပရေသံ၊ တပါးသောသတ္တဝါတို့အား။ အဘိသာပနံ၊
 မကြောက်စေခြင်းကို။ ဝါ၊ မချောက်လှန့်ခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သယံ၊ တိုင်။
 ပရေဟံ၊ တပါးသော သတ္တဝါတို့မှ။ အဘာယနံ၊ မကြောက်ခြင်းကို။ ကရု-
 ဏာယ၊ ဖြင့်။ ပရံ၊ သူတစ်ပါးကို။ ရက္ခန္ဓော၊ စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊
 မိမိကိုယ်ကို။ ရက္ခတံ၊ ၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ရက္ခန္ဓော၊ ၍။ ပရံ၊ ကို။
 ရက္ခတံ၊ ၏။ တထာ၊ တပါး။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ အပရန္တပေါ၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုမပူ-
 ပန်စေခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အနတ္တန္တပေါ၊ မိမိကိုယ်ကိုမပူပန်စေခြင်း မနှိပ်စက်-
 ခြင်းကို။ တေန၊ ကြောင့်။ (သိဒ္ဓေါဟောတိ-၌စပ်) အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာဒိသု၊
 မိမိအကျိုးငှါကျင့်သောသူအစရှိကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေသု၊
 တို့တွင်။ စတုတ္ထပုဂ္ဂလဘာဝေါ၊ စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး-
 သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ တထာ၊ တပါး။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ လောကနာထတာ၊
 လောက၏ကိုးကွယ်ရာ၏ အဖြစ်ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တနာထတာ၊ မိမိ၏
 အားကိုးရာ၏အဖြစ်ကို။ စ၊ တပါး။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
 ၏။ နိန္ဒတာဘာဝေါ၊ ညွတ်ကိုင်သည်၏အဖြစ် နိမ့်ကျသည်၏အဖြစ် မရှိခြင်း
 ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဥန္နမာဘာဝေါ၊ မြင့်မောက်တက်ကြွခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။
 တထာ၊ တပါး။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ ဇနိတာနုဂ္ဂဟော စ၊
 ဖြစ်စေအပ်သော ချီးမြှောက်ခြင်းရှိသည်လည်း။ (ဟောတံ၊ ၏) ပညာနုဂတတ္တာ၊
 ပညာသည် အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ တို့၌။ ဝိရတ္တ-
 စိတ္တော စ၊ မတပ်မက်သောစိတ်ရှိသည်လည်း။ န န (ဟောတံ။)၊ မဖြစ်သည်
 မဟုတ်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဝိရတ္တစိတ္တော စ၊ ရှိသည်လည်း။
 (ဟောတံ၊ ၏။) ကရုဏာနုဂတတ္တာ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗသတ္တာနုဂ္ဂဟတာယ၊
 ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ။ န ပဝတ္တော စ၊ မဖြစ်သည်
 လည်း။ န၊ မဟုတ်။ ဟံ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကရုဏာ၊
 သည်။ သိနေဟသောကဝိရဟိတာ၊ ချစ်ခြင်း စိုးရိမ်ခြင်းမှကင်းသည်။ ဝါ၊
 ချစ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော စိုးရိမ်ခြင်းမှကင်းသည်။ (ဟောတံ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊

၁-သိဟိန္ဒု-မူတခွံ ဒိနတာဘာဝေါ-ဟုရှိ၏။ ထိုသို့ရှိလျှင်-ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်း၏
 မရှိခြင်းကို၊ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးငှါ ဟောပြောဆုံးမနေရသော်လည်း ကရုဏာ
 ကြောင့် ပင်ပန်းခြင်း မရှိဟုဆိုလို၏။

၂-သိမ္မ တခွံ ဥတ္တမဘာဝေါ ဟု-ရှိ၏။ ထိုသို့ရှိလျှင်-မြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို-ဟု
 အနက်ပေး။

ဤအတူ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အဟံကာရ၊ မမံကာရဝိနိမုတ္တာ၊ ငါဟန္တလုံးသွင်း
သောဒိဋ္ဌိ၊ ငါဉာဏာဟန္တလုံးသွင်းသော တဏှာတို့မှလွတ်ကင်းသည်။ (ဟောတိ၊
၏။) ဣတိ၊ သို့။ အညမညဝိသောဓိတာ၊ အချင်းချင်း အပြန်အလှန်သုတ်သင်
စင်ကြယ်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရမဝိသုဒ္ဓါ၊ အလွန်အကဲစင်ကြယ်ကုန်သော။
ဂုဏဝိသေသ၊ တို့ကို။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါဟံ၊ တို့ဖြင့်။ ပကာသိတာ၊ ကုန်သည်။
(ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ။

၁၃၄။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဂတေ ဌိတေတိအာဒိသု၊ ပါဌ်တို့၌။ ဂမနမ္ပိ၊ သွားခြင်းကို
လည်း။ ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ။ သောဘနန္တိ၊ ကား။ သုဘံ၊ သော။ သုဘ-
ဘာဝေါ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓတာယ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ။)
ဝိသုဒ္ဓတာ၊ သည်။ ဒေါသဝိဂမေန၊ အပြစ်ဒေါသ၏ ကင်းခြင်းကြောင့်။
(ဟောတိ၊ ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓမနဝဇ္ဇန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ။ ဂမနဉ္စ
နာမ၊ သွားခြင်းမည်သည်လည်း။ ဗဟုဝိဓံ၊ များသောအပြားရှိ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ သော။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ ဒဿေဓန္တော၊
၍။ အရိယမဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုအရိယာမဂ်သည်။
နိဗ္ဗာနဿ၊ သို့။ ဂတိ၊ တည်း။ အဂေါမော၊ ရောက်ခြင်းပေတည်း။ ဣတိ ကတော၊ ။
ဂတန္တိ စ၊ ဂတဟူ၍၎င်း။ ဂမနန္တိ စ၊ ဟူ၍ ၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ။ ဣဒါနိ၊ ။ တဿေဝ၊
ထိုအရိယာမဂ်ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏေ၊ ။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ တေန
ဟေသာဒိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ။ ခေဝံ ဒိသန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ အသဇ္ဇ-
မာနောတိ၊ ကား။ ပရိပန္နာဘာဝေန၊ ဘေးရန်မရှိသဖြင့်။ သုဂတိဂမနေပိ၊
သုဂတိသို့သွားခြင်း၌ သော်လည်း။ အသဇ္ဇန္တော၊ မငြိမတုယ်မူ၍။ သင်္ဂံ၊
ငြိတုယ်ခြင်းကို။ အကရောန္တော၊ ။ ဣတရတ္ထ၊ ဤမှတပါးသော ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့
သွားခြင်း၌။ ပဂေဝ၊ နည်း။ အထ ဝါ၊ သော်ကား။ ဧကာသနေ၊ တထိုင်
တည်း၌။ နိသီဒိတော၊ ။ ခိပ္ပါဘိညာဝဿေနော၊ လျှင်သောအဘိညာ၏အစွမ်း
ဖြင့်သာလျှင်။ စတုန္နမ္ပိ၊ သော။ မဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဋိလဒ္ဓဘာဝတော၊
ရအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသဇ္ဇမာနော-အသဇ္ဇန္တော၊ မငြိမတုယ်မူ
၍။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ ယံ ဂမနံ၊ အကြင်သို့သောသွားခြင်းကို။
ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသောသူသည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အနတ္တံ၊ ကို။ အပဟရတိ၊ ပယ်-
ရှားနိုင်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အနတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။
သမ္ပတ္တိံ စ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာကိုလည်း။ အာဟဝတိ၊ ဆောင်နိုင်၏။ တဒေဝ၊
ထိုသွားခြင်းသည်သာလျှင်။ သောဘနံ နာမ၊ ။ ဘဂဝါ စ၊ သည်လည်း။
တေန၊ ထိုသို့သောသွားခြင်းဖြင့်။ ဂတော၊ ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သု-သဒ္ဓေါ၊
သည်။ သောဘနတ္ထော၊ တင့်တယ်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ ဣတိ ကတော၊ ။ ဣတိ
သောဘနဂမနတ္တာ သုဂတောတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ။)

အသုန္တရာနံ၊ မကောင်းကုန်သော။ ဒုက္ခာနံ၊ ဆင်းရဲတို့၏။ ဝါ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။ သင်္ခါရပ္ပဝတ္တိနံ၊ သင်္ခါရဖြစ်စဉ်တို့၏။ ဝါ၊ မပြတ်ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသောအားဖြင့်။ အစွန္တသုခတ္တာ၊ အပိုင်းအခြားကိုလွန်သော ချမ်းသာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ စင်စစ်ချမ်းသာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ သုန္တရံ နာမ၊ ကောင်းသောအရပ်မည်သည်။ အသင်္ခတာ ဓာတု၊ ဓာတ်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုန္တရဉ္စေသ။ပ။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခန္တိ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။ သမ္မာတိ၊ ကား။ သုဠ၊ စွာ။ စ၊ ဆက်။ သုဠ၊ ဂမနံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အနဘိဘူတဿ၊ မလွှမ်းမိုးမနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အပ်သောသူ၏။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဟိနေ ကိလေသေ ပုန အပစ္စာဂစ္ဆန္တောတိ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သိခါပုတ္တံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော။ ဣဒံ သမ္မာဂမနံ၊ ဤကောင်းစွာ သွားခြင်းသည်။ ယာယ အာဂမနိယပဋိပဒါယ၊ အကြင်လာခဲ့ရာ အကြောင်းဖြစ်သော ပုဗ္ဗဘာဂအကျင့်ဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ သာပိ၊ ထိုအာဂမနိယပဋိပဒါသည်လည်း။ သမ္မာဂမနမေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၂၃၅] ဝေဓိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝါ၊ ဤသို့သွားခြင်းဖြင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သုဂတော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သမ္မာ ဝါ ဂတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သမ္မာသမ္မောဓိယာ၊ ဉာဏ်သို့၊ ဝါ၊ ဘုရားအဖြစ်သို့။ သမ္မာပနေ၊ ရောက်စေခြင်း၌။ အဝိပရိတပဋိပတ္တိယာ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောအကျင့်ဖြင့်။ သဗ္ဗလောကဿ ဟိတသုခမေဝ ကရေန္တောတိ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ (ဒဿေတိ - ဌိစပ်) မဟာဗောဓိယာနပဋိပဒါ၊ မဟာဗောဓိဉာဏ်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်သည်။ အဝိဘာဂေန၊ ခွဲခြား ဝေဖန်ခြင်း မရှိသောအားဖြင့်။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဝါ၊ တို့၏။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။ ဟိတသုခါဝဟဘာဝေနေဝ၊ စီးပါးချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သဿတံ၊ တအယူသို့၎င်း။ ဥစ္ဆေဒံ၊ သို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ အန္တေ၊ ဤအဖို့တို့သို့။ အနုပဂစ္ဆန္တော၊ မကပ်ဆုတ်မူ၍။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ ဣတိ ဧတေန၊ ဤစကားရပ်ဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂတိံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဉာဏ်ဟူသော သွားခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကာမသုခံ၊ ခ-အကျင့်သို့၎င်း။ အတ္တကိလမထံ၊ သို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ (အန္တေ)၊ တို့သို့။ အနုပ-

၁-သာဝကဗောဓိယာန၊ ပစ္စေကဗောဓိယာန၊ မဟာဗောဓိယာန ဟူသော ယာနသုံးပါးတို့တွင် ဤ၌မဟာဗောဓိယာနကိုဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်၌ရှိသော သီဟိုဠ် မြန်မာမူ မဟာဗောဓိယာန-ဟူသောပါဌ်သာသင့်သည်။

ဂစ္ဆန္တော၊ ရှိ။ ဂတော၊ ဧ။ ဣတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂဂတိ၊ အရိယာ-
မဂ်ဟူသောသွားခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ဧ။

တတြာတိ၊ ကား။ ယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ သင့်လျော်သောအရာဌာန၌။ ယုတ္တ-
ဿေဝ၊ သင့်လျော်သောစကားကိုသာလျှင်။ ဘာသနေ၊ ပြောဆိုခြင်းဟူသော။
နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သောအနက်၌။ စ၊ မှန်။ ဧတံ၊ ဤတတြာ-ဟူသောပုဒ်
သည်။ သာဓေတဗ္ဗေ၊ အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။
အဘူတန္တိ၊ ကား။ အဘူတတ္ထံ၊ မဟုတ်မမှန်သော အနက်ရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။
အတ္ထမုခေန၊ အနက်ကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝါစာယ၊ ဧ။ အဘူတတာ ဝါ၊ မဟုတ်
မမှန်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဘူတတာ ဝါ၊ သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊
ဧ။) အတစ္ဆန္တိ၊ ကား။ တဿေဝ၊ ထိုဘူတံ-ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝ-
စနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ အဘူတန္တိ၊ ကား။ အသန္တံ၊ မရှိ။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊
ထင်ရှားမရှိ။ အတစ္ဆန္တိ၊ ကား။ အတထာကာရံ၊ ထိုသို့ မဟုတ်သော
အခြင်းအရာရှိသည်။ အညထာ သန္တံ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်
ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) အနတ္တသဉ္စိတန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေန ဝါ၊ မျက်-
မှောက်၌ မူလည်းဖြစ်သော။ သမ္မုရာယိကေန ဝါ၊ တမလွန်၌ မူလည်းဖြစ်သော။
အနတ္တေန၊ အကျိုးမဲ့နှင့်။ သဉ္စိတံ၊ စပ်၏။ အနတ္တာဝဟံ၊ အကျိုးမဲ့ကိုဆောင်
တတ်၏။ အတ္တော၊ အကျိုးစီးပွားသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
အနတ္တော၊ မည်၏။ အတ္တဿ၊ ဧ။ ပဋိပက္ခော စ၊ ကို၎င်း။ အဘာဝေါ စ၊
မရှိခြင်း၊ မဟုတ်ခြင်းကို၎င်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ဧ။) တေန၊ ထိုအကျိုးမဲ့နှင့်။ သဉ္စိတံ၊
စပ်၏။ ပိသုဏဝါစံ စ၊ ကို၎င်း။ သမ္ပပ္ပလာပဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။
ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ စတုဗ္ဗိဓဿာပိ၊ သော။ ဝစိဒ္ဓစရိတဿ၊ ကို။
သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ စ၊ ဆက်။ ဝါ၊ ချဲ့။ ဧတ္ထ၊ ဤခြောက်ခွန်းသော
စကားတို့တွင်။ ပဌမာ၊ သော။ ဝါစာ၊ သည်။ သီလဝန္တံ၊ သီလ-ရှိသောသူကို။
ဒုဿီလောတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ အစဏ္ဍာလာဒိမေဝ၊ စဏ္ဍာလမဟုတ်သူ စသည်ကိုပင်
လျှင်။ စဏ္ဍာလောတိအာဒိနာ၊ စဏ္ဍာလ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၎င်း။ ဘာသမာ-
နဿ၊ ပြောဆိုသောသူ၏။ (ဝါစာ၊ စကားဟူ၍။) ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ ဒုတိယာ၊ ယ-
စကားကို။ ဒုဿီလံ၊ ကို။ ဒုဿီလောတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ စဏ္ဍာလာဒိမေဝ၊ ကိုပင်
လျှင်။ စဏ္ဍာလောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်၎င်း။ အဝိနယေန၊ အဆုံးအမစကားမဟုတ်
သဖြင့်။ ဘာသမာနဿ၊ သူ၏။ (ဝါစာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။) တတိယာ၊ ယ-စကားကို။
အာပါယိကော။ပ။ နေရယိကောအာဒိကာ ယထာ၊ အစရှိသော စကားကဲ့သို့။
နေရယိကာဒိကဿ၊ ငရဲ၌ဖြစ်လတံ့သောသူစသည်ကို။ နေရယိကာဒိဘာဝ-

၁-ဤအရာ၌ ပိသုဏဝါစံ ဖရသဝါစံ သမ္ပပ္ပလာပဉ္စာတိ အတ္တော—ဟူ၍လျှင် ဝစိ
ဒုစရိက်လေးပါးလုံးပြည့်စုံရာ၏။

ဝိဘာဝနီကထာ၊ ငရဲ၌ ဖြစ်လတ်သောသူ စသည်၏ အဖြစ်ကို ဖော်ပြသော စကားဟူ၍။ (ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။) စတုတ္ထိ၊ ထူစကားကို။ ဝေဒဝိဟိတေန၊ ဝေဒကျမ်း၌ စီရင်အပ်သော။ ယညဝိဓိနာ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအစီအရင်ဖြင့်။ ပါဏာတိပါတာဒိကတံ၊ အစရှိသည်ကိုပြုခြင်းသည်။ သုဂတိံ၊ ဘဝကို။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လောကဿ၊ လူအပေါင်းကို။ ဗျာမောဟနကထာ၊ အလွန် မိုက်မဲသော စကားဟူ၍။ ဝါ၊ မှိုင်းတိုက်သော စကားဟူ၍။ (ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။) ပဉ္စမိ၊ မစကားကို။ ဘူတေန၊ ဟုတ်မှန်သော အကြောင်းဖြင့်။ ပေသုညပသံ၊ ဟာရာဒိကထာ၊ ဂုံးချောခြင်းကို ဆောင်ခြင်းအစရှိသောစကား ဟူ၍။ (ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။) ဆဋ္ဌာ၊ စကားကို။ ယုတ္တပုတ္တဋ္ဌာနေ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သောအရာ၌၊ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဒါနသီလာဒိကထာ၊ စကားဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧဝံ သမ္မာ ဂဒတ္တာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အဘူတာဒိ၊ မဟုတ် မမှန်သောစကားစသည်ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်ရှောင်၍။ ဘူတံ၊ ဟုတ်သော။ တစ္ဆံ၊ မှန်ကန်သော။ အတ္တသဉ္စိတံ၊ အကျိုးနှင့်စပ်သော။ ပိယံ၊ ချစ်အပ် နှစ်သက် အပ်သော။ မနာပံ၊ စိတ်နှလုံးကိုပွားစေတတ်၍ မြတ်နိုးအပ်သောစကားကို။ (ဂဒနတော-၌ စပ်) တတောဧဝ၊ ထိုဘူတစသည် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ သမ္မာ-သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဂဒနတော၊ မြက်ဆိုတတ်သောကြောင့်။ ဒ-ကာရဿ၊ ၏။ တ-ကာရံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သုဂတော၊ မည်တော်မူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာပါထ-ဂမနမတ္တေန၊ နား၌ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမျှဖြင့်။ ကဿစိ၊ သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပ္ပိယမ္ပိ၊ မနှစ်သက်အပ်သော်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝစနံ၊ သည်။ ပိယံ ဧဝ၊ ချစ်အပ်နှစ်သက်အပ်သည်သာလျှင်။ မနာပမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကဿ၊ ကား။) အတ္တသိဒ္ဓိယာ၊ ကိစ္စ၏ပြီးခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ပြီးလတ်သော်။ လောကဿ၊ သတ္တလောက ၏။ ဝါ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏။ ဟိတသုခါဝဟတ္တာ၊ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အပိစ-အပရော နယော၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှ တပါးသောနည်းကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) ဧတဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်သော။ ဂတံ ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်တော်မူ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝေနေယျဇနုပသက်မနံ၊ ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်။ ဧကန္တေန၊ အားဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဝေနေယျ သတ္တဝါတို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ဟိတသုခနိပ္ပါဒနတော၊ အကျိုးစီးပွားကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်၏။ [၂၃၆] ဘဒ္ဒကံ၊ ကောင်းပေ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတရူပကာယတာယ၊ လက္ခဏာတော်ကြီး လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ရုပ်ကိုယ်တော်ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတံ၊ ပ။ မိဂရာဇဂမနံ၊ မြန်လွန်းခြင်း၊ နှေးလွန်းခြင်း၊

ချွတ်ချော်ခြင်း၊ ဒရွတ်ဆွဲခြင်း၊ ဆောင့်ချ၍ နင်းခြင်း၊ ဖဝါးစွန်ဖြင့် နင်းခြင်း၊ ခွင်ခြင်း၊ ရှုပ်ထွေးခြင်း အစရှိသော အပြစ်ဒေါသတို့မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ တင့်တယ်သော ဟင်္သာမင်း၊ နွားလားဥသဘ၊ ဆင်မင်း၊ ခြင်္သေ့မင်းတို့၏ သွားခြင်းနှင့် တူသော။ ကာယဂမနံ စ၊ ကိုယ်တော်၏သွားခြင်းသည်လည်း။ (သောဘနမေဝ၊ တင့်တယ်သည်သာလျှင်တည်း။) ဝိပုလ။ပ။သဟိတံ၊ ပြန့်ပြောသော အညစ်အကြေးကင်းသော ကရုဏာ သတိ ဝိရိယ အစရှိသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဉာဏဂမနဉ္စ၊ ဉာဏ်တော်၏သွားခြင်းသည်လည်း။ အဘိနိဟာရတော၊ စိတ်ကိုမဟာဗောဓိဉာဏ်တော်သို့ ရှေးရှုဆောင်သည်မှ၊ ဝါ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ဆုတောင်းသည်မှ။ ယာဝ၊ လောက်။ မဟာဗောဓိ၊ ဉာဏ်ကို။ (အဓိဂတော၊ ရအပ်၏။ တာဝ၊ လောက်။) အနဝဇ္ဇတာယ စ၊ အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတသုခဝဟတာယ စ၊ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သောဘနမေဝ၊ သာတည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ သယမ္ဘူဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သကလမ္ပိ၊ သော။ လောက်။ ကို။ ပရိညာဘိသမယဝသေန၊ ယ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဇာနန္ဓော၊ ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူသည်ဖြစ်၍။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဂတော အဝဂတော၊ သိတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ တထာ၊ လောကသမုဒယံ၊ လောက၏ဖြစ်ကြောင်းသမုဒယသစ္စာကို။ ပဟာနာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဇဟန္ဓော၊ ပယ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပါဒေန္ဓော၊ ရောက်စေသည်ဖြစ်၍။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဂတော အတိတော၊ လွန်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ လောကနိရောဓံ၊ လောကမည်သောဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သစ္စိကိရိယာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဂတော အဓိဂတော၊ ရောက်တော်မူ ရတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ လောကနိရောဓဂါမိနိ၊ လောက၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ပဋိပဒံ၊ မဂ္ဂသစ္စာတည်းဟူသောအကျင့်ကို။ ဘာဝနာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဂတော ပဋိပန္နော၊ သွားတော်မူ ကျင့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားကို။ သဒေဝကဿ၊ သော။ ဣမဿ လောကဿ၊ ဤလောကသည်။ ဝါ၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီ။ သုတံ၊ ကြားအပ်ပြီ။ မုတံ၊ ရောက်အပ်ပြီ။ ဝိညာတံ၊ သိအပ်ပြီ။ ပတ္တံ၊ ရောက်အပ် ရအပ်ပြီ။ ပရိယေသိတံ၊ ရှာမှီးအပ်ပြီ။ မနဿ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုဝိစာရိတံ၊ အဖန်ဖန်ကျက်စားအပ် ဆင်ခြင်အပ်ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောသဘောတရားကို။ ဟတ္ထတလေ၊ လက်ဝါးပြင်၌။ အာမလကံ ဝိယ၊ သျှစ်သျှားသီးကဲ့သို့။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဂတော အပ္ပညာသိ၊ သိတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။

၁၃၅၊ သဗ္ဗထာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ ယော ယော
 လောကော၊ အကြင်အကြင်လောကကို။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင်
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအား
 ဖြင့်။ ပန၊ ဆက်။ တေ ပကာရေ၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ၊ သဘာဝတောတိအာဒိ၊
 ကို။ ဝုတ္တံ၊ န။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ သဘာဝတောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသဘာဝတော၊
 ဒုက္ခ၏သဘောအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗော၊ သော။ လောကော၊ သည်။
 ဒုက္ခသဘာဝေါ၊ ဒုက္ခသဘောရှိ၏။ ယထာဟ၊ မူကား။ သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါ-
 နက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ န။) သမုဒယတောတိ၊ ကား။ ယတော၊
 အကြင်တဏှာ စသည်မှ။ သော၊ ထိုလောကသည်။ သမုဒေတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော
 တဏှာဒိတော၊ ထိုတဏှာ စသည်အားဖြင့်။ နိရောဓတောတိ၊ ကား။ ယတ္ထ၊
 အကြင်နိဗ္ဗာန်၌။ သော၊ ထိုလောကသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တတော
 ဝိသင်္ခါရတော၊ ထိုသင်္ခါရ ကင်းရာ နိရောဓသစ္စာအားဖြင့်။ နိရောဓုပါယတောတိ၊
 ကား။ ယေန ဝိဓိနာ၊ အကြင်အစီအရင်ဖြင့်။ သော နိရောဓော၊ ထိုချုပ်ရာကို။
 ပတ္တဗ္ဗော၊ ရောက်အပ် ၏။ တတော အရိယမဂ္ဂတော၊ မဂ်အားဖြင့်။ (ကသ္မာ၊
 မူကား။) ဣတော၊ ဤဆိုခဲ့ ပြီးသော လေးပါးသောအပြားမှ။ အညဿ၊
 တပါးသော။ ပကာရဿ၊ အပြား၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗထာ လောကံ အဝေဒိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။ တဒတ္ထသာဓကံ၊
 ထိုအနက်ကိုပြီးစေတတ်သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယတ္ထ ခေါ် အာဝု-
 သောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ န။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်ပါဌ်၌။ န ဇာယတိတိအာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။ ဇာတိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ ပဋိက္ခိပိတော၊ ပယ်တော်မူ၍။
 န စဝတိ၊ န ဥပပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူသော။ ပဒဒ္ဒယေန၊ ဖြင့်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။
 စဝနုပပဇ္ဇနာနိ၊ စုတေခြင်း၊ ကပ်ရောက်၍ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ န။ ပန၊
 ဝါဒအထူးကား။ ကေစိ၊ တို့သည်။ န ဇာယတိတိအာဒိ၊ အစရှိသော သုံးပုဒ်ကို။
 ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ န။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော န စဝတိ၊
 န ဥပပဇ္ဇတိ-ဟူသော နှစ်ပုဒ်ကို။ ဩပပါတိကဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ န။) ဣတိ၊
 သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တန္တိ၊ ကား။ ဇာတိအာဒိရဟိတံ၊ ဇာတိစသည်မှ ကင်းသော
 အရပ်သို့။ ဂမနေနာတိ၊ ကား။ ပဒသ၊ ခြေဖြင့်။ ဂမနေန၊ သွားခြင်းဖြင့်။
 ဉာတေယန္တိ၊ ကား။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ န။ ဝါ၊ တနည်း။ ဉာတာယန္တိ၊ ဟူ၍၊ ပါဌော၊
 တည်း။ နိဗ္ဗာနတ္ထိကော၊ (လောက၏အဆုံး) နိဗ္ဗာန်ဖြင့် အလိုရှိသော။ အယံ၊
 ဤသူသည်။ ဉာတာ၊ သိ၏။ (ဉာဓာတ်+တုပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်) ဣတိ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ ဉာတာယံ-ဟူသော ပါဌ်၏အလိုတည်း။)

၁- အထက်ပါအနက်သည် “ဉာတာယံ ဒိဋ္ဌာယံ ပတ္တာယန္တိ ဝါ ပါဌော၊ တတ္ထ ဂမနေန
 လောကဿန္တံ ဉာတာ အယံ ဒိဋ္ဌာ အယံ ပတ္တာ အယန္တိ န ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ အယန္တိ

[၂၃၇] ပါဒဂမနေန၊ ခြေလျင်သွားခြင်းဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ လောကဿ၊ ၎င်း။ အန္တ၊ ကို။ ဉာတံ ဝါ၊ သိခြင်းငှါ၎င်း။ ဒဠံ ဝါ၊ မြင်ခြင်းငှါ၎င်း။ ပတ္တံ ဝါ၊ ရောက်ခြင်းငှါ၎င်း။ ကာမံ န သက္ကာ၊ အကယ်၍ကား မစွမ်းနိုင်။ အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ ပရိမိတပရိစ္ဆိန္ဒဌာနေ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ် ပိုင်းခြားအပ်သောဌာန၌။ တံ၊ ထိုလောက၏အဆုံးကို။ ပညပေတော၊ ပညတ်၍။ ဒဿေမိ၊ ပြအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ သသညိမ္မိတိ၊ ကား။ သညာသဟိတေ၊ သညာနှင့်တကွဖြစ်သော။ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမနကေ သဝိညာဏကေ၊ စိတ်ဝိညာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ပန၊ ဆက်။ အဝိညာဏကေ၊ စိတ်ဝိညာဏ်မရှိသော။ ဥတုသမုဋ္ဌာန- ရူပသမုဒါယမတ္ထေ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်အပေါင်းမျှ၌မူကား။ ပညပေတံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ လောကန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓာဒိလောကံ၊ ကို။ လောကနိရောဓန္တိ၊ ကား။ တဿ လောကဿ၊ ၎င်း။ နိရုဇ္ဈနံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဟိ၊ မှန်။ အဒေသမ္ပိ၊ တည်ရာအရပ်မရှိငြားသော်လည်း။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ ယေသံ၊ အကြင်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) တေသံ၊ ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပစာရတော၊ ဖြင့်။ ဒေသ- တောပိ၊ အရပ်အားဖြင့်လည်း။ နိဒ္ဒိသိယတိ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ (ကိယထာ၊ ကား။) စက္ခု၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ ပိယရူပံ၊ ချစ်ဖွယ်သဘောတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာဖွယ်သဘောတည်း။ သော တဏှာ၊ ကို။ ပဟိယမာနာ၊ သော်။ ဧတ္ထ၊ ဤချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော၌။ ပဟိယတိ၊ ၎င်း။ နိရုဇ္ဈ- မာနာ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဒေသ နာကဲ့သို့တည်း။

ဂမနေနာတိ၊ ကား။ ပါကတိကဂမနေန၊ ပကတိအားဖြင့်ဖြစ်သော သွားခြင်း ဖြင့်။ ဝါ၊ ရိုးရိုးသွားခြင်းဖြင့်။ လောကဿန္တောတိ၊ ကား။ သင်္ခါရလောကဿ၊ ၎င်း။ အန္တော၊ အဆုံးကို။ အန္တကိရိယာဟေတုဘူတံ၊ အဆုံးကိုပြုခြင်း အကြောင်းဖြစ် ၍ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ကုဒါစနန္တိ၊ ကား။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါမျှ၌သော်

နိဗ္ဗာနတ္ထိကော”ဟူသော သာရတ္ထဗိပနီဋီကာ (၁-၂၄၀)ဖြင့် ထင်ရှား၏။ ။ဉာတယံ ဒိဋ္ဌာယံ ပတ္တာယန္တိ ဝါ၊ ပတ္တာယံ-ဟူ၍မူလည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ “အယံ (လောက၏ အဆုံးဟူသော နိဗ္ဗာန်ဖြင့် အလိုရှိသော) ဤသူသည်။ ဂမနေန၊ ခြေဖြင့်သွားခြင်း(ကိုယ်ဖြင့်သွားခြင်း)ဖြင့်။ လောကဿ၊ ၎င်း။ အန္တံ(အဆုံးဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်) ကို။ ဉာတော၊ သိ၏။ အယံ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်၏။ အယံ၊ သည်။ ပတ္တာ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။) န ဝဒါမိ၊ မဟောပေ။” ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗာနတ္ထိကော၊ နိဗ္ဗာန်ဖြင့် အလိုရှိသောသူသည်။ ဤ ကား ၎င်းဋီကာ၏အနက်။

လည်း။ အပတွာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အနဓိဂန္ဓာ၊ မရောက်
မူ၍။ ပမောစနန္တိ၊ ကား။ ပမုတ္တိ၊ လွတ်ခြင်းတည်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားခြင်း
တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ ကို။
အပတွာ၊ ၍။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ မှ။ မုတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဟဝေတိ၊ ကား။ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်ပုဒ်မျှသာတည်း။ လောကဝိဒ္ဓတိ၊ ကား။
သဘာဝါဒိတော၊ လောက၏သဘော အစရှိသောအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။
လောကံ၊ ကို။ ဇာနန္တော၊ သိတော်မူသော။ သုမေဓောတိ၊ ကား။ သုန္ဒရပညော၊
ကောင်းသော ပညာရှိသော။ လောကန္တဂ္ဂတိ၊ ကား။ ပရိညာဘိသမယေန၊
ဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိပြီး၍။ ပဟာနာဘိသမယေန၊ ဖြင့်။
လောကန္တဂ္ဂ၊ လောက၏အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူသော။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသဿ၊
မဂ်ဟူသော ဗြဟ္မစရိယကိုကျင့်သုံးခြင်း၏။ ပရိနိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ပြီးဆုံးပြီးသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဝုဿိတဗြဟ္မစရိယော၊ မည်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊
တို့ကို။ သမိတတ္တာ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ စတုသစ္စ-
ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ အဘိသမိတတ္တာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူအပ်ပြီးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သမိတာဝိ၊ မည်၏။ ဣမံ လောကံ၊ ဤလောကကို။ (နာသိသတိ
န ပတ္တေတိ) ယထာ၊ မတောင့်တသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ တဖန်
ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရဉ္စ လောကံ၊ တပါးသောလောက
ကိုလည်း။ (နာသိသတိ န ပတ္တေတိ၊ မမူ။)

၁၃၆။ သဘာဝတော၊ လောက၏ သဘောအားဖြင့်။ ဒဿိတတ္တာ၊ ပြအပ်
ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။
လောကဝိဒ္ဓတော၊ လောကကို သိတော်မူသည်၏အဖြစ်ကို။ အနဝသေသတော၊
အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်ပြီးသည်။ ယဒိပိ(ဟောတိ)၊ အကယ်၍
ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ လောကော၊ ကို။ ဧကဒေသေနဝ၊
တစိတ်တဒေသအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သေး၏။ တံ၊ ထိုလောကကို။
အနဝသေသတော၊ ဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ငါ။ အပိစ တယော လောကာတိ-
အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ၊ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်ကုန်
သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သမူဟော စ၊ အပေါင်းသည်၎င်း။ သန္တာနော စ၊
အစဉ်သည်၎င်း။ (သတ္တလောကော-၌ပင် ပြန်၍ စပ်ရမည်) ရူပါဒီသု၊ တို့၌။
သတ္တဝိသတ္တတာယ၊ ငြိကပ်တတ် အလွန်ငြိကပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
သတ္တော၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤခန္ဓာအပေါင်းအစဉ်၌။ ကုသလာကုသလံ စ၊
ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို၎င်း။ တဗ္ဗပါကော စ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏
အကျိုးကို၎င်း။ လောကိယန္တိ၊ ရှုမြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကော၊
မည်၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ (သတ္တလောကော၊ မည်၏။)

အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ၊ ဣန္ဒြေနှင့် မစပ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ အဆင်းစသည်တို့၏။
 (ရူပါနံ-ဟု ရှိသင့်၏။ ရုပ်တို့၏-အနက်ပေးရာ၏) သမ္မဟော စ၊ သည်၎င်း။
 သန္တာနော စ၊ သည်၎င်း။ (ဩကာသလောကော-၌ပင် ပြန်၍စပ်ရမည်) ဧတ္ထ၊
 ဤအပေါင်းအစဉ်၌။ တဿ စ၊ ထိတ်လန့်လှုပ်ရှားတတ်သော သတ္တဝါတို့ကို
 ၎င်း။ ထာဝရာ စ၊ မထိတ်လန့် မလှုပ်ရှားတတ်သော သတ္တဝါတို့ကို၎င်း။
 လောကီယန္တိ၊ ရှုမြင်အပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတသ ထာဝရ သတ္တဝါတို့၏။
 ဩကာသဘူတော စ၊ တည်ရာဖြစ်၍လည်း ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်ပါးသော
 သတ္တိကြောင့်။ ဩကာသလောကော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧသ၊ ဤ ဩကာသ
 လောကကို။ တဒါဓာရတာယ၊ ထိုတသ ထာဝရ သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာ၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဇနလောကောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဥဘယေပိ၊
 နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာ
 တို့သည်။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ သင်္ခရိယန္တိ စ၊ ပြုပြင်လည်း
 ပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ လုဇ္ဈန္တိ ပလုဇ္ဈန္တိ စ၊ ပျက်လည်း ပျက်စီးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊
 ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ သင်္ခါရလောကော၊ မည်၏။ အာဟာရဋ္ဌိတိ-
 ကာတိ၊ ကား။ ပစ္စယဋ္ဌိတိကာ၊ အကြောင်းလျှင် တည်ကြောင်းရှိကုန်၏။
 [၂၃၈] ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိကာ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ အာဟာရ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အယမာဟာရော။ပ။
 ဥပ္ပါဒါယာတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ပစ္စယတ္ထော၊ အကြောင်းဟူသော
 အနက်ရှိ၏။ [အယံ၊ ဤ အယောနိသော မနသိကာရသည်။ အနုပ္ပန္နဿ ဝါ၊
 သော။ ကာမစ္ဆန္နဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ။ အာဟာရော၊ အကြောင်းတည်း။]
 ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) သဗ္ဗေသတ္တာတိ
 ဣမိနာ၊ ဤပါ၌ဖြင့်။ အသညသတ္တာပိ၊ သညာမရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း။
 ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ
 အာဟာရဋ္ဌိတိကတာ၊ ထိုအကြောင်းလျှင် တည်ကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
 နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ သင်္ခါရဓမ္မော၊ သင်္ခါရတရားသာတည်း။
 န သတ္တဓမ္မော၊ သတ္တဝါတရားမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟာရဋ္ဌိတိ-
 ကာတိ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်လတ်သော်။ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။
 ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဒေသနာ၊
 သည်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ
 ဒေါသော၊ ဤရှေ့နောက်ဆန့်ကျင်သော အပြစ်သည်။ န(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။

၁-သင်္ခါရဓမ္မာနံ၊ န သတ္တဿာတိ-ဟု ရှိသင့်၏။ “သင်္ခါရဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဘာ-
 ဝေါ၊ တည်း။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ န သဘာဝေါ၊ သဘောမဟုတ်”ဟု အနက်ပေး။

အညတ္တာပိ၊ တပါးသော သုတ်တို့၌လည်း။ ဧကဓမ္မေ။ ပ။ အာဟာရဋ္ဌိတိ-
ကာတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ) ယထာ၊ ဟောအပ်သကဲ့သို့တည်း။

[ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကဓမ္မေ၊ တခုသောတရား၌။ သမ္မာ၊
စွာ။ နိဗ္ဗိန္ဒမာနော၊ ငြီးငွေ့လတ်သော်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝိရဇ္ဇမာနော၊
တပ်မက်ကင်းလတ်သော်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝိမုစ္စမာနော၊ ကိလေသာ
တို့မှ လွတ်လတ်သော်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပရိယန္တဒဿာဝိ၊ အဆုံးအပိုင်း
အခြားကို ရှုမြင်လတ်သော်။ သမ္မဒတ္တံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော
သဘောကို။ အဘိသမေစ္စ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊
မျက်မှောက်အတ္တဘော၌ပင်လျှင်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တကရော၊ အဆုံး
ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြုနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကတမသ္မိံ ဧက-
ဓမ္မေ၊ အဘယ်တရားတခု၌နည်း ဟူမူကား။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊
တို့သည်။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ ကုန်၏။]

ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ၊ မှားသောအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (ပရိကပ္ပနာ-၌စပ်)
သဿတာဒိဝသေန၊ မြဲသည်စသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တာတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။
လောကောတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပရိကပ္ပနာ၊ ကြံဆခြင်းသည်။ ယေဘုယျေန၊
ဖြင့်။ သတ္တဝိသယာ၊ သတ္တဝါလျှင် အရာရှိ၏။ သင်္ခါရဝိသယာ၊ သင်္ခါရလျှင်
အရာရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဿတော။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယာဝတာ။ ပ။ ပရိဟရန္တိတိ၊ ကား။ ယတ္ထကေ၊ အကြင်မျှလောက်သော။
ဌာနေ၊ အရပ်၌။ စန္ဒိမသုရိယာ၊ လ-နေ တို့သည်။ ပရိဝတ္တန္တိ ပရိဗ္ဗမန္တိ၊
လှည့်လည်ကုန်၏။ ဒိသာ ဘန္တိ ဝိရောစမာနာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုလ-နေ
တို့၏။ ပရိဗ္ဗမနေနေဝ၊ လှည့်လည်ခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ တာ ဒိသာ၊ ထိုအရပ်
တို့သည်။ ပဘဿရာ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဝိရော-
စန္တိ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ တာဝ သဟဿဓာ လောကောတိ၊ ကား။ တတ္ထကံ၊
ထိုမျှလောက်။ သဟဿပ္ပကာရော၊ တထောင်သော အပြားရှိသော။ ဩကာ-
သလောကော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဟဿလောကဓာတုယော၊
တထောင်သော လောကဓာတ်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ အတ္ထော၊
နက်။ ဝါ၊ တနည်း။ တာဝ သဟဿဝါတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ တည်း။ (တာဝ
သဟဿဝါ၊ ထိုမျှလောက် တထောင်ရှိသော-ဟု အနက်ပေး။)

တမ္ပိတိ၊ ကား။ တိဝိဓမ္မိ၊ သော။ တံ လောကံ၊ ကို။ ။ တထာ ဟိဿ
သဗ္ဗထာပိ ဝိဒိတောတိ၊ ဟူ၍။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ဧကော လောကောတိ၊

၁-တထာ ဟိဿ— မှ အဿ-ပုဒ်ကို ဝိဒိတော-နှင့်စပ်ရန် လိုရင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
တထာ ဟိ-စသည်ကို အနက်မပေး။

ကား။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာ-
 နာယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိသော။ ယာယ ကထာယ၊ အကြင်ဒေသနာစကား
 ဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာ၊ အကြောင်း
 နှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တာယ၊ ထိုဒေသနာ
 စကားဖြင့်။ သဗ္ဗော၊ သော။ သင်္ခါရလောကော၊ သည်။ ဧကော
 ဧကဝိဓော၊ တပါးသောအဖို့ရှိ၏။ (ကဿော၊ မူကား။) ပကာရန္တရဿ၊ အပြား
 တပါး၏။ ဝါ၊ ထူးခြားသော အပြား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်
 တည်း။ ဒွေ လောကောတိအာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။
 အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒွေ လောကာ-စသော
 ပါဌ်တို့၌။ နာမဂ္ဂဟဏေန၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူ
 ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကဿော၊ မူကား။) တဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏။ အလောက-
 သဘာဝတ္တာ၊ လောကသဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ စောဒနာ
 အံ။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ အကြောင်း
 နှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂဖလဓမ္မာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။
 လောကတာ၊ လောက၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ နန၊ ရောက်ရာသည်မဟုတ်
 လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဌားအံ။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ပရိညေ-
 ယျာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်သော။ ဒုက္ခသစ္စဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဣဓ၊
 ဤအရာ၌။ လောကောတိ၊ ၍။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ န လုဇ္ဇတိ၊ မပျက်တတ်။ န ပလုဇ္ဇတိ၊
 အလွန်မပျက်တတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သော။ ယော၊ အကြင်
 တရားသည်။ တထာ၊ ထိုယူအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုသို့
 ယူအပ်သည့်အတိုင်း။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ သော၊ ထိုတရားသည်။
 လောကော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံဂဟဏရဟိတာနံ၊ ထိုသို့ မှတ်ယူ
 ခြင်းမှ ကင်းကုန်သော။ လောကုတ္တရာနံ၊ တို့၏။ လောကတာ၊ လောက၏
 အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥပါဒါနာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍
 ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ မည်ကုန်၏။ ဒဿာယတနာ-
 နီတိ၊ ကား။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ ရူပါယတနာနိ၊ ရုပ်အာယတနတို့တည်း။

၁-ယာယ-ဟု ရှိသည့်အတိုင်း အနက်ပေးလိုက်သည်။ ယာ-ဟုသာရှိမှသင့်သည်။ ထိုသို့ရှိ
 လျှင် သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ၊ သော။
 ကထာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ယာ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာ၊
 အကြင် အကြောင်းနှင့် စပ်သော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တာယ၊
 ထိုအကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်-ဟု အနက်ပေး။ ဧကော-၌
 ဘိန္နာဓိကရဏ ဝိသေသေနအဖြစ်ဖြင့်စပ်။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်၌။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ၊ ဟူသော။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာဝစနေန၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုသောစကားဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စ၏ အဖြစ်ကို။ (ပကာသိတာ၊ ပြအပ်၏။) တာယ စ၊ ထိုအနိစ္စတာဖြင့်လည်း။ (ပကာသိတာ-၌ စပ်) “ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုတရား သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ အနတ္တံ၊ အတ္တမဟုတ်။” ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာနတ္တတာ စ၊ အဖြစ်တို့သည်လည်း။ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ပကာသိတာ၊ ပြအပ် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိဏိပိ၊ ကုန်သော။ သာမညလက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ နာမန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ (ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။) တေ စ၊ ထိုနာမ်ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ အတ္တတော၊ သရုပ် တရားကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿအစရှိသည်တို့ ပင်တည်း။ ရူပန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဘူတုပါဒါယရူပါနိ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့ကို။ (ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။) တာနိ စ၊ ထိုဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့သည်လည်း။ အတ္တတော၊ ဖြင့်။ ပထဝီအာဒယော၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိသေ- သေနော၊ သာမညအားဖြင့်သာလျှင်။ သလက္ခဏတော၊ မိမိ၏သဘော လက္ခဏာအားဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တဂ္ဂဟဏေနော၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့ကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏။ ကုသလာဒယော စ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတုအာဒ- ယော စ၊ ဟိတ်အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဝိသေသာ၊ အကြင် အထူးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေပိ၊ ထိုအထူးတို့သည်လည်း။ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာ ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတိ။ ပ။ ဝိဒိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧတ္ထ၊ ဤသဘောတရား၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာဂမ္မ၊ လာရောက်၍။ သေတိ၊ ကိန်းဝပ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထိုသဘောတရားသည်။) မိဂါ- သယော ဝိယ၊ သားသမင်၏ ကိန်းဝပ်ရာကဲ့သို့။ အာသယော၊ မည်၏။ မိဂေါ၊ သည်။ ဂေါစရာယ၊ ငှါ။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပစ္စာဂန္ဓာ၊ တဖန်ပြန်လာ၍။ တတ္ထေဝ ဝနဂဟနေ၊ ထိုနေမြဲဖြစ်သော တောရှုပ်၌သာလျှင်။ သယတိ၊ ကိန်းဝပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုတောရှုပ်သည်။ တဿ၊ ထိုသမင်၏။ အာသယော၊ တည်ရာ ကိန်းဝပ်ရာမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အညတ္ထ-ဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် ယတ္ထ-ဟူသော ဆိုလတ်နှင့်၎င်း ဥပမာ ဥပမေယျနှင့်၎င်းညီရာ၏)

အညတ္တ၊ တပါးသောတရား၌။ ပဝတ္တိတူပီ၊ ဖြစ်ပြီး၍လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာဂမ္မ၊ ၍။ ယတ္ထ၊ အကြင်တရား၌။ သေတိ၊ ကိန်း၏။ သော၊ ထိုတရားကို။ တဿ၊ ထိုစိတ်၏။ အာသယောတိ၊ ကိန်းဝပ်ရာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သော ပန၊ ထိုအာသယသည်ကား။ သဿတဒိဋ္ဌိအာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ ၏။ စ၊ ထိုစကားမှန်၏။ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ စ။ပ။ ဧတံ အာသယသဒ္ဓိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ စ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်၎င်း။ အနု-
လောမိကာ၊ သစ္စဉာဏ်အားလျော်သော။ ခန္တိစေဝ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည်
၎င်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဖြစ်သော။ ယံ ဉာဏံ စ၊ အကြင်
ဉာဏ်သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတံ၊ ဤဒိဋ္ဌိနှင့် ဉာဏ်ကို။ အာသယ-
သဒ္ဓိတံ၊ အာသယဟု ဆိုအပ်၏။]

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အာသယတို့တွင်။ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ ဒိဋ္ဌိအယူရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊
တို့သည်။ ဣမာ ဧဝ ဒေ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဤနှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိတို့ကိုသာလျှင်။ သန္ဓိ-
သိတာ၊ မှီကုန်၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။
“ကစ္စာန၊ ကစ္စည်း။ အယံ လောကော၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယေဘုယျေန၊
ဖြင့်။ အတ္ထိဘဉ္စ၊ ရှိသည်။ အဖြစ်ကို၎င်း။ နတ္ထိဘဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဒုယနိဿိတော၊ အယူနှစ်ပါးအပေါင်းကို မှီ၏။” ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)
ဟိ၊ မှန်။ အတ္ထိတာတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သဿတဂ္ဂါဟော၊ သဿတအယူကို။ အဓိပ္ပေ-
တော၊ ၏။ နတ္ထိတာတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဥစ္ဆေဒဂ္ဂါဟော၊ ကို။ (အဓိပ္ပေတော၊ ၏။)^၁
အယံ၊ ကား။ ဝဋ္ဋနိဿိတာနံ၊ ဝဋ္ဋကိုမှီကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။
အာသယော၊ ကိန်းဝပ်ရာ (အလို) ပေတည်း။ ပန၊ တပါး။ အနုလောမိကာ၊
သစ္စဉာဏ်အားလျော်သော။ ခန္တိ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၎င်း။ ယထာဘူတဉာဏံ၊
ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောဉာဏ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ
သော တရားသည်။ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတာနံ၊ ဝဋ္ဋကင်းရာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို မှီကုန်သော။
သုဒ္ဓသတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာသယော၊ ပေတည်း။

အာသယံ ဇာနာတိတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။
အာသယံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဇာနန္တော စ၊ သိသော်လည်း။ တေသံ ဒိဋ္ဌိ-

၁- သတ္တဝါဟုခေါ်သော အတ္တသည် ပျက်စီးခြင်း မရှိပဲ တကြံ့တည်း အမြဲတန်းရှိနေ
သည်ဟု ယူလျှင် သဿတဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလှ၏။

၂- သတ္တဝါဟုခေါ်သော အတ္တသည် ဤဘဝမှ သေပြီးနောက်၌ဖြစ်စေ၊ တခုခုသော
ဘဝမှ သေပြီးနောက်၌ဖြစ်စေ မရှိတော့ဟု ယူလျှင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏။

ဂတာနံ စ၊ ထိုဒိဋ္ဌိအယူတို့၏၎င်း။ တေသဉ္စ ဉာဏာနံ၊ ထိုအာသယမည်သော ဉာဏ်တို့၏၎င်း။ အပ္ပဝတ္တိက္ခဏေပိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော ခဏ၌သော်လည်း။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ [၂၄၀] ကာမံ သေဝန္တညေဝ။ပ။ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တောတိ- အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ တေ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ကာမံ၊ ကာမဂုဏ်ကို။ သေဝန္တညေဝ၊ မှီဝဲနေဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင်လျှင်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာမဂရုကော၊ ကာမကို အလေးပြု၏။ ကာမာသယော၊ ကာမလျှင် ကိန်းဝပ်ရာရှိ၏။ ကာမာဓိမုတ္တော၊ ကာမ၌ နှလုံးသွင်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ကာမံ၊ ကို။ သေဝန္တ- ညေဝ၊ ကိုပင်လျှင်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နေက္ခမ္မဂရုကော၊ ထွက် မြောက်ခြင်းကို အလေးပြု၏။ နေက္ခမ္မာသယော၊ ၏။ နေက္ခမ္မာဓိ- မုတ္တော၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ နှလုံးသွင်းခြင်း ညွတ်ကိုင်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။]

အပ္ပဟိနဘာဝေန၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သန္တာနေ၊ ၌။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ သယန္တိ၊ ကိန်းကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုသယာ၊ ကုန်၏။ အနုရူပံ၊ လျော်သော။ ကာရဏံ၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ရသည်ရှိသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတေန၊ ဤဝစနတ္ထစကား ရပ်ဖြင့်။ ကာရဏလာဘော၊ အကြောင်းကို ရလတ်သော်။ နေသံ၊ ထိုအနုသယ တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အပ္ပဟိနာ၊ အရိယာမဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ကာရဏလာဘော၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအနုသယ တို့သည်။ ဧ ပန၊ နည်း။ ရာဂါဒယော၊ ကာမရာဂ အစရှိကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ်ကာလဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အနာဂတ်နှင့် တူကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့တည်း။ အတိတာ စ၊ တို့ကို၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ စ၊ တို့ကို၎င်း။ တံသဘာဝတ္တာ၊ ထိုအနာဂတ်ကိလေသာ သဘောရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုအတူ အနုသယတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ ကာလဘေဒေန၊ ကာလကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ သဘာဝဘေဒေါ၊ သဘာဝ၏ ကွဲပြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သတ္တဝိဓံ၊ သော။ တံ အနုသယံ၊ ကို။ တဿ တဿ သတ္တဿ၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ပရောပရ- ဘာဝေန၊ အရင့်အနု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သည်ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။

စရိတန္တိ၊ ကား။ သုစရိတဒုစရိတံ၊ သုစရိုက်ဒုစရိုက်ကို။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို သုစရိုက် ဒုစရိုက်ကို။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ စရိတနိဒ္ဒေသေ၊ စရိတ-ပုဒ်၏နိဒ္ဒေသ၌။

နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ အကျယ်ပြုအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ စရိတန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ စရိယာ၊ အဖြစ်များခြင်းဟူသော စရိုက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တာ၊ ထိုစရိုက်တို့သည်။ ရာဂဒေါသမောဟသဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကဝသေန၊ ဝိတက်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဆ၊ ကုန်သော။ မူလစရိယာ၊ မူလစရိုက်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တာသံ၊ ထိုမူလစရိုက်တို့၏။ အန္တရဘေဒေါ၊ အတွင်းဝင်သောအပြားသည်။ အပရိယန္တော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သံသဂ္ဂဘေဒေါ ပန၊ ရောနှောသော အပြားသည်ကား။ တေသဠိဝိဓော၊ ခြောက်ဆယ့်သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တံ စရိတံ၊ ထိုစရိုက်ကို။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်၎င်း။ သံကိလေသဝေါဒါနတော၊ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ သမုဋ္ဌာနတော၊ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဖလတော၊ အကျိုးအားဖြင့်၎င်း။ နိဿန္တတော၊ အကျိုးဆက်အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။

အဓိမုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဟူသည်။ အဇ္ဈာသယဓာတု၊ ယဓာတ်တည်း။ သာ၊ ထိုအဇ္ဈာသယဓာတ်သည်။ ဟိနာဓိမုတ္တိ၊ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်း၎င်း။ ပဏိတာဓိမုတ္တိ၊ မြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ ၏။ ယာယ၊ အကြင်အဇ္ဈာသယဓာတ်ဖြင့်။ ဟိနာဓိမုတ္တိကာ၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟိနာဓိမုတ္တိကေယေဝ၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာလျှင်။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ ပဏိတာဓိမုတ္တိကာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပဏိတာဓိမုတ္တိကေယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ (သေဝန္တိ၊ ကုန်၏။) သာ အဇ္ဈာသယဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ သော အဇ္ဈာသယဘာဝေါ၊ ထိုအဇ္ဈာသယသဘောသည်။ အဓိမုတ္တိ၊ မည်၏။ တံ အဓိမုတ္တိ၊ ကို။ ဣမဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဓိမုတ္တိ၊ သည်။ ဟိနာ၊ ယုတ်ညံ့၏။ ဣမဿ၊ ၏။ (အဓိမုတ္တိ၊ သည်။) ပဏိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တတ္ထာပိ၊ ထိုဟိနာ ပဏိတ နှစ်ပါးတို့တွင်လည်း။ ဣမဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ (အဓိမုတ္တိ၊ သည်။) မုဒု၊ နူးညံ့၏။ ဣမဿ၊ ၏။ (အဓိမုတ္တိ၊ သည်။) မုဒုတရာ၊ သာ၍ နူးညံ့၏။ ဣမဿ၊ ၏။ (အဓိမုတ္တိ၊ သည်။) မုဒုတမာ၊ အထူးသဖြင့် သာ၍ နူးညံ့၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ဇာနာတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ တိက္ခမုဒုဘာဝါဒိနာ၊ ထက်သည်၏အဖြစ် နူးညံ့သည်၏အဖြစ် စသည်အားဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အဓိမုတ္တိယာ၊ ၏။ တိက္ခမုဒုဘာဝါဒိကော၊ ထက်သည်၏ အဖြစ် နူးညံ့သည်၏အဖြစ် စသည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ဌံ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ။ ဂဟိတာပိ၊ ယူအပ်ပြီး ဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ယူအပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ အဓိမုတ္တိ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တိက္ခိန္ဒြိယမုဒိန္ဒြိယဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ တိက္ခိန္ဒြိယအဖြစ်

မုဒိန္ဒိယအဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုန၊ တဖန်။ ဂဟိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တေသံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အပ္ပရဇံ၊ နည်းသော မြူရှိသော။ အက္ခံ၊ ဣန္ဒြေသည်။ (အတ္ထံ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပရဇက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တေသံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပညာမယေ၊ ပညာဖြင့်ပြီးသော။ အက္ခိမ္မိ၊ မျက်စိ၌။ ရဇံ၊ မြူသည်။ (ရဇော-ဟု ရှိသင့်၏) အပ္ပံ၊ နည်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပရဇက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ အနုဿဒရာဂါဒိရဇော၊ မများသော (ဝါ) နည်းသော ရာဂအစရှိသော မြူရှိကုန်သော။ (အနုဿန္နရာဂါဒိရဇော-သင့်) သတ္တာ၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ အပ္ပရဇက္ခေ၊ ထိုအပ္ပရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ မဟာရဇက္ခေတိ၊ တွေ့ပုံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဥဿဒရာဂါဒိရဇော၊ များသော ရာဂအစရှိသော မြူရှိသောသတ္တဝါတို့သည်။ (ဥဿန္န-သင့်) မဟာရဇက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ [၂၄၁] တိက္ခိန္ဒိယေတိ၊ ကား။ တိဓိဏေဟိ၊ ထက်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတေ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ မုဒိန္ဒိယေတိ၊ ကား။ မုဒုကေဟိ၊ နူးညံ့ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတေ၊ ကုန်သော။ ဥပနိဿယဣန္ဒြိယာနိ နာမ၊ ဥပနိဿယဖြစ်သော ဣန္ဒြေမည်သည်တို့ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာနိ၊ ကုန်၏။ သွာကာရေတိ၊ ကား။ သုန္ဓရာကာရေ၊ ကောင်းသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ကလျာဏပကတိကေ၊ ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော။ ဝိဝဋ္ဋဇ္ဈာသယေ၊ ဝဋ်ကင်းရာ၌ အလိုအဇ္ဈာသယရှိကုန်သော။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ သုဝိညာပယေတိ၊ ကား။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ မှမည်သောအရိယာမဂ်ကို။ ဝိညာပေတံ၊ သိစေခြင်းငှါ။ သုကရေ၊ ပြုလွယ်ကုန်သော။ သဒ္ဓေ စ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသောသူတို့ကို၎င်း။ ပညဝန္တေ စ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသောသူတို့ကို၎င်း။ ဘဗ္ဗေ အဘဗ္ဗေတိ၊ တွေ့၊ ပါ၌။ ဘဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ကမ္မာ။ ပ။ ရဟိတေ၊ ကမ္မာဝရဏ၊ ကိလေသာဝရဏ၊ ဝိပါကာဝရဏတို့မှ ကင်းကုန်သော။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဒွါကာရဒုဝိညာပယာဘဗ္ဗာ၊ ဒွါကာရပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒုဝိညာပယပုဂ္ဂိုလ်၊ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ တွေ့၊ ဤအပ္ပရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့တွင်။ ဣမဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရာဂရဇော၊ ရာဂဟူသော မြူသည်။ အပ္ပေ၊ နည်း၏။ (အပ္ပံ-ရှိသင့်၏) ဣမဿ၊ ၏။ ဒေါသရဇော၊ ဒေါသ ဟူသော မြူသည်။ အပ္ပေ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပရဇက္ခေသု၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဇာနနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အပရိမာဏေ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ အာသယာဒိတော၊ အာသယ အစရှိသည်ဖြင့်။ အနဝသေသေတွာ၊

မကြွင်းစေမူ၍။ ဇာနတ်၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သိတော်မူသောကြောင့်။ အဿ
ဘဂဝတော၊ သည်။ သတ္တလောကောပိ၊ ကိုလည်း။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။
ဝိဒိတော၊ ပြီ။

စ၊ စောဒနာအံ။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဇာနိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သော။ ပမာဏာ-
ဒိပိ၊ ပမာဏစသည်သည်လည်း။ အတ္ထိ နန၊ ရှိသေးသည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊
ငြားအံ။ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုပမာဏ စသည်ကို။
ဇာနနံ၊ သည်။ နိဗ္ဗဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်ကင်းခြင်းငှါ။ နိရော-
ဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။
(တံ၊ ထိုပမာဏ စသည်ကို သိခြင်းကို။) န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ပန၊ ထိုသို့ပင်
မယူအပ်သော်လည်း။ တမ္ပိ၊ ထိုပမာဏစသည်ကိုလည်း။ ဘဂဝတော၊ သည်။
သုဝိဒိတံ ဝေ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်သည်သာလျှင်။ သုဝဝတ္ထာပိတမေဝ၊ ကောင်း
စွာ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်အပ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပယောဇနာဘာဝါ၊
အကျိုး၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒေသနံ၊ သို့။ န အာရုဋ္ဌံ၊ မတင်အပ်။ တေန၊
ကြောင့်။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ။ပ။ မဟာပထဝီတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊
မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။

[အထ ခေါ်၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နုဓသိခါယံ၊ လက်သည်းခွံ
ပေါ်၌။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ ပံသု၊ မြေမှုန့်ကို။ အာရောပေတွာ၊
တင်၍။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
တံ၊ ငါမိန့်ဆိုမည့် ထိုစကားကို။ ကိံ မညထ၊ အသို့မှတ်ထင်ကုန်
သနည်း။ မယာ၊ သည်။ နုဓသိခါယံ၊ ၌။ အာရောပိတော၊ တင်ထား
အပ်သော။ ပရိတ္တော၊ သော။ ယော ဝါ အယံ ပံသု၊ အကြင်မြေမှုန့်
သည်၎င်း။ ယော အယံ ဝါ မဟာပထဝီ၊ အကြင်မဟာပထဝီ မြေကြီး
သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣမေသု၊ ဤနှစ်ပါးတို့တွင်။) ကတမံ၊
အဘယ်သည်။ ဗဟုတရံနု ခေါ်၊ သာ၍များသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။
အာမန္တေသိ၊ ၏။]

၁၃၇။ ဩကာသ။ပ။ ဝိဒိတောတိ၊ ဟူ၍။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ စက္ကဝါဠန္တိ၊
ကား။ လောကဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုလောကဓာတ်ကို။
နေမိမဏ္ဍလသဒိသေန၊ အကွပ်ဝိုင်းနှင့်တူသော။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေန၊ စကြဝဠာ-
တောင်သည်။ သမန္တတော၊ မှ။ ပရိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ဝန်းရံရစ်ပတ်အပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ စက္ကဝါဠန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စတုတိံ သသတာနိ စာတိ၊ ကား။
စတုအဓိကာနိ၊ လေးခု (လေးရာ) အလွန်ရှိကုန်သော။ တိံ သသတာနိ၊ သုံးဆယ်
သောအရာတို့တည်း။ ဝါ၊ သုံးတောင်တို့တည်း။ တိဏိ သဟဿာနိ စ၊ သုံးထောင်
တို့သည်၎င်း။ စတ္တာရိ သတာနိ စ၊ လေးရာတို့သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဘူဘာနိတိ၊ ကား။ ဥပဘုတုတ္ထာနိ၊ အခွဲနှင့်တကွ
လေးခုကုန်သော၊ ဝါ၊ အခွဲလျှင်လေးခုမြောက်ရှိကုန်သော၊ တီဏိ သတာနိ စ၊
သုံးရာတို့သည်၎င်း။ ပညာသဉ္ဇ၊ ငါးဆယ်သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣတိ
အတ္ထော၊ နက်။ နဟုတာနိတိ၊ ကား။ ဒသသဟဿာနိ၊ တသောင်းတို့တည်း။
သင်္ခါတာတိ၊ ကား။ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ သဏ္ဌိတိတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ စ၊
အောက်၌၎င်း။ ဥပရိတော စ၊ အထက်၌၎င်း။ (မြန်မာမူဟောင်း၌ ပရိတော
စာတိ-ဟု ရှိ၏။ ထက်ဝန်းကျင်ဖီလာအားဖြင့်၎င်း-ဟု အနက်ပေး) ဣတိ၊ သို့။
သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်။ ဌိတိ၊ တည်ခြင်းတည်း။

ဧဝံ သဏ္ဌိတေတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ အဝဋ္ဌိတေ၊ မြဲမြံစွာတည်သော။
တ္ထောတိ။ ကား။ စက္ကဝါဠေ၊ ၌။ အစ္စဂ္ဂတော တာဝဒေဝါတိ၊ ကား။
တတ္တကမေဝ၊ ထိုမျှလောက်ပင်လျှင်။ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿာနိယေဝ၊
ယူဇနာရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တိုင်တိုင်ပင်လျှင်။ [၂၄၂] ဥဗ္ဗေဓော၊ မြင့်တက်
၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဧတ္ထ၊ ဤမြင့်မိုရ်တောင်၌။ ဥဗ္ဗေဓော၊
အမြင့်သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အဿ၊
ထိုတောင်၏။ အာယာမဝိတ္ထာရာပိ၊ အလျားအနံတို့သည်လည်း။ တတ္တကယေဝ၊
ထိုအမြင့်ပမာဏမျှရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သိနေရ၊ ပ။ ရေနာတိ၊
ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သိနေရ၊ မည်သော။ ပဗ္ဗတရာဇာ၊ တောင်မင်း
သည်။ အာယာမေန၊ အားဖြင့်။ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿာနိ၊
ယူဇနာရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တိုင်တိုင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိတ္ထာရေန၊
ဖြင့်။ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿာနိ၊ တိုင်တိုင်။ (ဟောတိ၊ ၏။)]

တတောတိ၊ ကား။ သိနေရဿ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏။ ဟေဋ္ဌာ စ၊ အောက်၌၎င်း။
ဥပရိ စ၊ အထက်၌၎င်း။ ဝုတ္တပ္ပမာဏတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်းအရှည်
အောက်။ ဥပဘုပဗ္ဗေနာတိ၊ ကား။ ဥပဗ္ဗေန ဥပဗ္ဗေန၊ ထက်ဝက်ထက်ဝက်သော။
ဣဒံ၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတော၊ ယုဂန္ဓရ်တောင်
သည်။ ဒွါစတ္တာလီသယောဇနသဟဿာနိ၊ ယူဇနာလေးသောင်းနှစ်ထောင်တို့
တိုင်တိုင်။ သမုဒ္ဒေ၊ ၌။ အဇ္ဈောဂါဠော စ၊ နှစ်သည်၎င်း။ တတ္တကမေဝ၊ ထိုမျှ-
လောက်ပင်လျှင်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဥဂ္ဂတော စ၊ မြင့်တက်သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊

၁-ပရိတော စာတိ-ဟု ရှိသောမြန်မာမူဟောင်း ပါဌ်အလိုအားဖြင့် အောက်နှင့်
ဘေးပတ်ဝန်းကျင်အားဖြင့် တည်နေပုံဖြစ်သည်။ အထက်သို့ တက်သောအားဖြင့် တည်နေ
ပုံကား ဆိုဖွယ်ရှိသေးသည်-ဟု ယူအပ်၏။ ၎င်းသည် ကျမ်းဆရာ၏အလိုကျ၍ ယုတ္တတရ
ဖြစ်သကဲ့သို့ ရှိ၏။

၏။) ဤသဓရာေ ပဗ္ဗတော၊ ဤသဓရတောင်သည်။ ကေဝီသယောဇနသဟ-
ဿာနိ၊ ယူဇနာနှစ်သောင်းတထောင်တို့တိုင်တိုင်။ သမုဒ္ဒေ၊ ဌ။ အဇ္ဈောဂါဠော
စ၊ နှစ်သည်၎င်း။ တတ္တကမေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဥပရိ၊ ဌ။ ဥဂ္ဂတော စ၊ မြင့်တက်သည်
၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်း
သောတောင်တို့၌လည်း။ ဥပခုပခုပမာဏတာ၊ ထက်ဝက် ထက်ဝက်သော ပမာဏ
ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ သည်။ ယာဝ စက္ကဝါဠပါဒ-
မူလာ၊ စကြဝဠာတောင်ခြေတိုင်အောင်။ အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော၊ အစဉ်အတိုင်းနက်
ရှိုင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယာဝ သိနေရုပါဒမူ-
လာ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ခြေရင်းတိုင်အောင်။ (အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတောပိ၊ တောင်သည်လည်း။ ဟေဌာ၊ ဌ။ သိနေရု-
ပမာဏတော၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏ပမာဏအောက်။ ဥပခုပမာဏော ထက်ဝက်
အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (ဟုတွာ၊ ရှိ။) ပထဝိယံ၊ ဌ။ သုပ္ပတိဌိတော၊ ကောင်းစွာ
တည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဤသဓရာေယောပိ၊ ဤသဓရတောင်စသည်တို့
သည်လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ (သုပ္ပတိဌိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊
သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ သည်။ အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော၊
အစဉ်အတိုင်းနိမ့်၏။ အနုပုဗ္ဗပေါဏော၊ အစဉ်အတိုင်းညွတ်၏။ အနုပုဗ္ဗပဗ္ဗာရော၊
အစဉ်အတိုင်းရှိုင်း၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သိနေရု-
ယုဂန္ဓရာဒိနံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်နှင့် ယုဂန္ဓိုရ်တောင်စသည်တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။
သိဒန္တရသမုဒ္ဒါ နာမ၊ သိဒန္တရမည်သောသမုဒ္ဒရာတို့မည်သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။)
တေ၊ ထိုသိဒန္တရသမုဒ္ဒရာတို့သည်၊ ဝိတ္တာရတော၊ ဖြင့်။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။
သိနေရုအာဒိနံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်စသည်တို့၏။ အစ္စုဂ္ဂတသမာနပရိမာဏာ။
မြင့်တက်သည်နှင့် ညီမျှသော အတိုင်းရှည် ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)
ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဗြဟ္မာတိ၊ ကား။ မဟန္တော၊ ကြီးကုန်သော။

သိနေရုဿ သမန္တတောတိ၊ ကား။ ပရိက္ခိပနဝသေန၊ ဝန်းရံသည်၏အစွမ်း
ဖြင့်၊ သိနေရုဿ၊ ၏။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အရပ်၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။
ယုဂန္ဓရော၊ တောင်သည်။ တာဝ၊ စွာ။ သိနေရုံ၊ ကို။ ပရိက္ခိပိတွာ၊ ဝန်းရံ၍။
ဌိတော၊ ၏။ တံ၊ ထိုယုဂန္ဓိုရ်တောင်ကို။ ပရိက္ခိပိတွာ၊ ရှိ။ ဤသဓရာေ၊ သည်။
ဌိတော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တံ တံ၊ ထိုထိုမြင့်မိုရ်တောင်ယုဂန္ဓိုရ်တောင်စသည်ကို။
ပရိက္ခိပိတွာ၊ ရှိ။ ဌိတာ၊ တည်နေကုန်သော တောင်တို့ကို။ သိနေရုဿ သမန္တ-
တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ကုန်၏။

ယောဇနာနံ၊ ပ။ ပဗ္ဗတောတိ၊ ကား။ ဟိမဝါ ပဗ္ဗတော၊ တောင်သည်။
ယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စ သတာနိ၊ ငါးရာတို့တိုင်တိုင်။ ဥစ္စော ဥဗ္ဗေဓော၊
မြင့်တက်၏။ နဂဝုယာတိ၊ ကား။ နဂ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အဝှါတဗ္ဗာ၊ ခေါ်အပ်သော၊

ရုက္ခာဘိဓာနာ၊ သစ်ပင်ဟူသောအမည်ရှိသော။ ပညာသ။ ပ။ ယာမာတိ၊ ကား။ ဥဗ္ဗေဓတော၊ အမြင့်အစောက်အားဖြင့်။ ပညာသယောဇနက္ခန္ဓာယာမာ စ၊ ယူဇနာငါးဆယ်ပင်လုံး၏အလျားရှိသည်၎င်း။ ဥဗ္ဗေဓတော စ၊ အမြင့်အစောက်အားဖြင့်၎င်း။ သမန္တတော စ၊ ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့်၎င်း။ ပညာသယောဇနသာခါယာမာ စ၊ ယူဇနာ ငါးဆယ်အကိုင်းအခက်တို့၏ အလျားရှိသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ဤ။) တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သတယောဇနဝိတ္ထိဏ္ဏာ စ၊ ယူဇနာတရာပြန်ကျယ်သည်၎င်း။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်ပင်လျှင်။ ဥဂ္ဂတာ စ၊ မြင့်တက်သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ဤ။) ယဿာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ယဿာ၊ အကြင်သပြေပင်၏။ မဟန္တတာကပ္ပဋ္ဌာယိတာဒိပ္ပကာရေန၊ ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်၊ တကမ္ဘာပတ်လုံးတည်သည်၏အဖြစ်စသည်အပြားရှိသော။ ပဘာဝေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဂရုဋ္ဌာနံ၊ ဂဠုန်တို့၏။ သိဗ္ဗလိရုက္ခော၊ လက်ပံပင်သည်။ သိနေရဿ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏။ ဒုတိယပရိဘဏ္ဍေ၊ ဒုတိယဥပစာအဆင့်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။

[၂၄၃] သိရီသေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပစ္စုတ္တေ၊ ပဌမာဝိဘက်အနက်၌။ ကရုဏာဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ သတ္တမန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန၊ လိင်္ဂပြန်သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ သိရီသော၊ ကုက္ကိုပင်သည်။ သတ္တမော၊ ခုနှစ်ခုမြောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ဤ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

တတ္ထ၊ ထိုလဝန်းနေဝန်းတို့တွင်။ စဏ္ဍမဏ္ဍလံ၊ လဝန်းသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ သူရိယမဏ္ဍလံ၊ နေဝန်းသည်။ ဥပရိ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ဤ။) တဿ၊ ထိုနေဝန်း၏။ အာသန္နဘာဝေန၊ နီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စဏ္ဍမဏ္ဍလံ၊ လဝန်းသည်။ အတ္တနော၊ ဤ။ ဆာယာယ၊ အရိပ်၏။ ဝိကလဘာဝေန၊ ချို့တဲ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ယုတ်လျော့သော (ကလာ) အစိတ်အပိုင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဤ။ တာနိ၊ ထိုလဝန်းနေဝန်းတို့သည်။ ယောဇနန္တရိကာနိ၊ တယူဇနာအခြားရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယုဂန္ဓရဂ္ဂပမာဏေ၊ ယုဂန္ဓရတောင်ထိပ် ပမာဏရှိသော။ အာကာသေ၊ ၌။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ အသုရဘဝနံ၊ အသုရာဘုံသည်။ သိနေရဿ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ (ဌိတံ၊ တည်၏။) အဝီစိ၊ သည်။ ဇမ္ဗုဒီပဿ၊ ဒိပ်ကျွန်း၏။ (ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ဤ။) ဇမ္ဗုဒီပေါ၊ သည်။ သကဋ္ဌသဏ္ဌာနော၊ လှည်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အပရဂေါယာနံ၊ အပရဂေါယာဉ်ကျွန်းသည်။ အာဒါသသဏ္ဌာနော၊ ကြေးမုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟော၊ သည်။ အဒ္ဓစန္ဒသဏ္ဌာနော၊ လခြမ်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥတ္တရကုရ၊ သည်။ ပိဋ္ဌသဏ္ဌာနော၊ အင်းပျဉ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တံတံနိဝါသိနံ၊ ထိုထိုကျွန်း၌နေကုန်သော။ မနုဿာနဉ္စ၊ လူတို့၏၎င်း။ တံတံပရိဝါရဒိပဝါသိနံ၊ ထိုထိုအရံကျွန်းငယ်တို့၌နေကုန်သော။ မနုဿာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ မုခမ္ပိ၊ မျက်နှာသည်လည်း။ တံတံသဏ္ဌာနံ၊ ထိုထိုကျွန်းကြီး၏

သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒန္တရေသုတိ၊ ကား။ တေသံ စက္ကဝါဠာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေသု၊ အကြားတို့၌။ ဟိ၊ မှန်။ အညမညအာသန္နဘာဝေန၊ အချင်းချင်းနီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဌပိတာနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးလုံးကုန်သော။ ပတ္တာနံ၊ သပိတ်ဘို့၏။ အန္တရသဒိသေ၊ အကြားနှင့် တူကုန်သော။ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ စက္ကဝါဠာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ ၌။ ဧကေကော၊ တခုခုသော။ လောကန္တရနိရယော၊ ရိက်ငရဲသည်။ အတ္တိ၊ ၏။

အနန္တာနီတိ၊ ကား။ အပရိမာဏာနိ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော။ ဧတ္ထကောနီတိ၊ ဤမျှတို့ဟူ၍။ အညေဟိ၊ ဘုရားမှတပါးသောသုတို့သည်။ မိနိတုံ၊ တိုင်းတာခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ရေတွက်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျာနိ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်ကုန်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနန္တေန၊ ဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓဉာဏေန၊ တော်ဖြင့်။ အဝေဒိ၊ သိတော်မူပြီ။ အာကာသော၊ သည်။ အနန္တော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ သတ္တနိကာယော၊ သည်။ အနန္တော၊ ခြားမရှိ။ စက္ကဝါဠာနံ၊ တို့သည်။ အနန္တာနိ၊ ခြားမရှိကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓေ၊ သော။ အနန္တံ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ သည်။ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ၊ ပိုင်းခြားနိုင်၏။ (ကသွာ၊ ကား။) သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ အနန္တတ္တာ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧ ယံ၊ ဧ ယုတရားသည်။ ယာဝတကံ၊ အကြင်မျှလောက်ရှိ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ တာဝတကံ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ ယာဝတကံ၊ ၏။ ဧ ယံ၊ သည်။ တာဝတကံ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဧ ယုပရိယန္တိကံ၊ ဧ ယုတရားလျှင် အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ ဧ ယံ၊ သည်။ ဉာဏပရိယန္တိကံ၊ ၏။ (ဣတိ-ပိုသည်) တေန၊ ကြောင့်။ အနန္တေန ဗုဒ္ဓဉာဏေန အဝေဒိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ခဲ့ပြီ။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုဗုဒ္ဓဉာဏ်တော်၏။ အနန္တတာ၊ အနန္တ၏ အဖြစ်ကို။ အနန္တဧ ယုပဋိဝိဇ္ဈနေနေဝ၊ အနန္တဖြစ်သော ဧ ယုတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသွာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုအနန္တဧ ယုတရားတို့၌။ အပ္ပဋိဟတစာရတ္တာ၊ အထိအငြိ အပိတ်အပင်ကင်းသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ စ၊ စောဒနာအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝိဝဇ္ဇာဒိနမ္ပိ၊ ဝိဝဇ္ဇကပ်စသည်တို့ကိုလည်း။ ဝါ၊ ကမ္ဘာ၏တိုးပွားခြင်းအသစ်ဖြစ်ခြင်းစသည်တို့ကိုလည်း။ ဝိဒိတတာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ နန၊ လော။ ဣတိ၊ အံ။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သင့်သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သာ၊ ထိုဝိဝဇ္ဇကပ်စသည်တို့ကိုသိသည်၏အဖြစ်သည်။ ပရတော၊ ၌။ အဘိညာကထာယံ၊ အဘိညာဉ်ကိုဆိုရာစကားရပ်၌။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတုံ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်သတည်း။

၁၃၈။ အတ္တနာတိ ဧတံ၊ ဤပုဒ်သည်။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမိဝိဘက်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဂုဏေဟိ၊ သီလစသောဂုဏ်တို့ဖြင့်။ အတ္တနာ၊ မိမိထက်။ ဝိသိ-

ဌတရဿ၊ ထူးကဲသာလွန်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိသိဋ္ဌတရ-ဟူသောပုဒ်၌။ တရ-ဂ္ဂဟဏံ၊ ပစ္စည်းကို။ အနတ္တ-ရောတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္တနိဒ္ဒေသတာယ၊ အနက်အဖွင့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကတံ၊ ၏။ ဝိသိဋ္ဌဿ၊ ရိုးရိုးထူးသော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န၊ မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်။ သဒေဝကောသော။ လောကော၊ ၌။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဝါ၊ နှင့်။ သဒိသကပ္ပေါပိ၊ တူလုနီးပါးသော်လည်းဖြစ်သော။ ကောစိ၊ သည်။ နတ္ထိ နာမ၊ မရှိတုံသေး၏။ သဒိသော၊ တူသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဝိသိဋ္ဌေ ပန၊ ထူးသည်၌ကား။ ကာကထာ၊ အဘယ်မှာဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ကဿစိတိ၊ ကား။ ကဿစိပိ၊ တစုံတယောက်၏သော်လည်း။ အဘိဘဝတိတိ၊ ကား။ သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဥပနိဿယဘူတာနံ၊ ဥပနိဿယ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဟိရောတ္တပ္ပမေတ္တာကရုဏာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ (ဥက္ကံသပ္ပတ္တိယာ-၌စပ်) ဝိသေသပစ္စယာနံ၊ ထူးသောအကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါသတိဝိရိယပညာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဥက္ကံသပ္ပတ္တိယာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သမုဒါဂမတော၊ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရာအဦးအစမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သီလဂုဏော၊ သီလဂုဏ်တော်သည်။ အနုညသာဓာရဏော၊ သူတပါးတို့နှင့်မဆက်ဆံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဝါသနပဋိပက္ခဿ၊ ဝါသနာနှင့်တကွဖြစ်သော ဆန့်ကျင်ဖက်၏။ ဝါ၊ ကို။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တော၊ အလွန်အကဲ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဒေဝကံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ [၂၂၄] အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်ကို။ ဝါ၊ မိမိကို။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ န အဘိဘုယျတိ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်- မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ သမာဓိဂုဏာဒိသုပိ၊ သမာဓိဂုဏ် အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သီလာဒယော၊ ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာရောနှောကုန်သည်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကား။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ၊ သည်။ လောကီယံ ဧဝ၊ လောကီသာလျှင်တည်း။ ကာမာဝစရမေဝ၊ ကာမာဝစရသာလျှင်တည်း။

၁ ဤ၌ ကပ္ပ-သဒ္ဓါသည် ဤသဒ္ဓန-စဉ်းငယ်လိုသည် ဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို လုနီးပါး ဟုပြန်သည်။ အဘယာနုမဆရာတော်၏ မောဂ္ဂလ္လာန် နိဿယ ၂-၆၆၅-၌ပြသော ဗျာကရုဏ်းနည်းကို မှီ၏။

ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေန၊ ထိုဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဖြင့်။ သဒေဝကံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အဘိဘဝတံ၊ လွမ်း မိုးနိုင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ တဿာပိ၊ ထိုဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန၏ လည်း။ အာနုဘာဝတော၊ အာနုဘော်အားဖြင့်။ အသဒိသတ္တာ၊ မတူသည်၏အ ဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တမ္ပိ၊ ထိုဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသည်လည်း။ ဝိသယတော စ၊ ဖြစ်ရာအာရုံအားဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တိတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တိ- အာကာရတော စ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ ဥတ္တရိတရမေဝ၊ လွန်ကဲ မြင့်မြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ တံ၊ ထိုဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသည်။ အနုညသာဓာရဏံ၊ သူတပါးတို့နှင့်မဆက်ဆံသော။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား ၏။ ဝိမုတ္တိဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ရှိ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အတက္ကာဝစရံ၊ ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မကျက်စားနိုင်သော။ ပရမဂမ္ဘီရံ၊ အလွန်နက်နဲသော။ သဏှသုခမံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော။ သဝိသယံ၊ မိမိ၏အာရုံကို။ (ပါကဋ္ဌံ ဝိဘူတတရံ ကတော-တို့၌စပ်) ပဋိပက္ခဓမ္မာ- နံ၊ တို့၏။ သုပ္ပဟိနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဠ၊ စွာ။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ဝိဘူတတရံ၊ အထူးသဖြင့်ထင်ရှားသည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဝသီ- ဘာဝဿ၊ ဝသီဘော်၏။ ဝါ၊ သို့။ ပါပိတတ္တာ စ၊ ရောက်စေ အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဘဝဂံပရိဝါသဿ၊ ဘဝင်ဟူသောပရိဝါသ်နေခြင်း၏။ ဝါ၊ ဘဝင်ဖြစ်ခြင်း၏။ အတိပရိတ္တကတ္တာ စ၊ အလွန်တိုတောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ လဟံ၊ လဟံ၊ လျင်စွာ လျင်စွာ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

ဧဝံ၊ သို့။ သီလာဒိဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဥတ္တရိတရဿ၊ လွန်မြတ်သောသူ၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတော၊ ရှိ။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ သဒိသဿာပိ၊ တူသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ အဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ အသ- မောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အသမောတိ၊ ကား။ တေဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ဧကသ္မိံ* ကာလေ၊ တခုသောကာလ၌၊ ဝါ၊ တခုသော ခေတ်၌။ သီလာဒိဂုဏေန၊ ဖြင့်။ သမာ သဒိသာ၊ တူညီသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမော၊ မည်၏။ တထာ၊ တူ။ (သီလာဒိ- ဂုဏေန၊ ဖြင့်။) အသမေဟိ၊ တူညီသူကင်းကုန်သော။ အတိတာနာဂတဗုဒ္ဓေဟိ၊ အတိတ်အနာဂတ်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားတို့နှင့်။ သမော၊ တူတော်မူ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အသမာ၊ တူညီသူကင်းကုန်သော အတိတ်အနာဂတ်ဘုရားတို့သည်။ တေဿ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား၏။ သမာ၊ တူညီသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမသမော၊ မည်၏။ တေဿ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား။ သီလာဒိ- ဂုဏေန၊ ဖြင့်။ ပဋိမာ၊ အတုအပ ဥပမာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

အပ္ပဋ္ဌိမော၊ မည်၏။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။
 ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပုဒ်တို့တွင်။ ဥပမာမတ္ထံ၊ ဥပမာမျှသည်။
 ပဋ္ဌိမော၊ မည်၏။ သဒိသုပမာ၊ ထပ်တူဥပမာသည်။ ပဋ္ဌိဘာဂေါ၊ မည်၏။ ယုဂဂ္ဂါဟ-
 ဝသေန၊ ရှဉ်းစုံယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ညီတူထမ်းပိုးထမ်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊
 ဝါ၊ ဂုဏ်ရည်တူဖက်ပြိုင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဌိတော၊ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏

န ခေါ် ပနာဟံ သမနုပဿာမိတိ၊ ကား။ မမ၊ ငါ၏။ သမန္တစက္ခုနာ၊ ထက်
 ဝန်းကျင်မြင်နိုင်သောသဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့်။ ဟတ္ထတလေ၊ လက်ဝါးပြင်၌။ အာမ-
 လကံ ဝိယ၊ သျှစ်သျှားသီးကိုကဲ့သို့။ သဗ္ဗလောကံ၊ အလုံးစုံသောလောကကို။
 ပဿန္တောပိ၊ ကြည့်ရှုသော်လည်း။ သဒေဝကေ၊ သော။ တတ္ထ (လောကေ)၊
 ၌။ပ။ (တတ္ထ) ပဇာယ၊ ထိုသတ္တဝါအပေါင်း၌။ အတ္တနာ အတ္တတော၊ မိမိ
 ထက်။ သီလသမ္ပန္နတရံ၊ အထူးသဖြင့် သီလနှင့်ပြည့်စုံသော။ သမ္ပန္နတရသီလံ၊
 အထူးသဖြင့်ပြည့်စုံသောသီလရှိသော။ ကဉ္စိ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ခေါ် ပန၊ စင်စစ်။
 န ပဿာမံ၊ မြင်တော်မမူ။ (ကဿော၊ ကား။) တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊
 တည်း။ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တာဒိနီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ အပဒါ ဝါ၊ အခြေ
 မရှိသည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိပဒါ ဝါ၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသည်မူ
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတုပ္ပဒါ ဝါ၊ အခြေလေးချောင်းရှိသည်မူလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဗဟုပ္ပဒါ ဝါ၊ ကုန်သော။ ရူပိနော ဝါ၊ ရုပ်ရှိသည်မူလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ အရူပိနော ဝါ၊ ကုန်သော။ သညိနော ဝါ၊ သညာရှိသည်
 မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အသညိနော ဝါ၊ ကုန်သော။ နေဝသညိနာသညိ-
 နော ဝါ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်မူ
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ အလုံး
 စုံသောသတ္တဝါတို့ထက်။ အရဟံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မှန်စွာကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော။ တထာဂတော၊
 မြတ်စွာဘုရားကို။ အဂ္ဂံ-အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆို
 အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်
 စွာဘုရား၌။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 အဂ္ဂေ၊ အမြတ်ဆုံး၌။ ပသန္နာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အကျိုးကား။ အဂ္ဂေ၊
 ၌။ ပသန္နာနံ၊ ကြည်ညိုကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ခေါ်၊ စင်စစ်။ အဂ္ဂေါ၊
 အမြတ်ဆုံးသော။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။ တနည်း)] ဣတိ၊ ဟူသော။

[၂၄၅] ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တံ၊ တည်း။ အာဒိသဒ္ဓေန၊
ဖြင့်။

[သဒေဝကော၊ သော။ပ။ (လောကော၊ ဌံ။) သဒေဝမနုဿာယ၊
သော။ (ပဇာယ၊ ဌံ။) တထာဂတော၊ သည်။ အဘိဘူ၊ လွှမ်းမိုး
တော်မူ၏။ အနဘိဘူတော၊ သတပါးတို့သည် မလွှမ်းမိုးအပ် မလွှမ်း
နိုင်။ အညဒတ္ထုဒသော၊ စင်စစ်မြင်တော်မူ၏။ ဝသဝတ္တိ၊ အလိုအတိုင်း
ဖြစ်စေနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။

ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သုတ္တပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊
ကုန်၏။ အာဒိကာ ဂါထာယောတိတ္ထေ၊ ပါဌ်၌။

[လောကော၊ ဌံ။ အဟံ ဟိ-အဟံ ဝေ၊ ငါသည်သာလျှင်။ အရဟတ၊
ကိလေသာကင်းသော၊ ဝါ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော
ရဟန္တာပေတည်း။ အဟံ၊ သည်။ အနုတ္တရော၊ အလွန်အကဲမရှိမြတ်
သော။ သတ္တာ၊ ဆရာပေတည်း။ ဧကော၊ တဆူတည်းသော။ သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ ကိုယ်တိုင်သိသောဘုရားသည်။
အမှီ၊ ၏။ နိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာမီးငြိမ်းပြီးသည်ဖြစ်၍။ သီတိဘူတော၊
အေးချမ်းစွာဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။

ဣသိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒန္တော၊ ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးသည်
ဖြစ်၍။ ဒမယတံ၊ ယဉ်ကျေးစေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ သေဠော၊ အထူး
သဖြင့်ချီးမွမ်းအပ် မြတ်တော်မူပါပေ၏။ သန္တော၊ ကိလေသာမီး
ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ သမယတံ၊ ငြိမ်းအေးစေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့
တွင်။ သေဠော၊ ၏။ မုတ္တော၊ လွတ်မြောက်တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။
မေဇဇယတံ၊ လွတ်မြောက်စေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်
ဆုံးပါပေတည်း။ တိဇ္ဈော၊ ကူးမြောက်တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ တာရယ-
တံ၊ ကူးမြောက်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဝရော၊ မြတ်တော်မူပါပေ၏။
ဣမသ္မိံ* လောကေ ဝါ၊ ဤလောက၌၎င်း။ ပရသ္မိံ* ဝါ ပန၊ တပါး
သောနတ်ဗြဟ္မာလောက၌၎င်း။ ဗုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားထက်။ သေဠော
စ၊ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သောသူသည်၎င်း။ (ဗုဒ္ဓေန၊ နှင့်။)
သဒိသော စ၊ တူသောသူသည်၎င်း။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ယံ၊ အကြင်
မြတ်စွာဘုရားကို။ ပုညတ္ထိကာနံ၊ ကောင်းမှုဖြင့် အလိုရှိကုန်သော။
ဝိပုလဖလေသီနံ၊ ကောင်းမှု၏ ပြန့်ပြောများပြားသော အကျိုးကို
လိုချင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဒက္ခိဏေယျာနံ၊ မြတ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်

တို့တွင်။ အဂ္ဂတံ၊ အမြတ်ဆုံး၏အဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်သည်ဟူ၍။
အာဟ၊ ဆိုကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့ -

ဝေမာဒိကာ၊ ကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁၃၉။ ဒမေတိတိ၊ ကား။ သမေတိ၊ ငြိမ်သက်စေတတ်၏။ ကာယသမာ-
ဒိဟိ၊ ကိုယ်၏ငြိမ်သက်ခြင်း စသည်တို့နှင့်။ ယောဇေတိ၊ ယှဉ်စေတတ်၏။ ဣတိ
အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ ကာယသမာဒိဟိ၊ တို့နှင့်။ တံ ယောဇနံ၊ သည်။
ယထာရဟံ၊ စွာ။ တဒဂ်ဝိနယာဒိသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာပနံ၊ တည်စေခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိနေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊
၏။ ဒမေတု ယုတ္တာတိ၊ ကား။ ဒမနာရဟာ၊ ဆုံးမခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်၏။
အမနုဿပုရိသာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ (ဝစနတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။) မနုဿာ၊
လူတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမနုဿာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊
ဤအမနုဿာ-ဟူသော ပုဒ်၌။ တံသဒိသတာ၊ ထိုလူနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။
ဇောတိယတိ၊ ဖွင့်ပြအပ်၏။ (အောက်၌ မူကွဲပြထားသော န-ကာရေန-ပုဒ်နှင့်
ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်) တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ မနုဿတ္တမတ္တံ၊ လူ၏အဖြစ်-
လူဇာတ်မျှသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အညံ၊ တပါးသောအရာသည်။ သမာနံ၊ တူ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ယက္ခာဒယော၊ တို့ကို။ အမနုဿာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ အပ်ကုန်၏။
မနုဿေဟိ၊ လူတို့မှ။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ ယေ ကေစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ န (အဓိပ္ပေတာ)၊ အလိုရှိအပ်သည်မဟုတ်ကုန်။ တထာ ဟိ၊
ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ တိရစ္ဆာနပုရိသာနံ၊ တို့ကို။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ ဂဟဏံ၊
ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ယက္ခာဒယော ဝေ၊
တို့ကိုသာလျှင်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အမနုဿအဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏။ အပလာလော၊
အပလာလနဂါးသည်။ ဟိမဝန္တဝါသိ၊ ၌နေ၏။ (Hiouen Thsang II 168)
စူဠာဒရမဟောဒရာ၊ နဂါးတို့သည်။ နာဂဒိပဝါသိနော၊ နာဂဒိပကျွန်း၌ နေကုန်
၏။ (ဒိပဝံသ ၂-၇, ၂၉၊ မဟာဝံသ ၁-၄၅-ဂါထာ) အဂ္ဂိသိခဓူမသိခါ၊ နဂါးတို့သည်။
သီဟဠဒိပဝါသိနော၊ ကျွန်း၌နေကုန်၏။ ဒေါသဝိသဿ၊ ဒေါသဟူသော အဆိပ်
ကို။ ဝိနောဒနေန၊ ပယ်ဖျောက်သဖြင့်။ နိဗ္ဗိသာ၊ အဆိပ်အတောက် မရှိသည်
တို့ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သရဏေသု စ သီလေသု စ
ပတိဋ္ဌာပိတာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကုဋ္ဌဒန္တာဒယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိ-
သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဘောဋ္ဌမုခဉ္စပါလိဂဟပတိအာဒိနံ၊ ဘောဋ္ဌမုခမည်သောသူ၊ ဥပါလိ
သူကြွယ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သက္ကဒေဝရာဇာ-
ဒယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ [၂၄၆] အဘကလာပယက္ခဗက-
ဗြဟ္မာဒိနံ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒံ စေတ္ထ သုတ္တန္တိ၊
ကား။ ဣဒံ ကေသိသုတ္တံ၊ ဤကေသိသုတ်ကို။ (ဤပုဒ်နောင် ပုဒ်မ-ပို့နေသည်)

ဝိနိတာ ဝိစိတြဟိ ဝိနယနူပါယေဟိတိ၊ ဟူသော။ တေသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤအရာ၌။
(ဤပါဌ်ဖြင့် ဧတ္ထပုဒ်၏အနက်ကိုပြသည်) သဏ္ဌာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပါယေဟိ၊
အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိနယနဿ၊ ဆုံးမခြင်းကို။ ဒီပနတော။
ပြခြင်းကြောင့်။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝိသုဒ္ဓသီလာဒိနံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိတိ၊ ကား။ ဝိသုဒ္ဓသီလဿ၊ စင်ကြယ်သော
သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ဈာန်ကို၎င်း။ ပဌမဇ္ဈာနလာဘိနော၊
ဈာန်ရသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ ဈာန်ကို၎င်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
တဿ တဿ၊ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပရူပရိဝိသေသံ၊ အထက် အထက်ဖြစ်သော
တရားထူးကို။ အာစိက္ခန္ဓော၊ ဟောကြားတော်မူလျက်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊
စပ်အပ်၏။ သောတာပနာဒိနန္တိ ဧတ္တာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊
တည်း။ ဒန္တေပိ ဒမေတိယေဝါတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) ပုဗ္ဗေ၊ ၌။
သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ ဒမထံ၊ ယဉ်ကျေးခြင်းသို့။ အနုပဂတာ၊ မရောက်ကုန်သေး
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပုရိသဒမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ လူတိ ကတော၊ ဤသို့
နှလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်သော်လည်း။ ယေ (သတ္တာ)၊
တို့သည်။ ဝိပုကတဒမ္မဘာဝါ၊ မပြီးသေးသော ဆုံးမထိုက်သည်၏အဖြစ် ရှိကုန်
၏။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒမေတဗ္ဗတံ၊ ဆုံးမအပ်
ဆုံးမထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ နာတိဝုတ္တာ၊ မလွန်ကုန်သေး။ တေ သတ္ထေ၊ တို့ကို။
သန္ဓာယ၊ ၍။ ဒန္တေပိ ဒမေတိယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေပိ၊
ထိုမပြီးသေးသော ဆုံးမထိုက်သည်၏အဖြစ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ပုရိသ-
ဒမ္မာ ဝေ၊ ဒမ္မမည်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ (ဤ၌ ဣတိ-ပိုနေသည်) ယတော၊
ယင်းသို့ ပုရိသဒမ္မမည်သောကြောင့်။ နေ၊ ထိုမပြီးသေးသော ဆုံးမထိုက်သည်၏
အဖြစ် ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒမေတိ၊ ဆုံးမတော်
မူ၏။

အတ္ထပဒန္တိ၊ ကား။ အတ္တာဘိဗျဉ္ဇကပဒံ၊ အနက်ကို ထင်ရှားပြသောပုဒ်
တည်း။ ဝါကျံ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝါကျေန၊ ဖြင့်။
အတ္တာဘိဗျတ္တိ၊ အနက်၏ ထင်ရှားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နာမာဒိပဒ-
မတ္တေန၊ နာမ်စသော ပုဒ်မျှဖြင့်။ (အတ္တာဘိဗျတ္တိ၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊
မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ ဧကပဒဘာဝေန၊ တခုတည်းသော ပုဒ်၏အဖြစ်ကြောင့်။
အနုညသာဓာရဏော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ သတ္ထု၊ ၏။

၁-ဤ၌အတ္ထပဒ-ကို ဝါကျဟု ဖွင့်သည်မှာ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အဘော်မကျဟု
ထင်၏။ အဋ္ဌကထာအလိုမှာ ပဌမအဖွင့်၌ကဲ့သို့ ဂုဏ်အနက်နှစ်ခုရသော ၂-ပုဒ်မဟုတ်၊
တနက်တည်းသာရသော တပုဒ်တည်းဟူ၍သာ သိစေလို၏။ (သတိပြုရန်)

ပုရိသဒမ္ပသာရထိဘာဝေါ၊ ထိအဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဋ္ဌဒိသာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ တို့သို့။ ဟိ၊ မှန်။ တာ၊ ထိုသမာပတ်တို့သည်။ အညမညသမ္ပန္နာပိ၊ အချင်းချင်း ဆက်စပ်ကုန်သော်လည်း။ အသံကိဏ္ဍဘာဝေန၊ မရောနှောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒိဿန္တိ အပဒိဿန္တိ၊ ခဲ့၍ ဖဲ၍ ရှုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိသာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒိသာ ဝိယ၊ အရပ်မျက်နှာနှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိသာ၊ မည်၏။ အသဇ္ဇမာနာတိ၊ ကား။ နသဇ္ဇမာနာ၊ မငြိမတယ်ကုန်မူ၍။ ဝသိဘာဝပုတ္တိယာ၊ ဝသိဘော်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ နိဿင်္ဂစာရာ၊ ငြိတယ်ခြင်းကင်းသောဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇဝနဝုတ္တိယောဂတော၊ လျင်စွာဖြစ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သောကြောင့်။ ဓာဝန္တိ၊ ပြေးသွားကုန်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာယံ၊ ကို။ အပရိဝတ္တေန္တော၊ မလှည့်မူ၍။ ကေယေဝ ဒိသံ၊ တခုတည်းသော အရပ်သို့သာလျှင်။ ဓာဝတိ၊ ပြေးသွားနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပန၊ ထူး။ သတ္တာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒဒိတာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော။ ပုရိသဒမ္ပာ၊ ဆုံးမထိုက်ကုန်သောယောက်ျားတို့သည်။ ကေရိယာပထေနော၊ တခုသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ အဋ္ဌဒိသာ၊ အရပ်ဘို့သို့။ ဓာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကေပလ္လကေနော နိသိန္နာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဋ္ဌ ဒိသာတိ ဘေ၊ ဤစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ ဥပမာ ပုံစံပြမျှဖြစ်သော စကားတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) လောကိယေဟိ၊ လောက၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော ပုထုဉာဉ် သတ္တဝါတို့သည်။ အဂတပုဗ္ဗံ၊ မသွားဘူး မရောက်ဘူးသေးသော။ နိရောဓသမာပတ္တိဒိသံ စ၊ နိရောဓသမာပတ်ဟူသော အရပ်မျက်နှာသို့၎င်း။ အမတဒိသဉ္စ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်အရပ်မျက်နှာသို့၎င်း။ ပက္ခန္ဓနတော၊ ပြေးသွားခြင်းကြောင့်တည်း။

၁၄၀။ ပစ္စက္ခော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမျက်မှောက် အတ္တဘော၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော၊ မည်၏။ ဣဓလောကတ္ထော၊ ဤမျက်မှောက်လောက၌ အကျိုးကိုရ၏။ ကမ္မကိလသဝဒသန၊ ဖြင့်။ သမ္ပရေတဗ္ဗတော၊ သမ္ပာ ဂန္ထဗ္ဗတော၊ ကောင်းစွာမချွတ် သွားအပ် ရောက်အပ်သောကြောင့်။ သမ္ပရာယော၊ မည်၏။ ပရလောကော၊ တမလွန်လောကကို ရ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတမလွန်လောက၌။ နိယုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပရာယိကော၊ ၏။

၁-သုတ်ပါဠိရင်း၌ အဋ္ဌ ဒိသာ-အရ ဝိမောက္ခရှစ်ပါးကို ဝေဖန်ပြစား၏။ ထိုတွင် နိရောဓသမာပတ်လည်း ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် နိဒဿနနည်းဖြင့် အမတဒိသာ-ကိုသာ ယူသင့်၏။ နိရောဓသမာပတ်ကိုကား မယူသင့်ပြီ။ ဆင်ခြင်ရန်။

ဝိသုဒ္ဓိ ၃ နိဿယ ၂-၅-ပ-မ-ဗ-သ-စ

ပရလောကတ္ထော၊ တမလွန်လောက၌ အကျိုးကိုရ၏။ ပရမော ဥတ္တမော၊ မြတ်သော။ အတ္ထော၊ အကျိုးတည်း။ ပရမတ္ထော၊ မြတ်သောအကျိုး။ နိဗ္ဗာန်၊ ကိုရ၏။ တေဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ၊ ထိုမျက်မှောက်၌ဖြစ်သော အကျိုး၊ တမလွန်၌ဖြစ်သော အကျိုး၊ မြတ်သော (နိဗ္ဗာန်ဟူသော) အကျိုးတို့ ဖြင့်။ ယထာရဟန္တိ၊ ကား။ ယထာနုရူပံ၊ သင့်သည်အားလျော်စွာ။ ယော ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တေသု အတ္ထေသု၊ ထိုအကျိုးစီးပွားတို့တွင်။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင်အကျိုးစီးပွားကို။ အရဟတံ၊ ထိုက်၏။ တဒနုရူပံ၊ ထိုအကျိုးစီးပွား အားလျော်စွာ။ အနုဿာသတိတံ၊ ကား။ ဝိနေတံ၊ ဆုံးမ၏။ တသ္မိံ အတ္ထေ၊ ထိုအကျိုးစီးပွား၌။ ပတိဋ္ဌာပေတံ၊ တည်စေ၏။ (ယော၊ အကြင်ကုန်သည် အပေါင်းသည်။) အတ္ထေန၊ စီးပွားဥစ္စာနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတံ၊ ၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) သတ္ထော၊ မည်၏။ ဘဏ္ဍုလေန၊ ဥစ္စာ၏ အဖိုးရင်းနှင့် တကွ။ ဝါ၊ ဘဏ္ဍာဥစ္စာဟူသော အရင်းအနှီးနှင့် တကွ။ ဝါဏိဇ္ဇာယ၊ ကုန်သွယ် ခြင်းငှါ။ ဒေသန္တရံ၊ အရပ်တပါးသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော။ ဇနသမ္ပဟော၊ လူအပေါင်းကို။ (လဗ္ဘတံ၊ ၏။) [၂၄၇] တေဿ၊ ဤခေါင်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟိတုပဒေသာဒိဝသေန၊ အကျိုးစီးပွားကို ညွှန်ကြားခြင်း စသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိပါလေတဗ္ဗော၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော။ သာသိတဗ္ဗော၊ ဆုံးမညွှန်ကြား အပ်သော။ သော၊ ထိုကုန်သည်အပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထိုခေါင်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) သတ္ထော၊ မည်၏။ သတ္ထဝါဟော၊ လှည်းကုန်သည်များကိုရ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သော ဝိယ၊ ထိုလှည်းကုန်သည်မှူး နှင့်တူ၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ သတ္ထော၊ ပ။ သတ္ထဝါဟောတံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ နိဒ္ဒေသပါဠိနယေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ယထာ သတ္ထဝါဟောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ သတ္ထေတံ၊ ကား။ သတ္ထိကေ၊ လှည်းကုန်သည်အပေါင်း၌ အတွင်းဝင်ကုန် သော။ ဇနေ၊ တို့ကို။ တ္ထေ၊ ဤခရီးခဲ၌။ ကံ၊ ရေကို။ တာရေန္တိ၊ လွန်မြောက် စေကုန်၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ ကန္တာရော၊ မည်၏။ နိရုဒကော၊ ချေမရှိသော။ အရညပ္ပဒေသော၊ တောအရပ်ကို။ (လဗ္ဘတံ၊ ၏။) ပန၊ သို့သော်လည်း။ ရုဇ္ဇိ-ဝသေန၊ တင်စားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

၁-သတ္ထော-ဟု သြကာရန္တနှင့် မပြီးပဲ အာကာရန္တနှင့် ပြီးပုံကို ကြံအပ်၏။ ဝိမတိ၌ နိရုတ္တိနည်းဟု ဆို၏။
 ၂-ခရီးခဲကို လွန်သည်တိုင်အောင် ရေကို ဆောင်သွားရသောကြောင့် ရေကို လွန် မြောက်စေသည်ဟု ဆိုသည်။

ဣတရောပိ၊ သော။ အရညပ္ပဒေသော၊ ကိ။ တထာ၊ ထိုအတူ ကန္တာရဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ စောရကန္တာရန္တိ၊ ကား။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်။ အဓိဋ္ဌိတ-
 ကန္တာရံ၊ စိုးအုပ်လျက်တည်သော ခရီးခဲကို။ ဝါဠကန္တာရံ၊ ကိ။ တထာ၊ ထိုအတူ
 သိအပ်၏။ ဒုဗ္ဘိက္ခကန္တာရန္တိ၊ ကား။ ဒုလ္လဘဘိက္ခံ၊ ရခဲသော အစာရှိသော။
 ကန္တာရံ၊ ကိ။ တာရေတိတိ၊ ကား။ အခမန္တဌာနံ၊ ဘေးမကင်းရာအရပ်ကို။
 အတိက္ကာမေတိ၊ ကျော်လွန်စေ၏။ ဥတ္တာရေတိတိအာဒိ၊ ကိ။ ဥပသဂ္ဂေန၊
 ရဖြင့်။ ပဒံ၊ ကိ။ ဝဇေတော၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဥတ္တာရေတိတိ၊
 ကား။ ခေမန္တဘူမိံ၊ ဘေးမရှိရာအရပ်သို့။ ဥပနေန္တော၊ ဆောင်လျက်။
 တာရေတိ၊ ကျော်လွန်စေ၏။ နိတ္တာရေတိတိ၊ ကား။ အခမန္တဌာနတော၊ မှ။
 နိက္ခာမေန္တော၊ ထွက်မြောက်စေလျက်။ တာရေတိ၊ ဧ။ ပတာရေတိတိ၊ ကား။
 ပရိဂ္ဂဟေတော၊ သိမ်းပိုက်၍။ တာရေတိ၊ ဧ။ ဟဉ္ဇေန၊ လက်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတော
 ဝိယ၊ ပေ့ ပိုက်၍ကဲ့သို့။ တာရေတိ၊ ဧ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။
 ဧတံ တာရဏုတ္တာရဏာဒိ၊ ဤတာရဏ၊ ဥတ္တာရဏအစရှိသည်သည်။ ခေမဌာနေ၊
 ဘေးမဲ့အရပ်၌။ ဌပနမေဝ၊ တည်စေခြင်း - ထားခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ခေမန္တဘူမိံ သမ္ပာပေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ သတ္တေတိ၊ ကား။
 ဝေနေယျသတ္တေ၊ တို့ကို။ မဟာဂဟနတယ စ၊ များသောအရုပ်အထွေး
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဝါ၊ အလွန်အသွားခက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 မဟာနတ္ထတယ စ၊ ကြီးစွာသော အကျိုးမဲ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 ဒုန္နိတ္ထရဏတယ စ၊ ထုတ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဝါ၊ ထွက်
 မြောက်နိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဇာတိယေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ကန္တာရော၊
 တည်း။ ဇာတိကန္တာရော၊ ဇာတိဟူသောကန္တာရ။ တံ ဇာတိကန္တာရံ၊ ကိ။

ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေနာတိ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌသတ္တပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ လွန်မြတ်
 သောသတ္တဝါကို ပိုင်းခြားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဒေဝမနုဿာ ဝေ၊ နတ်
 နှင့်လူတို့သည်သာလျှင်။ ဥက္ကဋ္ဌသတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ တိရစ္ဆာနာဒယော၊ တို့
 သည်။ န (ဥက္ကဋ္ဌသတ္တာ)၊ မမည်ကုန်။ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလပရိစ္ဆေဒဝသေနာတိ၊ ကား။
 သမ္ပတ္တနိယာမောက္ကမနဿ၊ သမ္ပတ္တနိယာမမည်သော မဂ်သို့သက်ရောက်ခြင်း
 အား။ ယောဂျပုဂ္ဂလဿ၊ သင့်လျော်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပရိစ္ဆိန္နနဝသေန၊ ဖြင့်။
 တေန္တိ၊ ကား။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ ဧတံ ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။
 ဘဂဝတောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌ ဝိဘတ်သည်။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမိအနက်၌
 သက်သော ဝိဘတ်တည်း။ (တနည်း) ဘဂဝတောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။
 နိဿက္ကဝစနံ၊ ၌သက်သော ဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဥပဇ္ဈာယတော၊
 မှ။ အဇ္ဈေတိ၊ ရွတ်ဖတ်သင်ကြား၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပါဌ်ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊
 ကား။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥပနိဿယ-

သမ္ပတ္တိန္တိ၊ ကား။ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိအာဒိကံ၊ သန္ဓေအစရှိသော။ မဂ္ဂဖလာဓိ-
ဂမဿ၊ မဂ်ဖိုလ်ရခြင်း၏။ ဗလဝကာရဏံ၊ အားကြီးသောအကြောင်းကို။

ဂဂ္ဂရာယာတိ၊ ကား။ ဂဂ္ဂရာယ နာမ၊ ဂဂ္ဂရာမည်သော။ ရညော၊ မင်း၏။
ဒေဝိယာ၊ မိဖုရား၏။ (ပေါက္ခရဏီ-၌စပ်) ဝါ၊ တနည်း။ တာယ၊ ထိုဂဂ္ဂရာ
မိဖုရားသည်။ ကာရိတတ္တာ၊ ပြုစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဂ္ဂရာတိ၊
ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ သရေ နိမိတ္တံ အဂ္ဂဟေသီတိ၊
ကား။ သော၊ ဤအသံကို။ ဓမ္မောတိ၊ တရားဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဓမ္မသညာယ၊ ဖြင့်။ သရေ၊ အသံ၌။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံနိမိတ်ကို။ ဂဏှိ၊ ယူလေ၏။
ဂဏှန္တော စ၊ ယူသော်လည်း။ ပသန္နစိတ္တော၊ ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။
ပရိသပရိယန္တေ၊ ပရိသတ်အစွန့်၌။ နိပဇ္ဇိ၊ ဝပ်၏။ သန္နိရုမ္ဘိတာ အဋ္ဌာသီတိ၊
ကား။ တဿ၊ ထိုဖား၏။ သီသေ၊ ၌။ ဒဏှဿ၊ ၏။ ဌပိတဘာဝံ၊ ကို။
အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထ၊ ထိုဖား၏ဦးခေါင်း၌။ ဒဏှံ၊ ကို။
ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ၊ ဖိနှိပ်၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တည်၏။ မဏှုကောပိ၊ သည်လည်း။ ဒဏှေ၊
ကို။ ဌပိတေပိ၊ သော်လည်း။ ဥပ္ပိဋ္ဌတေပိ၊ ဖိနှိပ်အပ်သော်လည်း။ ဓမ္မဂတေန၊
တရား၌တည်သော။ ပသာဒေန၊ ကြည်ညိုခြင်းဖြင့်။ ဝိဿရံ၊ ဖောက်ပြန်သော
အသံကို။ အကရောန္တောဝ၊ မပြုမူ၍သာလျှင်။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ အကာသံ၊
၏။ “အဟံ၊ သည်။ ကုတော၊ အဘယ်အရပ်မှ။ ဣဓ၊ ဤနတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊
ဖြ်သနည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရှေးဘဝ၌။ ကိံ ကမ္မံ၊ ကို။ အကာသိံ န ခေါ၊ ပြုခဲ့
လေသနည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ယာ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤ
ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော
သတ္တဝါတို့၏။ ဓမ္မတာ၊ ဖြစ်မြဲရိုးရာဓမ္မတာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊
၏။ ပုရိမဘဝဿ၊ ရှေး၌ဖြစ်သောဘဝ၏။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကြည့်အပ်ပြီး၊ မြင်အပ်
ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရေ အဟမ္ပိ နာမ ဣဓ [၂၄၈] နိဗ္ဗတ္တောတိ၊ ၍။
အာဟ၊ ၏။ ကတညူတာသံဝစိုတေန၊ သူပြုဘူးသောကျေးဇူးကို သိသည်၏
အဖြစ်သည် ပွားစေအပ်သော။ ဝေမဂါရဝဗဟုမာနေန၊ ချစ်ခင်ကြည်ညိုခြင်း
လေးစားခြင်း များစွာမြတ်နိုးခြင်းဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။
ဝန္တိ၊ ၏။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနန္တောဝ၊ သိလျက်သာလျှင်။ မဟာဇနဿ၊ လူအပေါင်း
အား။ ကမ္မဖလံ စ၊ ကံ၏အကျိုးကို၎င်း။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပစ္စက္ခံ၊
မျက်မှောက်။ ကာတုကာမော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ ကော မေ ဝန္တတိတိ ဂါထာယ၊
ဖြင့်။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ကောတိ၊ ကား။ ဒေဝနာဂယက္ခ-
ဂန္ဓဗ္ဗာဒီသု၊ တို့တွင်။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ကတမော၊ အဘယ်သူနည်း။
ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ မေတိ၊ ကား။ မမ၊ ၏။ ပါဒါနီတိ၊ ကား။ ပါဒေ၊

ခြေတို့ကို။ ဣဒ္ဓိယာတိ၊ ကား။ ဣမာယ ဝေရူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။
ဒေဝိဒ္ဓိယာ၊ နတ်၏တန်ခိုးဖြင့်၎င်း။ ယသသာတိ၊ ကား။ ဣမိနာ ဒေဝိသေန၊
ဤသို့သဘောရှိသော။ ပရိပါရေန၊ အခြံအရံဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒေန စ၊ အပိုင်း
အခြားဖြင့်၎င်း။ လေန္တိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဇောတမာနော၊ ထွန်းလင်းတောက်ပ
လျက်။ အဘိက္ကန္တနာတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ကန္တေန ကမနိယေန၊
နှစ်သက်ဖွယ်သော။ သုန္တရေန၊ ကောင်းသော။ ဝဏ္ဏေနာတိ၊ ကား။
ဆဝိဝဏ္ဏေန၊ အရေအဆင်းဖြင့်။ သရီရဝဏ္ဏနိဘာယ၊ ကိုယ်၏အဆင်းအရောင်
ဖြင့်။ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိသာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဒသပိ ဒိသာ၊
အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့ကိုလည်း။ ပဘာသေန္တော၊ ထွန်းတောက်စေလျက်။
စန္ဒော ဝိယ စ၊ လက်ဲ့သို့၎င်း။ သူရိယော ဝိယ စ၊ နေကဲ့သို့၎င်း။ ဧကောဘာသံ
ကောလောကံ၊ တခုတည်းသောအရောင်အလင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။
ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်၊
ဝါ၊ မေးအပ်သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဝေဒေန္တော၊
ပြောကြားလိုသည်ဖြစ်၍။ မဏ္ဍုကောဟံ ပုရေ အာသိန္တိ၊ ဟူသော။ ဂါယံ၊ ကို။
အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ပုရေတိ၊ ကား။ ပုရိမဇာတိယံ၊ ရွေးဘဝ၌။
ဥဒကေတိ ဣဒံ၊ ပုဒ်သည်။ တဒါ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိဌာနဒဿနံ၊
ဖြစ်ရာအရပ်ကိုပြသောပုဒ်တည်း။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ မဏ္ဍုကော၊ ဖားသည်။
ဣတိ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ ဥဒ္ဓုမာယိကာဒိကဿ၊ ဥဒ္ဓုမာယိကဖားအစ
ရှိသော။ ထလေ မဏ္ဍုကဿ၊ ကုန်း၌ဖြစ်သောဖားကို။ နိဝတ္တနံ၊ နှစ်စေခြင်းကို။
ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ ဂါဝေါ၊ နွားတို့သည်။
စရန္တိ၊ ကျက်စားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂေါစရော၊ မည်၏။ ဂုန္တံ၊ နွားတို့၏။
သာသေသနဌာနံ၊ အစာရှာရာအရပ်ကို ရ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤဂါထာ၌ကား။
ဂေါစရော ဝိယ၊ နွားစားကျက်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂေါစရော၊ မည်၏။
တေဿ၊ ဤဖား၏။ ဂေါစရော၊ ကျက်စားရာသည်။ ဝါရိ ဥဒကံ၊ ရေတည်း။
(တနည်း) ဝါရိ ဥဒကံ၊ ရေဟူသော။ ဂေါစရော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဝါရိဂေါစရော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒကစာရိပိ၊ ရေ၌ကျက်စား

၁-ဤပရိစ္ဆေဒေန စ-ဟူသော ပါဠိကို ဆင်ခြင်အပ်၏။ ယသ-သဒ္ဓါသည် ကိတ္တိအနက်၊
ပရိဝါရအနက်တို့ကိုသာ ဟော၏။ ပရိစ္ဆေဒအနက်ကိုကား မဟော၊ ဤအရာ၌ ပရိစ္ဆေဒ
အနက်ဖြင့်လည်း အကျိုးမရှိ။ ထို့ကြောင့် ပရိစ္ဆေဒေန စ-အရာ၌ ပရိဇနေန-ဟူ၍သာ
ရှိသင့်၏။ ၎င်းဖြင့် ပရိဝါရနေ-ကို ထပ်၍ဖွင့်သည်ဟု ယူအပ်၏။ ပရိဇနေန၊ အခြံအရံပုဂ္ဂိုလ်
နတ်သမီးအပေါင်းဖြင့်-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

သည်လည်းဖြစ်သော။ ကောစိ၊ သော။ ကစ္ဆပါဒိ၊ လိပ်စသောသတ္တဝါသည်။ အဝါရိဂေါစရောပိ၊ ရေလျှင်ကျက်စားရာမရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါရိဂေါစရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တဝ ဓမ္မ သုဏန္တဿာတိ၊ ကား။ ကရဝိကရုတမဉ္ဇုနာ၊ ကရဝိတ်ငှက်သံကဲ့သို့ သာယာ သော။ ပြဟ္မဿရေန၊ ပြဟ္မာမင်း၏အသံနှင့်တူသော အသံတော်ဖြင့်။ ဒေသေန္တဿ၊ ဟောစဉ်၊ ဝါ၊ ဟောသော။ တဝ၊ အရှင်ဘုရား၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သော၊ ဤအသံကို။ ဓမ္မော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ သရေ၊ အသံ၌။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန၊ အာရုံယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သုဏန္တဿ၊ နာစဉ်။ စ၊ မှန်။ တေ၊ ဤသုဏန္တဿ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အနာဒရေ၊ ၌။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ အဝဓိ ဝစ္ဆပါလကောတိ၊ ကား။ ဝစ္ဆေ၊ နှားတို့ကို။ ရက္ခန္တော၊ စောင့်ရှောက်သော။ ဂေါပါလဒါရကော၊ နှားကျောင်းသားသည်။ မမ၊ ဧ။ သမိပံ၊ အနီးသို့။ အာဂန္တော၊ ၍။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ ဩလုဗ္ဗံ၊ ၍။ တိဌန္တော၊ သော်။ မမ၊ ဧ။ သိသေ၊ ၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ သန္နိရုမ္မိတွာ၊ ၍။ မံ၊ ကို။ မာရေသိ၊ သေစေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။

သိတံ ကတွာတိ၊ ကား။ တထာ ပရိတ္တတရေနာပိ၊ ထိုကဲ့သို့ အလွန်သေး ငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပုညာနုဘာဝေန၊ ကောင်းမှု၏အာနုဘော်ကြောင့်။ ဝေ၊ သို့။ အတိဝိယ ဥဠာရာ၊ အလွန်လျှင် ပြန့်ပြောကြီးကျယ်ကုန်သော။ လောကိယလောကုတ္တရာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပတ္တိယော၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်းလျက်။ ပီတိသောမနဿဇာတော၊ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘာသုရတရဓဝလဝိပုရန္တ ဒသနကိရဏာဝလီဟိ၊ အလွန်တောက်ပသော ဖြူဖွေးသော ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် ရှိသော သွား၏ အရောင်အစဉ်တို့ဖြင့်။ ဘိယျေသော မတ္တာယ၊ အတိုင်းထက် အလွန်။ တံ ပဒေသံ၊ ကို။ ဩဘာသေန္တော၊ တောက်ပလေ့လျက်။ သိတံ၊ ပြုံး ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုဖားနတ်သားသည်။ ပီတိသောမနဿ ဝသေန၊ ဖြင့်။

[၂၄၉] [(ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။) မုဟုတ္တံ၊ တခဏမျှ။ စိတ္တပသာဒဿ၊ စိတ် ကို ကြည်လင်စေခြင်းကြောင့်။ (ဇာတံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော။) မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဣဒ္ဓိံ စ၊ နတ်တန်ခိုးကို၎င်း။ ယသဉ္စ၊ အခြံအရံကို ၎င်း။ ပဿ၊ ကြည့်ရှုပါလော့။ မေ၊ ဧ။ အာနုဘာဝဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ပဿ၊ လော့။ မေ၊ ဧ။ ဝဏ္ဏံ စ၊ ကို၎င်း။ ဇုတိဉ္စ၊ အရောင်ကို၎င်း။ ပဿ၊ လော့။

ဂေါတမ၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား။ ယေ စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကား။ ဒီဃံ အဒ္ဓါနံ၊ ပတ်လုံး။ တေ၊ အရှင်ဘုရား၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။

အသောသုံ၊ ကြားနာကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ယတ္ထ၊
 အကြင်အရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရွှံ့၊ ဝါ၊ ရောက်လတ်သော်။ န သောစရေ၊
 မစိုးရိမ်ရကုန်။ (တံ) အစလဌာနံ၊ ထိုလှုပ်ရှားခြင်းမရှိသောအရပ်
 သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်သည်။ (အဿ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။)] ဣတိ၊ သို့။
 ဣမာ ဒွေ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ဝတှာ၊ ရွှံ့။ ပက္ကာမိ၊ ၏။

၁၄၁။ ယံ ပန ကိဉ္စိတိ တွေ၊ ပါဌ်၌။ ယန္တိ၊ ပုဒ်သည်။ အနိယမိတဝစနံ၊
 မမှတ်သားအပ်သော အနက်ကို ဆိုသောစကားတည်း။ ကိဉ္စိတိ၊ ပုဒ်သည်။
 တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ပနာတိ၊ ပုဒ်သည်။ ဝစနာလင်္ကာရမတ္တံ၊ မျှသာ
 တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ ကိဉ္စိတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ဥေယျဿ၊ တရားကို။
 အနဝသေသပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းမဲ့ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊
 ကား။ ပနာတိ၊ သဒ္ဓါသည်။ ဝိသေသတ္ထဒီပကော၊ အနက်ကိုပြသော။ နိပါတော၊
 ပုဒ်တည်း။ ဘေဒ၊ ထိုပန-သဒ္ဓါဖြင့်။ (ဇောတိယတိ-၌စပ်) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ
 ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သင်္ခေပတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္တာရတော စ၊ အားဖြင့်
 ၎င်း။ သတ္ထု၊ ၏။ စတုသစ္စာဘိသမ္မောဓော၊ လေးပါးသောသစ္စာကို သိခြင်းကို။
 ဝုတ္တော၊ ၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ ပန ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်မူကား။ တဒညဿာပိ၊ ထိုမှ
 တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဥေယျဿ၊ တရားကို။ အဝဗောဓော၊ ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်းကို။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ပုရိမေန၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-
 ဟူသော ရှေးပုဒ်ဖြင့်။ သတ္ထု၊ ၏။ ပဋိဝေဓဉာဏာနုဘာဝေါ၊ ထိုပဋိဝေဓ
 ဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကို။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ပစ္ဆိမေန၊ ဗုဒ္ဓေါ-ဟူသော နောက်
 ပုဒ်ဖြင့်။ ဒေသနာဉာဏာနုဘာဝေါပိ၊ ဒေသနာဉာဏ်၏အာနုဘော်ကိုလည်း။
 (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝုစ္စမာနော၊ သော။ ဝိသေသော၊
 ကို။ ဇောတိယတိ၊ ပန-သဒ္ဓါဖြင့်ထွန်းပြအပ်၏။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း၊ ဝါ၊
 အလုံးစုံကုန်သော။ ပဋိပက္ခေဟံ၊ တို့မှ။ ဝိဗုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်တတ်၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်ကိုရ၏။ တဿ၊
 ထိုဝိမောက္ခ၏။ အန္တော၊ အဆုံးသည်။ အဂ္ဂဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်း။ တသ္မံ၊
 ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို။ လဒ္ဓော၊ ရအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ လဒ္ဓဗ္ဗတော၊ ရအပ်ရနိုင်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။
 ဝိမောက္ခန္တိကဉာဏံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော်အပေါင်းကိုရ၏။ ဧဝံ ပဝုတ္တောတိ တွေ၊
 ပါဌ်၌။ သဗ္ဗညုတာယ ဗုဒ္ဓေါ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူသော။ အယံ နိဒ္ဒေသပါဠိနယော၊
 နည်းကို။ (ဝေဒိတဗော၊ ၏။)

[သဗ္ဗညုတာယ၊ အလုံးစုံကိုသိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။
 သဗ္ဗဒဿာဝိတာယ၊ အလုံးစုံကိုမြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊

မည်၏။ အနုညနေယျတာယ၊ တပါးသောသူက သိစေအပ်သူမဟုတ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဝိသဝိတာယ၊ အထူးထူးသော
ဂုဏ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။
ခီဏာသဝသခါတေန၊ အာသဝေါ ကုန်ခြင်း အဖို့အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊
မည်၏။ နိရူပလေပသခါတေန၊ တဏှာဒိဋ္ဌိမလူးလဲခြင်းအဖို့အားဖြင့်။
ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဧကန္တဝိတရာဂေါ၊ စင်စစ်ကင်းသောရာဂရှိတော်မူ၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ပ။ ဧကန္တနိက္ခိလေသော၊ စင်စစ်
ကိလေသာကင်းတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဧကောယ-
နမဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသောလမ်း တကြောင်းတည်းသောလမ်းသို့။ ဂတော၊
သွားတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဧကော၊ တပါးတည်း
ဖြစ်၍။ အနုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊
ဓိညဏ်ကို။ အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ၏။
အဗုဒ္ဓိဝိဟတတ္တာ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက် မောဟကို ပယ်သတ်ပြီးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိပဋိလာဘာ၊ အသိဉာဏ်ကိုရခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊
မည်၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဧတံ နာမံ၊ ဗုဒ္ဓ-ဟူသော ဤအမည်ကို။ မာတရာ၊
မယ်တော်သည်။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။ ဝါ၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ပိတရာ၊
သည်။ န ကတံ၊ မဟုတ်။ ဘာတရာ၊ သည်။ န ကတံ၊ မဟုတ်။ ဘဂိနိယာ၊
အစ်မ ညီမသည်။ န ကတံ၊ မဟုတ်။ မိတ္တာမစ္စေဟိ၊ တို့သည်။ န ကတံ၊
မဟုတ်။ ဉာတိသာလောဟိတေဟိ၊ အဆွေအမျိုးတို့သည်။ န ကတံ၊
မဟုတ်။ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်။ န ကတံ၊ မဟုတ်။ ဒေဝတာဟိ၊
နတ်တို့သည်။ န ကတံ၊ မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူသော။ ယဒိဒံ၊ အကြင်
အမည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတံ၊ ဤဗုဒ္ဓ-ဟူသော အမည်သည်။
ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌ဖြစ်သောအမည်ပေတည်း။ ဘဂဝန္တာနံ၊
ဘုန်းတော်ကြီးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဗောဓိယာ၊ ၏။ မူလေ၊ ၌။
သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ ကို။ ပဋိလာဘာ၊ ရသည်နှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။
သစ္စိကာ၊ တရားအလုံးစုံကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော။
ပညတ္တိ၊ ပေတည်း။]

[၂၅၀] စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿာ၊ ထိုနိဒ္ဒေသ
ပါဠိ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယာ၊ နှင့်။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွိသု၊ နှစ်နည်းတို့တွင်။ ဧကေနပိ၊ တနည်းဖြင့်လည်း။
အတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အကျိုး၏ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊
ငှါ။ ပဋိသမ္ဘိဒါနယော ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနိယမတ္ထော၊ အနိယမအနက်ရှိသော။
ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ လောကေ၊ ၌။ အဝဂန္တာ၊ သက်ဝင်တတ်သောသူကို။ အဝဂတောတိ၊ တ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သုဒ္ဓကတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဗုဇ္ဈိတာ၊ သိတော်မူတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ပဏ္ဏသောသ၊ သစ်ရွက်တို့ကို ခြောက်စေတတ်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့ကို။ ပဏ္ဏသုသာတိ၊ သ-တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဟေတု-ကတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဇောယ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ဗောဓေတာ၊ သိစေတော်မူတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓေါ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဟေတုအတ္ထော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ အန္ဓောနိတော၊ အတွင်း၌ဆောင်အပ်၏။ ဝါ၊ အတွင်း၌ ငုပ်လျက်ရှိ၏။

သဗ္ဗညုတာယ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဓမ္မဗုဇ္ဈနသမတ္တာယ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကိုသိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ ဗုဒ္ဓိယာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗဒဿာဝိတာယ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနုညနေယျတာယ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အညေန၊ တပါးသောသူသည်။ အဗောဓနိယတော၊ မသိစေအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝိသဝိတာယ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ နာနာဂုဏဝိသဝနတော၊ အထူးထူးသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သောကြောင့်။ ပဒုမမိဝ၊ ကဲ့သို့။ ဝိကသနဋ္ဌေန၊ ပွင့်ခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ခိဏာသဝသခါတေန ဗုဒ္ဓေါတိ ဝေမာဒိဟိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ပရိယာယေဟိ၊ ယာယံတုံဖြင့်။ နိဒ္ဒက္ခယဝိဗုဒ္ဓေါ၊ အိပ်ပျော်ခြင်း၏ ကုန်ခြင်းအားဖြင့်နိုးသော။ ပုရိသော ဝိယ၊ သို့။ သဗ္ဗကိလေသနိဒ္ဒက္ခယဝိဗုဒ္ဓတ္တာ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာတည်းဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်း၏ ကုန်ခြင်းဖြင့် နိုးတော်မူသည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောယနမဂ္ဂံ ဂတောတိ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ဂမနတ္တာနံ၊ သွားခြင်းအနက်ရှိသော ဓာတ်တို့၏။ ဗုဒ္ဓိအတ္ထတာယ၊ သိခြင်းအနက်ရှိသည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိအတ္တာနမ္ပိ၊ သိခြင်းအနက်ရှိသော ဓာတ်တို့၏လည်း။ ဂမနတ္တတာ၊ သွားခြင်းအနက်ရှိသည်အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောယနမဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသောလမ်းသို့။ ဂတတ္တာ၊ သွားတော်မူပြီးသည် အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧကောပ၊ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိစေအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သယမေဝ၊ သာလျှင်။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သမ္မာ-

သမ္မောဓိံ ၊ ဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဗုဒ္ဓိံ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓိံ၊ ဗုဒ္ဓိ-ဟူသောပုဒ်။ ဗုဒ္ဓိံ၊ ပုဒ်။ ဗောဓော၊ ပုဒ်။ ဣတိ၊ ဤသုံးပုဒ်သည်။ အနတ္တန္တရံ၊ အနက်အထူး မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပုဒ်တို့တွင်။ (ဗုဒ္ဓဂုဏယောဂတော-၌စပ်) ရတ္ထဂုဏယောဂ- တော၊ နိသောအဆင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌော၊ ပုဆိုးသည်။ ရတ္ထော ယထာ၊ ရတ္ထ-နိသည် မည်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓဂုဏယောဂတော၊ သိသော ဉာဏ်ဟူသော ဗုဒ္ဓဂုဏ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဉာပနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတော ပရံ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓေါတိ နေတံ နာမန္တိအာဒိ၊ စကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) အယံ ပညတ္တိ၊ သည်။ အတ္တာနုဂတာ၊ အနက်သို့ အစဉ်လိုက်သော အမည်ပညတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗောဓနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓေါ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဣဒိနာပိ ကာရဏေန၊ ဤဆိုခဲ့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၄၂။ အဿာတိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂုဏဝိသိဋ္ဌံ။ပ။ ဓိဝစနန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ သဗ္ဗဟိ၊ ကုန်သော။ သီလာဒိဂုဏဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌဿ၊ ထူးသော။ တတော ဧဝံ၊ ထိုသို့ထူးသောကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗသတ္တေဟိ၊ တို့ထက်။ ဥတ္တမဿ၊ မြတ်သော။ ဂရုနေ၊ အလေးပြုအပ်သော မြတ်စွာဘုရားအား။ ဂါရဝဝသေန၊ ရိုသေလေးစားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ-ဝစနံ၊ ဆိုအပ်သောစကားတည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ လောကနာထော၊ လောက၏ အားကိုးရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ (ဥတ္တမံ ဂါရဝဋ္ဌာနံ-၌စပ်) အပရိမိတနိရူပမပ္ပဘာဝသီလာဒိဂုဏဝိသေသ-သမဂ္ဂိတာယ စ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်သော နှိုင်းယှဉ်စရာ ဥပမာကင်းသော အစွမ်းသတ္တိရှိသော သီလအစရှိကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးတို့နှင့် ပြည့်စုံ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ဂါရဝဋ္ဌာနံ-၌ပင် စပ်) [၂၅၁] သဗ္ဗာနတ္ထပရိ-ဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ ခပ်သိမ်းသော အကျိုးခံကို ရှောင်လွှဲဖယ်ရှားခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ နိရဝသေသဟိတသုခဝိဓာနတပ္ပရာယ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံး စုံသော စီးပွားချမ်းသာကို စီရင်ခြင်းလျှင် ပြဇာနီးခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ စီရင် ခြင်းလျှင် ထို(သဗ္ဗာနတ္ထပရိဟာရ)၏ နောက်လိုက်ရှိသော။ နိရတိသယာယ၊ အလွန်အကဲမရှိသော။ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်းအား။ အစ္စန္တုပကာရိတာယ စ၊ စင်စစ် ကျေးဇူးပြုတတ်သည် အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပရိမာဏာသု၊ အတိုင်း အရှည်မရှိကုန်သော။ လောကဓာတုသု၊ တို့၌။ အပရိမာဏာနံ၊ ကုန်သော။

သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဂါရဝဋ္ဌာနံ၊ ရိုသေလေးစားခြင်း၏ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ သေဋ္ဌဝါစကံ၊ အမြတ်ကိုဟောသော။ ဝစနံ၊ သဒ္ဓါကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) သေဋ္ဌဂုဏသဟစရဏတော၊ မြတ်သောဂုဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သေဋ္ဌန္တိ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝစနံ၊ မည်၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကိုရ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါတိ ဝစနေန၊ ဟူသောသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝစနိယော၊ ဟောအပ်သော။ ယော အတ္ထော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော အတ္ထော၊ သည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဘဂဝါတိ ဝစနမုတ္တမန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ပါဌ်၌လည်း။ သေဝနယော၊ တည်း။ ဂါရဝယုတ္တောတိ၊ ကား။ ဂရုဂုဏယောဂတော၊ လေးသော သီလစသောဂုဏ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဂရုဘာဝယုတ္တော၊ လေးသည်၏အဖြစ်နှင့်ယှဉ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဂရုကရဏံ၊ အလေးအမြတ်ပြုခြင်းကို။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂါရဝယုတ္တော၊ မည်၏။ ဂါရဝါရဟော၊ ရိုသေလေးစားခြင်းကိုထိုက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘဂဝါတိ ဣဒံ နာမံ၊ အမည်သည်။ ဂုဏ-ဝိသေသဟေတုကံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ကို။ ဝိတ္တာရတော၊ ဖြင့်။ ဝိဘဇိတုကာမော၊ ဖြစ်၍။ နာမံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ တာဝ၊ ဖွဲ့။ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ အနက်ကိုထုတ်ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ စတုဗ္ဗိမံ ဝါ နာမန္တိ-အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အာဝတ္ထိကန္တိ၊ ကား။ အဝတ္ထာယ၊ အခိုက်အတန့်အားဖြင့်။ ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှားသော။ တံ တံ အဝတ္ထံ၊ ထိုထို အခိုက်အတန့်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ပညတ္တံ၊ အပ်သော။ ဝေါဟရိတံ၊ ခေါ်အပ်သော အမည်တည်း။ တထာ၊ တူ။ တေန တေန လိင်္ဂေန၊ ထိုထို အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ဝေါဟရိတံ၊ အမည်သည်။ လိင်္ဂိကံ၊ မည်၏။ နေမိတ္ထိ-ကန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တတော၊ အကြောင်းနိမိတ်မှ။ အာဂတံ၊ လာသော အမည်တည်း။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ ယဒိစ္ဆာယ၊ အကြင်အကြင်အလိုဖြင့်။ ဝါ၊ အလိုရှိကာမျှဖြင့်။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သောအမည်တည်း။ ယဒိစ္ဆာယ၊ အကြင်အကြင်အလိုမှ။ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်တိုင်းသောအလိုမှ။ အာဂတံ၊ လာသောအမည်သည်။ ယာဒိစ္ဆကံ၊ မည်၏။ ပဌမေန၊ သော။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဗာလော၊ သူငယ်။ ယုဝါ၊ လုလင်ပျို။ ဝုဇော၊ ကြီးသောသူ။ ဣတိ ဝေမာဒိံ၊ ကို။ သင်္ကတံ၊ ၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယအာဒိ-သဒ္ဓါအားဖြင့်။ မုဏ္ဍိ၊ ဦးပြည်းသော ဦးခေါင်းရှိသောသူ။ ဇဋ္ဌိ၊ ဆံကျစ်ရှိသောသူ။ ဣတိ ဝေမာဒိံ၊ ကို။ (သင်္ကတံ၊ ၏။) တတိယေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုဿတော၊ အကြားအမြင်များသော ပုဂ္ဂိုလ်။

ဓမ္မကထိကော၊ တရားဟောသောပုဂ္ဂိုလ်။ ဈာယိ၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်။ ဣတိ ဝေမာဒိ* ၊ ကိ။ (သင်္ဂဏှာတိ၊ ၎င်း။) စတုတ္ထေန၊ စတုတ္ထအာဒိ- သဒ္ဓါဖြင့်။ အသမရိသနံ၊ မကောင်းမှုအပြစ်ကို သည်းခံစေသော၊ ဝါ၊ မကောင်းမှု အပြစ်ကို ပပျောက်စေသော။ ပါဝစနံ၊ ဣရဝေဒကျမ်း၌လာသော ဆုတောင်း စကားတော်* ၊ ဣတိ ဝေမာဒိ* ၊ ကိ။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၎င်း။ နေမိတ္တိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ကိ။ ဗျတိခရကဝသေန၊ ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပေဘုံ၊ ၄။ န မဟာ- မာယာယာတိအာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဝိမောက္ခန္တိကန္တိ ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌စပ်)ဣဒံ နာမံ၊ ဘဂဝါ-ဟူသော ဤအမည်သည်။ အရိယာယ ဇာတိယာ၊ ဇာတ်ဖြင့်။ ဇာတကုဏ္ဍဏေယေဝ၊ ဖြစ်သောခဏ၌ပင်လျှင်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌ဖြစ်သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ ခိဏာသဝေဟိ၊ တို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သဟ၊ ပ။ ပဋိလာဘာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ အရဟတ္တဖလံ၊ ဖိုလ်သည်။ နိပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ပြီးလတ်သော်။ သဗ္ဗညုတညာဏာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓ- ဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ*ယေဝ၊ သာလျှင်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ဘေန၊ ကြောင့်။ ဝိမောက္ခန္တိကန္တိ၊ ကဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ သစ္စိကာ ပညတ္တိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သစ္စိကိရိယာနိမိတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ပညတ္တိ၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ သစ္စိကာ ပညတ္တိတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓါ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်ပြီးသော။ ပညတ္တိ၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သာ၊ ထိုပညတ်သည်။ ယံဂုဏနိမိတ္တာ၊ အကြင်ဂုဏ်တို့လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ တေ၊ ထိုဂုဏ်တို့သည်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ပစ္စက္ခဘူတာ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာပိ၊ ထိုအမည်ပညတ်သည်လည်း။ ဂုဏာ ဝိယ၊ ဂုဏ်ကဲ့သို့။ သစ္စိကတာ ဝေ နာမ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည် မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဝေါဟာရမတ္တေန၊ ဖြင့်။ န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

[၂၅၂] ၁၄၃။ မဟာထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်၏။ ဂရု- ဘာဝတော၊ အလေးပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုဝစနေန၊ ဖြင့်။ ဝဒန္တိတိ၊

၁-မကောင်းမှုအပြစ်တို့ကို ပြေပျောက်စေရန်အတွက် ဣရဝေဒကျမ်း၌ ရွတ်ဆို၍ တောင်းပန်ရန်ဂါထာတို့ကို ပြဆိုထား၏။ ၎င်းတို့ကိုရွတ်ဆို၍ တောင်းပန်ခြင်းဖြင့် အပြစ် ပြေပျောက်သည်ဟု ပြာဟူဏတို့က ယူဆ၍ ၎င်းတို့ကို ရွတ်ဆိုကြ၏။ ထိုဂါထာတို့ကို ဆိုလို၏။

ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဇာ၊ ဝါ၊ တနည်း။ သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။ ကတံ၊ သော။ အနုဝါဒံ၊ တဖန်ထပ်၍ဆိုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ချ်။ (အာဟ၊ ဇာ။) အဿ၊ အား။ ဣဿရိယာဒိဘေဒေါ၊ စသည်အပြားရှိသော။ ဘဂေါ၊ ဘဂဟုဆိုအပ်သော ဘုန်းတန်ခိုးတော်သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂီ၊ မည်၏။ အကာသိ ဘဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ရာဂါဒိပါပဓမ္မံ၊ ကို။ ဘဂ္ဂံ၊ ဖျက်စီးခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဖျက်စီးသည်ကို။ အကာသိ၊ ပြုလေပြီ။ ဘဂ္ဂဝါ၊ ဖျက်ဆီးတော်မူပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဗဟူဟိ ဉာယေဟိတိ၊ ကား။ ကာယဘာဝနာဒိကေဟိ၊ အစရှိ ကုန်သော။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဝနာက္ကမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုဘာဝိတတ္ထ- နောတိ၊ ကား။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဘာဝိတသဘာဝဿ၊ ပွားစေ အပ်ပြီးသော သဘောရှိ၏။ စ၊ မှန်။ တေ၊ ဤ သုဘာဝိတတ္ထနော-ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပစ္စတ္ထေ၊ ပဌမာအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ (ဤဒဠိဝါကျကိုထောက်လျှင် ဘာဝိတသဘာဝဿ-အရာ၌ ဘာဝိ- တသဘာဝေါ-ဟု ပဌမာဝိဘတ်နှင့်ရှိသင့်၏)

နိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ် လတုံသည်ကား။ နိဒ္ဒေသနယော၊ နိဒ္ဒေသနည်းတည်း။

ဘဂဝါတိ တေ၊ ဟူသောဤအမည်သည်။ ဂါရဝါဓိဝစနံ၊ အလေး ပြုအပ်သည်အဖြစ်ကို ဆိုသောစကားတည်း။ ဝါ၊ အလေးပြုခြင်းကို ပြဆို သော စကားတည်း။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ ဘဂ္ဂရာဂေါ၊ ဖျက်ဆီးအပ် ပြီးသော ရာရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။ (ဘဂ္ဂဒေါသော-စသောပါဌ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ) ဓမ္မရတနံ၊ ကို။ ဘဇိ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ဝေဘန်တော်မူ၏။ ဝိဘဇိ၊ အကျယ်အားဖြင့် ဝေဘန် တော်မူ၏။ ပဝိဘဇိ၊ တဖန် အကျယ်အားဖြင့် ဝေဘန်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဘဝါနံ၊ တို့၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးကို ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဘာဝိတကာယော၊ ပွားစေ အပ်ပြီးသော ကာယရှိ၏။ ဘာဝိတသီလော၊ ပွားစေအပ်ပြီးသော သီလ ရှိ၏။ ဘာဝိတစိတ္တော၊ ပွားစေအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏။ ဘာဝိတပညော၊ ပွားစေအပ်ပြီးသော ပညာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အပ္ပသဒ္ဓါနိ၊ နည်းသော ပြောဆိုသံ ရှိကုန် သော။ အပ္ပနိဂ္ဂေါသာနိ၊ နည်းသော မြို့ရွာ၏ ကြွေးကြော်သံ ရှိကုန်သော။ ဝိဇနဝါတာနိ၊ လူတို့ကြောင့်ဖြစ်သော လေကင်း ကုန်သော။ မနုဿရာဟဿယုကာနိ၊ လူတို့၏ လျှိုဝှက်သောအမှုကို ပြုခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်ကုန်သော။ ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပါနိ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာ ကိန်းအောင်းခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်ကုန်သော။ အရညဝနပတ္တာနိ၊

တောအရပ် တောအုပ်တို့ကို၎င်း။ ပန္နာနိ၊ အလွန် အစွန်အဖျား ကျကုန်သော၊ ဝါ၊ မြို့ရွာတို့မှ အလွန်ဝေးကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ တို့ကို၎င်း။ ဘဇိ၊ မှီဝဲတော်မူ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စီဝရ။ ပ။ ပရိက္ခရာနံ၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း ဆေးပစ္စည်းတို့၏။ ဘာဂီ၊ အဖို့ရှိတော်မူ၏။ ဝါ၊ ရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော ဘုန်းကံရှိတော် မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္ထရဿ၊ သ-ကို။ ပ။ အဓိပညာယ၊ ကို။ ဘာဂီ၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲတော် မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ စတုန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ ပ။ ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ကသိဏသမာ- ပတ္တိနံ၊ တို့ကို။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ၊ ကို။ အသုဘသမာ- ပတ္တိယာ၊ ကို။ ဘာဂီ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ စတုန္ဒ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ တို့ကို။ ပ။ အဋ္ဌဂီကဿ၊ ရှိသော။ အရိယဿ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ ဘာဂီ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ တထာဂတဗလာနံ၊ တို့ကို။ ပ။ ဆန္တံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာနံ၊ အသာဓာရဏ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ဘုရား၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတော် တို့ကို။ ဘာဂီ၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲလေ့ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဘဂဝါတိ ဧတံ နာမံ၊ အမည်သည်၊ (မာတရာ၊ သည်။ န ကတံ၊ မဟုတ်။) ။ပ။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူသော။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ နာမံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ နာမံ၊ သည်။)သစ္စိကာ၊ သော။ ပညတ္တိ၊ တည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား နိဒ္ဒေသနည်းတည်း။)

[၂၅၃] စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ ဂါရဝါဓိဝစနန္တိအာဒိနိ၊ ပုဒ်တို့သည်။ ဂါထာယံ၊ ၌။ အာဂတပဒါနုက္ကမေန၊ လာသောပုဒ်အစဉ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ညွှန်ပြအပ်ကုန်သည်။ ယဒိပိ န(ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဂါထာ၌လာသော ပုဒ်တို့၏။ နိဒ္ဒေသဘာဝေန၊ အကျယ်ပြသောအဖွင့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဂါရဝါဓိဝစနန္တိ၊ ကား။ ဂရုနံ၊ အလေးပြုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ဂရုဘာဝဝါစကံ၊ အလေးပြုအပ်သည် အဖြစ်ကို ဆိုသော။ ဝါ၊ အလေးပြုခြင်းကို ပြဆိုသော။ ဝစနံ၊ တည်း။ ဘဒ္ဒိတိ၊ ကား။ ဘာဂသော၊ အဖို့အားဖြင့်။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိဘဇိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဓမ္မရတနန္တိ၊ ကား။ မဂ္ဂဗလာဒိအရိယဓမ္မရတနံ၊ မဂ်ဖိုလ်အစရှိသော အရိယာတရားတည်းဟူသော ရတနာကို။ ။ပုန၊ တ-နံ။ ဘဇိတိ၊ ကား။ သေဝိ၊ မှီဝဲပြီ။ ဘာဂီတိ၊ ကား။ ဘာဂဓေယျပါ၊ ကြီးမား

သောဘုန်းကံ ရှိတော်မူ၏။ ။ပုန၊ တဖန်။ ဘာဂီတိ၊ ကား။ ဘဇနသီလော၊
 ဆည်းကပ်မှီဝဲလေ့ရှိ၏။ (ဘဇ-ဓာတ် ဣ-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသောပုဒ်ဟု ဆိုလို၏)
 အတ္ထရသဿာတိ၊ ကား။ အတ္ထသန္နိဿယဿ၊ အနက်လျှင် မှီရာရှိသော။
 ရသဿ၊ အရသာကို။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိမုတ္တာယတနသီသော၊ သီသ၌။ ဌတော၊ ၍။
 ဓမ္မံ၊ ကို၊ ကထေန္တဿ၊ ဟောသောပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ သုဏန္တဿ စ၊ နာသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကပီတိ-
 သောမနဿံ၊ ဖြစ်သော ပီတိသောမနဿသည်။ အတ္ထရသော၊ မည်၏။ ဓမ္မံ၊
 ဒေသနာပါဠိကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ (ဥပ္ပဇ္ဇနကပီတိသောမနဿံ၊ သည်။)ဓမ္မရသော၊
 မည်၏။ ယံ၊ ယင်းအတ္ထရသ၊ဓမ္မရသကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အတ္ထဝေဒံ၊ အနက်ကို
 သိ၍ဖြစ်သော ပီတိသောမနဿကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဓမ္မဝေဒံ၊ ဒေသနာပါဠိကို
 သိ၍ဖြစ်သော ပီတိသောမနဿကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဝိမုတ္တိရသဿာတိ၊ ကား။ ဝိမုတ္တိဘူတဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။
 (ရသဿ၊ ကို။)ဝါ၊ တနည်း။ ဝိမုတ္တိသန္နိဿယဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်လျှင် မှီရာ
 ရှိသော။ ရသဿ၊ ကို။ သညာဘာဝနာနန္တံ၊ ကား။ အနိစ္စသညာဒီနံ၊
 ကုန်သော။ ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ သညာဘာဝနာနံ၊ တို့ကို။ ဆန္တံ ဗုဒ္ဓဓမ္မာနန္တံ၊
 ဟူသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) ဆ၊ ကုန်သော။ အသာဓာရဏဉာဏာနံ၊
 တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုပုဒ်တို့၌။ ဘဂဝါတိ၊
 ဟူ၍။ သဒ္ဓသိဒ္ဓိ၊ သဒ္ဓါ၏ပြီးခြင်းကို။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။

၁၄၄။ ဘာဂျဝါတိအာဒီဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝုစ္စ-
 မာနော၊ သော။ အတ္ထော၊ ကို။ (သင်္ဂဟိတော ဝေ-၌စပ်) ဘဂီ ဘဇီတိ
 နိဒ္ဒေသဂါထာယ၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော ဝေ၊ သာလျှင်။ ယဒိပိ ဟောတိ၊ ၏။
 တထာပိ၊ သော်လည်း။ ပဒသိဒ္ဓံ၊ ပ။ သဟိတော၊ ပုဒ်၏ပြီးခြင်း အနက်ကို
 ဝေဘန်ခြင်း၊အနက်ယောဇနာခြင်း အစရှိသည်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သံဝဏ္ဏ-
 နာနယော၊ နည်းသည်။ တတော၊ ထိုနိဒ္ဒေသမှ။ အညာကာရော၊ တပါးသော
 အခြင်းအရာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ ပန အပရော နယောတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိကန္တံ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏဝိကာရော၊ ငဏ္ဏ၏
 ဖောက်ပြန်ခြင်း၎င်း။ ဝဏ္ဏလောပေါ၊ ဝဏ္ဏ၏ကျေခြင်း၎င်း။ ဓာတုအတ္ထေန၊
 ဓာတ်၏အနက်နှင့်။ နိယောဇနဉ္စ၊ ယှဉ်စေခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓံ၊ သော။
 ဣမံ လက္ခဏံ၊ ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။ သဒ္ဓနယေနာတိ၊ ကား။ ဗျာကရဏ-
 နယေန၊ ဗျာကရုဏ်းနည်းဖြင့်။ ပိသောဒရာဒီနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။
 အာကတိဂဏဘာဝတော၊ အာကတိဂိုဏ်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပိသောဒရာဒိပက္ခေ-
 ပလက္ခဏံ ဂဟေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပက္ခိပနမေဝ၊ ထည့်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။
 လက္ခဏံ၊မည်၏။ဟိ၊ မှန်။တပ္ပရိယာပန္နတာကရဏံ၊ထိုသောဒရာဒိဂိုဏ်း၌အတွင်း

ဝင်သည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းသည်။ ပက္ခိပနံ၊ ထည့်ခြင်းမည်၏။ ပါရပုတ္တန္တိ၊ ကား။ ပရမုက္ကံသဂတံ၊ အလွန်အကဲခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ပါရမိဘာဝပုတ္တံ၊

၁- ဤ၌ ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်း-ဟူသည်မှာ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းတို့၌ သီးသန့်သုတ်တို့ဖြင့် မပြီးစေနိုင်၍ ပိသောဒရ-သဒ္ဓါကို ပြီးစေသကဲ့သို့ ချေခြင်း လာခြင်းစသည်တို့ဖြင့် ပြီးစေရသော သဒ္ဓါအပေါင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အဘယာရာမဆရာတော်၏ မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ (ပဌမအုပ် နှာ- ၉၃) ၌ အောက်ပါအတိုင်း ထုတ်ပြထားလေသည်။

ဗုဒ္ဓိတံ ဇလဗိန္နု၊ ဗုဒ္ဓိတ မုဒရ မဿ ပိသောဒရံ (ပယောဂသိဒ္ဓိ)။ ဗုဒ္ဓိတံ၊ ဗုဒ္ဓိတ-ဟူသည်။ ဇလဗိန္နု၊ ရေပေါက်တည်း။ အဿ၊ ထိုမှီးတိမ်အား။ ဗုဒ္ဓိတံ၊ ရေပေါက်ဟူသော။ ဥဒရံ၊ ဝမ်းတိုက်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ပိသောဒရံ၊ ပိသောဒရ-မှီးတိမ်မည်၏။ ။ ဗုဒ္ဓိတောဒရ-ဟု ဆိုလိုလျက် ဥ-ကို ဣ၊ ဗ-ကို ပ-ပြု၊ တ-ကိုချေ သန္တိစပ်၍ ပိသောဒရ ပြီးသည်ဟူလို။ ။ တနည်း-ပိသဒ၊ ပသဒ-ဟူသော သဒ္ဓုဒ္ဓယသည် ရေပေါက်၊ ဗိန္နု၊ သမင်ပြောက်-ဟူသော အနက်သုံးပါး၌ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ပိသဒံ ဥဒရံ ယဿ တံ ပိသောဒရံ၊ ပိသဒဿ ဝါ ဥဒရံ ပိသောဒရံ။ ။ ယဿ၊ အကြင်မှီးတိမ်၏။ ပိသဒံ၊ ရေပေါက်ဟူသော။ ဥဒရံ၊ ဝမ်းတိုက်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမှီးတိမ်သည်။ ပိသောဒရံ၊ ရ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပိသဒဿ၊ ရေပေါက်၏။ ဥဒရံ၊ ဝမ်းတိုက်တည်း။ ပိသောဒရံ၊ ရေပေါက်၏။ ဝမ်းတိုက်ဟူသောမှီးတိမ်”ဟု ဤသို့ကြံသင့်၏။ ဤသို့ကြံလျှင် ဗဟုဗ္ဗိဟိ၊ ဆဋ္ဌိ တပျူရိသံ ပြု၍ ဒ-ကျေ ဝဏ္ဏလောပနိရုတ္တိနည်းကြံသော ကာသိကာသုတ္တံ သိဒ္ဓန္တကောမုဒိ စသည်တို့နှင့် ညီညွတ်၏။

သရသုတဋီကာ၌ကား “ပိသောဒရာ ဝဏ္ဏနာသော ယဿ ပိသဒ + ဥဒရာ၊ ဒကာရဿ လောပေါ၊ ပိသဒါနိ ဗိန္နုဝေါ ဥဒရေ ယဿ သော ပိသောဒရာ မိဂေါ။ အထ ဝါ ပိသဒေါ မိဂေါ၊ တဿ ဥဒရမိဝ ဥဒရံ ယဿ သော ပိသောဒရာ”ဟု ဆို၏။ ဤ၌လည်း ဝိဂ္ဂိုဟ်နှင့် အရကြားမျှသာ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကျမ်းများနှင့် ထူးသည်၊ နိရုတ္တိနည်းကား မထူး။ ဤသို့ ဝဏ္ဏာဂမစသော နိရုတ္တိနည်းဖြင့်ပြီးသော သဒ္ဓါအပေါင်းကို ပါဏိနိ၊ စန္ဒ-စသော ကျမ်းတို့၌ ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်း-ဟု ဆိုသည်။ မုဒ္ဓဗောဓ၌ မနီသာဒိဂိုဏ်း၊ ကာတန္တ၌ လောကောပစာရဂိုဏ်း၊ ဤ(မောဂ္ဂလ္လာန်)ကျမ်း၌ တဒမိနာဒိဂိုဏ်းဟု ဆိုသည်၊ အတူတူပင်။ ၎င်းတို့၏သုတ်များမှာ ပိသောဒရာဒိနိ ယထောပဒိဋ္ဌံ (ပါဏိနိ)၊ ပိသောဒရာဒိနိ(စန္ဒ)၊ မနီသာ(မုဒ္ဓဗောဓ)၊ လောကောပစာရာ ဂဟဏသိဒ္ဓိ(ကာတန္တ)၊ တဒမိနာဒိနိ(မောဂ္ဂလ္လာန်) တို့ပင်ဖြစ်သည်။ (မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယမှ ထုတ်ပြချက်)

အထက်ပါထုတ်ပြချက်၌ ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်းဟူသောအမည်ကို ပါဏိနိ၊ စန္ဒကျမ်းတို့မှလာသောအမည်ဟု သိရသောကြောင့် ပိသောဒရာဒိပဒက္ခပလက္ခဏံ ကတာ-ဟု ဆိုသောစကားဖြင့်လည်း ထိုပါဏိနိစသော ရှေးဗျာကရုဏ်းကျမ်းတို့ကို ရည်ညွှန်းသည်ဟု သိအပ်၏။ ထို့ပြင် ဤအရာ၌ အာကတိဂိုဏ်းဟူသည်မှာလည်း ထူးခြားသော သီးသန့်ဂိုဏ်းမဟုတ်၊ ရုပ်ပြီးပုံချင်းတူသော သဒ္ဓါအပေါင်းကို အာကတိဂိုဏ်းဟု ခေါ်၏။ ပုရိသ-သဒ္ဓါနှင့် ရုပ်ပြီးတူသော သဒ္ဓါအပေါင်းကို ပုရိသာဒိ အာကတိဂိုဏ်းဟု ခေါ်နိုင်၏။ ထိုအတိုင်း ကညာဒိဂိုဏ်း စသည်တို့ကိုလည်း ကညာဒိ အာကတိဂိုဏ်းစသည်ဖြင့် ခေါ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် နျာသကျမ်း ၄၈၄-သဋ္ဌာဒိနိ ဝါ-သုတ်၏အဖွင့်၌ “အာကတိဂဏောယ”ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။ သဋ္ဌ-ဓာတ်ကဲ့သို့ပင် ဝိကပ်အားဖြင့် ဝုဒ္ဓိပြုရသော ဓာတ်အပေါင်းကို သဋ္ဌာဒိအာကတိဂိုဏ်းဟု ဆိုလို၏။

ပါရမီအဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ဘာဂျန္တိ၊ ကား။ ကုသလံ၊ ဘုန်းကံကုသိုလ်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုဘုန်းကံကုသိုလ်တို့တွင်။ မဂ္ဂကုသလံ၊ သည်။ လောကုတ္တရသုခ-
နိဗ္ဗတ္တက၊ လောကုတ္တရချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတရံ၊ ဤမှတစ်ပါးသော
လောကီကုသိုလ်သည်။ လောကီယသုခနိဗ္ဗတ္တကံ၊ လောကီချမ်းသာကို ဖြစ်စေ
တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ၊ ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်လျှင် မှီရာရှိသော။
ဣတရမ္ပိ၊ ဤမှတစ်ပါးသော လောကီကုသိုလ်သည်လည်း။ ပရိယာယတော၊
အားဖြင့်။ လောကုတ္တရသုခနိဗ္ဗတ္တကံ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။

လောဘာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ ဧကကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။
ဝိပရိတမနုသိကာရော၊ ကို။ ဝိပလ္လာသဘာဝသာမညေန၊ ဝိပလ္လာသအဖြစ်ချင်း
တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တထာ၊ တူကေကဖြင့်။ (ဂဟိတော၊ ၏။) အဟိရိ-
ကာဒယော၊ တို့ကို။ ဒုကဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။) စ၊ ဆက်။
လောဘာဒယော၊ တို့ကို။ တိဝိဓာ ကုသလမူလန္တိ တိကဝသေန၊ မူလ-ဟူသော
တိက၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ဂဟိတာ၊ ၏။ ကာယဒုစရိတာဒိပ။ ပပဉ္စာ-
ဒယော၊ ကာယဒုစရိုက်စသည်၊ တဏှာသံကိလေသစသည်၊ ရာဂမလစသည်၊
ရာဂဝိသမစသည်၊ ကာမသညာစသည်၊ ကာမဝိတက်စသည်၊ တဏှာပပဉ္စ
စသည်တို့သည်။ တိဝိဓဒုစရိတာဒယော၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဒုစရိုက်စသည်တို့
မည်ကုန်၏။ သုဘသညာဒိကာ၊ စသည်တို့သည်။ စတုဗ္ဗိဓဝိပရိယေသာ၊
လေးပါးသောဝိပရိယေသတို့မည်ကုန်၏။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဟဏှာ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ စိဝရဟေတု ဝါ၊ သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်မူလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပိဏ္ဏပါတ (ဟေတု ဝါ၊ လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။)
သေနာသန (ဟေတု ဝါ၊ လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊
ဤသို့သာ၍သာ၍ ကောင်းသော ထောပတ်ဆီပျားစသော အကြောင်းကြောင့်
မူလည်း။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ သို့။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော တဏှာ၏
ဖြစ်ကြောင်းတို့သည်။ စတ္တာရော တဏှုပ္ပါဒါ၊ တို့မည်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓေ၊ ဌ်။
ကင်္ခတိ၊ ယုံမှား၏။ ဓမ္မေ၊ ဌ်။ (ကင်္ခတိ၊ ၏။) သံသေ၊ ဌ်။ (ကင်္ခတိ၊ ၏။)
သိက္ခာယ၊ ဌ်။ (ကင်္ခတိ၊ ၏။) သဗြဟ္မစာရီသု၊ သိတင်းသုံးဘော်တို့၌။
ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည်။ အနတ္တမနော၊ သည်။ အာဟတစိတ္တော၊ ထိပါး
သောစိတ်ရှိသည်။ ခီလဇာတော၊ ဖြစ်သောဒေါသငြောင့်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိ ဧဝံ သို့။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။
ပဉ္စ စေတောခိလာနိ၊ လတို့မည်ကုန်၏။ ကာမေ၊ ဌ်။ အဝီတရာဂေါ၊ မကင်းသော
ရာဂရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယေ၊ ဌ်။ အဝီတရာဂေါ၊ သည်။ ရူပေ၊ ဗဟိဒ္ဓရုပ်

၁-ဝိဘင်္ဂပါဠိ ခုဒ္ဒကာတ္ထုဝံဘင်း၌ ဝိပရိယာသ-ဟု ငြိ၏။ ဝိပလ္လာသပုဒ်နှင့် ဝိ+ပရိ+
အသ+ဏ-ဟူသော ဥပသာရခေတ်ပစ္စည်းအတူဘူပင်ဖြစ်၍ ထိုပါဠိ ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်။

၌။ အဝီတရာဂေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိဂ္ဂိတိုင်း။ ဥဒရာ-
ဝဒေဟကံ၊ ဝမ်းပြည့်အောင်။ ဘုဉ္ဇိတော၊ စား၍။ သေယျသုခံ၊ လျောင်းအိပ်
ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ ပဿသုခံ၊ ဘယ်ညာနံစောင်းပြောင်း၍
အိပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ မိဒ္ဓသုခံ၊ ငိုက်မျဉ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်
သော ချမ်းသာကို။ အနုယုတ္တော၊ အားထုတ်လျက်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။
အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ ဒေဝနိကာယံ၊ နတ်အပေါင်း နတ်အမျိုးကို။
ပဏိဓာယ၊ ရည်ရွယ်တောင့်တ၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။
စရတိ၊ ကျင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာကုန်သောတရားတို့သည်။
ပဉ္စ ဝိနိဗန္ဓာ၊ နှစ်တို့မည်ကုန်၏။ ရူပါဘိနန္ဒနာဒယော၊ ရုပ်ကိုနှစ်သက်ခြင်းစသည်
တို့သည်။ ပဉ္စာဘိနန္ဒနာ၊ နှစ်တို့မည်ကုန်၏။ ကောဓော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း။
မက္ခော၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း။ ဣဿာ၊ မနာလိုခြင်း။ သာဠေယံ၊
မိမိဥမရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဖော်ပြလျက် စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်း။
ပါပိစ္ဆတာ၊ ယုတ်မာသော အလိဂ္ဂိသည်၏အဖြစ်။ သန္နိဋ္ဌိပရာမာသော၊ မိမိ
အယူကို မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်ခြင်း။ ဣတိ ဣမာနိ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဆ ဝိဝါဒ-
မူလာနိ၊ လတို့မည်ကုန်၏။ ရူပတဏှာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ ဆ တဏှာ-
ကာယာ၊ ယတို့မည်ကုန်၏။

ကာမရာဂ။ ပ။ ဝိဇ္ဇော၊ တို့သည်။ သတ္တာနုဿယာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-
အာဒယော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စသည်တို့သည်။ အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာ၊ တွတို့မည်ကုန်၏။ တဏှံ၊
ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပရိယေသနာ၊ ရှာမှီးခြင်း၎င်း။ ပရိယေသနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။
လာဘော၊ ရခြင်း၎င်း။ လာဘံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း
၎င်း။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ နှစ်သက်တပ်မက်ခြင်း၎င်း။ ဆန္ဒ-
ရာဂံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဇ္ဈောသာနံ၊ မျှ၍ပြီးဆုံးစေခြင်း၎င်း။ အဇ္ဈောသာနံ၊
ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းပိုက်ခြင်း၎င်း။ ပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။
မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်း၎င်း။ မစ္ဆရိယံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အာရက္ခော၊
စောင့်ရှောက်ခြင်း၎င်း။ အာရက္ခာဓိကရဏံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ ဒဏှာဒါနာဒယော၊ ဒုတ်ကိုစွဲကိုင်ခြင်း စသည်တို့၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ၊ ဤတရားတို့သည်။ နဝ၊ ကုန်သော။ တဏှာမူလကာ၊
မူလကတို့ မည်ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သဿတဝါဒါ၊ တို့၎င်း။
(အနက်လွယ်ပြီ) ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊
သို့။ ဧတာနိ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ ၆၂-ပါးသော မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိတို့မည်ကုန်၏။ အဇ္ဈတ္တိကဿ၊ အဇ္ဈတ္တိကခန္ဓာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အသ္မိတိ၊
ငါဖြစ်၏ဟု။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတ္ထသ္မိတိ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်
ငါဖြစ်၏ဟု။ ဧဝသ္မိတိ၊ ဤအတူငါဖြစ်၏ဟု။ အညထာသ္မိတိ၊ တပါးသော

အပြားအားဖြင့် ငါဖြစ်၏ဟု။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်အံ့ဟု။ ဣတ္ထံ ဘဝိဿန္တိ၊ ဤသို့
သော အပြားအားဖြင့် ဖြစ်အံ့ဟု။ ဧဝံ ဘဝိဿန္တိ၊ ဟု။ အညထာ ဘဝိဿန္တိ၊
ဟု။ အသသ္မိတိ၊ ငါမြဲသည်ဟု။ သာတသ္မိတိ၊ ငါမမြဲဟု။ သိယန္တိ၊ ဖြစ်ရာအံ့
လောဟု။ ဣတ္ထံ သိယန္တိ၊ ဟု။ ဧဝံ သိယန္တိ၊ ဟု။ အညထာ သိယန္တိ၊ ဟု။
အဟံ၊ သည်။ အပိ သိယန္တိ၊ ဖြစ်လို၏ဟု။ အဟံ၊ သည်။ ဣတ္ထံ အပိ
သိယန္တိ၊ ဟု။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံ အပိ သိယန္တိ၊ ဟု။ အဟံ၊ သည်။
အညထာ အပိ သိယန္တိ၊ ဟု။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌာရသ၊ တို့၎င်း။
ဗာဟိရဿ၊ ဗာဟိရခန္ဓာကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဣမိနာ၊ ဤထီးစသော
ဝတ္ထုဖြင့်။ အသ္မိတိ၊ ငါဖြစ်၏ဟု။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမိနာ ဣတ္ထသ္မိတိ၊ ဟု။
ဣမိနာ ဧဝသ္မိတိ၊ ဟု။ ဣမိနာ အညထာသ္မိတိ၊ ဟု။ ဣတိအာဒိကာ၊ ကုန်သော။
ဝုတ္တနယာ၊ ဆိုအပ်သောနည်းရှိကုန်သော။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော
တဏှာဝိစရိုက်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆတ္တိံ သ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)
အတိတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆတ္တိံ သ၊ တို့၎င်း။ အနာဂတာ၊ ဆတ္တိံ သ၊
တို့၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဆတ္တိံ သ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိ-
တာနိ၊ တရားရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

[၂၅၅] ပဘေဒသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော၊ ၏။
တတ္ထ၊ ထိုစပ်ရာ၌။ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ လောဘပ္ပဘေဒါ၊
လောဘအပြား။ ဒေါသပ္ပဘေဒါ၊ ပြား။ ယာဝ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတပ္ပ-
ဘေဒါ၊ တရားရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက်အပြားတိုင်အောင်။ (ယောဇ-
တဗ္ဗော၊ ၏။) သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။
ဒရထပရိဋ္ဌာဟကရာနိ၊ ပူပန်ခြင်း ပူလောင်ခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော။ ကိလေ-
သာနံ၊ တို့၏။ အနေကာနိ သတသဟဿာနိ၊ အသိန်းမကတို့ကို၊ ဝါ၊
သိန်းပေါင်းများစွာတို့ကို။ အဘဉ္စိ၊ ချိုးဖျက်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ အာရမ္မဏာဒိဝိဘာဂတော
စ၊ အာရုံစသည်ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တိအာကာရဝိဘာဂတော
စ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။
အနန္တပ္ပဘေဒါ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော အပြားရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်
တရပ်ပြီး၏။ သင်္ခေပတောတိ ဧတ္ထ၊ အစရှိသောပါဌ၌။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာန-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန၊ မဖြစ်ခြင်းကို
ပြုသဖြင့်။ ကိလေသမာရံ စ၊ ကို၎င်း။ (အဘဉ္စိ-၌ စပ်) သမုဒယပ္ပဟာန-
ပရိညာဝသေန၊ သမုဒယကိုပယ်ခြင်း (ခန္ဓာတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းတို့၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ ခန္ဓမာရံ စ၊ ကို၎င်း။ သဟာယဝေကလ္လကရဏဝသေန၊
အကူအညီအဖော်၏ ချီတဲသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗထာ၊

အားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန၊ ဖြင့်။ အဘိသင်္ခါရမာရ်စ၊ ကို၎င်း။ ဗလဝိဓ-
မနဝိသယာတိက္ကမနဝသေန၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ခြင်း၊ နယ်ပယ်
ကို ကျော်လွန်ခြင်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒေဝပုတ္တမစ္စုမာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အဘဉ္စ၊
ပြီ။ ဘဂ္ဂေ၊ ပျက်သည်တို့ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ ပရိဿယာနန္တိ၊ ကား။ ဥပဒ္ဒ-
ဝါနံ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သော ဘေးရန်တို့ကို။ သမ္ပတိ စ၊ ယခုမျက်မှောက်
၌၎င်း။ အာယတိဉ္စ၊ နောင်အခါ၌၎င်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။
အနတ္တာဝဟတ္တာ၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မာရဏ-
ဌေန၊ သေစေသောအနက်ကြောင့်။ ဝိဗာဓနဌေန၊ နှိပ်စက်တတ်သောအနက်
ကြောင့်။ ကိလေသာဝ၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ မာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ကိလေသမာရော၊ မည်၏။ ဝဓကဌေန၊ သတ်တတ်သောအနက်ကြောင့်။
ခန္ဓာဝ၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ မာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓမာရော၊
မည်၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝဓကံ ရူပံ၊ သတ်တတ်သော
ရုပ်ကို။ ဝဓကံ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။
ဣတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇာတိဇရာဒိမဟာဗျသနနိဗ္ဗတ္တနေန၊ ဇာတိ
ဇရာ အစရှိသော ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်။ အဘိ-
သင်္ခါရောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ မာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိသင်္ခါရ-
မာရော၊ မည်၏။ သံကိလေသနိမိတ္တံ၊ သံကိလေသ၏ အကြောင်းသည်။
ဟုတွာ၊ ၍။ ဂုဏမာရဏဌေန၊ ဒါန သီလစသောဂုဏ်ကို သတ်တတ်သော
အနက်ကြောင့်။ ဒေဝပုတ္တောဝ၊ ဝသဝတ္တိနတ်သားသည်ပင်လျှင်။ မာရော၊
မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝပုတ္တမာရော၊ မည်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။
ဇီဝိတဿ စ၊ အသက်၏၎င်း။ ဇီဝိတပရိက္ခာရာနဉ္စ၊ အသက်၏ အရံအတား
ဖြစ်သော ဝတ္ထုတို့၏၎င်း။ ဇာနိကရဏေန၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကိုပြုသဖြင့်။ မဟာ-
ဗာဓရူပတ္တာ၊ လွန်စွာနှိပ်စက်တတ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊
ကြီးစွာသော သူသတ်သမားနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မစ္စ၊ ဝေ၊ သေခြင်း
သည်ပင်လျှင်။ မာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မစ္စမာရော၊ မည်၏။

သတပုညလက္ခဏဓရဿာတိ၊ ကား။ အနေက။ ပ။ ဝဟတော၊ အရာမက
များစွာသော၊ ဝါ၊ ရာပေါင်းများစွာသော ကောင်းမှုတို့ကြောင့်ဖြစ်သော
မဟာပုရိသလက္ခဏာတော်တို့ကို ဆောင်သော။ (အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။)
ရူပကာယသမ္ပတ္တိ၊ ရူပကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒီပိတ၊ ပြအပ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဖလသမ္ပဒါလေးပါးလုံးကို ပြသည်
ဟု မဆိုမူ၍ ရူပကာယသမ္ပတ္တိကို ပြသည်ဟူ၍သာ ဆိုသနည်းဟူမူကား။)

၁-သီဟိုဠ်မှတွင် အောက်ခြေ၌ မဟာဗျာဓရူပတ္တာ-ဟု မူကွဲပြထား၏။ မုဆိုးကြီး
သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ မဟာဝဓကရူပတ္တာ-ရှိသင့်၏။

ဣတဏှသံ၊ ကုန်သော။ ဖလသမ္ပဒါနံ၊ တို့၏။ မူလဘာဝတော စ၊ အရင်းခံ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော စ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း ပေတည်း။ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိအလုံးစုံကိုပြနိုင်သနည်းဟူမူကား။) ဉာဏသမ္ပဒါဒိနံ၊ တို့၏။ ပဟာနသမ္ပဒါပုဗ္ဗကတ္တာ၊ ပဟာနသမ္ပဒါလျှင် ရှေ့သွား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘာဂျဝတာယ၊ တာဖြင့်။ လောကီယာနံ၊ လောက၌ အတွင်းဝင်ကာမျှဖြစ်သော လူသာမန် လူပြိုင်းတို့၏။ ဗဟုမတဘာဝေါ၊ များစွာမြတ်နိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒီပိတော၊ ၏။) ဘဂ္ဂဒေါသတောယ၊ တာဖြင့်။ ပရိက္ခကာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော လူပညာရှိတို့၏။ ဗဟုမတဘာဝေါ၊ ကို။ (ဒီပိတော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဧဝံ၊ တူ။ ဣတော၊ မှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်စကားရပ်တို့၌လည်း။ ယထာသင်္ချံ၊ အရေအတွက်သင်္ချာအားလျော်စွာ၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပုညဝန္တံ၊ ဘုန်းကြီး သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ခတ္တိယာဒယော၊ မင်းအစရှိကုန်သော။ ဂဟဋ္ဌာ၊ အိမ်နေ လူတို့သည်။ အဘိဂစ္ဆန္တိ၊ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ တာပသပရိဗ္ဗာဇကာဒယော၊ ရသေ့ပရိဗ္ဗာဇအစရှိကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိတော၊ တို့သည်။ “ဒေါသဝိနယာယ၊ ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောပေ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဟိနဒေါသံ၊ ပယ်ပြီးသောကိလေသာဒေါသရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (အဘိဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။) အဘိဂတာနံ၊ ဆည်းကပ်လာကုန်သော။ နေသံ စ၊ ထိုလူရှင်တို့၏လည်း။ ကာယစိတ္တဒုက္ခာပနယနေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၌။ ပဋိဗလဘာဝေါ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒီပိတော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပကာရသဗ္ဗာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုခြင်း၏ ထင်းရှူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တဿ၊ ထိုဘုရား၏။ ရူပကာယံ၊ ကို။ ပသာဒစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ (ဒီသွာ၊ ရှုမြင်၍။)

၁-ဘဂ္ဂဒေါသတာ-သည် ပဟာနသမ္ပဒါနှင့်သာ တိုက်ရိုက်ဆိုင်သော်လည်း ထိုပဟာန ကိုပြသဖြင့် ပဟာနပုဗ္ဗကဖြစ်သော ဉာဏသမ္ပဒါစသော ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိ အလုံးစုံကိုလည်း ပြနိုင်သည်ဟု ဆိုလို၏။

၂-အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ ဥပကာရသဗ္ဗာဝတော-ဟူသော ဤစကားအလုံးစုံသည် “အဘိဂတာနံ။ ပ။ ပဋိဗလဘာဝေါ”ဟူသော အဋ္ဌကထာစကား၌ ဖြည့်စွက်ပြသော ဋီကာဟိတ်ပါဌ်သာတည်း။ မိမိထံသို့ ချဉ်းကပ်လာသော လူနှင့်ရှင်တို့အား အာမိသဒါန ဓမ္မဒါနတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းရှိသောကြောင့် ထိုလူနှင့်ရှင်တို့၏ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်ဟု ဆိုလို၏။ ဤစကားထဲမှ အာမိသဒါနဖြင့် အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုသနည်း စသည်ဖြင့် ယုံမှားဖွယ်ကို အခြားမဲ့ ဒီပိတတ္ထ၏ အဖွင့်၌ ထင်ရှား ပြလတ်။

ဓမ္မကာယံ၊ ကိ။ ပညာစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဒုက္ခဒ္ဓယဿ၊ ဆင်းရဲ
နှစ်ခုအပေါင်း၏။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနတော၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဥပဂတာနံ၊
ဆည်းကပ်လာကုန်သော။ တေသံ စ၊ ထိုလူရှင်တို့အားလည်း။ (ဤ၌ စ-
သဒ္ဓါကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ စ-သဒ္ဓါဖြစ်သည်။ ၎င်းဖြင့် ဝုတ္တတ္ထကို ဆည်းသည်)
အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပကာရိတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏
အဖြစ်ကို။ (ဒီပိတာ၊ ၏။) ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ၊
တို့ဖြင့်။ မယာ၊ သည်။ [၂၅၆] အယံ လောကဂုဏာဝေါ၊ ဤလောကထက်
မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အဓိဂတော၊ ၏။ တဿာ၊ ကြောင့်။ တုမေဟိပိ၊
တို့သည်လည်း။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
သမ္မာပဋိပတ္တိယံ၊ ၌။ နိယောဇနေန၊ တိုက်တွန်းခြင်းဖြင့်။ အဘိဂတာနံ၊
ဆည်းကပ်လာကုန်သော လူရှင်တို့ကို။ (သညောဇနသမတ္ထတာ-၌ စပ်)
လောကိယလောကုတ္တရသုခေဟိ၊ တို့နှင့်။ သညောဇနသမတ္ထတာ စ၊ ယှဉ်စေ
ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သကစိတ္တေ၊ မိမိစိတ်၌။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရခြင်းဟူသည်။ အတ္တနော၊ ၏။
စိတ္တဿ၊ ကိ။ ဝသီဘာဝါပါဒနံ၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်စေခြင်းတည်း။ ယေန၊
ယင်းသို့ မိမိစိတ်၌ အစိုးရခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ကုလာဒိသု၊ ပဋိက္ကုလသော
အာရုံတို့၌။ အပုဋိက္ကုလသညိတာဒိဝိဟာရသိဒ္ဓိ၊ လ-ဟု အမှတ်ရှိသည်၏
အဖြစ်အစရှိသော နေခြင်း၏ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိအာ-
ဒိကော၊ နိဒ္ဓိအစရှိသော။ ဣဒ္ဓိဝိဓောပိ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းသည်လည်း။
စိတ္တိဿရိယမေဝ၊ စိတ်၌အစိုးရခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။)
စိတ္တဘာဝနာယ၊ သည်။ ဝသီဘာဝပုတ္တိယာ၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်လတ်သော်။
ဣဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ အဏိမာလသိမာဒိကန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော
ဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ မဟိမာ၊ ၎င်း။ ပ။ ယတ္ထကာမဝသာယိတာ၊
၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဆပိ၊ ဤခြောက်ပါးတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊
ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင်။ ကာယဿ၊ ၏။ အဏုဘာဝကရဏံ၊
အဏုမြူသဖွယ်သေးငယ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်။ အဏိမာ၊ မည်၏။
အာကာသေ၊ ၌။ ပဒသာ ဂမနာဒိနာ၊ ခြေဖြင့်သွားခြင်းစသည်ဖြင့်။ လဟု-
ဘာဝေါ၊ ပေါ့ပါးလျင်မြန်သည်၏အဖြစ်သည်။ လသိမာ၊ မည်၏။ မဟတ္တံ၊

၁-ဤအဖွင့်ဖြင့် “အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ ဥပကာရိတာ” ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို
ဖွင့်ပြသည်။ ထိုတွင် ရူပကာယံ ပသာဒစက္ခုနာ ဒိသ္မာ-ဖြင့် အာမိသဒါနဖြင့် ကျေးဇူးပြု
ပုံကို ပြ၏။ အလွန်ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော ရူပကာယကိုယ်တော်ကို ဖူးမြော်ခေခြင်း-
ဖူးမြော်ခွင့်ပြုခြင်းဖြင့် ရူပါရုံဟူသော အာမိသကို ပေးကမ်းမစတော်မူသည်ဟု ဆိုလို၏။
ဓမ္မဒါနဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံမှာ ထင်ရှား၏။

ကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ မဟိမာ၊ မည်၏။ ကာယဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ မဟန္တ-
တာပါဒနံ၊ ကြီးသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းပင်တည်း။ ဣဋ္ဌဒေသပုတ္တိ၊
အလိုရှိရာအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ပတ္တိ၊ မည်၏။ အဓိဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။
ဣစ္ဆိတနိပ္ပါဒနံ၊ အလိုရှိအပ်သောအမှုကို ပြီးစေခြင်းသည်။ ပါကမ္မံ၊ မည်၏။
သယံဝသိတာ၊ မိမိအလိုအတိုင်းဖြစ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ ဣဿရ-
ဘာဝေါ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်။ ဤသိတာ၊ မည်၏။ ဣဒ္ဓိဝိဓေ၊ အထွေထွေ
အမျိုးမျိုး တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း၌။ ဝသိဘာဝေါ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်းသည်။
ဝသိတာ၊ မည်၏။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတော ဝါ၊ သွားသောသူ၏
၎င်း။ အညံ၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကရေတော ဝါ၊ ပြုသောသူ၏၎င်း။
ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောအရပ်၌။ ဝေါသာနပုတ္တိ၊ အဆုံးသို့
ရောက်ခြင်းသည်။ ယတ္ထကာမဝသာယိတာ၊ မည်၏။ “ကုမာရကရူပါဒိဒဿနံ၊
သတို့သားသုဇယံ၏ ရုပ်သဏ္ဌာန်သည်ကိုပြခြင်းတည်း။” ဣတိပိ၊ သို့လည်း။
ဝဒန္တိ။ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဋ္ဌဝိဓံ၊ သော။ ဣဒံ၊ ဤတန်ခိုးသည်။ လောကီယ-
သမ္ပတံ၊ လောက၌ထင်ရှားသော ပညာရှိတို့သည် မြတ်သည်ဟုသမုတ်အပ်သော။
ဣဿရိယံ၊ ယ-ဘုန်းတန်ခိုးတော်ပေတည်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုဘုန်းတန်ခိုး
တော်သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ အား။ ဣဒ္ဓိဝိဓန္တောဂဓံ စ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိ-
ညာဉ်၌ အတွင်းဝင်သည်၎င်း။ အနညသာဓာရဏဉ္စ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်
မဆက်ဆံသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ
အတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကေသဉ္စိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ယသော၊ အကျော်အစောသည်။
ပဒေသဝုတ္တိ စ၊ တစိတ်တဒေသအရပ်၌သာ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၎င်း။ အယထာဘူ-
တဂုဏသန္နိဿယတ္တာ၊ မဟုတ်မမှန်သော ဂုဏ်လျှင်မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အပရိသုဒ္ဓေါ စ၊ မစင်ကြယ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာဂတဿ၊ ၏။
(ယသော၊ သည်။) ဧဝံ၊ ဤကဲ့သို့။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
လောကတ္တယဗျာပကောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဣဓ-
အဓိဂတသတ္တုဂုဏာနံ၊ ဤလူ့ လောက၌ ရအပ် သိအပ်ပြီးသော ဘုရား၏ ဂုဏ်
ကျေးဇူးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာရုပ္ပေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။
ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂုဏေ၊ တို့ကို။
အနုဿရန္တာနံ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ၊ အောက်မေ့
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ယသော၊ သည်။ ပါကဇ္ဇော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကတ္တယဗျာပကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊
၏။ ယထာဘူတဂုဏာဓိဂတတ္တာ ဝေ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သောဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့်
ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပင်လျှင်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်

၏။ အနဝသေသလက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနာဒိသမ္ပတ္တိယာ၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံကုန်သော လက္ခဏာတော်ကြီး လက္ခဏာတော်ငယ်စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဗ္ဗဂ်ပစ္စင်္ဂသီရိ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ ကြက်သရေဟူသည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ သောဘာ၊ တင့်တယ်ခြင်းတည်း။ တိဏ္ဏော၊ မိမိကိုယ်တိုင်ကူးမြောက် သည်ရှိသော်။ တာရေယံ၊ ကူးမြောက်စေအံ့။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင် အကျိုးစီးပွားကို။ ဧတေန လောကနာထေန၊ ဤမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ မနောဝစိပဏိဓာနဝသေန၊ စိတ်နှင့်နှုတ်ကိုထားခြင်း ဖြစ်စေခြင်း ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣစ္ဆိတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ကာယပဏိဓာနဝသေန၊ ကိုယ်ကို ထားခြင်းဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပတ္တိတံ၊ တောင့်တအပ်၏။ (ဤအ- ရာ၌ “ဣစ္ဆိတံ မနောပဏိဓာနဝသေန၊ ပတ္တိတံ ကာယပဏိဓာနဝသေန” - ဟုရှိလျှင် ယုတ္တရဖြစ်ရာ၏) တထေဝါတိ၊ ကား။ ပဏိဓာနာနုရူပမေဝ၊ ဆုတောင်းသည်အားလျော်စွာသာလျှင်။ ဝီရိယပါရမိဘာဝပုတ္တော စ၊ ဝီရိယ ပါရမိအဖြစ်သို့ ရောက်သော လုံ့လသည်၎င်း။ အရိယမဂ္ဂပရိယာပဇ္ဇော စ၊ အရိယာမဂ်၌ အကျိုးဝင်သော လုံ့လသည်၎င်း။ သမ္မာဝါယာမသင်္ခါတော၊ သမ္မာဝါယာမဟုဆိုအပ်သော။ ပယတ္တော၊ မည်၏။

ဘေဒေဟိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္တိကဒုကပဒသင်္ဂဟိတေဟိ၊ အလုံးစုံသောတိက် ပုဒ် ဒုက်ပုဒ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ ပဘေဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါ- ဒါဒိဟိတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ - သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာဒယောဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ သင်္ဂဟိ- တာ၊ ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်ငယ်ကား။ သင်္ဂဟာ- ဒယော စ၊ ဓာတုကထာကျမ်းမှ သင်္ဂဟစသည်တို့ကို၎င်း။ သမယဝိမုတ္တာ- ဒယော စ၊ ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်းမှ သမယဝိမုတ္တစသည်တို့ကို၎င်း။ [၂၃၇] ဌပနာ- ဒယော စ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်းမှ ဌပနာစသည်တို့ကို၎င်း။ တိကပဋ္ဌာနာဒယော စ၊ တိကပဋ္ဌာန်းစသည်တို့ကို၎င်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပိဋနဋ္ဌော၊ ပိဋနဋ္ဌ-ဟူသည်။ တံသမင်္ဂိနော၊ ထိုဒုက္ခ- သစ္စာနှင့်ပြည့်စုံသော။ သတ္တဿ၊ ကို။ ဟိ သနံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းတည်း။ အဝိပ္ပိ- ရိကတာကရဏံ၊ မပြန့်ကား မစည်ပင်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းတည်း။ သင်္ခ- တဋ္ဌော၊ သင်္ခတဋ္ဌ-ဟူသည်။ သမေစ္စ၊ အညီအညွတ်ပေါင်းစု၍။ သမ္ဘူယ၊ တကွဖြစ်၍။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ကတဘာဝေါ၊ ပြုအပ်သည် အဖြစ်တည်း။ သန္တာပဋ္ဌော၊ သန္တာပဋ္ဌ-ဟူသည်။ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဟိ၊ တာ စသည်တို့ဖြင့်။ သန္တပ္ပနံ၊ ပူပန်စေခြင်းတည်း။ ပရိဒဟနံ၊ ပူလောင်စေခြင်း တည်း။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌ-ဟူသည်။ ဇရာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ မရ

ဏေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ ဝိပရိကာမေတဗ္ဗတာ၊ ပြောင်းလဲ
ဖောက်ပြန်စေအပ်သည်အဖြစ်တည်း။ သမုဒယဿ၊ သမုဒယသစ္စာ၏။ အာယု-
ဟနဋ္ဌော၊ အာယုဟနဋ္ဌ-ဟူသည်။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ဘိဏ္ဍနံ၊ ပေါင်းခြင်းတည်း။ နိဒါနဋ္ဌော၊ နိဒါနဋ္ဌ-ဟူသည်။ ဣဒံ၊
ဤသည်ကား။ တံ ဒုက္ခံ၊ သင်အလိုရှိသော ထိုဆင်းရဲပင်တည်း။ ဝါ၊ ထို
ဆင်းရဲသည်။ ဣဒံ၊ ဤအရာပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒဒန္တဿ ဝိယ၊ အပ်
နှင်းဘိသကဲ့သို့။ သမုဋ္ဌာပနံ၊ ဖြစ်ပေါ်စေသောအကြောင်းတည်း။ သံယော-
ဂဋ္ဌော၊ သံယောဂဋ္ဌ-ဟူသည်။ သံသာရဒုက္ခေန၊ နှင့်။ သံယောဇနံ၊ ယှဉ်
ခြင်း-ယှဉ်စေခြင်းတည်း။ ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ ပလိဗောဓဋ္ဌ-ဟူသည်။ မဂ္ဂါဓိဂမဿ၊
မဂ်ကိုရခြင်းကို။ နိဝါရဏံ၊ တားမြစ်ခြင်းတည်း။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓ-
သစ္စာ၏။ နိဿရဏဋ္ဌော၊ နိဿရဏဋ္ဌ-ဟူသည်။ သဗ္ဗုပဓိနံ၊ ခပ်သိမ်းသော
ဥပဓိတို့ကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂသဘာဝတ္တာ၊ ဝေးစွာ စွန့်လွှတ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုဥပဓိတို့မှ။ ဝိနိဿဋ္ဌတာ၊ ထွက်မြောက်ကျွတ်
လွတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ တန္နိဿရဏနိမိတ္တတာ၊ ထိုဥပဓိ-
တို့မှ ကျွတ်လွတ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်တည်း။ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ဋ္ဌ-ဟူသည်။
သဗ္ဗသင်္ခါရဝိသယုတ္တတာ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့နှင့် မယှဉ်သည်အဖြစ်တည်း။
အသင်္ခတဋ္ဌော၊ အသင်္ခတဋ္ဌ-ဟူသည်။ ဧကနစိပိ၊ သော။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်း
သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အနဘိသင်္ခတဘာ၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ အမ-
တဋ္ဌော၊ အမတဋ္ဌ-ဟူသည်။ နိစ္စသဘာဝတ္တာ၊ မြဲသောသဘောရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ မရဏာဘာဝေါ၊ သေခြင်း၏ မရှိခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။
သက္ကာနံ၊ တို့၏။ မရဏာဘာဝဟေတုတာ၊ သေခြင်းမရှိခြင်း၏ အကြောင်း၏
အဖြစ်တည်း။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ နိယျာနဋ္ဌော၊ နိယျာနဋ္ဌ-ဟူသည်။
ဝဋုဒုက္ခတော၊ မှ။ နိဂ္ဂမနဋ္ဌော၊ ထွက်သွားခြင်း သဘောတည်း။ ဟေတု-
အတ္တော၊ ဟူသည်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ သမ္မာပကဘာဝေါ၊ ရောက်စေတတ်
သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဒဿနဋ္ဌော၊ ဒဿနဋ္ဌ-ဟူသည်။ အစူန္တသုခမဿ၊
စင်စစ်နူးညံ့သိမ်မွေ့သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ သစ္စိကရဏံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း
တည်း။ အာဓိပတေယျဋ္ဌော၊ အာဓိပတေယျဋ္ဌ-ဟူသည်။ စတုသစ္စဒဿနေ၊
သစ္စာလေးပါးကိုမြင်ခြင်း၌။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ အာဓိပစ္စ-
ကရဏံ၊ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းတည်း။ ဝါ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကို
ပြုခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ မဂ္ဂါဓိပတိ-

၁-ဒွိပရိကာမ-မှ ဝိပရိကာမ-ဟု ပြီးသည်ကို ပြလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအရာ၌ဝိ-မပါပဲ
ဒွိဓာ ပရိကာမေတဗ္ဗတာ-ဟု ရှိသင့်၏။

ဝစနတော၊ မဂ္ဂါဓိပတိကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေါ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့။ ဈာနာဒိနံ၊ ဈာန်အစရှိသည်တို့၏။ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေါ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ၏ အဖြစ်သည်။ သတိပ၊ ရှိသော်လည်း။ ဈာနာဓိပတိနော ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ မဂ္ဂါဓိပတိနော ဓမ္မာ ဣစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေါ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိအဖြစ်၌။ ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဧတေ စ ပိဋ္ဌနာဒယော၊ စသည်တို့သည်လည်း။ သောဠသကာရာ နာမ၊ တို့မည်ကုန်၏။ ပန၊ စောဒနာအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသစ္စာလေးပါးတို့၌။ အညေသု၊ ကုန်သော။ ရောဂဂဏ္ဍာဒိအာကာရေသု၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသု၊ ကုန်လျက်။ ဧတေဝ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ပါးသော အနက်သဘောတို့ကိုသာလျှင်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂယန္တိ၊ သိမ်းယူအပ်ပါကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားစောဒနာတည်း။ သလက္ခဏတော စ၊ မိမိ၏ လက္ခဏာအားဖြင့်၎င်း။ သစ္စန္တရဒဿနတော စ၊ သစ္စာတပါးတို့ကိုမြင်သောအားဖြင့်၎င်း။ အာဝိဘာဝတော၊ ထင်စွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဧတေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ပရိဂ္ဂယန္တိ၊ ကုန်၏။) သွာယမတ္ထော၊ ထိုအနက်သည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ သစ္စကထာယမေဝ၊ သစ္စကထာ၌သာလျှင်။ အာဝိဘာဝိဿတိ၊ လတံ့။

ကသိကာဒိအာရမ္မဏာနိ၊ ကသိုဏ်းစသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ ရူပါဝစရဈာန်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရော၊ ရမည်၏။ မေတ္တာဒိဇ္ဈာနာနိ၊ မေတ္တာဈာန် စသည်တို့သည်။ ဗြဟ္မဝိဟာရော၊ ရမည်၏။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်သည်။ အရိယဝိဟာရော၊ ရမည်၏။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝေကဋ္ဌကာယတာဝသေန၊ ကင်းဆိတ်ရာအရပ်၌ တည်သော ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကီဘာဝေါ၊ တယောက်ထီးတည်း၏ အဖြစ်သည်။ ကာယဝိဝေကော၊ ကာယဝိဝေကမည်၏။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နိဝရဏာဒိဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိတ္တစိတ္တတာ၊ ကင်းဆိတ်သောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ စိတ္တဝိဝေကော၊ စိတ္တဝိဝေကမည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဥပရိဝိဝေကော၊ ဥပရိဝိဝေကမည်၏။ အညေတိ၊ ကား။ လောကီယာဘိညာဒိကေ၊ အဘိညာဉ်စသည်တို့ကို။

ဘဝေသု၊ ဘဝတို့၌။ ပရိဗ္ဗမနံ၊ လှည့်လည်ခြင်းသည်။ ကိလေသာဘိသင်္ခါရဝသေန၊ ကိလေသာဘိသင်္ခါရတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သော စ၊ ထိုလှည့်လည်ခြင်းသည်လည်း။ တဏှာပုဓာနော၊ တဏှာလျှင်ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာသင်္ခါတံ ဂမနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝန္တန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂမုခေန၊ အရိယာတည်းဟူသော ခံတွင်းဖြင့်။ ဥဂ္ဂိရိတံ၊ သွေးအန်အပ်ပြီ။

ပုန၊ တဖန်။ အပစ္စာဝမနဝသေန၊ ပြန်၍မမျှသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆဋ္ဌိတံ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ ယထာပ၊ မေခလာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၂၅၈] အပရော၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှတစ်ပါးသော။ နယော၊ နည်းသစ်ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။) ဘဂဝါ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဘတဝါ၊ ဆည်းပူး အပ်သော ပါရမီစသည် ရှိတော်မူ၏။ ဝါ၊ ပါရမီစသည်ကိုဆည်းပူးတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။ ဘာဂေ၊ နေ့စဉ်သုံးဆောင်အပ်သော သမာပတ်စသောအဖို့တို့ကို။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။ ဘဂေ၊ ချဉ်းကပ်အပ် ချဉ်းကပ်သင့်သော လောကီလောကုတ္တရာစည်းစိမ်တို့ကို။ ဝနိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။ ဘတ္တဝါ၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူများစွာရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဘဂေ၊ လောကီကြက်သရေစသည်တို့ကို။ ဝမိ၊ ထွေးအန်စွန့်ပယ်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဘာဂေ၊ ခန္ဓာစသောတရားအဖို့တို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော် မူ၏။

(ယော) ဗိနော၊ သည်။ ဘဂဝါ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော) ဗိနော၊ သည်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။ (နောက်ပိုင်းတို့၌လည်း နည်းတူ အပြည့်အစုံ ယောဇနာလေ) ဘတဝါ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော ပါရမီစသည်ရှိတော်မူ၏။ ဝါ၊ ပါရမီစသည်တို့ကို ဆည်းပူးတော်မူပြီ။ ဘာဂေ၊ နေ့စဉ်သုံးဆောင်အပ်သော သမာပတ် စသော အဖို့တို့ကို၎င်း။ ဘဂေ စ၊ ချဉ်းကပ်အပ်သော လောကီလော ကုတ္တရာစည်းစိမ်တို့ကို၎င်း။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဘတ္တဝါ၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူများစွာရှိတော်မူ၏။ ဘဂေ၊ လောကီကြက်သရေ စသည်တို့ကို။ ဝမိ၊ ထွေးအန်စွန့်ပယ်တော်မူပြီ။ တထာ၊ တူ။ ဘာဂေ၊ ခန္ဓာစသော တရားအဖို့တို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော ဗိနော၊ သည်။) ဘဂဝါ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပုဒ်တို့တွင်။ ဘဂဝါ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူ။ သီလာ-ဒယော၊ သီလအစရှိကုန်သော။ ယေ တေ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ဂုဏကောဋ္ဌာသာ၊ အကြင် ဓမ္မက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တထာဂတဿ၊ အား။ အနုညသာဓာရဏာ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆက်ဆံ

၁-ဝမန-ပျို့၊ အန်ခြင်း၊ အာဝပန-ပျို့ခြင်း၊ ပစ္စာဝမန-ပြန်၍ ပျို့ခြင်း၊ အပစ္စာဝမန- ပြန်၍မမျှခြင်း-ဟု ပုဒ်အနက်ပြီးပုံကို ကြံအပ်၏။

ကုန်သော။ နိရတိသယာ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထို
 ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့သည်။ အတ္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊
 ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ (သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဥပလဗ္ဘန္တိ-၌ စပ်)
 သီလံ၊ ၎င်း။ ပ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ၊ ၎င်း။ ဟိရိ၊ ၎င်း။ ဩတ္တပ္ပံ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓါ၊
 ၎င်း။ ဝီရိယံ၊ ၎င်း။ ပ။ သမထော၊ ၎င်း။ ဝိပဿနာ၊ ၎င်း။ တိဏိ၊ ကုန်သော။
 ကုသလမူလာနိ၊ တို့၎င်း။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ သုစရိတာနိ၊ တို့၎င်း။ တယော၊
 ကုန်သော။ သမ္မာဝိတက္ကာ၊ တို့၎င်း။ တိဿော၊ ကုန်သော။ အနဝဇ္ဇသညာ၊
 အပြစ်ကင်းသောသညာတို့၎င်း။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ နေက္ခမ္မ
 စသော ဓာတ်တို့၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့၎င်း။ ပ ။
 စတဿော၊ ကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ တို့၎င်း။ စတုယောနိပရိစ္ဆေဒကဉာဏာနိ၊
 ယောနိ လေးမျိုးကို ပိုင်းခြား၍ သိသောဉာဏ်တို့၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။
 အရိယဝံသာ၊ အရိယာဝံသ တရားတို့၎င်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဝေသာရဇ္ဇ-
 ဉာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စဂီကော၊
 အင်္ဂါငါးပါးရှိသော။ သမ္မာသမာဓိ၊ ဓိ၎င်း။ ပဉ္စဉာဏိကော၊ ငါးပါးသောဉာဏ်
 နှင့်ယှဉ်သော။ သမ္မာသမာဓိ၊ ၎င်း။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ တို့၎င်း။
 ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ နိဿာရဏီယာ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတု-
 ယော၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိမုတ္တာယတနဉာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊
 ကုန်သော။ ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်ကို ရင့်ကျက်စေတတ်ကုန်သော။
 သညာ၊ တို့၎င်း။ ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ၊ တို့၎င်း။ ဆ ဂါရဝါ၊ ရိုသေခြင်းတို့၎င်း။
 ဆ၊ ကုန်သော။ နိဿာရဏီယာ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတု-
 ယော၊ တို့၎င်း။ ဆ သတတဝိဟာရာ၊ တို့၎င်း။ ဆ အနုတ္တရိယာနိ၊ တို့၎င်း။ ဆ၊
 ကုန်သော။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ၊ ကိလေသာကိုဖောက်ထွင်းခြင်းအဖို့ရှိကုန်သော။
 သညာ၊ တို့၎င်း။ ဆ အဘိညာ၊ တို့၎င်း။ ဆ အသာဓာရဏဉာဏာနိ၊ တို့၎င်း။
 သတ္တ၊ ကုန်သော။ အပရိဟာနီယာ၊ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
 တို့၎င်း။ သတ္တ အရိယဓမ္မာ၊ တရားတို့၎င်း။ သတ္တ အရိယဓနာနိ၊ ဥစ္စာတို့၎င်း။
 သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့၎င်း။ သတ္တ သပ္ပုရိသဓမ္မာ၊ သူတော်ကောင်း၏ တရား
 တို့၎င်း။ သတ္တ နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ၊ တို့၎င်း။ သတ္တ သညာ၊ တို့၎င်း။ သတ္တဒက္ခိဏေယျ-
 ပုဂ္ဂလဒေသနာ၊ ခုနှစ်ပါးသော ဒက္ခိဏေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုဟောသော ဒေသနာ၎င်း။
 သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိဒေသနာ၊ ခုနှစ်ပါးကုန်သော ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့ကို ဟောသော
 ဒေသနာ၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သမ္မတ္တာနိ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌလောကဓမ္မတိက္ကမာ၊
 ရှစ်ပါးသောလောကဓံကို လွန်မြောက်ခြင်းတို့၎င်း။ အဋ္ဌ အာရမ္မဝတ္ထုနိ၊ တို့၎င်း။
 အဋ္ဌအက္ခဏဒေသနာ၊ ရှစ်ပါးသော အက္ခဏတို့ကို ဟောသော ဒေသနာ၎င်း။
 အဋ္ဌမဟာပုရိသဝိတက္ကာ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌအဘိဘာယတနဒေသနာ၊ ယတနတို့ကို
 ဟောသော ဒေသနာ၎င်း။ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ၊ တို့၎င်း။ ယောနိသောမနသိကာရ-

မူလကာ၊ ကာရလျှင်အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ နဝ ဓမ္မာ၊ တို့၎င်း။ နဝ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ တို့၎င်း။ နဝသတ္တာဝါသဒေသနာ၊ ဝါသတို့ကို ဟောသော ဒေသနာ၎င်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ အာသာတပဋိဝိနယာ၊ ရန်ငြိုးကိုပယ်ဖျောက်ကြောင်းတို့၎င်း။ နဝ သညာနိ၊ တို့၎င်း။ နဝ နာနတ္တာ၊ တို့၎င်း။ နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ၊ တို့၎င်း။ နာထကရဏာ၊ အားကိုးရာကိုပြုတတ်ကုန်သော။ ဒသ ဓမ္မာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ ကသိကာယတနာနိ၊ တို့၎င်း။ ဒသ ကုသလကမ္မပထာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ သမ္ပတ္တာနိ၊ တို့၎င်း။ ဒသ အရိယာဝါသာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ အသေက္ခဓမ္မာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ တထာဂတဗလာနိ၊ ဘုရား၏ ခွန်အားတို့၎င်း။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ မေတ္တာနိသံသာ၊ မေတ္တာ၏အကျိုးတို့၎င်း။ [၂၅၉] ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မစက္ကာကာရာ၊ ဓမ္မစက္ကာ၏အခြင်းအရာတို့၎င်း။ တေရသ၊ ကုန်သော။ ဓုတဂုဏာ၊ ဓုတင်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၎င်း။ စုဒ္ဓသ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်ကိုရင့်ကျက်စေတတ်ကုန်သော။ ပဉ္စဒသ ဓမ္မာ၊ တဆယ့်ငါးပါးသောတရားတို့၎င်း။ သောဠသဝိဓာ၊ သော။ အာနာပါနဿတိ၊ တိ၎င်း။ သောဠသ၊ ကုန်သော။ အပရမ္ပနိယာ၊ အပရံ ပန-ပုဒ်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အပရံ ပန-ပုဒ်ဖြင့်လျှောက်ကြားအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့၎င်း။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ဘုရားရှင်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၎င်း။ ကေုနဝိသတိ၊ သော။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ၊ တို့၎င်း။

၁-အပရမ္ပနာတိ ပဒံ ယေသံ ဒေသနာယ အတ္ထိ၊ တေ အပရမ္ပနိယာ။ ယေသံ၊ အကြင်သောဠသဓမ္မတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဒေသနာယ၊ ဟောဖော်လျှောက်ကြားသော သမ္မသာဒနိယသုတ်ဒေသနာ၌။ အပရမ္ပနာတိ ပဒံ၊ အပရံ ပန ဟူသောပုဒ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေ၊ ထိုသောဠသဓမ္မတို့သည်။ အပရမ္ပနိယာ၊ ယမည်ကုန်၏။ ၎င်းတို့ကို ဟောဖော်လျှောက်ကြားသော ဒေသနာ၌ အပရံပန-ပုဒ်ပါရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားများဟု ဆိုလို၏။ မှန်ပေ၏။ သမ္မသာဒနိယ သုတ်ဒေသနာ၌ ကုသလဒေသနာမှစ၍ ဣဒ္ဓိဝိဓဒေသနာ တိုင်အောင် မြက်ကွာဘုရား၏ ဒေသနာနှင့် ဒေသနာဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အနုတ္တရဂုဏ်တော် ၁၆-ပါးတို့ကို အပရံ ပန ဘန္တေစသည်ဖြင့် အပရံ ပန-ပုဒ်နှင့်တကွ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က လျှောက်ကြားထားပေ၏။ ထိုဂုဏ် ၁၆-ပါးတို့ကို ရည်၍ ထိုသုတ်၏အဖွင့် (ဒိဋ္ဌ-၃-၅၉) ၌ တသ္မိံ ယေဝ စ ဒိဝါဌာနေ နိသိန္ဒော ယေ (ယေဝ-ဟု ပျက်လျက်ရှိ၏။ ဤအရာ၌ ဝေ-မလို၊ နောက်၌ တေပိ-ဟု နိယတ်ရှိသောကြောင့် ယေ-ဟု အနိယတ်သာ လိုသည်) ဥပရိ “အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယ” ၌ အာဂမိယန္တိ သောဠသ အပရမ္ပနိယဓမ္မာ၊ တေပိ နိဿာယ အနုဿရိတုံ အာရဘတိ-ဟု မိန့်ဆို၏။ ဤပါဌ်၌ အပရမ္ပနိယ-ဟု ရှိသင့်ရာတွင် အပရမ္ပရိယ-ဟု ပျက်လျက်ရှိ၏။ ထိုအဋ္ဌကထာ နှာ ၆၆-၇၉-တို့၌လည်း အပရမ္ပရိယဓမ္မ ဟု နည်းတူပင် ပျက်လျက်ရှိ၏။ ထိုပါဌ်ကို ပျက်သည်ဟု သိရကြောင်းမှာ ထိုအဋ္ဌကထာ၏ အဖွင့်ဋီကာ နှာ ၅၆-၌ အပရမ္ပနာတိ ပဒံ ယေသံ ဒေသနာယ အတ္ထိ၊ တေ အပရမ္ပရိယာ-ဟုပြဆိုသော ဝစနတ္ထပင် ဖြစ်သည်။ ဤဋီကာ၌လည်း အဋ္ဌကထာရှိ ပါဌ်ပျက်သို့လိုက်၍ အပရမ္ပနာတိ-ဟူ၍၎င်း၊ အပရမ္ပရိယာဝ-ဟူ၍၎င်း

စတုစတ္တာလီသ၊ ကုန်သော။ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ တို့၎င်း။ ပညာသ၊ သော။ ဥဒယဗ္ဗ-
ယဉာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ပရောပညာသ၊ ငါးဆယ်ကျော်သော။ ကုသလဓမ္မာ၊
တို့၎င်း။ သတ္တသတ္တတိ၊ ၇၇-ပါးသော။ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ တို့၎င်း။ စတုဝီသတိ။ပ။
ဉာဏံ၊ နှစ်သန်းလေးသိန်းသော သမာပတ်တို့၌ ကျက်စားသော မဟာဝဇီရ
ဉာဏ်၎င်း။ အနန္တနယ။ပ။ ဉာဏာနိ၊ အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို စူးစမ်း
ဆင်ခြင်သော ဒေသနာဉာဏ်တို့၎င်း။ တထာ၊ တူ။ အနန္တာသု၊ ကုန်သော။
လောကဓာတုသု၊ တို့၌။ အနန္တာနံ၊ အဆုံးမရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။
အာသယာဒိဝိဘာဝနဉာဏာနိ စ၊ အလိုအာသာအစရှိသည်တို့ကို ထင်စွာပြတတ်
သောဉာဏ်တို့၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒယော၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ အနန္တာပရိ-
မာဏဘေဒါ၊ အဆုံးမရှိ အတိုင်းအရှည်မရှိသော အပြားရှိကုန်သော။ အနည-
သာဓာရဏာ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆက်ဆံကုန်သော။ နိရတိသယာ၊
အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏဘာဂါ ဂုဏကောဋ္ဌာသ၊
ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊
ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ယထာဝုတ္တဝိဘာဂါ၊ အကြင်အကြင်
ဆိုအပ်ပြီးသော ဝေဘန်ခွဲခြားအပ်သော အပြားရှိကုန်သော။ ဂုဏဘာဂါ၊
ဂုဏ်အဖို့တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊
လျက်။ အာ-ကာရဿ၊ ၏။ ရဿတ္ထံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘာဂဝါတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ဘာဂဝါ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့ရှိတော်မူ၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဂဝါ၊ မည်၏။

ပျက်နေပြန်၏။ သို့သော် သမ္မသာဒနီယသုတ်ဒေသနာ၌ အပရံ ပန-ပုဒ်သာရှိ၍ အပရမ္မရာ-
ပုဒ် မရှိသောကြောင့် အပရမ္မနာတိ ပဒ်-ဟူ၍သာ ပါဠိမှန်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထို
ကြောင့်ပင် နိပုန္န အရာ၌လည်း အပရမ္မနီယာ-ဟူ၍သာ ပါဠိမှန်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေ
တော့၏။ သို့ဖြစ်၍ ဤအရာတွင် မဟာဋီကာ၌လည်း သောဋ္ဌသ အပရမ္မနီယာ-ဟူ၍သာ
ပါဠိမှန်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုပါဠိ၏အရ သောဋ္ဌသဓမ္မတို့ကိုလည်း ဒီသနိကာယ် ပါထိကဝဂ်
သမ္မသာဒနီယသုတ်၌ “အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ”ဟု အစချီလျက် အရှင်သာရိ-
ပုတ္တရာမထေရ် လျှောက်ကြားသားသော တဆယ်ခြောက်ပါးသော ဘုရားဂုဏ်တို့ပင် ဖြစ်
ကြောင်း နိသံသယ မှတ်အပ်၏။ ဤမဟာဋီကာ၌၎င်း မ ဋီ ၁-၃၈ ၌၎င်း သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ
၁-၃၁၅-၌၎င်း ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာ နှာ ၆-၌၎င်း အပရန္တပနီယာ-ဟု ရှိသောပါဠိမှာလည်း
အထောက်အထား မရှိသောကြောင့်၎င်း၊ သင့်လျော်သော အနက်ကို မရနိုင်သောကြောင့်
၎င်း ရေးကူးပြင် မှားထားသော ပါဠိပျက်သာတည်း။ စရိယာပိဋကအဋ္ဌကထာ နှာ ၈-၌
အပရမ္မရိယာ-ဟု ရှိသောပါဠိမှာလည်း (ဒီဋ္ဌ ၃-၅၉) စသည်ကို၌၍ ပြင်မှားထားချက်သာဖြစ်
သည်။ တနည်းအားဖြင့် ဤအပရမ္မနီယာ-ပုဒ်ကို ယေ ဝါပနက-ဟူသော ဝေါဟာရမှ နည်း
မှီး၍ “အပရမ္မနာတိ ပဒေန ဒေသိတာ ကထိတာ အပရမ္မနီယာ”ဟူ၍လည်း ဝစနတ္ထ ပြုသင့်၏။
ထိုဝစနတ္ထအရဖြင့် “ဝါ၊ အပရမ္မန-ပုဒ်ဖြင့် လျှောက်ကြားအပ်ကုန်သော”ဟု တနည်း
အနက်ပြန်သည်။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဂတေ၊ ဌံ။ သီလာဒယော၊ ကုန်သော။
သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဂုဏဘာဂါ၊ ဂုဏ်အဖို့တို့သည်။ အသေသတော၊
အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သော
သုဂတော၊ ကံ။) ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဘတဝါ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ပါရမီစသည် ရှိတော်မူ၏။ ဝါ၊ ပါရမီစသည်
တို့ကို ဆည်းပူးတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကထံ၊ နည်း။
သဗ္ဗလောကဟိတာယ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တလောက၏ အစီးအပျိုးအလို့ငှါ။
ဥဿုက္ကံ၊ ကြောင့်ကြပြုခြင်းသို့။ အာပန္နေဟိ၊ ရောက်ကုန်သော။ (မဟာ-
ဗောဓိသတ္တေဟိ-၌ စပ်) မနုဿတ္တာဒိကေ၊ လူ့ အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ အဋ္ဌ၊
ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်းစု၍။
ဝါ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ သမ္မာသမ္မောဓိယာ၊ ဉာဏ်၌။ ဝါ၊ အလို့ငှါ။ ကတမဟာ-
ဘိနိဟာရေဟိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော မြတ်သောဆုတောင်းခြင်း ရှိကုန်သော။ မဟာ-
ဗောဓိသတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိပူရေတဗ္ဗာ၊ ဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်သော။ (ပါရမီ-
ယော-၌ စပ်) ဒါနပါရမီ၊ ၎င်း။ ပ။ ဥပေက္ခာပါရမီ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ
ပါရမီယော၊ တို့၎င်း။ ဒသ ဥပပါရမီယော၊ တို့၎င်း။ ဒသ ပရမတ္ထပါရမီယော၊
တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမတိ သ ပါရမီယော၊ အညီအမျှ သုံးဆယ်သောပါရမီ
တော်တို့၎င်း။ ဒါနာဒိနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ၊ လေးပါးကုန်
သော သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့၎င်း။ သစ္စာဒိနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ အဓိဋ္ဌာနာနိ၊
လေးပါးကုန်သော တည်ရာတို့၎င်း။ အတ္တပရိစ္စာဂေါ၊ မိမိကိုယ်အသက်ကို စွန့်
ခြင်း၎င်း။ နယနပရိစ္စာဂေါ၊ မျက်စိကို စွန့်ခြင်း၎င်း။ ဓနပရိစ္စာဂေါ၊ ဥစ္စာကို
စွန့်ခြင်း၎င်း။ ရဇပရိစ္စာဂေါ၊ တိုင်းပြည်ကို စွန့်ခြင်း၎င်း။ ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂေါ၊
သားမယားတို့ကို စွန့်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂါ၊ တို့၎င်း။
ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ရှေးဘဝ၌ ဘာဝနာအားထုတ်ခြင်း၎င်း။ ပုဗ္ဗစရိယာ၊ ရှေးဘဝ
တို့၌ ကျင့်ခြင်း၎င်း။ ဓမ္မက္ခာနံ၊ တရားကို ဟောခြင်း၎င်း။ ဉာတတ္ထစရိယာ၊
ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ အကျိုးငှါ ကျင့်ခြင်း၎င်း။ လောကတ္ထစရိယာ၊ လောက
အကျိုးငှါ ကျင့်ခြင်း၎င်း။ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယာ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ ကျင့်ခြင်း၎င်း။
ဣတိ ဝေမာဒယော၊ ကုန်သော။ သင်္ခေပတော ဝါ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်မူလည်း။
သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ (ယေ တေ) ပုညသမ္ဘာရဉာဏသမ္ဘာရဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာ၊
အကြင်ကောင်းမှုဟူသော အဆောက်အဦ၊ ဉာဏ်၏အဆောက်အဦ ဖြစ်ကုန်သော
ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထို
ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ မဟာဘိနိဟာရတော၊ မြတ်သောဆုကို ပန်သည်မှ။ ဝါ၊ ဘုရား
အဖြစ်ကို ဆုပန်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကပ္ပိနံ၊ တို့၏။ သတသဟဿာဓိကာနိ၊
တသိန်း အလွန်ရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ၊ ပတ်လုံး။ ယထာ၊ ဖြင့်။

ဟာနဘာဂိယာ ဝါ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဖို့ ရှိကုန်သည်၎င်း။ သံကိလေသဘာဂိ-
ယာ ဝါ၊ ညစ်နွမ်းခြင်းအဖို့ ရှိကုန်သည်၎င်း။ ဌိတိဘာဂိယာ ဝါ၊ ရပ်တန့်ခြင်း
အဖို့ရှိကုန်သည်၎င်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။
ဥတ္တရုတ္တရံ၊ အထက်အထက်၌။ ဝိသေသဘာဂိယာဝ၊ သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ နိရန္တရံ၊ အမြဲ
မပြတ်။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဘတာ သမ္ဘတာ၊ ဆည်းပူး
အပ်သော ပါရမီတို့သည်။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘတဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ လျက်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။
တ-ကာရဿ၊ ၏။ ဂ-ကာရံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။
အထ ဝါ၊ ကား။ ဘတဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယထာဝုတ္တော၊ ကုန်သော။ တေ-
ယေဝ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဘရိ သမ္ဘရိ၊
ဆည်းပူးတော်မူပြီ။ ပရိပူရေသိ၊ ပြည့်စေတော်မူပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။
ဝေဓိ၊ သို့လည်း။ ဘဘဝါ၊ ဆည်းပူးတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။

[၂၆၀] (ယော) နာထော၊ သည်။ သမ္မာသမ္မောဓိယာ၊ ဉာဏ်၏။ သမ္ဘာ-
ရေ၊ အဆောက်အဦဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒါန-
ပါရမီအာဒိကေ၊ ဒါနပါရမီအစရှိသည်တို့ကို။ ဘတဝါ၊ ဆည်းပူး
တော်မူပြီ။ တဿာပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ (သော) နာထော၊ ကို။
ဘဂဝါ၊ ဟူ၍။ မတော၊ ၏။

ဘာဂေ၊ အဖို့တို့ကို။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊
မည်သည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ နည်း။ စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿသင်္ခါ၊
နှစ်သန်း လေးသိန်း အရေအတွက်ရှိသော။ ယေ တေ ဒေဝသိကံ ဝဠုနုကသမာ-
ပတ္တိဘာဂါ၊ အကြင်နေ့တိုင်း သုံးဆောင်အပ်ကုန်သော သမာပတ်အဖို့တို့သည်။
(သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ တိုသမာပတ်အဖို့တို့ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့
အားဖြင့်။ လောကဟိတတ္ထံ စ၊ လောက၏အကျိုးစီးပွား အလို့ငှါ၎င်း။
အတ္တနော၊ ၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ စ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘော၌ချမ်းသာစွာ
နေခြင်း အလို့ငှါ၎င်း။ နိစ္စကပ္ပံ နိစ္စကပ္ပံ၊ အမြဲတမ်း အမြဲတမ်းကာလပတ်လုံး၊
ဝါ၊ အမြဲမပြတ်၊ ဝါ၊ အမြဲလောက်နီးနီး။ (ဤနောက်ဆုံးအနက်၌ ကပ္ပ-
သဒ္ဓါကို ဤသဒ္ဓနတ္ထ-ဟုမှတ်) ဝနိ ဘဇိ၊ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီ။ သေဝိ၊ မှီဝဲ-
တော်မူပြီ။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ အကာသိ၊ မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာဂေ၊ အဖို့တို့ကို။
ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။
အဘိညေယျဓမ္မေသု စ၊ ယျတရားတို့၌၎င်း။ ကုသလာဒီသု စ၊ တရားတို့၌
၎င်း။ ခန္ဓာဒီသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ပရိညေယျာဒိဝသေန၊ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ (ဝါ-ပိုသည်) စတုဗ္ဗိဓာ၊ ကုန်သော။ ယေ တေ

အဘိသမယဘာဂါ၊ အကြင်အရိယာ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သောတရားအဖို့တို့
 သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝိတ္တာရတော ပန၊ ကား။ စက္ခု၊ ကို။ ပရိညေယျံ၊
 ပိုင်းခြား၍သိအပ်၏။ ပ။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ပရိညေယျံ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ အနေကေ၊ ကုန်သော။ ပရိညေယျဘာဂါ စ၊ ယျတရားအဖို့တို့သည်၎င်း။
 စက္ခုဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းတရားကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပ။
 ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗဘာဂါ စ၊ တို့သည်၎င်း။ စက္ခုဿ၊ ၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ရာ
 ကို။ (သစ္စိကာတဗ္ဗော၊ ၏။)။ ပ။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ နိရောဓော၊ ကို။
 သစ္စိကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သစ္စိကာတဗ္ဗဘာဂါ စ၊ တို့သည်၎င်း။
 စက္ခုဿ၊ ၏။ နိရောဓဂါမိနိ၊ ချုပ်ရာသို့ဆိုက်ရောက်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်
 ကို။ (ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။
 သတိပဋ္ဌာနာ၊ ဌာန်တို့၌၎င်း။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ အနေကဘေဒါ၊
 ကုန်သော။ ဘာဝေတဗ္ဗဘာဂါ စ ဓမ္မော၊ ပွားစေအပ်သော အဖို့တရားတို့သည်
 ၎င်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ သဗ္ဗေ၊ တို့ကို။ ဝနိ ဘဇိ၊ ပြီ။ ယထာရဟံ၊ စွာ။
 ဂေါစရဘာဝနာသေဝနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သေဝိ၊ ပြီ။ ဝေမ္မိ၊ သို့
 လည်း။ ဘာဂေ၊ ပရိညေယျစသောအဖို့တို့ကို။ ဝနိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဘဂဝါ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ သီလာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓာ၊ ဂုဏ်
 ကျေးဇူးအဖို့ အစုဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏာ၊ ကုန်
 သော။ ယေ ဣမေ ဂုဏကောဋ္ဌဿ ဂုဏဘာဂါ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့သည်။
 (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့ကို။ ဝေနယျသန္တာနေသု၊
 ဝေနယျသတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်တို့၌။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပတိဋ္ဌပေယျံ
 န ခေါ၊ တည်စေရပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ဝနိ အဘိ-
 ပတ္တယိ၊ တောင့်တတော်မူပြီ။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သာ စ အဘိ-
 ပတ္တနာ၊ ထိုတောင့်တ ခြင်းသည်လည်း။ ယထာဓိပေတဖလာဝဟာ၊ အလိုရှိ
 တိုင်းသောအကျိုးကို ဆောင်တတ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။
 ဘာဂေ၊ သီလစသောဂုဏ်ကျေးဇူးအဖို့တို့ကို။ ဝနိ၊ တောင့်တတော်မူပြီ။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။

(ယော) တထာဂတော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧ ယျသမာ-
 ပတ္တိဂုဏဘာဂေ၊ ဧ ယျတရားအဖို့၊ သမာပတ်တရားအဖို့၊ ဂုဏ်
 ကျေးဇူးအဖို့တို့ကို။ ဘဇိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ။ သတ္တာနံ၊
 တို့၏။ ဟိတာယ၊ ၎်။ ပတ္တယိ၊ တောင့်တတော်မူပြီ။ တတော၊
 ထို့ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) ဘဂဝါ၊ ၏။

ဘဂေ၊ ချဉ်းကပ်သင့်သောစည်းစိမ်တို့ကို။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ သနည်း။ တာဝ၊ စွာ။
 သမာသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ကတပုညေဟိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှု
 ရှိကုန်သော။ ပယောဂသမ္ပန္နေဟိ၊ လုံ့လနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ယထာ-
 ဝိဘဝံ၊ ပြည့်စုံသော စည်းစိမ်ဥစ္စာအားလျော်စွာ။ ဘဇိယန္တိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲအပ်
 သုံးဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂါ၊ မည်ကုန်၏။ လောကီယလောကုတ္တ-
 ရသမ္ပတ္တိယော၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထိုဘဂတို့တွင်။ တာ-
 ဝ၊ စွာ။ တထာဂတော၊ သည်။ သမ္မောဓိတော၊ ဓိဉာဏ်ကိုရသည်မှ၊ ဝါ၊ ဘုရား
 အဖြစ်သို့ရောက်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တဘူတော၊ ဘုရားလောင်းဖြစ်
 လျက်၊ ဝါ၊ ဘုရားလောင်းဖြစ်တော်မူစဉ်။ ပရမုက္ခံသဂတေ၊ အလွန်အကဲ
 ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်ကုန်သော။ လောကီယေ၊ လောကီစည်းစိမ်တို့ကို။ ဝနိ ဘဇိ၊
 ပြီ။ သေဝိ၊ ပြီ။ ယတ္ထ၊ ယင်းလောကီစည်းစိမ်တို့၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။
 နိရာသေသတော၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေ၊ ပါရမီစသောတရားတို့ကို။ သမန္နာ-
 နေန္တော၊ ကောင်းစွာမပြတ်ဆည်းပူးတော်မူလျက်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ ဘုရား၏ဂုဏ်
 ကျေးဇူးတို့ကို။ ပရိပါစေသိ၊ ရင့်ကျက်စေခဲ့ပြီ။ [၂၆၁] ပန၊ တပါး။ ဗုဒ္ဓဘူ-
 တော၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးလတ်သော်။ နိရဝဇ္ဇသုခပသံဟိတေ၊ အပြစ်ကင်း
 သောချမ်းသာနှင့် စပ်ဆိုင်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုလောကီစည်းစိမ်တို့ကို၎င်း။ အန-
 ညသာဓာရဏေ၊ ကုန်သော။ လောကုတ္တရေပိ၊ လောကုတ္တရာစည်းစိမ်တို့ကို၎င်း။
 ဝနိ ဘဇိ၊ ပြီ။ သေဝိ၊ ပြီ။ ဝိတ္ထာရတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ ပဒေသရဇ္ဇေ ။ပ။
 အာဒိဝသေန စ၊ ပဒေသရာဇ်မင်းစည်းစိမ်၊ စကြာဝတေးမင်းစည်းစိမ်၊ နတ်မင်း
 ၏စည်းစိမ် စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ စျာန၊ ပ။ ဓမ္မဝသေန စ၊ စျာနံ၊
 ဝိမောက္ခ၊ သမာဓိ၊ သမာပတ်၊ ဉာဏ်အမြင်၊ မင်္ဂလိပ္ပားစေခြင်း၊ ဖိုလ်ကိုမျက်
 မှောက်ပြုခြင်း အစရှိသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတို့အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အနေကဝိဟိ-
 တေ၊ ကုန်သော။ အနုညသာဓာရဏေ၊ ကုန်သော။ ဘဂေ၊ စည်းစိမ်တို့ကို။
 ဝနိ ဘဇိ၊ ပြီ။ သေဝိ၊ ပြီ။ ဝေမ္ပိ၊ လည်း။ ဘဂေ၊ တို့ကို။ ဝနိ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲ
 တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။

[လောကေ၊ ၌။ ယာ တာ သမ္ပတ္တိယော စ၊ အကြင်စည်းစိမ်တို့
 သည်၎င်း။ လောကုတ္တရာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပုထု၊ များစွာကုန်သော။

၁- သံ+အနု+အာနေန္တော-သမန္နာနေန္တော-မှ ဝကို ပုဗ္ဗရုပ်န-ပြု၍သမန္နာနေန္တော-ဟုပြီး
 သည်။ သမန္နာဟရတိ၊ သမန္နာဟာရော၊ သမန္နေသတိ၊ သမန္နာဂတော၊ သိမ် သမ္ပန္နတိ-တို့
 ၌လည်းနည်းတူပင် ဝ-ကို ပုဗ္ဗရုပ်န-ပြု၍ န-ဒွေဘော်နှင့်ပြီးသည်။ ထိုတွင်သမ္ပန္နတိ-၌ သံ+
 မန+ဩ+တိ-သမ္ပန္နတိ-မှ သမ္ပန္နတိ-ဟုပြီးသည်။ မနုတေ-မှ မနုတေ-ဟု ပြီးသောသက္ကတ
 ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။

ယာ (သမ္ပတ္တိယောစ)၊ တို့သည်၎င်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တာ သဗ္ဗာ၊
တို့ကို။ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဇိ၊ ပြီ။ တဿာပိ၊ ကြောင့်လည်း။
(သော၊ ကို၊) ဘဂဝါ၊ ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။]

ဘတ္တဝါ၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူ များစွာ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကဏံ၊ သနည်း။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ဗဟူ၊
များစွာကုန်သော။ ဘတ္တာ ဒဠဘတ္တိကာ၊ မြဲမြံစွာ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သောသူ
တို့သည်။ အတ္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘတ္တဝါ၊ မည်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တထာ-
ဂတော၊ သည်။ မဟာကရုဏာ။ပ။ ဘာဝတော၊ မဟာကရုဏာတော် သဗ္ဗ-
ညုတဉာဏ်တော်အစရှိသော မနှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်သော ဥပမာကင်းသော အစွမ်း
သတ္တိရှိကုန်သော ဂုဏ်အထူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗ-
သတ္တုတ္တမော၊ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့ထက် မြတ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗာန-
တ္ထပရိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ အလုံးစုံသော အကျိုးမဲ့ကိုရှောင်လွှဲဖယ်ရှားခြင်းလျှင်
ရှေ့သွားရှိသော။ နိရဝသေသဟိတသုခဝိဓာနတပုရာယ၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံ
သောစီးပွားချမ်းသာကို စီရင်ခြင်းလျှင်ပြဓာန်းခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ စီရင်ခြင်းလျှင်
ထို၏နောက်လိုက်ရှိသော။ နိရတိသယာယ၊ သော။ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။
သဒေဝမနုဿာယ၊ သော။ ပဇာယ၊ အပေါင်းအား။ အစူန္တုပကာရိတာယ၊
စင်စစ်ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတ္တိ သမဟာပုရိသ။ ပ။ ရူပ-
ကာယတာယ စ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်
ကြီး ရှစ်ဆယ်သောလက္ခဏာတော်ငယ် တလံမျှလောက်သော ရောင်ခြည်တော်
စသော တပါးသောသူတို့နှင့်မဆက်ဆံသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသတို့ဖြင့် တန်းဆာ-
ဆင်အပ်သော ရူပကာယရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (သမန္တပါသာ-
ဒိကတ္တာ- ဌ်စပ်၊ နောက်ဟိတ်သုံးပုဒ်တို့ကိုလည်း နည်းတူစပ်) ယထာဘူတဂု-
ဏာဓိဂတေန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသောဂုဏ်တို့ကြောင့် ရအပ်သော။ ဣတိပိ သော
ဘဂဝါတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေန၊ ဣတိပိသော ဘဂဝါအစရှိသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော။
လောကတ္ထယဗျာပိနာ၊ လောကသုံးပါးအပေါင်း၌ ပျံ့နှံ့ သော။ သုဝိပုလေန စ၊
အလွန်ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သုဝိသုဒ္ဓေန စ၊ သော။ ထုတိ-
သောသေန၊ ချီးမွမ်းသံ ကျော်စောသံနှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။
ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တာသု၊ အလွန်အကဲ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်ကုန်သော။ အပိစ္ဆတာ-
သန္တုဌိအာဒိသု၊ စသည်တို့၌။ သုပ္ပတိဌိတဘာဝတော စ၊ ကောင်းစွာတည်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒသဗလ။ ပ။ ဘာဝတော စ၊ ဒသဗလဉာဏ်တော် စတု-
ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော်စသော အလွန်အကဲ မရှိသောဂုဏ်ထူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်
မူသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ရူပပ္ပမာဏော၊ ရုပ်လျှင်ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။
ရူပပ္ပသန္နော၊ ရုပ်၌ကြည်ညိုသောပုဂ္ဂိုလ်။ သောသပ္ပမာဏော၊ ချီးမွမ်းသံကျော်

စောသံလျှင် ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘောသပ္ပသန္ဓော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ လူပုပ္ဖမာဏော၊
 ခေါင်းပါးခြင်းလျှင် ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ လူပုပ္ဖသန္ဓော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဓမ္မပုပ္ဖမာ-
 ဏော၊ သီလစသောဂုဏ်လျှင် ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မပုပ္ဖသန္ဓော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဣ-
 တိ ဝေ၊ သို့။ စတုပ္ပမာဏိကေ၊ သော။ လောကသန္ဓိဝါသေ၊ သတ္တဝါအပေါင်း
 ၌။ သဗ္ဗထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ပသာဒါဝဟဘာဝေန၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်သည်
 အဖြစ်ဖြင့်။ သမန္တပါသာဒိကတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်သည်
 အဖြစ်ကြောင့်။ (သမ္ဘတ္တိဋ္ဌာနံ-၌ စပ်) အပရိမာဏာနံ၊ ကုန်သော။ သဒေ-
 ဝမနုဿာနံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာဒရဗဟုမာနဂါရဝါယတနတာယ၊
 ရှိသေခြင်း၊ များစွာမြတ်နိုးခြင်း၊ အလေးပြုခြင်းတို့၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။
 ပရမပေမသမ္ဘတ္တိဋ္ဌာနံ၊ လွန်ကဲသော ကြည်ညိုခြင်း၊ မြဲမြံသော ဆည်းကပ်ခြင်း
 တို့၏တည်ရာသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယေ၊ ယင်းအတိုင်းအရှည် မရှိသော
 သတ္တဝါတို့သည်။ တဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဩဝါဒေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သည်။ ဟော-
 န္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ တို့၏။ သမ္ဘတ္တိ၊ ကောင်းစွာဆည်းကပ်ခြင်းကို။ သမ-
 ဏေန ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဒေဝေန ဝါ၊ သည်၎င်း။
 မာရေန ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဗြဟ္မာနာ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ကေနစိ၊ သည်။ အသံ-
 ဟာရိယာ၊ မဆွဲဆောင်နိုင်- မဖယ်ရှားနိုင်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) (ဣတိ-ပိုသည်)
 တထာ- တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇီဝိ-
 တပရိစ္စာဂေပိ၊ အသက်ကိုစွန့်ပေးသော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၌။ ပသာ-
 ဒံ၊ ကို။ နပရိစ္စဇန္တိ၊ ကုန်။ တဿ၊ ရှား၏။ အာဏံဝါ၊ အမိန့်အာဏာကိလည်း။
 (န ပရိစ္စဇန္တိ၊ ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။) ဒဠဘတ္တိဘာဝတော၊ မြဲမြံသော
 ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။
 ယော ဝေ ကတညူ။ပ။ ဟောတိတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ သေယျထာပိ။ပ။ နာတိက္က-
 မန္တိတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ အာဟ၊ ၏။

[ယော ဓီရော၊ သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ကတညူ စ၊ သူ့ကျေးဇူး-
 ကိုစိတ်ဖြင့် သိတတ်သည်၎င်း။ ကတဝေဒိ စ၊ သူ့ကျေးဇူးကို
 ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် ဖော်ပြလျက် ထင်ရှားသိတတ်သည်၎င်း။ ကလျာဏ-
 မိတ္တော စ၊ ရှိသည်၎င်း။ ဒဠဘတ္တိ စ၊ မြဲမြံသော ဆည်းကပ်ခြင်း
 ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။]

[၂၆၂] [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဌိတဓမ္မော၊
 တည်မြဲသော သဘောရှိ၏။ ဝေလံ၊ ကမ်းကို။ နာတိဝတ္တတိ သေယျ-
 ထာပိ၊ မကျော်လွန်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။
 မယာ၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ယံ ဘိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ပညတ္တံ၊ ၏။ တံ

သိက္ခာပဒံ၊ ကိံ။ မမ၊ ဇံ။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ဇီဝိတဟေတုပိ၊
ကြောင့်လည်း။ နာတိက္ကမန္တိ၊ မကျော်လွန်ကုန်။]

ဝေ၊ သို့။ ဘတ္တဝါ၊ ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ပြင့်။
ကေဿ၊ သော။ တ-ကာရဿ၊ ဇံ။ လောပံ၊ ကိံ။ ကတွာ၊ ချံ။ ဣတရဿ၊
ဇံ။ ဂ-ကာရံ၊ ကိံ။ ကတွာ၊ ချံ။ ဘဂဝါ၊ ဇံ။

[ဂုဏာတိသယယုတ္တဿ၊ လွန်ကဲသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသော။ လောကဟိတေသိနော၊ လောက၏ အစီးအပွားကို
ရှာမှီးလေ့ရှိသော။ (ယဿ) သတ္တု၊ အား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပတ္တာ၊
ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သောသူတို့သည်။ ဗဟဝေါ၊ များကုန်၏။ (တနည်း)
ဗဟဝေါ၊ များစွာကုန်သော။ သမ္ပတ္တာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။)
တေန၊ ကြောင့်။ (သော၊ ကိံ။) ဘဂဝါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇံ။]

ဘဂေ၊ လောကီကြက်သရေ စသည်တို့ကို။ ဝမိ၊ ထွေးအန်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ သနည်း။ တထာဂတော၊
သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိသတ္တဘူတောပိ၊ ဘုရားအလောင်းဖြစ်တော်မူ
စဉ်သော်လည်း။ ပုရိမာသု ဇာတိသု၊ ရှေးဘဝဘို့၌။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။
ပူရေန္တော၊ ဖြည့်ကျင့်တော်မူစဉ်။ ဘဂသင်္ခါတံ၊ ဘဂဟု ဆိုအပ်သော။ သိရိံ စ၊
ကြက်သရေကို၎င်း။ ဣဿရိယံ စ၊ အစိုးရခြင်းကို၎င်း။ ယသ္မာ၊ အခြွေအရံကို
၎င်း။ ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ၊ ပြီ။ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဝိယ၊ တံတွေးပေါက်ကိုကဲ့သို့။ အနုပေက္ခော၊
မခံမူ၍။ ဆဇ္ဇယံ၊ စွန့်တော်မူပြီ။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကိံ။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဿ၊ ထို
မြတ်စွာဘုရားအား။ (ပရိမာဏံ နတ္ထိ-၌စပ်) သောမနဿကုမာရကာလေ စ၊
သောမနဿသတို့သားဖြစ်စဉ်၌၎င်း။ ဟတ္ထိပါလကုမာရကာလေ စ၊ ၌၎င်း။
အယောသရပဏ္ဍိတကာလေ စ၊ ပညာရှိဖြစ်စဉ်၌၎င်း။ မူဂပက္ခပဏ္ဍိတကာလေ
စ၊ ၌၎င်း။ စူဠသုတသောမကာလေ စ၊ စူဠသုတသောမ မင်းဖြစ်စဉ်၌၎င်း။
ဣတိ ဝေမာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသောကာလတို့၌။ နေက္ခမ္ပပါရမိပူရဏဝသေန၊
နေက္ခမ္ပပါရမိကို ဖြည့်ကျင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒေဝရဇသဒိသာယ၊ နတ်မင်း
အဖြစ်နှင့်တူသော။ ရဇသိရိယာ၊ လူမင်းအဖြစ် ကြက်သရေကို။ ပရိစ္စတ္တအတ္တ-
ဘာဝါနံ၊ စွန့်အပ်သော အတ္တဘောတို့၏။ ပရိမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ စရိမတ္တဘာဝေပိ၊ နောက်ဆုံး အတ္တဘော၌လည်း။ ဟတ္ထဂတံ၊
လက်တော်သို့ ရောက်အံ့ဆဲဖြစ်သော။ စက္ကဝတ္တိသိရိံ စ၊ စကြာဝတေးမင်း၏
ကြက်သရေကို၎င်း။ ဒေဝလောကာဓိပစ္စသဒိသံ၊ နတ်ပြည်ကို (ဝါ) နတ်ပြည်၌
အစိုးရခြင်းနှင့်တူသော။ စတုဒိပိဿရိယံ စ၊ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့ကို (ဝါ)
တို့၌ အစိုးရခြင်းကို၎င်း။ စက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိသန္တိဿယံ၊ စကြာဝတေးမင်း၏
စည်းစိမ်လျှင် မှီရာရှိသော။ သတ္တရတနသမုဇ္ဇလံ၊ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်

တောက်ပသော။ ယသဉ္စ၊ အခြွေအရံကို၎င်း။ တိဏာယပိ၊ မြက်မျှလောက်သော်
လည်း။ အမညမာနော၊ မမှတ်ထင်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ နိရပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်
တွယ်တာခြင်းမရှိပဲ။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ အဘိနိက္ခမိတွာ၊ မြတ်သော တော
ထွက်ခြင်းဖြင့် ထွက်တော်မူ၍။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ ဓိဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မူပြီ။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိရိအာဒိကေ၊ ကြက်သရေ အစရှိကုန်သော။ ဣမေ ဘဂေ၊
ဤဘဂတို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ဤ။ အထ ဝါ၊ တနည်း။
နက္ခတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဘာနိ နာမ၊ ဘ-မည်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုနက္ခတ်တို့နှင့်။
သမံ၊ တူညီစွာ။ ဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂါ၊ ဘဂမည်ကုန်
၏။ သိနေရူပ၊ သန္တိဿယာ၊ မြင့်မိုရ်တောင် ယုဂန္ဓမိုရ်တောင် ဥတ္တရကုရုကျန်း
ဟိမဝန္တာ အစရှိသော ဩကာသလောက အထူးလျှင် မှီရာရှိကုန်သော။
သောဘာ၊ တင့်တယ်ခြင်းတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ကပ္ပဋ္ဌိယ-
ဘာဝတော၊ တကမ္ဘာပတ်လုံး တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေပိ၊
ထိုနက္ခတ်တို့နှင့် အညီအမျှ တည်နေကုန်သော ကမ္ဘာ့တန်းဆာ ကြက်သရေတို့
ကိုလည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝမိ၊ ပြီ။ တန္တိဝါသသတ္တာဝါသသမတိက္ကမနတော၊
ထိုတင့်တယ်ခြင်းတို့၏ နေရာဖြစ်သော သတ္တာဝါသကို ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်။
တပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန၊ ထိုတင့်တယ်ခြင်းတို့နှင့်စပ်သော ဆန္ဒရာဂကိုပယ်
သဖြင့်။ ပဇဟိ၊ ပယ်စွန့်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုလို၏။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။
ဘဂေ၊ ဘဂမည်သောတင့်တယ်ခြင်းတို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ဤ။

[ယောသုဂတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ စက္ကဝတ္တိသိရိံ စ၊
စကြာဝတေးမင်း၏ ကြက်သရေကို၎င်း။ ယသဉ္စ၊ အခြွေအရံကို၎င်း။
ဣဿရိယံ စ၊ အစိုးရခြင်းကို၎င်း။ သုခံ စ၊ ချမ်းသာခြင်းကို၎င်း။
လောကစိတ္တဉ္စ၊ လောက၏ ဆန်းကြယ်သော တင့်တယ်ခြင်းကို၎င်း။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟာသိ၊ မူပြီ။ တတော၊ ကြောင့်။ (သော၊ သည်။)
ဘဂဝါ၊ မည်၏။]

ဘဂေ၊ အဖို့တို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်သည်။ ကထံ
(ဟောတိ)၊ သနည်း။ သဘာဝဓမ္မကောဋ္ဌာသာ၊ သဘောတရားအဖို့တို့သည်။
ဘဂါ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ ခန္ဓာယတနဓာတာဒိဝသေန စ၊
အားဖြင့်၎င်း။ တတ္ထာပိ၊ ထိုခန္ဓာ စသည်တို့တွင်လည်း။ ရူပဝေဒနာဒိဝသေန စ၊
အားဖြင့်၎င်း။ အတိတာဒိဝသေန စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ အနေကဝိဓာ၊ များသော
အပြားရှိကုန်၏။ တေ စ၊ ထိုသဘာဝဓမ္မအဖို့တို့ကိုလည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။
(ဝမိ-၌ စပ်)သဗ္ဗံ၊ သော။ ပပဉ္စံ၊ တရားကို။ ပ၊ သံယောဇနံ၊ ကို။ သမုစ္ဆန္တိတွာ၊
အကြွင်းမဲ့ဖြစ်၍။ အမတံ ဓာတု၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို။ သမဓိဂစ္ဆန္တော၊
ရတော်မူရောက်တော်မူ၍။ ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ၊ ပြီ။ အနပေက္ခော၊ ပဲ။ ဆဉ္စယံ၊ စွန့်ပယ်တော်

မူပြီ။ န ပစ္စာဝမိ၊ တဖန်ပြန်၍ မမျိုးပြီ။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ခဲ့။ အဿ၊
ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ၊ အလုံးစုံ၌ တည်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။
ပထဝိ၊ ပထဝီဓာတ်ကို။ ပ။ ဓမ္မဝိစာရံ၊ ကို။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အနုပဒဓမ္မ-
ဝိဘာဂဝသေနပိ၊ အသီးအသီးသော ပုဒ်အစဉ်အားဖြင့် တရားတို့ကို ဝေဘန်
သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မကောဠာသေ၊ တို့ကို။
အနုဝသေသတော၊ ဖြင့်။ ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ၊ ပြီ။ အနုပေက္ခပရိစ္စာဂေန၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း
ကင်းသော စွန့်ခြင်းဖြင့်။ ဆဉ္စယံ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ တံ အာနန္ဒ။ ပ။ ဝိဇ္ဇတိတိ၊
တိ-ဟူသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယံ တံ၊ အကြင်တရားကို။ (တထာဂတေန၊
သည်။) စတ္တံ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ ဝန္တံ၊ ထွေးအန်အပ်ပြီ။ မုတ္တံ၊ လွှတ်အပ်ပြီ။
ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ပဋိနိဿဋ္ဌံ၊ တဖန်စွန့်လွှတ်အပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုစွန့်လွှတ်
အပ်ပြီးသော တရားကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ပုန၊ တဖန်။ ပစ္စာဝမိ-
ဿတိ၊ ပြန်လည်၍မျိုးလတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်း
သည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိပေ။]

ဝေဗ္ဗိ၊ ဤသို့လည်း။ ဘာဂေ၊ အဖို့တို့ကို။ ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊
မည်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဘာဂေ ဝမိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ-
ကုသလေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ၊ အပြစ်ရှိ အပြစ်မဲ့ဖြစ်ကုန်သော။
ဟိနပဏီတေ၊ ကုန်သော။ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ၊ အမည်းအဖြူ တူသောအဖို့
ရှိကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အရိယမဂ္ဂဉာဏမုခေန၊ အရိယာမဂ် ဉာဏ်တည်း
ဟူသော ခံတွင်းဖြင့်။ ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ၊ ပြီ။ အနုပေက္ခော၊ မူ၍။ ပရိစ္စေ ပဇဟိ၊ စွန့်ပယ်
တော်မူပြီ။ ပရေသဉ္စ၊ တပါးသောတပည့် သာဝကတို့ကိုလည်း။ တထတ္တာယ၊
ထိုအပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ ထိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။
ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ပြီ။ စ၊ မှန်။ ဓမ္မာပိ၊ ပ။ နော ဂဟဏတ္တာယာတိအာဒိ၊
ဤသို့ အစရှိသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဓမ္မာပိ၊ ဝိပဿနာ ကုသိုလ်
တရားတို့ကိုလည်း။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်
တရားတို့ကို။ ပဂေဝ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏ဟု ဆိုဖွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိအံ့
နည်း၊ ဝါ၊ စောစောကပင် ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ် ပြီး၏။ ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ကုလ္လုပမံ၊ ဖောင်လျှင် ဥပမာရှိသော။ ဓမ္မံ၊
ကို။ နိတ္ထရဏတ္တာယ၊ ကူးမြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒေသေဿာမိ၊
ဟောပေအံ့။ နော ဂဟဏတ္တာယ၊ စွဲယူခြင်းအကျိုးငှါကား မဟုတ်ပေ။]

ဝေဓိ၊ ဤသို့လည်း။ ဘာဂေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် စသောတရားအဖို့တို့ကို။
ဝမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။

[မဟေသိနာ၊ သည်။ ခန္ဓာယတနဓာတာဒိဓမ္မဘေဒါ၊ ခန္ဓာ အာယ-
တနဓာတ်စသည်အပြားရှိသော တရားအဖို့တို့ကို၎င်း။ ကဏှာသုက္ကာ စ၊
မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရား ဖြစ်စင်သော ကုသိုလ်တရားအဖို့တို့ကို
၎င်း။ ယတော၊ ကြောင့်။ ဝန္တော၊ ထွေးအန်အပ်ကုန်ပြီ။ တတောပိ၊
ထို့ကြောင့်လည်း။ (သော၊ ကို။) ဘဂဝါ၊ ဟူ၍။ မတော၊ သိအင်၏။]
တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂဝါ။ပ။ ဇိနောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော သင်္ဂဟ
ဂါထာကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဂုဏ်ပုဒ်တို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့သည်။
သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ အတ္တဟိတ။ပ။ ဝသေန၊ အတ္တဟိတ၏ ပြည့်စုံခြင်း
ပရဟိတကို ကျင့်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ကုန်၏။ တာသု၊ သမ္ပတ္တိ
နှင့် ပဋိပတ္တိနှစ်မျိုးတို့တွင်။ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ၊ သည်။ ပဟာနသမ္ပဒါဉာဏ-
သမ္ပဒါဘေဒတော၊ တို့၏အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ရှိ၏။ (ကသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးကို
သာ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသနည်းဟူမူ။) အာနုဘာဝသမ္ပဒါဒိနံ၊ တို့၏။ တဒဝိနာ-
ဘာဝေန၊ ထိုသမ္ပဒါ ၂-ပါးနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်သဖြင့်။ တဒန္တောဂဓတ္တာ၊ ထိုသမ္ပဒါ
နှစ်ပါး၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [၂၆၄] ပရဟိတ-
သမ္ပတ္တိ၊ သည်။ ပယောဂါသယဘေဒတော၊ ပယောဂနှင့် အာသယ အပြား
အားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ပယောဂတော၊ အားဖြင့်။ (ပရဟိတ-
ပဋိပတ္တိ၊ သည်။) လာဘ။ပ။ စိက္ခဿ၊ လာဘ် ရှိသောစွာပူဇော်ခြင်း စသည်တို့ကို
ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်းသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ စိတ်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏။
သဗ္ဗဒုက္ခနိယျာနိကဓမ္မပဒေသော၊ ခပ်သိမ်းသော ဆင်းရဲတို့မှ ထွက်မြောက်
ကြောင်းတရားကို ဟောတော်မူခြင်းပေတည်း။ အာသယတော၊ အားဖြင့်။
ပရဟိတပဋိပတ္တိ၊ သည်။ ပဋိဝိရုဒ္ဓေသုပိ၊ မိမိနှင့် ဆန့်ကျင်ကုန်သော ဒေဝဒတ်
အစရှိသော သူတို့၌သော်လည်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဟိတေသိတာ စ၊ အကျိုးစီးပွားကို
အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဉာဏပရိပါကကာလာဂမနာဒိ စ၊ ဉာဏ်၏
ရင့်ကျက်ရာ ကာလကို ငဲ့လင့်တော်မူခြင်း စသည်သည်၎င်း ပေတည်း။
အာမိသပဋိဂ္ဂဟဏာဒိနာပိ၊ အာမိသကိုခံယူခြင်းစသည်ဖြင့်လည်း။ အတ္ထစရိယာ၊
သတ္တဝါတို့၏အကျိုးကို ကျင့်ခြင်းသည်။ ပရဟိတပဋိပတ္တိ၊ ပရဟိတကို ကျင့်ခြင်း

၁-ဤ၌ ပရိပါကကာလာဂမနာဒိ စ ပရဟိတပဋိပတ္တိ-ဟု ပါဠိမှန်မှန်စေရမည်။ ထိုပါဠိ
မှ ပရဟိတပဋိပတ္တိ-ပုဒ်ကို အာသယတော၊ ပယောဂတော-တို့နှင့် ယှဉ်စပ်၍ အနက်
ယောဇနာရမည်။ ဤ၌ ၎င်းအတိုင်းပင် ယောဇနာထားသည်။

မည်သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဗုဒ္ဓ
ဂုဏ်တို့ကို။ ဝိဘာဝနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ဌှံ။ အရဟန္တိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။
ပဒါနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဂုဏ်ပုဒ်တို့တွင်။ အရဟန္တိ၊ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ပဟာနသမ္ပဒါ-
ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊
ပြအပ်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ လောကဝိဒ္ဓတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။
ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤနစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဉာဏသမ္ပဒါဝသေန၊ ဖြင့်။ (အတ္တဟိတ-
သမ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ၏။) စ၊ စောဒနာအံ။ လောကဝိဒ္ဓတိ ဣမိနာပိ၊
ဤပုဒ်ဖြင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတာ၊ ဒွ၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝိယတိ နန၊ ပြအပ်
သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာဌားအံ။ ဝိဘာဝိယတိ၊ ပြအပ်
သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏာနုဘာဝေါ၊ ဉာဏ်၏အနု
ဘော်ကို။ ဝိဘာဝိတော၊ ၏။ လောကဝိဒ္ဓတိ ပန ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်မူကား။
အာသယာနုသယဉာဏာဒိနမ္ပိ၊ ဉာဏ်အစရှိသည်တို့၏လည်း။ အာနုဘာဝေါ၊
ကို။ ဝိဘာဝိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ ဣမိနာ၊
ပုဒ်ဖြင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဝိဘာ-
ဝိတာ၊ ၏။ သုဂတောတိ ပန ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်မူကား။ သမုဒါဂမတော၊
ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရာ လက်ဦးအစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။
အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ စ၊ ကို၎င်း။ ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ၊ ကို၎င်း။ ဝိဘာဝိတာ၊ ၏။
အနုတ္တရော။ပ။မနုဿာနန္တိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရ-
ဟိတပဋိပတ္တိ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊
၏။ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ စ၊ ကို၎င်း။ ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ၊ ကို၎င်း။ ဝိဘာဝိတာ၊
၏။ ဝေဉ္ဇ ကတွာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။
ဝတွာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်းကို။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေ
အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အတ္တနာပိ၊ မိမိ
ကိုယ်တော်တိုင်လည်း။ ဗုဇ္ဈိ၊ သိတော်မူပြီ။ အညော၊ ကုန်သော။ သတ္တေပိ၊
တို့ကိုလည်း။ ဗောဓေသိ၊ သိစေတော်မူပြီ။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။
အာဟ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ ဘဂဝါတိ ဣမိနာပိ၊ ပုဒ်ဖြင့်လည်း။ သမုဒါဂမတော၊
မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သဗ္ဗာ၊ သော။ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ စ၊
ကို၎င်း။ ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ၊ ကို၎င်း။ ဝိဘာဝိတာ၊ ၏။

အပဏော၊ သော။ နယော၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။) ဗုဒ္ဓ-
ဂုဏာ၊ တို့သည်။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ ဟေတုဖလသတ္တုပကာရဝသေန၊ ဖြင့်။

တိဝိဓာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ အရဟံ။ပ။ဝိဒ္ဓတိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊
 တို့ဖြင့်။ ဖလသမ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ကုန်၏။
 အနုတ္တရော။ပ။မနုဿာနန္တိ ဣမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတ္တုပကာရဝသေန၊ ဖြင့်။
 ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ ပကာသိတာ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဣဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဖလဝသေန စ၊
 ဖြင့်၎င်း။ သတ္တုပကာရဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊
 ကုန်၏။ သုဂတော ဘဂဝါတိ ပန ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်မူကား။ ဟေတုဖလ-
 သတ္တုပကာရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝေဒိတဗျံ၊ ၏။

[၂၆၅] ၁၄၅။ တဿာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
 ကိုအားထုတ်သော၊ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော။ ယောဂိနော၊ အား။ ဝေန္တိ၊ ကား။
 တတြာယံ နယောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိံ သမယေတိ၊
 ကား။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿရဏသမယေ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်တို့ကို အဖန်တလဲလဲ
 အောက်မေ့သောအခါ၌။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတန္တိ၊ ကား။ ရာဂေန၊ သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတံ၊
 ထက်ဝန်းကျင် ထကြွဖြစ်ပေါ်ရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ထကြွဖြစ်ပေါ်လျက် နှိပ်စက်
 အပ်သော။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တေဟိ၊ ထကြွဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော၊
 ရာဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ - ဌိစပ်) စောရေဟိ၊
 တို့သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ထကြွဖြစ်ပေါ်ရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်လျက် လွှမ်းမိုး
 အုပ်စိုးအပ်သော။ အရညမိဝ၊ တောကိုကဲ့သို့။ တေန၊ ထိုရာဂသည်။ ပရိယုဋ္ဌိတံ၊
 ထက်ဝန်းကျင်ထကြွဖြစ်ပေါ်လျက် လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုရာဂ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ထက်ဝန်း
 ကျင်ထကြွဖြစ်ပေါ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပရိယုဋ္ဌိတရာဂံ၊ ထက်ဝန်း
 ကျင်ထကြွဖြစ်ပေါ်သောရာဂရှိသောစိတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ တနည်း။
 ရာဂဿ၊ ၏။ ယံ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ အကြင်ထကြွခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုထကြွ
 ခြင်းကို။ တံသဟိတေ၊ ထိုရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တော၊ ၌။ ဥပစရိတံ၊ တင်စား
 ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗျံ၊ ၏။ တေသ္မိံ ပက္ခေ၊ ၌။ ရာဂေနာတိ၊
 ကား။ ရာဂေန ဟေတုနာ၊ ရာဂဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊
 နက်။ ဥဇုဂတမေဝါတိ၊ ကား။ ပဂေဝ၊ ရှေးအဖို့ကပင်လျှင်။ ကာယဝင်္ကံဒီနံ။

၁-ထကြွသောင်းကျန်းခြင်းသည် ရာဂ၏အမှုသာဖြစ်၏။ သို့သော် ထိုရာဂနှင့်တကွ
 ဖြစ်သောစိတ်ကိုလည်း ပရိယုဋ္ဌိတ-ထကြွသောင်းကျန်းသည်ဟု တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သည်
 ဟု ဆိုလို၏။

၂-ရာဂေန၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ထကြွသောင်းကျန်းသည်တည်း။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊
 ရာဂကြောင့် ထကြွသောင်းကျန်းသည်ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ရာဂကြောင့် ထကြွ
 သောင်းကျန်းသော။ စိတ္တံ၊ သည်-ဟု အနက်ပေးစေလို၏။

ကိုယ်၏ကောက်ခြင်းစသည်တို့၏။ အပနီတတ္တာ စ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အနုဇ္ဈာဝကရာနံ၊ မဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ မာယာဒီနံ၊ တို့၏။ အဘာဝတော စ၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ဥဇုဂတမေဝ၊ ဖြောင့်စွာဖြစ်သည်သာလျှင်။) ဝါ၊ တနည်း။ ဘုရားပရိယုဋ္ဌာနာဘာဝေန၊ ဘုရားသည်တို့၏ ထကြွဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ သြနတိဥနုတိ-ဝိရဟတော၊ ညွတ်ကျခြင်း တက်ကြွခြင်း၏ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဥဇုဘာဝမေဝ၊ ဖြောင့်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဥဇုဂတမေဝါတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဝီထိံ၊ လမ်းမှန်သို့။ သြတိဏ္ဏတာယ၊ သက်ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လိနုဒ္ဓစ္စဝိဂမနတော၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်းကင်းသဖြင့်။ မဇ္ဈိမသမထနိမိတ္တပဋိပတ္တိယာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော သမထနိမိတ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဥဇုဘာဝမေဝ၊ ဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်သို့သာလျှင်။ ဂတံ၊ ချောက်၏။ တထာဂတံ အာရမ္မာတိ၊ ကား။ တထာဂတဂုဏော၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။

ဣစ္စဿာတိ၊ ဟူသောပါဠိကို။ ဣတိ အဿ၊ ဣတိ + အဿ - ဟု ပုဒ်ဖြတ်အပ်၏။ (ပဒစ္ဆေဒသံဝဏ္ဏနာတည်း)သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏော၊ တို့ကို။ အနုဝိတက္ကယတော၊ အဖန်တလဲလဲကြံစည်သောယောဂီအား။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္တော၊ ၏။ (ပါဌသေသထည့်စွက်၍စပ်ရန်ပြသည်) ဝေန္တိ၊ ကား။ နေဝ တသ္မိံ သမယေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏပေါဏာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓဂုဏနိန္နာ၊ ဘုရားဂုဏ်တို့၌ ညွတ်ကင်းကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရာ ပဝတ္တန္တိတိ ဧတေန၊ ပါဠိဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏသင်္ခါတံ၊ ဘုရားဂုဏ်ဟုဆိုအပ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ (ကရောတိ-၌ ပကတိကတ္တာစပ်) ဝိတက္ကာဟတံ စ၊ ဝိတက်ဖြင့် ခေါက်အပ်သည်ကို၎င်း။ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ စ၊ ဝိတက်ဖြင့်ထက်ဝန်းကျင်လှည့်၍ ခေါက်အပ်သည်ကို၎င်း။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ အနုမဇ္ဇေန၊ (အထပ်ထပ်) သုံးသပ်အပ်သည်ကို၎င်း။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပစာရဇ္ဈာနနိပ္ပါဒိကာ၊ ဥပစာရဈာန်ကို ပြီးစေတတ်သော။ ဗလဝတိ၊ အားကြီးသော။ ပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပီတိမနဿာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရပီတိသဟိတစိတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ပီတိနှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ရှိသောသူအား။ ကာယစိတ္တဒရထာတိ၊ ကား။ ကာယစိတ္တ-

၁-သီဟိုဠ်မှ၌ ဂတံ-ဟုရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့်၊ ဥဇုဘာဝမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ဂတံ၊ ရောက်၏-ဟု အနက်ပေး၊ ဥဇုဘာဝမေဝ-၌ ဘာဝ-သဒ္ဓါသည် ပုလ္လင်ဖြစ်၍ ဒုတိယန္တသာ ဖြစ်သင့်၏။ ပဌမန္တမဖြစ်သင့်။ ထို့ကြောင့် ကတံ-ဟူသော ကံဟောပုဒ်၏ ကံမဖြစ်ထိုက်၊ ဂတံ-၏ကံသာဖြစ်ထိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် သီမူသာ ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်။

ပဿဒ္ဓိနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သုခုမာ-
ဝတ္ထု၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော အခိုက်အတန့်ရှိကုန်သော။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတာ၊ ကုန်
သော။ ကိလေသာ၊ တို့တည်း။ ပဋိပုဿမ္ဘန္တိတိ၊ ကား။ သန္နိသိဒ္ဓန္တိ၊ ကောင်း
စွာငြိမ်ဝပ်ကုန်၏။ အနုက္ကမေန၊ ကေကွဏေတိ၊ ကား။ ယဒါ၊ ဌံ။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ-
ရမ္မဏာ၊ ရှိသော။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ နောက်
နောက်ကာလ၌။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အာဝဟန္တိ၊ ဆောင်လျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။
တဒါ၊ ဌံ။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊ ခါအပ်ပြီးကုန်သည်သာလျှင်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ သန္နိသိန္နာဝ၊ ငြိမ်ဝပ်ကုန်သည်သာ
လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုဝိသဒါနိ၊ ကောင်းစွာသန့်ရှင်းကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီနိ၊
ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပဂုဏ-
တာယ၊ လေ့လာကျေပြန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့သည်။
သာတိသယံ၊ တကွ။ ပဋ္ဌာကိစ္စာဝ၊ ထက်သောကိစ္စရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဗလဝတိ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပီတိပဒဋ္ဌာနာ၊ ရှိသော။
ပဿဒ္ဓိ၊ သည်။ သဝိသေသာ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ဇာယတိ၊ ၏။ ပဿဒ္ဓိကာယဿ၊
ငြိမ်းသောကိုယ်ရှိသောယောဂီအား။ သမာဓိပဒဋ္ဌာနံ၊ ဓိ၏ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။
သုခံ၊ သည်။ ထိရတရံ၊ အထူးသဖြင့်ခိုင်ခံ့သည်။ ဟုတု၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။
သုခေန၊ သည်။ အနုဗြူဟိတံ၊ ပွားစေအပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌံ။
သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။
ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဌံ။ ဝိတက္ကာဒယော၊ တို့သည်။ (ပဋ္ဌာတမာနိ ဟုတု - စသည်၌စပ်)
ဥပရူပရိ၊ ဌံ။ ပဋ္ဌာပဋ္ဌာတရဘာဝေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ် သာ၍ထက်သည်၏
အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိတု၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ မဇ္ဈိမသမထပဋိပတ္တိယာ
စ၊ ထသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ကေရသဘာဝေန စ၊
တူသောကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဋ္ဌာတမာနိ၊ အထူးသဖြင့် သး၍
ထက်ကုန်သည်။ (ဝိတက္ကာဒယော-ကို ငဲ့၍ ပဋ္ဌာတမာ-ဟု ရှိသင့်၏) ဟုတု၊
၍။ ကေကွဏေ၊ ဌံ။ ဈာနဂါနိ၊ တို့သည်။ (ဟုတု၊ ၍။) ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
ယံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ပုံကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယသ္မိံ၊ မဟာနာမ။ ပ။
သမာဓိယတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၂၆၆] [မဟာနာမ၊ မဟာနာမ်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ဌံ။ အရိယသာဝကော၊
ကသည်။ တထာဂတံ၊ ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ဌံ။
အဿ၊ ထိုအရိယာသာဝကအား။ ဂုဏပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ဂုဏသည် ထကြွ
ဖြစ်ပေါ်လျက် နှိပ်စက်အပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊
မဖြစ်။ ပ။ သုခိနေ၊ ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသော အရိယာသာဝက၏။
စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။]

ကသွာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိအရာ၌။ ဈာနံ၊ သည်။ အပ္ပနာပုတ္တံ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သည်။ န ဟောတိ ပန၊ မဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပန ဂမ္ဘီရတာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိ၊ မှန်။ ဂမ္ဘီရေ၊ နက်သော။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ပတိတနာဝါ၊ ကျရောက်သောလှေသည်။ (ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ န လဘတိ) ဝိယ၊ မရသကဲ့သို့။ ဂမ္ဘီရေသော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သမထဘာဝနာ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌံ၊ ထောက်တည်ရာကို။ န လဘတိ၊ မရပေ။ စ၊ ဆက်။ ဂမ္ဘီရတာယာတိဣဒိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သဘာဝဓမ္မတာပိ၊ သဘာဝဓမ္မ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ဧ။ ဟိ၊ မှန်။ သဘာဝဓမ္မော၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲ၏။ ပညတ္တိ၊ သည်။ န၊ မနက်နံပေ။ စ၊ စောဒနာဦးအံ။ တဇ္ဇာပညတ္တိဝသေန၊ တဇ္ဇာပညတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ သဘာဝဓမ္မော၊ ကို။ ဂယုတိ နန၊ ယူအပ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာဌားအံ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ဂယုတိ၊ ယူအပ်သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ဝဇုမာနာယ၊ တိုးပွားလတ်သော်။ ပညတ္တိံ၊ ကို။ သမဘိက္ကမိတော၊ ကျော်လွန်၍။ သဘာဝေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ဧ။ စ၊ ဆက်၍ စောဒနာဦးအံ။ ကတ္ထစံ၊ သော။ သဘာဝဓမ္မေပိ၊ ၌သော်လည်း။ ဒုတိယာရူပဗျူဟာဒိ၊ ဒုတိယာရူပဗျူဟာ အစရှိသော။ အပ္ပနာ၊ သည်။ သမိဇ္ဈတိ နန၊ ပြီးစီးပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဌားအံ။ သမိဇ္ဈတိ၊ သည်။ သစ္စံ၊ ဧ။ စ၊ သို့သော်လည်း။ တံ ခေါ၊ ထိုဒုတိယာရူပအစရှိသော ဖျာန်သည်ကား။ ကေပ္ပကာရေ၊ တမျိုးတည်း အပြားရှိသော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ (ဝတ္တတိ၊ ဧ။) ဣဒံ ပန၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည်ကား။ နာနာပုကာရံ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ နာနပုကာရဂုဏာနုဿရဏာဓိပုတ္တတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ နာနပုကာရေသု၊ အထူးထူးသောအပြားရှိကုန်သော။ ကေသာဒိကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောယောဂီအား။ ကေသ္မိံ ယေဝ ကောဋ္ဌာသေ၊ ၌သာလျှင်။ အပ္ပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ သည်။ အဝတိဋ္ဌတိ ယထာ၊ နောက်ဆုံး၌ တည်ဘိသကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ကသွာ၊ ကြောင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဌားအံ။ အယံ ဥပညာသော၊ ဤကပ်၍ သိမ်းသွင်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်၍ သိမ်းသွင်းခြင်းသည်။ ဝိသမော၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျမတူသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုကောဋ္ဌာသဘာဝနာ၌။ ကောဋ္ဌာသဗဟုဘာဝေ၊ ကောဋ္ဌာသတို့၏ များသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပဋိက္ကုလ္လကာရဿေဝ၊ ပဋိက္ကုလ္လ အခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ဂဟဏတော၊ ယူခြင်းကြောင့်။ ကေပ္ပကာရေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ဧ။ ဣဓ ပန၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌ကား။ ဂုဏာနံ၊ တို့၏။

နာနပ္ပကာရတ္တာ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနပ္ပ-
ကာရေန၊ ဖြင့်။ (ဘာဝနာ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိ
ယောဂီသည်။ ကေသ္မိယေဝ ဂုဏော၊ ဌိသာလျှင်။ ဌာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊
မစွမ်းနိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘာဝနာဗလေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ ဖြင့်။
ဗုဒ္ဓဂုဏေသု၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု၊ ထင်ပေါ်ကုန်လတ်သော်။ သဒ္ဓါယ၊
၏။ ဗလဝဘာဝတော၊ အားကြီးသည် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။
တေနော၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အဓိမုတ္တတာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပ-
စာရပ္ပတ္တံ၊ ဥပစာရသို့ရောက်သော။ စျာနံ၊ သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အံ။ ကထံ၊
အဘယ့်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
တဒေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

သတ္ထု၊ ဖြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏသရီရဿ၊ ဂုဏ်အပေါင်းတည်း ဟူသော
ကိုယ်၏။ ပစ္စက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ သဂါရဝေါရှိသည်။
သပ္ပတိဿော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတောယေဝ၊ ပင်လျှင်။ သဒ္ဓါဝေပုလ္လံ၊
လ္လဟူသော။ အဝေစ္စပ္ပသာဒသဒိသံ၊ ပသာဒနှင့်တူသော။ သဒ္ဓါမဟတ္တံ၊ သဒ္ဓါ၏
ကြီးမားသည်၏အဖြစ်သို့။ (အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။) ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ တို့ကို။ အနု-
ဿရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
သတိဝေပုလ္လံ၊ သတိ၏ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့။ (အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။) တေသံ၊
ထိုဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့၏။ ပရမဂမ္ဘီရတာယ စ၊ အလွန်နက်နဲသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နာနပ္ပကာရတာယ စ၊ အထူးထူးအပြားပြား များသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပညာဝေပုလ္လံ၊ သို့။ (အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဘုရား
ဂုဏ်တော်တို့၏။ ဥဋ္ဌာရပုညက္ခေတ္တတာယ၊ မြတ်သော ကောင်းမှု၏ လယ်ယာ၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ပုညဝေပုလ္လံ၊ ကောင်းမှု၏ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့လည်း။
အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ၊ ၏။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဌာနိယတ္တာ၊ ပီတိ
သမ္မောဇ္ဈင်၏ တည်ရာအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော၊
များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏာယ၊ ဘုရားဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။
သတိယာ၊ ၏။ ဘယဘေရဝါဘိဘဝနတော၊ ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို လွှမ်းမိုး
နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဘယဘေရဝသဟော၊ ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို နှိမ်နင်း
ပယ်ဖျောက်နိုင်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။
အနုဿရေထ။ ပ။ သိယာတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ [သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ကို။ အနုဿရေထ၊
အောက်မေ့ကုန်လော့။ (ဝေ၊ ဤသို့အောက်မေ့ကုန်သည်ရှိသော်။) တုမ္ဟာကံ၊
တို့အား။ ဘယံ၊ သည်။ နောသိယာ၊ မဖြစ်နိုင်။] ပဒုမပလာသေ၊ ပဒုမ္မာ
ကြာဖက်၌။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ (ဝိနိဝဇ္ဇနံ)ဝိယ၊ လိမ့်ကျသွားခြင်းကဲ့သို့။ ဗုဒ္ဓါနုဿ-
တိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ (သိဟိန္ဒိမ္မံ သတိ ဒုက္ခဿဟု ရှိသည်၊ ထိုပါဌ်

သာလျှင် သင့်သည်) ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိနိဝဋ္ဌနတော၊ လိမ့်ကျသွားခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကင်းပျောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ [၂၆၇] သံဝါသသညန္တိ၊ ကား။ သဟဝါသသည်၊ အတူတကွနေရသည် ဟူသော အမှတ်သညာကို။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ တို့၏။ မဟန္တဘာဝဿ၊ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ပစ္စက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘူမိယံ၊ ဘုရားအဖြစ်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ နမတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တော၊ ၌။ ဝိပရိဝတ္တနတော၊ အပြန်ပြန်လည်ခြင်းကြောင့်။ သမ္ပုခါ၊ သတ္တာရံ ပဿတေ ဝိယာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥတ္တရိ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တောတိ၊ ကား။ ဣမာယ ဘာဝနာယ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာမှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ တံ၊ ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော၊ မသိခဲ့သည်ရှိသော်။ သုဂတိပရာယဏောတိ၊ ကား။ သုဂတိသမ္ပရာယော၊ သုဂတိလျှင် မချွတ်လားရာ ရောက်ရာရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

အပ္ပမာဒန္တိ၊ ကား။ အပ္ပမဇ္ဇနံ၊ မမေ့ခြင်းကို။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ အနုယောဂံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကယိရာထာတိ၊ ကား။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ သုမေသောတိ၊ ကား။ သုန္တရပညော၊ ကောင်းသောပညာရှိသောသူသည်။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝါယာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနာဒိသမတ္တေန၊ နိဝရဏကို ခွါခြင်းစသည်၌ စွမ်းနိုင်သော။ သတ္တရိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ သဂါရဝဘာဝါဒိဟေတုဘူတေန၊ သဂါရဝအဖြစ်စသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မဟတာ၊ ကြီးစွာသော။ သာမတ္ထိယေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာယ၊ ပြည့်စုံသော။

၂-ဓမ္မာနုဿတိကတာဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ ဓမ္မာနုဿတိန္တိ ဧတ္ထ၊ တိ* -ဟူသောပုဒ်၌။ ပဒတ္တော စ၊ ပုဒ်အနက်ကို ၎င်း။ သဘာဝတ္တော စ၊ သဘောအနက်ကို၎င်း။ (သီဟိဋ္ဌိမူ၌ ဘာဝတ္တော စ-ဟု ရှိ၏။ ဘာဝတ္တော စ၊ ဆိုလိုသောအနက်ကို၎င်း-ဟု အနက်ပေး၊ ထိုသီမူသာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်သည်) အာဒိတော၊ ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသ၏ အစ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဒတ္တနှင့်ဘာဝတ္တကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ဘာဝနာဝိဓာနမေဝ၊ ဘာဝနာအစီအရင်ကို သာလျှင်။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဓမ္မာနုဿတိ* ဘာဝေတုကာမေနာပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဓမ္မာနုဿတိကတာ၌။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ ဝိယ၊ တိ၌ ကဲ့သို့။ အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္နာဂတေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ကဿာ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်သနည်း။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ တော အနုဿတိယော၊ တို့ကို။ အရိယသာဝ-

ကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသနံ၊ သို့။ အာရုဠာနန၊ တင်အပ်ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ အံ။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ဧဝံသန္တေပိ၊ သော်လည်း။ ပရိသုဒ္ဓသီလာဒိဂုဏာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော သီလအစ ရှိသော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနာနဗ္ဗိ၊ တို့အားလည်း။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြည့်စုံ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္နာဂတေနာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဣဓ၊ ဤဓမ္မာနုဿတိကထာ၌။ န ဝုတ္တံ၊ (အဋ္ဌကထာဆရာ) မဆိုအပ်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ။ အရိယသာဝကာနံ၊ တို့အား။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာ။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အထူးတည်း။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပုထုဇဉ်တို့အား ပြည့်စုံသော်လည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတတ္တာ စ၊ လာသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ဤ၌ စ-သဒ္ဓါဖြင့် ဆည်းအပ်သော အနက်ချာမတွေ့၊ တထာပိ-နေပုံလည်း အဆင်မပြေ၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းအစား တထေဝ-ဟုပြင်၍ ရှေးဣဇ္ဈန္တိတိ-နှင့် တဝါကျတည်းဖြစ်သင့်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်) ပန၊ ထိုဓမ္မာ နုဿတိအရာ၌ မဆိုငြားသော်လည်း။ အရိယသာဝကာနံ၊ တို့အား။ သုခေန၊ ဖြင့်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်၎င်း။ တထေဝ၊ ထို အရိယာသာဝကတို့နှင့်သာ ဆိုင်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတတ္တာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ တံ၊ ထိုအဝေစ္စပ္ပ သာဒသမန္နာဂတေန-ပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အယဉ္ဇ ဝိစာဓော၊ ဤ စိစစ်ခြင်းသည်လည်း။ ပရတော၊ ၌။ အာဂမိဿတေဝ၊ လာလတ်သာလျှင်တည်း။

[၂၄၇] ပရိယတ္တိဓမ္မောပီတိတ္ထေ၊ ဤပါဌ်၌။ ပိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ လောကုတ္တရ-ဓမ္မံ၊ ကို။ သမ္ဗုဇ္ဈေတိ၊ ၏။ ဣတဒရသုပီတိ၊ ကား။ သန္နိဋ္ဌိကာဒိပဒေသု၊ တံ၌။ လောကုတ္တရဓမ္မောဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဝဓာရဏံ၊ ကန့်သတ်ခြင်းကို။ (ဝုတ္တံ-၌ဇေ) နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ သန္နိဋ္ဌိကာဒိအတ္ထံ၊ က-စသောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ပရိယာယတော၊ ဖြင့်။ ဧတေ၊ ဤသန္နိဋ္ဌိကစသော အနက်တို့သည်။ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ၊ ၌လည်း။ သမ္ဘဝန္တေဝ၊ ဖြစ်သင့်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပရိယတ္တိ-ဓမ္မော၊ ကို။ (သယံဒဋ္ဌဗ္ဗော-၌စပ်)ဝါ၊ သည်။ (သန္နိဋ္ဌိကော-၌စပ်)ဗဟုဿုတေန၊ ရှိသော။ အာဂတာဂမေန၊ လာသောအာဂုံရှိသော။ (ပညဝတာ-၌စပ်) ပရမေန သတိနေပက္ကေန၊ လွန်မြတ်သောသတိ၏ ရင့်ကျက်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာ-ဂတေန၊ သော။ ပညဝတာ၊ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဒိကလျာဏတာဒိဝိသေ-သတော၊ တာအစရှိသောဂုဏ်ထူးအားဖြင့်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရှုမြင် အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္နိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ အာစရိယပယိရူပါသနာယ၊ ဆရာကို ဆည်းကပ်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်သည်မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ စေ၊

ဌားအံ့။ (ဤမှနောက်၌ သီဟိုဠ်မှတွင် တံ လောကုတ္တရဓမ္မေပိ သမာနံ-ဟူရှိ၏။
 ထိုပါဌ်သာသင့်သည်) တံ၊ ထိုသို့ဆရာနှင့်ကင်း၍ မရအပ် မရနိုင်ခြင်းသည်။
 လောကုတ္တရဓမ္မေပိ၊ ဓမ္မ၌လည်း။ သမာနံ၊ တူညီ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။)
 ကလျာဏမိတ္တသန္နိဿယေနဝ၊ မိတ္တဟူသော မှီရာဖြင့်သာလျှင်။ သိဇ္ဈနတော၊
 ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ သတ္တုသန္ဓဿနပိ၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဉာဏ်ဖြင့်ကိုယ်တိုင်
 မြင်တွေ့ရာ၌လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ သန္နိဋ္ဌိယာ၊ ကောင်းသောဉာဏ်
 ပညာဖြင့်။ ဇယတိ၊ အောင်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော။ အယံ ပန
 အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုကား။ တိတ္ထိယနိမ္မဒ္ဒနေ၊ တို့ကိုနှိမ်နင်းရာ၌။ နိပ္ပရိယာယ-
 တောဝ၊ သာလျှင်။ [၂၆၈] လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ကိလေသဇယေ၊ ကိလေသာတို့ကို
 အောင်နိုင်ရာ၌။ ပရိယာယတော၊ ဖြင့်။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။)
 ပရမ္မရာဟေတုဘာဝတော၊ အဆင့်ဆင့် အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 သန္နိဋ္ဌံ၊ ကိုယ်တိုင်ရှုမြင်ခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သော။ အယမ္ပိ
 အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ လဗ္ဘတေဝ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။
 သံကိလေသဓမ္မာနံ၊ ညစ်ညူးကြောင်းတရားတို့ကို။ ပဟာနံ စ၊ ပယ်ခြင်းကို၎င်း။
 ဝေါဒါနဓမ္မာနံ၊ ဖြူစင်ကြောင်းတရားတို့ကို။ ပရိဗြူဟနဉ္စ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပွားစေ
 ခြင်းကို၎င်း။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ အယဉ္စ အတ္ထော၊
 ဤအနက်ကိုလည်း။ (ဝိဘာဝေတဗျော-၌စပ်) ယေ ခေါ် တံ ဂေါတမိ။ ပ။ သတ္တု-
 သာသနန္တိ စ၊ နံ-ဟူ၍၎င်း။ ဓမ္မာပိ။ ပ။ အဓမ္မာတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝေမာဒိဟိ၊
 ကုန်သော။ သုတ္တပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတဗျော၊ ပြအပ်၏။

[ဂေါတမိ၊ (မိထွေးတော်) ဂေါတမိ။ တံ၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယေ ဓမ္မော၊
 အကြင်တရားတို့ကို။ (ဇာနေယျာသိ-၌စပ်) ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သရာဂါယ၊
 ရာဂနှင့်တကွဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိရာဂါယ၊ ရာဂကင်းခြင်းငှါ။
 နော (သံဝတ္တန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ သညောဂါယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဝိသညောဂါယ၊ ဝဋ်၌မယှဉ်ခြင်းငှါ။ နော (သံဝတ္တန္တိ)၊ ကုန်။ သဥပါဒါနာယ၊
 စွဲလမ်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုပါဒါနာယ၊ ငှါ။
 နော (သံဝတ္တန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (စေ) ဇာနေယျာသိ၊ သိဌားအံ့။
 ဂေါတမိ၊ မိ။ ဧသော၊ ဤတရားသည်။ န ဓမ္မော၊ တရားမဟုတ်။ ဧသော၊
 သည်။ န ဝိနယော၊ ဝိနည်းမဟုတ်။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ န သတ္တုသာသနံ၊
 မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဧတ ဓမ္မော၊ တို့ကို။)
 ကေသေန၊ ဖြင့်။ ဓာရေယျာသိ၊ မှတ်လေလော့။ (ဓမ္မာပိ-စသည်ကို ရှေးနှာ
 ၇၂-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ)]

၁-ကလျာဏမိတ္တသန္နိဿယနှင့် ကင်း၍ကား မပြီးစီးဟု ဆိုလို၏။

ဝိသုဒ္ဓိ ၄ နိဿယ ၂-၈ ပ-မ-ဗ-သစ

အကာလိကာဓိဂမုပါယတာယ၊ အကာလိက တရားကို ရခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အကာလိကော၊ မည်၏။ ဝိဇ္ဇမာနတာ- ပရိသုဒ္ဓတာဟိ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ် တို့ဖြင့်။ ဧဟိပဿဝိဓိံ၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟူသော အစီအရင်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဟိပဿိကော၊ မည်၏။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ဝဋ္ဋဒုက္ခနိတ္ထရဏတ္ထိကေဟိ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ဥပနယနံ-၌စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တော၊ ၌။ ဥပနယနံ ဝါ၊ ဆောင်ထည့်ပေးခြင်းကို၎င်း။ စိတ္တဿ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ ဥပနယနံ ဝါ၊ ဆောင်ပို့ခြင်းကို၎င်း။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဩပနေယျိကော၊ မည်၏။ ဝိမုတ္တာယတနသီသေ၊ န ဟူသောဦးခေါင်း၌။ ဌတော၊ ၍။ ပရိစယေန၊ လေ့လာခြင်းဖြင့်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထဝေဒံ စ၊ အနက်ကိုသိ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို၎င်း။ ဓမ္မဝေဒဉ္စ၊ ဒေသနာပါဠိကိုသိ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ၎င်း။ လဘန္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိညဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊ အသီးသီးသောမိမိကိုယ်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သန္တိဌိကာဒိပဒေသု၊ တို့၌။ ပရိယတ္တိဓမ္မမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပက္ခိပိတော၊ ၍။ မနသိ- ကာရော၊ သည်။ ယုဇ္ဇတေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။

သတိ၊ ကား။ ဂါထာ၊ သည်။ သမန္တဘဒြကတ္တာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဘာဂေဟိ၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့တို့ဖြင့်။ သုန္နရတ္တာ၊ ကောင်းသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဓမ္မဿာတိ၊ ကား။ သာသနဓမ္မဿ၊ ၏။ အဝယဝဝိနိမုတ္တော၊ အစိတ်မှ လွတ်သော။ သမုဒါယော နာမ၊ အပေါင်း မည်သည်ကား။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကောစိ၊ တစုံတခုမျှ။ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ယေသု အဝယဝေသု၊ အကြင်အစိတ်တို့ကို။ သမုဒါယရူပေန၊ အပေါင်း၏အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ အဝေက္ခိတေသု၊ ရှုကြည့်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဂါထာတိ သမညာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအစိတ်ကို။ တတော၊ ထိုအပေါင်းမှ။ ဘိန္နံ ဝိယ၊ ကဲ့သကဲ့သို့။ ကတော၊ ၍။ သံသာမိဝေါဟာရံ၊ သံ+သာမိသမ္ပန်ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ အာရောပေတွာ၊ ၍။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသော (အဋ္ဌကထာဆရာ)သည်။ ပဌမေန ပါဒေန အာဒိကလျာဏာတိ- အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကောနုသန္တိကန္တိ ဣဒံ၊ စကားကို။ နာတိဗဟုဝိဘာဂံ၊ အလွန်မများသော ဝေဘန်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ အလွန်မများသော အဖို့ရှိသော။ ယထာနုသန္တိနာ၊ ဖြင့်။ ကောနုသန္တိကံ၊ တခုသောအနုသန္တေရှိသောသုတ်ကို။

၁-ဥစ္စာနှင့်ပိုင်ရှင် အချင်းချင်းစပ်ဆိုင်ခြင်းကို သံ+သာမိသမ္ပန်ဟု ခေါ်၏။ ပဌမပါဒ- စသော အစိတ်အပိုင်းက သံ-ဥစ္စာ+အပေါင်းဂါထာက သာမိ-ပိုင်ရှင်-ဟု ဤသို့စသည် ဖြင့် ခွဲ၍ မှတ်အပ်၏။

သန္ဓာယ၊ ချုံ။ ဝုတ္တံ၊ ၎်။ ဣတရဿ ပန၊ ဤမှတပါးသော နာနာသန္ဓိက
သုတ်အားမူကား။ တေနေဝ ဒေသေတဗ္ဗဓမ္မဝိဘာဂေန၊ ထိုဟောအပ်သော
တရားကို ဝေဘန်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ တရား၏ ကွဲပြားခြင်းဖြင့်။ အာဒိမဇ္ဈပရိ-
ယောသာနဘာဂါ၊ အစ အလယ် အဆုံး အဖို့တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
သို့သိအပ်၏။ နိဒါနေနာတိ၊ ကား။ ကာလ။ ပ။ လက္ခဏေန၊ ဟောရာကာလ၊
ဟောရာအရပ်၊ ဟောသောပုဂ္ဂိုလ်၊ နာခံသောပရိသတ် စသည်ကို ညွှန်ကြားခြင်း
လက္ခဏာရှိသော။ နိဒါနဂန္ဓေန၊ နိဒါန်းအဖွဲ့ဖြင့်။ နိဂမနေနာတိ၊ ကား။
ဣဒမဝေါစာတိအာဒိကေန ဝါ၊ ဣဒမဝေါစ-ဤသို့ အစရှိသည် သော်လည်း
ဖြစ်သော။ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ ဝါ၊ ဝုတ္တံ-ဟူ၍ သော်လည်း
ဖြစ်သော။ ယထာဝုတ္တတ္တနိဂမနေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုခဲ့ပြီးသော အနက်
တို့ကို သိမ်းသွင်းသော အချုပ်စကားဖြင့်။

အယံ ကထာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကထာသည်။ ဝိသေသဘော၊ ဖြင့်။ သုတ္တ-
ပိဋကသံဝဏ္ဏနာ၊ သုတ္တန်ပိဋက၏ အဖွင့်တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ချုံ။ သုတ္တပိဋက-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မဿ၊ ၎်။ အာဒိကလျာဏာဒိကံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ချုံ။
ဣဒါနိ၊ ချုံ။ သုတ္တပိဋကဝိနယပိဋကနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုအာဒိ
ကလျာဏစသည်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သနိဒါနသဉ္စပုတ္တိကတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊ ၎်။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ သနိဒါနသဉ္စပုတ္တိကတ္တာတိ၊ ကား။
ယထာဝုတ္တနိဒါနေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နိဒါန်းဖြင့်။ သနိဒါနတာယ စ၊
နိဒါန်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ [၂၆၉] သအဠပုတ္တိကတာယ စ၊
အဠပုတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝေနေယျာနံ အနုရူပတောတိ၊
ကား။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ စ၊ ပညတ်၏၎င်း။ ဓမ္မဒေသနာယ စ၊ နာ၏၎င်း။
တံတံသိက္ခာပဒဘာဝေန၊ ထိုထို သိက္ခာပုဒ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပညာပိယမာနဿ၊
ပညတ်အပ်သော ဝိနည်း၏၎င်း။ (အနုရူပတော-၌ပင်စပ်) ဝေနေယျဇ္ဈာသယာ-
နုရူပံ၊ စွာ။ ပဝတ္တိယမာနဿ၊ ဖြစ်စေအပ် ဟောအပ်သော ဓမ္မ၏၎င်း။
အနုရူပတော၊ ဝေနေယျတို့အား လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထဿာတိ၊
ကား။ ဒေသိယမာနဿ စ၊ ဟောအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ (စ-သဒ္ဓါဖြင့်
ပညာပိယမာနဿ-ကို ဆည်းသည်၊ ပညာပိယမာနဿ ဒေသိယမာနဿ စ-ဟု
အပြည့်အစုံရှိသင့်၏) သီလာဒိအတ္ထဿ၊ သီလစသောအနက်၏။ တံ ကိဿ

၁-ဤနှစ်ပုဒ်ကို အနုရူပတော-၌စပ်၊ တံတံသိက္ခာပဒဘာဝေန-စသည်ဖြင့် ထိုနှစ်ပုဒ်ကိုပင်
ထပ်၍ဖွင့်သည်ဟု ယူအပ်၏။ ပါဠိနေပုံကား မကောင်းလှ။ တံတံသိက္ခာပဒဘာဝေန ဝါ-
ဟု ဝါ-နှင့် တကွသော်လည်း ပါဠိရှိသင့်၏။ သို့ရှိလျှင် ရှေး၂-ပုဒ်ဖြင့် “သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်း၊
တရားဟောခြင်းတို့ကို ယူအပ်၏။ နောက်၌လည်း ပဝတ္တိယမာနဿ စ-ဟု စ-သဒ္ဓါနှင့်တကွ
ရှိသင့်၏။

ဟေတု၊ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသုတ်တို့၌။
ဟေတုပမာဂဟဏေန၊ ဟိတ် ဥပမာတို့ကိုယူသဖြင့်။ ဟေတုဒါဟရဏယုတ္တတော၊
ဟိတ် ဥဒါဟရဏတို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။

ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်ဖြင့်။ သုတ္တဝိနယဝသေန၊ ဖြင့်။
ပရိယတ္တိဓမ္မဿ၊ ၏။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏတံ၊ အဖြစ်ကို။ ဒဿေ-
တော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တီဏိ ပိဋကနိ၊ တို့ကို။ ဧကန္တံ၊ တပေါင်းတည်း။
ဂဟေတော၊ ၍။ တံ၊ ထိုအစ အလယ် အဆုံး ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။
ဒဿေတံ၊ ငှါ။ သကလောပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။
သာသနဓမ္မောတိ၊ ကား။

[သဗ္ဗပါပဿ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တရားကို။ အကရဏံ၊ မပြု
ခြင်းသည်၎င်း။ ကုသလဿ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းသည်၎င်း။
သစိတ္တပရိယောဒပနံ၊ မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေခြင်းသည်၎င်း။ ဧတံ၊
ဤသုံးပါးသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။]
ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တဿ၊ သော။ သတ္တုသာသနဿ၊ ကို။ ပကာသကော၊
ပြတတ်သော။ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ တည်း။ သာသနဿ၊ ၏။ သီလမူလကတ္တာ၊
သီလလျှင် အရင်းမူလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီလေန၊ ဖြင့်။ အာဒိ-
ကလျာဏော၊ အစအဖို့ကောင်း၏။ တေသံ၊ ထိုသမထစသည်တို့၏။ သာသန-
သမ္ပတ္တိယာ၊ သာသနာတော်၏ ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော သာသနာ
တော်၏။ ဝေမဇ္ဈဘာဝတော၊ အလယ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမထာဒိဟိ၊ သမထ
အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏော၊ ၏။ တဒဓိဂမတော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို
ရသည်မှ။ ဥတ္တရိ၊ ၌။ ကရဏီယာဘာဝတော၊ ပြုဖွယ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
နိဗ္ဗာနေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏော၊ ၏။ သာသနေ၊ ၌။ သမ္မာပဋိ-
ပတ္တိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ စ၊
ထိုပညာ၏လည်း။ သီလံ စ၊ သည်၎င်း။ သမာဓိံ စ၊ သည်၎င်း။ မူလံ၊ အရင်း
မူလတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလသမာဓိဟိ အာဒိကလျာဏောတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ ပညာ ပန၊ သည်ကား။ အနုဗောဓပဋိဝေဓဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ဂဏုန္တော၊ ၍။
ဝိပဿနာမဂ္ဂေဟိ မဇ္ဈေကလျာဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ထို
ဝိပဿနာမဂ်၏။ နိပ္ပတ္တိ၊ ပြီးခြင်းသည်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်တည်း။ ကိစ္စံ၊ သည်။
နိဗ္ဗာနသစ္စိကိရိယာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းတည်း။ တတော ပရံ၊
ထိုမှနောက်၌ ၊ဝါ၊ ထို့ထက်အလွန်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုဖွယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊
သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ ပရိယောသာနကလျာဏောတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဖလဂ္ဂဟဏေန၊ ဖိုလ်ကိုယူသဖြင့်။ သဥပါဒိသေသ-

နိဗ္ဗာနံ၊ ကိ။ အာဟ၊ ဧ။ ဣတရေန၊ ဤမှတပါးသော နိဗ္ဗာန်ကိုယူသဖြင့်။
ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ကို။ (အာဟ၊ ဧ။) တဒုဘယဉ္စ၊
ထိုနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ သာသနသမ္ပတ္တိယ၊ ဧ။ ဩသာနံ၊ အဆုံးတည်း။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ ပရိယောသာနကလျာဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။

ဗုဒ္ဓဿ၊ ဧ။ သုဗောဓိတာ၊ ကောင်းစွာသိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓတာ၊ ဒွအဖြစ်တည်း။ တာယ၊ ထိုသုဗောဓိတိတာ-ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏော၊
ဧ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တပ္ပဘဝတ္တာ၊ ထိုဗုဒ္ဓလျှင် အမွန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ သံကိလေသပ္ပဟာနံ စ၊ သကို ပယ်ခြင်းသည်၎င်း။
ဝေါဒါနံ စ၊ ဖြူစင်စေခြင်းသည်၎င်း။ ပါရိပူရီ စ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်စုံခြင်းသည်
၎င်း။ ဓမ္မသုဓမ္မတာ၊ တာမည်၏။ တာယ၊ ထိုဓမ္မသုဓမ္မတာ-ဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျာ-
ဏော၊ ဧ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တံသရီရတ္တာ၊ ထိုဓမ္မလျှင် အထည်ကိုယ်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။
အနုသိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ကြားဆုံးမအပ်၏။ တထာပဋိပတ္တိ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်
ကျင့်ခြင်းသည်။ သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုသံဃသုပ္ပဋိပတ္တိဖြင့်။
ပရိယောသာနကလျာဏော၊ ဧ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာယ၊ ထိုသံဃသုပ္ပဋိ-
ပတ္တိဖြင့်။ သာသနဿ၊ ဧ။ လောကေ ဌံ၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝတော၊ ကောင်းစွာ
တည်တံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ သာသနဓမ္မံ၊ ကိ။
တထတ္တာယာတိ၊ ကား။ ယထတ္တာယ၊ အကြင်အပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းငှါ။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကိ။ ဒေသိတော၊ ဧ။ တထတ္တာယ တထာဘာဝါယ၊
ထိုအပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သော ပန၊ ထိုတထာဘာဝ သည်ကား။
အဘိသမ္မောဓိ စ၊ ဓိဉာဏ်၎င်း။ ပစ္စေကဗောဓိ စ၊ ဓိဉာဏ်၎င်း။ သာဝကဗောဓိ
စ၊ ဓိဉာဏ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ [၂၇၀] တိဝိဓော၊ ဧ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣတော၊
ဤသုံးပါးသောအပြားမှ။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ၊
ကိုရခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။
သဗ္ဗဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဂ္ဂဘာဝတော စ၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
ဣတရဗောဓိဒ္ဓယမူလတာယ စ၊ ဤမှတပါးသော ဗောဓိနှစ်ပါး အပေါင်း၏
မူလ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဗုဒ္ဓမာယ ဗောဓိယာ၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏတာ၊
ကိ။ (ဝုတ္တာ၊ ဧ။) ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝေမဇ္ဈဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဒုတိယာယ၊
ယဗောဓိဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏတာ၊ ကိ။ (ဝုတ္တာ၊ ဧ။) တဒုဘယာဝရတာယ စ၊
ထိုနှစ်ပါးစုံအောက် ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သာသနဓမ္မဿ၊ ဧ။
တဒေါသာနတာယ စ၊ ထိုသာဝကဗောဓိလျှင် အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ တတိယာယ၊ ယဗောဓိဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏတာ၊ ကိ။
ဝုတ္တာ၊ ဧ။

သောတိ၊ ကား။ သာသနဓမ္မော၊ သည်။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနတောတိ၊ ကား။ ဝိမုတ္တာယတနသီသေ၊ လွတ်မြောက်ကြောင်း တရားမြတ်၌၊ ဝါ၊ မြတ်သော လွတ်မြောက်ကြောင်း တရား၌။ ဌတာ၊ ၍။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏန္တဿ၊ နာသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဝရဏာနံ၊ တို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘနသမ္ဘဝတော၊ ကွာခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာ ယထာဝုသော။ပ။ ဓမ္မဝေဒန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဟောန္တိတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ (ဣတိ) အာဒိ၊ သော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်တို့။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင်အခြင်း အရာအားဖြင့်။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သတ္တာ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်မူ လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ အညတရော၊ သော။ ဂရုဌာနိယော၊ ဆရာ၏ အရာ၌တည်သော။ သဗြဟ္မစာရီ ဝါ၊ သီတင်းသုံးဖော်သည် မူလည်း။ (ဓမ္မံ ဒေသေတိ။) တထာတထာ၊ ဖြင့်။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ အတ္ထဝေဒံ၊ အနက်ကိုသိ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဓမ္မဝေဒံ၊ ပါဠိဒေသနာကိုသိ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။]

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ဩဟိတသောတော၊ ချထားအပ်သောနားရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ နားစွင့် သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအရိယသာဝက အား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ နိဝရဏာနံ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဟိနာနံ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

သမထဝိပဿနာသုခါဝဟနတောတိ၊ ကား။ သမထသုခဿ စ၊ ကို၎င်း။ ဝိပဿနာသုခဿ စ၊ ကို၎င်း။ သမ္မာဒနတော၊ ပြည့်စုံစေခြင်းကြောင့်။ စ၊ မှန်။ သော ဝိဝိဇ္ဇေဝ။ပ။ ပီတိသုခန္တိအာဒိ စ၊ အစရှိသည်ကို၎င်း။ ဖတော၊ ထိုမှတပါး။ ယတော။ပ။ ဝိပဿတောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောအပ် သည်သာလျှင်တည်း။

[သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ သာလျှင်။ အကုသလေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇ (ဝေ၊) သာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ သော။ သဝိစာရံ၊ သော။ ဝိဝေကဗ္ဗံ ပီတိသုခံ၊ ရှိသော။ (ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။)]

[ယတော ယတော၊ အကြင် အကြင် ရုပ်အဖို့ နာမ်အဖို့မှ။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ (တတော တတော၊ ထိုထို သုံးသပ်အပ်သော ရုပ်အဖို့ နာမ်အဖို့မှ။) ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပီတိပါမောဇ္ဇသည်။ ဝိဇာနတံ၊

အဖြစ်အပျက်ကိုသိသော ယောဂီတို့၏။ အမတ်၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကြီး ပါပေတည်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဓမ္မံ၊ ရုပ်နာမ်တရားကို။ ဝိပဿတော၊ ရှုမြင်သောယောဂီအား။ အမာနုဿိ၊ လူတို့၏ဥစ္စာမဟုတ်သော၊ ဝါ၊ လူတို့၏အရာမဟုတ်သော။ ရတီ၊ ပျော်မွေ့ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

တထာပဋိပန္နောတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမထ- ဝိပဿနာသုခံ၊ ကို။ အာဝဟတိ၊ ၏။ ယထာ ဝါ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် မူလည်း။ သတ္တာရာ၊ သည်။ အနုသိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ကြားဆုံးမတော်မူအပ်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်အပ်သော။ သာသနဓမ္မော၊ သည်။ တာဒိဘာဝါဝဟန- တောတိ၊ ကား။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဋ္ဌာဒိသု၊ တို့၌။ တာဒိဘာဝဿ၊ တာဒိအဖြစ်ကို။ လောကဓမ္မဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့သည်။ အနုပလေပဿ၊ မလိမ်းကျံခြင်းကို။ အာဝဟနတော၊ ဆောင်ခြင်းကြောင့်။

သေ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓကလျာဏံ၊ သုံးပါးသော ကောင်းခြင်းရှိသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တော၊ ရှိသော်။ ယံ သာသနဗြဟ္မစရိယံ စ၊ ကို၎င်း။ ယံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပကာသေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဗြဟ္မစရိယသည်။ ယထာနုရူပံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ၊ အနက်အကျိုး၏ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ မည်၏။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ၊ သဒ္ဓါ၏ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။)

[၂၇၁] တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဝါ၊ ထိုနှစ်ပါးသောဗြဟ္မစရိယတို့တွင်။ အဝိသေ- သေန၊ ဖြင့်။ တိဿော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ သကလော၊ သော။ တန္တိဓမ္မော စ၊ ပါဠိတရားဒေသနာတော်သည်၎င်း။ သာသနဗြဟ္မစရိယံ၊ မည်၏။ ယံ၊ ယင်းသာသနဗြဟ္မစရိယကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ကတမေသာနံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ အဘယ်ဘုရားရှင်တို့၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်သာသနာတော်သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ န စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းမရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပါသနည်း။ ဣတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ မေးလျှောက်အပ်၏။ သဗ္ဗသိက္ခာနံ၊ တို့၏။ မဏ္ဍဘုတ- သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတော၊ အကြည်အနှစ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော သိက္ခာသုံးပါးအပေါင်း ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ၊ မည်၏။ ယံ၊ ယင်းမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဇာတိ၊ ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာနုရူပန္တိ၊ ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဟိ၊ ချဲ့။ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် သိမ်းယူအပ်

သော။ သာသနဗြဟ္မစရိယံ၊ သည်။ အတ္တသမ္ပတ္တိယာ၊ အကျိုး၏ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ မည်၏။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယေ၊ ဌ။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ အတ္တသမ္ပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သမ္ပန္နတ္ထတာယ၊ ပြည့်စုံသောအကျိုးအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဓ၊ ဤသာတ္ထ-ဟူသောပုဒ်၌။ သဟ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပတ္တိအတ္ထော၊ ရှိ၏။ ဣတရံ ပန၊ ဤမှတစ်ပါးသောတန္တိဓမ္မဗြဟ္မစရိယသည်ကား။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ သာတ္ထံ စ၊ လည်းမည်၏။ သဗျဉ္ဇနဉ္စ၊ မည်၏။ ပန၊ ဝါဒအထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယေ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်။ သာတ္ထံ၊ သာတ္ထသည်။ ဝစနသဘာဝံ၊ စကားဝါကျဒေသနာသဘောရှိ၏။ ဝါ၊ သဒ္ဓါသဘောရှိ၏။ သဗျဉ္ဇနံ၊ နသည်။ အတ္တသဘာဝံ၊ အနက်သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘဇိတော၊ ဝေဘန်၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ န သုန္ဓရံ၊ မကောင်း။ (ကသ္မာ၊ ဟူမှုကား။) တထာဝိဘတ္တဿ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဝေဘန်အပ်သော။ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သဒ္ဓတ္ထာ၊ သဒ္ဓါနှင့်အနက်တို့သည်။ အဘိန္နရူပါ ဝိယ၊ မကွဲပြားသောသဘောရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဟုတော၊ ၍။ ဝိနိယောဂံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ နေသံ၊ ထိုသဒ္ဓါနှင့် အနက်တို့၏။ မိဿိဘာဝံ၊ ရောနှောသည်၏အဖြစ်ကို။ လောကီယာ၊ လောက၌ ထင်ရှားကုန်သော ကျမ်းဆရာတို့သည်။ ပဋိဇာနန္တိ၊ ဝန်ခံကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘေဒေ၊ သည်။ သတိပိ၊ ရှိပါသော်လည်း။ သဗျဉ္ဇနန္တိ၊ ဧတ္ထ၊ နံ-ဟူသောပုဒ်၌။ သပုတ္တော အာဂတောတိအာဒိသု ဝိယ၊ ပါဌ်ဘို့၌ကဲ့သို့။ တုလျယောဂေါ၊ တူသောယှဉ်ခြင်းကို။ ယဒိ အဓိပ္ပေတော၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတ္တပဋိသရဏာ၊ အနက်လျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဗျဉ္ဇနပဋိသရဏာ၊ သဒ္ဓါလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်သည်။ မာ(ဟောထ)၊ မဖြစ်ကုန်လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တပ္ပဓာနဝါဒေါ၊ အနက်ကိုသာ ပဓာနဟု ဟောသောဝါဒကို။ ဗာဓိတော၊ တားမြစ်အပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မှု၍။ သလောမကော သပက္ခကောတိအာဒိသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဝိဇ္ဇမာနတာမတ္တံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်မျှကို။ (ယဒိ အဓိပ္ပေတံ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိ၊ ကို။ အဂ္ဂဟိတာ၊ မယူအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

၁-သဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဓါနှင့်တကွ အနက်ကိုဟောသည်ဟူလျှင် သဒ္ဓါနှင့် အနက် ၂-ပါးလုံးပင် ပဓာနဖြစ်နေသောကြောင့် အတ္တပဓာနဝါဒကို ပယ်မြစ်ရာခုတ်သည်ဟု ဆိုလို၏။

၂-သဒ္ဓါရှိကာမျှကိုယူလျှင် မကောင်းသောသဒ္ဓါရှိခြင်းလည်း ပါဝင်နေသောကြောင့် ကောင်းသောသဒ္ဓါရှိခြင်းကို ပြခြင်းမဖြစ်ဟု ဆိုလို၏။

သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနန္တိ ဧတ္ထံ၊ ပုဒ်တို့၌။ နေတ္တိနယေနပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သင်္ကာသနာ၊ ပ။ သဗျဉ္ဇနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုပါ၌။ (အဓိပ္ပါယ်၊ ကို။ ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။) နေတ္တိယံ၊ ၌။ (ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ-၌ စပ်) ဗျဉ္ဇနမုခေန၊ သဒ္ဓါကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ဗျဉ္ဇနတ္ထဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဓါ၏အနက်ကို ယူခြင်း - သံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အက္ခရံ ပဒန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဗျဉ္ဇနပဒါနိ၊ တို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ၊ ကုန်၏။ ဣမ ပန၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၌ကား။ (ဒဿေတုံ-ဝုတ္တံ-တို့၌စပ်) ပါဠိယံ၊ ၌။ (အာဂတတ္တာ-ဝယ်အာဂတ-ပုဒ် ၌စပ်) သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထပဒါနိယေဝ၊ အနက်ပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သင်္ကာသနာ ပကာသနာတိ- အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုပါ၌။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ ကာသနံ ဒီပနံ၊ ပြခြင်း သည်။ သင်္ကာသနံ၊ မည်၏။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မညမာနော၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဖြင့် မှတ်ထင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မာရဿ၊ ကိလေသာမာရ်သည်။ ဗဒ္ဒေါ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ အမညမာနော၊ မမှတ်ထင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။” ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဒေသနာတို့၌ကဲ့သို့ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထကေန၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ သိအပ်လေပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အညာတံ၊ သိနားလည်အပ်ပါပြီဘုရား။” ဣတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကာသနံ၊ ပြခြင်းသည်။ ပကာသနံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ပ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပညပေတိ ပဌပေတိတိအာဒိသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ အာဒိကမ္မသ္မိံ၊ အစပြုခြင်း ဟူသောအနက်၌။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ပဒဒ္ဓယံ၊ ဤသင်္ကာသနာ၊ ပကာသနာ-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ဥဒ္ဓေသဘာဝတော၊ ဥဒ္ဓေသ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိက္ခိန္ဒိယာပေက္ခံ၊ တိက္ခိန္ဒိယပုဂ္ဂိုလ်ကို၌၏။ ဟိ၊ မှန်။ တိက္ခိန္ဒိယော၊ ယပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သင်္ခေပတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပဌမဉ္စ၊ စွာ၎င်း။ ဝုတ္တံ အတ္ထံ၊ ဟောအပ်သောအနက်ကို။ [၂၇၂] ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သိ၏။ (ပဋိဝိဇ္ဇတိ-ဟု ရှိသင့်၏) သံခိတ္တဿ၊ အကျဉ်းအနက်ကို။ ဝိတ္တာရဝစနံ စ၊ အကျယ်ဟောခြင်းသည်၎င်း။ သကိံ ဝုတ္တဿ၊ တကြိမ်ဟောအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ပုန ဝစနဉ္စ၊ တဖန်ဟောခြင်းသည်၎င်း။ ဝိဝရဏဝိဘဇနာနိ၊ တို့မည် ကုန်၏။ (ကိံ ယထာ၊ မူကား။) ကုသလာ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခေပတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ သကိံ ယေဝ စ၊ သာလျှင်၎င်း။ ဝုတ္တဿ၊ ပြီးသော။ အတ္တဿ၊ ကို။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ပ။ စိတ္တန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိတ္တာရဇတာ၊ ဖြင့်။ ဝိဝရဏဝသေန စ၊ ဖွင့်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဝိဘဇနဝသေန စ၊ ဝေဘန် သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ပုန၊ တဖန်။ ဝစနံ ယထာ၊ ဟောခြင်းကဲ့သို့ တည်း။ ဧတံ ပဒဒ္ဓယံ၊ သည်။ နိဒ္ဒေသဘာဝတော၊ ကြောင့်။ မဉ္ဇိမိန္ဒိယာပေက္ခံ၊ ယပုဂ္ဂိုလ်ကို၌၏။ ဝိဝဋ္ဌဿ၊ ဖွင့်ပြအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ ဝိတ္တာရတရာဘိဓာနံ

စ၊ အထူးသဖြင့် ကျယ်ပြန့်စွာဟောခြင်းသည်၎င်း၊ ဝါ၊ အလွန်ကျယ်ပြန့်စွာ
 ဟောခြင်းသည်၎င်း။ ဝိဘတ္တဿ၊ ကို။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဉာပနံ စ၊ သိစေ
 ခြင်းသည်၎င်း။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တပရိတောသနံ စ၊ စိတ်ကို နှစ်သက်စေ
 ခြင်းသည်၎င်း။ ဥတ္တာနီကရဏပညာပနာနိ၊ တို့မည်ကုန်၏။ (ကိံ ယထာ၊
 မူကား။) ဖဿော ဟောတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဝဋ္ဌဝိဘတ္တဿ၊ ဖွင့်အပ်ပြီး၊
 ဝေဘန်အပ်ပြီးသော။ အတ္တဿ၊ ကို။ ကတမော တသ္မိံ သမယေ ဖဿော။ပ။
 သမ္ပုသနာတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ဥတ္တာနီကရိယာ စ၊ ပေါ်လွင်သည်ကို
 ပြုခြင်းသည်၎င်း။ ပညာပနာ စ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်၎င်း။
 (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဧတံ ပဒေသံ၊ သည်။ ပဋိနိဒ္ဒေသဘာဝတော၊
 ကြောင့်။ မုဒိန္ဒိယာပေက္ခံ၊ ၏။ ပညာပနပဋ္ဌပန။ပ။ ယောဂတောတိပိ၊ ဟူ၍
 လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်ရှိ၏။

ပန၊ မေးခွန်းထုတ်ပြဦးအံ့။ အယံ ပါဌဝိကပေါ၊ ဤပါဌကဲ့သည်။ ကထံ၊
 လျှင်။ ဇာတော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (ပရိဟာရော၊ ကို။
 မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ နေတ္တိပါဌိယံ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ ပုရိမ-
 ပါဌော၊ သည်။ ဇာတော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။

[သင်္ကာသနာ၊ အကျဉ်းပြခြင်း။ ပကာသနာ၊ ရှေးဦးပြခြင်း။
 ဝိဝရဏာ၊ ဖွင့်ခြင်း။ ဝိဘဇနာ၊ ဝေဘန်ခြင်း။ ဥတ္တာနီကမ္ပံ၊ ပေါ်လွင်
 အောင် ပြုခြင်း။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း။ (ဣတိ၊ သို့။)
 ဧတေဟိ ဆဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္ထော စ၊ ကို၎င်း။ ကမ္မဉ္စ၊ အမှုကို
 ၎င်း။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ (အာဂတံ-၌ စပ်)]

ဒေသနဟာရယောဇနာယ စ၊ ၌လည်း။ တေဿေဝ အတ္တဿ၊ ဤအနက်ကို
 ပင်လျှင်။ သင်္ကာသနာ၊ ခြင်း။ ပကာသနာ၊ ခြင်း။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်
 ၎င်း။ အာဂတံ၊ ၏။ ပစ္ဆိမော ပန၊ နောက်ပါဌသည်ကား။ ပညပေတိ။ပ။
 ပဿထာတိ စာဟာတိ၊ ဟူ၍။ သုတ္တေ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ (ဇာတော၊
 ၏။ ဤမှ နောင် ဝေဉ္စ ဗျဉ္စနမတ္တကတော-ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏) ဝေဉ္စ၊ သို့လျှင်။
 နေသံ ဒိန္နံ ပါဌာနံ၊ ထိုနှစ်မျိုးသောပါဌ်တို့၏။ ဝိသေသော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။
 ဗျဉ္စနမတ္တကတော၊ သဒ္ဓါမျှအားဖြင့် ပြုအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အတ္တတော၊
 ဖြင့်။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ (သိမ္မကဲ့တစောင်၌ အတ္တကတော-ဟု ရှိ၏၊
 ထိုအလိုအားဖြင့် နေသံ ဒိန္နံ ပါဌာနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ ကို။ ဗျဉ္စနမတ္တ-
 ကတော၊ သဒ္ဓါမျှဖြင့် ပြုအပ်၏။ န အတ္တကတော၊ အနက်ဖြင့် ပြုအပ်သည်
 မဟုတ်-ဟု အနက်ပေးရာ၏) တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ သင်္ခေပတော၊
 ဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဉာပနံ၊ သိစေခြင်းသည်။ ပညာပနံ၊ ၏။ ပဌမမေဝ၊ သာ
 လျှင်။ ဌပနံ၊ ထားခြင်းသည်။ ပဌပနံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမာနိ ပဒါနိ၊

ဤနှစ်ပုဒ်တို့သည်။ သင်္ကာသနပကာသနပဒေဟိ၊ တို့နှင့်။ အတ္တတော၊ ဖြင့်။ အဝိသိဋ္ဌာနိ၊ မထူးကုန်။ ပရိမပါဌေ၊ ဌှံ။ ဆဌှံ၊ သော။ ယဉ္ဇ၊ ပဒံ၊ ကိုလည်း။ ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ဉာပနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညာပနံ၊ န-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပုဒ်သည်။ ဒုတိယပါဌေ၊ ဌှံ။ ပကာသနပဒေန၊ နှင့်။ ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ကာသနံ၊ ပြခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု၍။ နိဗ္ဗိသေသံ၊ အသူးမရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာပနပကာသနာနိ၊ သိစေခြင်း၊ အပြားအားဖြင့်ပြခြင်းတို့သည်။ အတ္တာဝဘာသနသဘာဝတာယ၊ အနက်ကိုပြခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဘိန္နာနိ၊ မကွဲကုန်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တဿ၊ ကိ။ တောသနံ စ၊ နှစ်သိမ့်အားရစေခြင်းသည်၎င်း။ ဗုဒ္ဓိယာ၊ ဉာဏ်ဥညာကို။ နိသာနံ စ၊ ထက်စေခြင်းသည်၎င်း။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဝတ္ထုသဘာဝါဝဘာသနေ၊ ဝတ္ထုသဘောကို ပြခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ပြခြင်းရှိလတ်သေး။ ဇာယတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တတော၊ ဖြင့်။ အဝိသိဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ပရိယတ္တိအတ္တဿ၊ ပရိယတ်၏ အနက်၏။ အတ္ထပဒ-ရူပတ္တာ၊ အနက်ပုဒ် သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တဆအတ္ထပဒ-သမာယောဂတော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ခြောက်ပါးသော အနက်ပုဒ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သာသနံ၊ သည်။ သာတ္ထံ၊ မည်၏။

[၂၇၃] အက္ခရ။ပ။ သမ္ပတ္တိယာတိ ဧတ္ထ၊ ယာ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဥစ္စာရဏဝေလာယံ၊ ရွတ်ဆိုသောကာလ၌။ အပရိယောသိတေ၊ မပြီးမဆုံးသေးသော။ ပဒေ၊ ပုဒ်၌။ ဝဏ္ဏော၊ သည်။ အက္ခရံ၊ မည်၏။ ဧကက္ခရံ ပဒံ၊ အက္ခရာတလုံးသာရှိသောပုဒ်သည်။ အက္ခရံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) “အာ၊ အား။ တံ၊ ထိုအရာသည်။ ဧဝံ ကိရ၊ ဤသို့ဖြစ်သတတ်။” ဣတိအာဒိသု၊ အစရှိသောစကားရပ်တို့၌။ အာ-ကာရာဒယောဝိယ၊ အာ-အက္ခရာ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ဝိသုဒ္ဓကရဏာနံ၊ စင်ကြယ်သော ကရိုဏ်းရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မနဿ ဒေသနာ၊ ငိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်စဉ်းစားအပ်သော ဒေသနာသည်။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ အက္ခရဏတော၊ (ဝေဝုဏ် ပရိယာယ် စကားလှယ် အလားတူအဖြစ်ဖြင့်) မသွန်းလောင်းအပ်-မရွတ်ဆိုအပ်သောကြောင့် ။ အက္ခရံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အညေ၊ ကုန်သော ဆရာတို့သည် (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) “ဝိဘတ္တိယန္တံ၊ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော အက္ခရာအပေါင်းသည်။ အတ္ထဉာပနတော၊ အနက်ကိုသိစေတတ်သောကြောင့်။ ပဒံ၊ ပုဒ်မည်

၁-ပရိယာယဝသေန အက္ခရဏတော အဝေဝစနတော—ဟူ၍၎င်း အက္ခရဏတော အဝေဝစနတော အကထိတတ္တာ—ဟူ၍၎င်း မိန့်ဆိုသော သာရတ္ထ ၁-၃၂၉-နှင့်အညီ ခရ-ဓာတ် သေက ကထာ အနက်ဟု ယူအပ်၏။

၏။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စကားသည်။ ပဒါဘိဟိတံ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗျဉ္ဇေတိ၊ ထင်ရှားပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနံ၊ နမည်၏။ ဝါကံ၊ ဝါကျကို ရ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကိရိယာပဒံ၊ အာချာတ်ကိရိယာပုဒ်ရှိသော။ အဗျယကာရကဝိသေသနယုတ္တံ၊ အဗျယနိပါတ် ပုဒ်၊ ကာရကဝိသေသနပုဒ်ဘို့နှင့် ယှဉ်သော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဝါကံ၊ မည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တံ၊ ကုန်၏။ ပကာရတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ဝါကျ-ဝိဘာဂေါ၊ ဝါကျကိုဝေဘန်ခြင်းသည်။ အာကာရော၊ မည်၏။ အာကာရာဘိ-ဟိတံ၊ အာကာရဖြင့် ဟောဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗစနံ၊ ဝစနတ္ထသည်။ နိရုတ္တိ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗစနဝိတ္တာရော၊ ဝစနတ္ထကို အကျယ်ဆိုခြင်းသည်။ နိဿေသုပဒေ-သတော၊ အကြွင်းမဲ့ညွှန်ပြခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ မည်၏။ အက္ခရာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ ဗျဉ္ဇနပဒါနံ၊ ထိုသဒ္ဒါပုဒ်တို့၏။ သမ္ပတ္တိယာ၊ ပြည့်စုံခြင်း ကောင်းခြင်းကြောင့်။ သမ္ပန္နတာယ၊ ပြည့်စုံသည် ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ မည်၏။

တတြ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ အဿ၊ ထိုဗြဟ္မစရိယ၏။ အတ္ထပဒသမာယောဂေါ စ၊ အနက်ပုဒ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိ စ၊ သဒ္ဒါ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အက္ခရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ကာသေတိ၊ အကျဉ်းပြ၏။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပကာသေတိ၊ ရှေးဦးစွာပြ၏ ၂။ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ ဝါကျတို့ဖြင့်။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်ပြ၏။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိဘဇတိ၊ ဝေဘန်၏။ နိရုတ္တိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥတ္တာနိကရောတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ နိဒ္ဒေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပညပေတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိစေ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး၊ ဝါ၊ ထိုအတူ။ အက္ခရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥဉ္စါဇေတွာ၊ အကျဉ်းဖွင့်ပြ၍။ ဥဉ္စိတည၊ တညပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမတတ်၏။ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိပဉ္ဇေတွာ၊ ချဲ့၍။ ဝိပဉ္စိတည၊ တညပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနေတိ၊ ၏။ နိရုတ္တိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နေတွာ၊ ဆောင်၍။ နေယျ၊ နေယျပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နိဒ္ဒေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနေတိ၊ ၏။ ဝေဉ္စ၊ သို့လျှင်။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤဗြဟ္မစရိယဓမ္မသည်။ ဥဉ္စိယမာနော၊ အကျဉ်းဖွင့်လှစ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သည်ဖြစ်၍။ ဥဉ္စိတည၊ တညပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိနေတိ၊ ၏။ ဝိပဉ္စိယမာနော၊ ချဲ့အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ချဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပဉ္စိတည၊ တညပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဝိနေတိ၊ ၏။) နိယျမာနော၊ ဆောင်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ နေယျ၊ နေယျပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဝိနေတိ၊) ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။

၁-အက္ခရာတလုံးတည်းဖြင့် ပြသည်ဟုတ်၊ အက္ခရာအချားဖြင့် ပြသည်ဟု ဆိုလို၏။

၂-ဤ၌လည်း ပုဒ်အချားဖြင့် ပြသည်ဟု ဆိုလို၏။ သို့သော် ဝါကျအချားဖြင့် ပြသည်ကိုကား မဆိုလို။

ဥဿနာ၊ အကျဉ်းဖွင့်ပြခြင်းသည်။ အာဒိ၊ အစတည်း။ ဝိပဉ္ဇနာ၊ ခွဲခြင်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်တည်း။ ဝါ၊ ဌ။ (ဟောတိ၊ ဧ။) နယနံ၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ အန္တေ၊ အဆုံးတည်း။ ဝါ၊ ဌ။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဧဝံ၊ ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ တိသု ကာလေသု၊ တို့၌။ တိဓာ၊ ဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်သော။ (ဓမ္မော၊ ဗြဟ္မစရိယတရားသည်။) ဒေါသတ္တယဝိဓမ္မနော၊ ဒေါသသုံးပါး အပေါင်းကို ပယ်ဖျောက်လျက်။ ဂုဏတ္တယာဝဟော၊ ဂုဏ်သုံးပါးအပေါင်းကို ဆောင်သည် ဖြစ်၍။ တိဝိဓဝေနယုဝိနယနော၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဝေနယုပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းကို ဆုံးမတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ တိဝိဓကလျာဏော၊ ရှိသော။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤဗြဟ္မစရိယတရားသည်။ အတ္ထဗျဉ္ဇန-ပါရိပုရိယာ၊ အနက်သဒ္ဓါတို့၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သာတ္ထော၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံ၏။ သဗျဉ္ဇနော၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ ပရိပုဏ္ဏော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံ၏။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

အတ္ထဂမ္ဘီရတာဒိအာဒိသု၊ တို့၌။ တန္တိအတ္ထော၊ ပါဠိတော်၏အနက်သည်။ အတ္ထော နာမ၊ မည်၏။ တန္တိ၊ ပါဠိတော်သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ တန္တိယာ စ၊ ကို၎င်း။ တန္တိအတ္ထဿ စ၊ ပါဠိတော်၏အနက်ကို၎င်း။ ယထာဘူတာဝဗောဓော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိခြင်းသည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ မနသာဝဝတ္ထာပိတာယ၊ စိတ်ဖြင့်ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သော။ တန္တိယာ၊ ကို။ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်။ ဒေသနာ (နာမ)၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကုန်သော။ တေ အတ္တာဒယော၊ တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သသာဒိဟိ၊ ယုန်ငယ်စသည် တို့သည်။ မဟာသမုဒ္ဓေါ၊ ကို။ (ဒုက္ခောဂါဟော) ဝိယ စ၊ သက်ဝင်နိုင်ခဲ့သကဲ့ သို့၎င်း။ (အလဗ္ဘနေယုပတိဋ္ဌော) ဝိယ စ၊ မရအပ်သော ထောက်တည်ရာ ရှိသ ကဲ့သို့၎င်း။ မန္တဗုဒ္ဓဟိ၊ ပညာနဲ့ သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုက္ခောဂါဟာ စ၊ ကုန် သည်၎င်း။ အလဗ္ဘနေယုပတိဋ္ဌာ စ၊ ကုန်သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊ နက်နဲကုန်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ဟေတုဖလံ၊ အကြောင်း၏ အကျိုးသည်။ အတ္ထော နာမ၊ မည်၏။ ဟေတု၊ သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ ပညတ္တိ၊ သည်။ ဒေသနာ၊ မည်၏။ ယထာဓမ္မံ၊ လျော်စွာ။ ဓမ္မာ-ဘိလာပေါ၊ သဘောတရားကို ဟောသော သဒ္ဓါတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ အနု-လောမ၊ ပ။ ဝသေန၊ အနုလုံ ပဋိလုံ အကျဉ်းအကျယ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ကသနံ၊ ဟောခြင်းတည်း။ အဘိသမယော၊ သိခြင်းသည်။ ပဋိဝေ-ဓော၊ မည်၏။ အတ္တာနုရူပံ၊ စွာ။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌၎င်း။ ဓမ္မာနုရူပံ၊ စွာ။ အတ္ထေသု၊ တို့၌၎င်း။ ပညတ္တိပထာနုရူပံ၊ ပထအားလျော်စွာ။ ပညတ္တိသု၊ တို့၌၎င်း။ အဝဗောဓော၊ သက်ဝင်၍သိခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ တေသံ

တေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗျော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော။ သလက္ခဏ-
သင်္ခါတော၊ မိမိသဘောလက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိပရိတသဘာဝေါ၊
မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သောသဘောသည်။ (ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။) စ၊ ဆက်။
ဧတေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ တေ အတ္ထာဒယော၊ တို့သည်။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ အနုပစိတကုသလသမ္ဘာရေဟိ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကုသိုလ်
အဆောက်အဦမရှိကုန်သော။ [၂၇၄] ဒုပ္ပညေဟိ၊ ပညာမဲ့ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည်။ သသာဒီဟိ၊ တို့သည်။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ကို။ (ဒုက္ခောဂါဟော) ဝိယ စ၊
ကဲ့သို့၎င်း။ (အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌော) ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ ဒုက္ခောဂါဟာ စ၊
ကုန်သည်၎င်း။ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ စ၊ ကုန်သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊ နက်နဲကုန်၏။ တေသု၊ ထိုဂမ္ဘီရလေးပါးတို့တွင်။ ပဋိဝေ-
ဓဿာပိ၊ ၏လည်း။ အတ္ထသန္နိဿိတတ္တာ၊ အနက်ကိုမှီသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အတ္ထဂမ္ဘီရတာပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာဟိ သာတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ
ကား။) တာသံ၊ ထိုအတ္ထဂမ္ဘီရတာ၊ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာတို့၏။ အတ္ထဂုဏဒီပ-
နတော၊ အနက်၏ဂုဏ်ကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ဓမ္မဒေသနာနံ၊ တို့၏။
ဗျဉ္ဇနသန္နိဿိတတ္တာ၊ သဒ္ဓါကို မှီသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မပ၊ သဗျဉ္ဇနန္တိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာသံ၊ ထိုဓမ္မဂမ္ဘီရတာ၊ ဒေသနာ-
ဂမ္ဘီရတာတို့၏။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိဒီပနတော၊ သဒ္ဓါ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ပြခြင်း
ကြောင့်တည်း။

အတ္ထေသု၊ အနက်တို့၌။ ပဘေဒဂတံ၊ အထူးအပြားသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊
အထူးအပြားကိုသိသော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ အတ္ထဓမ္မ-
နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါသု၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါတို့၌။
ပဘေဒဂတံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ ဣမိဿာပိ ပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ ဤပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၏လည်း။ အတ္ထဝိသ-
ယတ္တာ၊ အနက်လျှင်ဖြစ်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ-
ဝိသယတော သတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ၊
အနက်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်။ အသတိ၊ သော်။ တဒဘာဝတော၊ ထိုအတ္ထပဋိ-

၁-ဤပုဒ် နောက်သို့ရွှေ့ပြီး နောက်ဝါကျထဲရောက်နေသည်။ ထိုအရာ၌ တာသံ-ပုဒ်
မလို၊ ဤ၌သာလိုသည်။ တာသံ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိဒီပနတော—ဟုပြုလတ်သောပါ၌ ကဲ့သို့ပင်
ဤ၌လည်း တာသံ အတ္ထဂုဏဒီပနတော—ဟု ပါ၌မှန်ရှိရစေမည်။

၂-ဤပုဒ်၏ရှေး၌ တာသံ-ပုဒ်နေသည်။ ဓမ္မနှင့် ဒေသနာတို့ကို ရှေး၌ ဆုခံပြီးမဟုတ်
သောကြောင့် တာသံ—ဟု ဝိသေသနနှင့် ဆိုဖွယ်မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းပုဒ်သည် အတ္ထဂုဏ-
ဒီပနတော—ဟူသော ချေးဟိတ်ပုဒ်၏ ရှေးမှ ဤနေရာသို့ရွှေ့လျက် မှားနေခြင်းမျှသာ ဖြစ်
သည်။ သို့မဟုတ်လျှင် အတ္ထဂုဏဒီပနတော တာသံ-ဟူ၍သော်လည်း ရှေးဟိတ်ပါ၌နှင့်
တပေါင်းတည်း စပ်လျက်ရှိသင့်၏။

သမ္ဘိဒါ၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါနှစ်ပါးတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဓမ္မောတိ၊ ကား။ တန္တိ၊ ဒေသနာပါဠိတည်း။ နိရုတ္တိတိ၊ ကား။ တန္တိပဒါနံ၊ ဒေသနာပါဠိပုဒ်တို့ကို။ နိဒ္ဒါရေတွာ၊ ထုတ်နုတ်၍။ ဝစနံ၊ ဖွင့်ဆိုခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မနှင့် နိရုတ္တိတို့၌။ ပဘေဒဂတာနိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယတော သဗျဉ္ဇနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်။ အသတိ၊ သော်။ တဒဘာဝတော၊ ထိုဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါနှစ်ပါးတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပရိက္ခမဇနပုဿာဒကန္တိတ္ထေ၊ ပါဌ်၌။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိ*ကုသလဂဝေသိနံ၊ အပြစ်ကင်းသောကုသိုလ်ကား အဘယ်နည်းဟူရာမှီးလေ့ ရှိကုန်သော။ ပရိက္ခမဇနာနံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပသာဒါဝဟံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကိုဆောင်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အတ္ထသမ္ပန္နန္တိ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟူ၍။ ဟေတုနော၊ အကြောင်းကို။ ဖလေန၊ ပညာရှိတို့ကို ကြည်ညိုစေတတ်သော အကျိုးဖြင့်။ အနုမာနံ၊ နှိုင်းဆ၍သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိ*ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။) နဒိပူရေန၊ မြစ်ရေပြည့်ခြင်းဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်အညာ၌။ ဝုဠိပုဝတ္တိယာ၊ မိုးရွာခြင်းကို။ အနုမာနံ ဝိယ၊ နှိုင်းဆ၍သိခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုဓမ္မ၏။ သာတ္ထကတာ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယတာယ၊ ပညာရှိတို့သည်သာလျှင် သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) သာ၊ ထိုပညာရှိတို့သည်သာလျှင် သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပရမဂမ္ဘီရသဏှသုခုမဘာဝတော၊ အလွန်နက်နဲနူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဂမ္ဘီရော ဒုဒ္ဒသောတိအာဒိ၊ သော။ တေ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လောကီယဇနပုဿာဒကန္တိ သဗျဉ္ဇနန္တိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကီယဇနဿ၊ လောက၌ အကျိုးဝင်ကာမျှ ဖြစ်သော သာမန်လူအပေါင်း၏။ ပသာဒါဝဟံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကိုဆောင်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဟိ၊ မှန်။ လောကီယဇနော၊ သည်။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ တုဿတိ၊ အားရနှစ်သိမ့်၏။ ဣဓာပိ၊ ဤစကားရပ်၌လည်း။ ဟေတုနော၊ အကြောင်းကို။ ဖလေန၊ အကျိုးဖြင့်။ အနုမာနံ၊ နှိုင်းဆ၍သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုဓမ္မ၏။ သဗျဉ္ဇနတာ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ သဒ္ဓေယျတာယ၊ ယုံကြည်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) သာ၊ ထိုယုံကြည်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အာဒိ-ကလျာဏာဒိဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယတော သာတ္ထန္တိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ပညာပဒဋ္ဌာနတာယ၊ ပညာ၏ နီးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထသမ္ပန္နတံ၊

အနက်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတော၊ ကြောင့်။ ပရိက္ခက-
ဇနပ္ပသာဒကံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းကို ကြည်ညို
စေတတ်၏။ သဒ္ဓေယျတော သဗျဉ္ဇနန္တိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ သဒ္ဓါပဒဋ္ဌာနတာယ၊ သဒ္ဓါ၏
နီးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နတံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။
တတော၊ ကြောင့်။ လောကိယဇနပ္ပသာဒကံ၊ စေတတ်၏။ ဣတိ ဝေဓိ၊ လည်း။
(ဤ၌ ဝေဓေတ္ထ-ဟု ရှိရာတွင် ဝေဓေတ္ထ-ဟု သိမ္မနှင့်အညီ ရှိစေရမည်) ဧတ္ထ၊
ဤပါဌ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဂမ္ဘီရာဓိပ္ပါယတော သာတ္တန္တိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယတော၊ အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်။
အဂါဓာပါရတာယ၊ မထောက်မှီသည်၏အဖြစ်၊ တဖက်ကမ်းကင်းသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၊ ဝါ၊ အလွန်နက်ကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တသမ္ပန္နံ၊ ၏။
(ကသ္မာ၊ ကား။) အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ တဒဘာဝတော၊
ထိုအနက်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဥတ္တာနပဒတော သဗျဉ္ဇနန္တိ၊
ကား။ သုဗောဓသဒ္ဓတာယ၊ သိလွယ်သော သဒ္ဓါရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပရမဂမ္ဘီရဿပိ၊ အလွန်နက်နဲသော်လည်း၊
ဝါ၊ အလွန်နက်နဲသည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္တဿ၊ ၏။ (ဘာဝ-၌စပ်) ဝေနေ-
ယျာနံ၊ ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သုဝိညေယျဘာဝါပါဒနတော၊ သိလွယ်
သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ ယေ ယေသော၊
ဤအဖွင့်စကားရပ်အပေါင်းကို။ ပဌမဿ၊ ရှေးဦးစွာသော။ အတ္တဒ္ဓယဿ၊
“အတ္တသမ္ပတ္တိယာ သာတ္တံ၊ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ သဗျဉ္ဇနံ”ဟူသော အနက်နှစ်ခု
အပေါင်း၏။ ပပဉ္စော၊ အကျယ်ဖွင့်ဟူ၍။ (ပဘေဒေါ-ကို ပပဉ္စော ဟု သိမ္မ
အတိုင်း ပြင်ပေးသည်) ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ ဝေ၊ ထိုသို့
သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် သာလျှင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို နောက်နောက်
အဖွင့်စကားရပ်တို့၌။ သံဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ တထာ ဟိ-တတော ဝေ၊
ထို ကြောင့်ပင်လျှင်။ [၂၇၅] ဧတ္ထ၊ ဤနောက် အဖွင့်စကားရပ်တို့၌။
ဝိကပ္ပဿ ဝါ၊ ဝိကပ်အနက်ရှိသော ဝါ-သဒ္ဓါကို၎င်း။ သမုစ္စယဿ ဝါ၊ သမုစ္စည်း
အနက်ရှိသော စ-သဒ္ဓါကို၎င်း။ အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊
၏။) ဥပနေတဗ္ဗဿာတိ၊ ကား။ ပက္ခိပိတဗ္ဗဿ၊ ၎င်းစွက်အပ်သော။
အဝုတ္တဿ၊ ဒေသနာ၌ တိုက်ရိုက်မဟောအပ်သေးသော။ ဝေါဒါနတ္ထဿ၊ ဖြူစင်
သောအနက်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ သကလပရိပုဏ္ဏ-
ဘာဝေနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဘာဂေဟိ၊ အလုံးစုံသောအဖို့တို့ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏတာယ၊
ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပနေတဗ္ဗဿာတိ၊ ကား။
သံကိလေသဓမ္မဿ၊ ညစ်နွမ်းသောတရား၏။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ အဖွင့်ဖြစ်သည်)

ပဋိပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သီလဝိသုဒ္ဓိယာဒိသမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိ-အစ
ရှိသော သမ္မာပဋိပတ်ကြောင့်။ တန္တိမိတ္တံ၊ ထိုသမ္မာပဋိပတ်ဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်။ အဓိဂမဗျတ္တိတောတိ၊ ကား။ သစ္စပဋိဝေဓေန၊ သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိ
ခြင်းဖြင့်။ အဓိဂမဝေယျတ္တိယသဗ္ဗာဝတော၊ အဓိဂမ၌ ကျွမ်းကျင်သည်၏
အဖြစ်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ကပိလ-
ဝတာဒိ ဝိယ၊ ကပိလရသေ့၏ အကျင့်စသည်ကဲ့သို့။ တုန္တံ၊ အချည်းနှီးသည်။
နိတ္ထရကံ၊ အကျိုးမရှိသည်။ အဟုတော၊ မဖြစ်မူ၍။ အတ္ထသမ္ပန္နံ၊ အကျိုးနှင့်ပြည့်စုံ
၏။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ပရိယတ္တိယာတိ၊ ကား။
ပရိယတ္တိဓမ္မပရိစယေန၊ ပရိယတ္တိတရားကို လေ့လာခြင်းဖြင့်။ အာဂမဗျတ္တိ-
တောတိ၊ ကား။ ဒုရက္ခာတဓမ္မေသု၊ မကောင်းသဖြင့် ဟောကြားအပ်သော
တရားတို့၌။ ပရိစယံ၊ လေ့လာခြင်းကို။ ကရောန္တဿ ဝိယ၊ ပြုသောသူအား
ကဲ့သို့။ သမ္မောဟံ၊ တွေဝေခြင်းကို။ အဇနေတော၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ဗာဟုသစ္စ-
ဝေယျတ္တိယသဗ္ဗာဝတော၊ များသော အကြားအမြင်ရှိသည်၏အဖြစ်၌ ကျွမ်း
ကျင်သည်၏အဖြစ်၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ၊
သဒ္ဓါ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အာဂမဗျတ္တိ၊ အာဂုမ်သုတ၌ ကျွမ်း
ကျင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ သီလာဒိပဉ္စဓမ္မက္ခန္ဓ-
ယုတ္တတောတိ၊ ကား။ သီလာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မကော-
ဌာသေဟိ၊ တရားအဖို့တို့နှင့်။ အဝိရဟိတတ္တာ၊ မကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ ဣဟူသည်။ အနဝသေသေန၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ သမန္တ-
တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ပုဏ္ဏံ ပရိတံ၊ ပြည့်စုံ၏။ နိရုပက္ကိလေသတောတိ၊
ကား။ ဒိဋ္ဌိမာနာဒိဥပက္ကိလေသာဘာဝတော၊ ဒိဋ္ဌိမာနအစရှိသော ညစ်ညူး
ကြောင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ နိတ္ထရဏတ္တာယာတိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ မှ။
နိဿရဏာယ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ လောကာမိသနိရပေက္ခတောတိ၊
ကား။ ကထဉ္စိပိ၊ တစုံတခုသောအခြင်းအရာဖြင့်လည်း။ တဏှာသန္တိဿယဿ၊
တဏှာဟူသောမှီရာကို။ အနိဿယနတော၊ မမှီခြင်းကြောင့်။

ဝေံ၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏတာဒိအပဒေသေန၊ အာဒိကလျာဏတာ-အစရှိ
သည်ကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပုရိမဝေသာရဇ္ဇဒ္ဓယဝသေန၊
ရှေးဖြစ်သော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်နှစ်ခုအပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မဿ၊ ၏။
သွာက္ခာတတံ၊ တအဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပစ္စိမဝေသာရဇ္ဇ-
ဒ္ဓယဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ တံ၊ ထိုသွာက္ခာတအဖြစ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။
အတ္ထံ၊ ပ။ သွာက္ခာတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ဆိုတော်မူပြီး၍။
တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ပြောင်းပြန်အနက်ကို ရှေ့သွားပြု
သဖြင့်။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။

အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဝိပလ္လာသမာပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုတိတ္ထိ
တို့၏။ ဓမ္မေ၊ ၌။ အန္တရာယိကာတိ၊ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တ-
ဓမ္မာနံ၊ ဟောအပ်သောတရားဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနိပါတကာဒိနံ၊ သတ္တဝါကို
ပျက်စီးစေခြင်း၊ သေစေခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ အန္တရာယိကတ္တာဘာဝတော၊
အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧကံသေန၊ စင်စစ်အား
ဖြင့်။ အပါယူပပတ္တိဟေတုတယ၊ အပါယ်၌ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်၏။
အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိယျာနိကတ္တာဘာဝတောတိ၊ ကား။ အတမ္မ-
ယတာဘာဝတော စ၊ ထိုကိစ္စကိုပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်
၎င်း၊ ဝါ၊ တမ္မယတာမည်သော တဏှာ၏ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ဝိပဿနာ၏
မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ဝိပရိတော ဧဝ ဟောတိ-၌စပ်) သံသာရတော၊ မှ။
နိယျာနိကာတိ၊ ထွက်သွားတတ်-ထုတ်ဆောင်တတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊
ဟောအပ်ကုန်သော။ ဧကစ္စယညကိရိယာပကတိပုရိသန္တရညာဏာဒိနံ၊ အချို့
သောယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို ပြုသောအမှု၊ ပကတိနှင့် ပုရိသတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကို
သိသောဉာဏ်အစရှိသည်တို့၏။ တတော၊ ထိုသံသရာမှ။ နိယျာနိကတ္တာဘာဝ-
တော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဝိပရိတော ဧဝ၊ ဖောက်ပြန်ချွတ်ယွင်းသည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ဧ။ တေနာတိ၊ ကား။ အတ္တဿ၊ ဧ။ ဝိပလ္လာသပဇ္ဇနေန၊ ဖောက်ပြန်
ချွတ်ယွင်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ တေ အညတိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။
(တေ-၏အစွဲကို ပြသည်) တထာဘာဝါနတိက္ကမနတောတိ၊ ကား။ ကမ္မန္တရာ-
ယာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒံ၊ တို့၏။ အန္တရာယိကဘာဝဿ၊ ကို၎င်း။ အရိယမဂ္ဂ-
ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ နိယျာနိကဘာဝဿ၊ ကို၎င်း။ ကဒါစိပိ၊ ၌သော်လည်း။ အနတိ-
ဝတ္တနတော၊ မလွန်ခြင်းကြောင့်။

နိဗ္ဗာနာနုရူပါယ ပဋိပတ္တိယာတိ၊ ကား။ အဓိဂန္တဗ္ဗဿ၊ ရအပ်သိအပ်
သော။ သဗ္ဗသင်္ခတဝိနိဿဋ္ဌဿ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့မှ ထွက်မြောက်-ကင်း
လွတ်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ အား။ အနုရူပါယ၊ သော။ သဗ္ဗသင်္ခါရနိဿရ-
ဏူပါယဘူတတယ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ သပုဗ္ဗဘာဂါယ၊ ပုဗ္ဗဘာဂ ဝိပဿနာအကျင့်နှင့် တကွ ဖြစ်သော။

၁-မြန်မာမူ၌ ဝိပါကာဒိနံ-ဟု ရှိ၏။ သင့်လျော်သောအနက်ကို မရနိုင်။ သီဟိုဠ်မူ၌ကား
ဥပ္ပါတကာဒိနံ-ဟူ၍၎င်း၊ ဝိနိပါတကာဒိနံ-ဟူ၍၎င်း ရှိ၏။ ၎င်းနှစ်ပုဒ်လုံးပင် အနက်တူ
ဖြစ်သင့်၏။

၂-အချို့သောယဇ်ပူဇော်ခြင်းဟူသည်မှာ သတ္တဝါတို့ကို သတ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို
ဆိုလို၏။ ကပိလရသေ့၏ သင်္ချာဝါဒ၌ ပကတိသည် ပုရိသခေါ် အတ္တမဟုတ်၊ ပုရိသခေါ်
အတ္တသည်လည်း ပကတိမဟုတ်ဟု ခွဲခြား၍သိလျှင် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်သည်ဟုဆို၏။ ၎င်း
ကို ပကတိပုရိသန္တရညာဏ-ဟု ဆိုသည်။

သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ဧ၊ ဝါ၊ ကိ။ အက္ခာတတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကိ။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။) ပဋိပဒါနု-
 ရူပဿာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဒုက္ခနိယျာနိကဘူတာ၊ ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏကရဏ-
 မတ္တေနာပိ၊ မျှဖြင့်သော်လည်း။ ကိလေသေဟိ၊ တို့သည်။ အနာမသနိယာ၊
 မသုံးသပ်အပ်သော။ ယာဒိသိ၊ အကြင်သို့သော။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။)
 တဒနုရူပဿ၊ ထိုသို့သော သမ္မာပဋိပတ်အားလျော်သော။ သုပညတ္တာတိ၊
 ကား။ သိလာဒိက္ခန္ဓတ္တယသင်္ဂဟိတာ၊ သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိပုဘောဒါ၊ စသည်
 အပြားရှိသောအကျင့်ကို။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ၊ တို့ကို။ ပဟာယိကဘာဝေန၊
 ပယ်တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သုဠ၊ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ဝိဟိတာ၊ စီရင်အပ်၏။
 သံသန္တတိ၊ နှိုးနှော၏ဟူသည်မှာ။ ကိလေသမလဝိသုဒ္ဓိတာယ၊ ကိလေသာ
 အညစ်အကြေးမှစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမေတိ၊ တူညီ၏။ ဧဝံ၊ သို့။
 မဂ္ဂနိဗ္ဗာနာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပဒါပဋိပဇ္ဇနိယဘာဝေဟိ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏
 အဖြစ်၊ ရောက်အပ်သောတရား၏ အဖြစ်တို့ဖြင့်။ အညမညာနုရူပတာယ၊
 အချင်းချင်းလျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သွာက္ခာတတံ၊ ကိ။ ဒဿေတွာ၊ ရှိ။
 ဣဒါနိ၊ ဌ။ တိဝိဓဿာပိ၊ သော။ လောကုတ္တရဓမ္မဿ၊ ဧ။ ပစ္စေကံ၊ အသီး
 အသီး။ သွာက္ခာတတံ၊ ကိ။ ဒဿေဘုံ၊ ငှါ။ အရိယမဂ္ဂေါ စေတ္တာတိအာဒိ၊ ကိ။
 ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ အန္တဒ္ဓယန္တိ၊ ကား။ သဿတုစ္ဆေဒံ၊ သဿတနှင့်
 ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို၎င်း။ ကာမသုခအတ္တကိလမထာနုယောဂံ၊ ဂကို၎င်း။ လိနုဒ္ဓစ္စံ၊
 စွကို၎င်း။ ပတိဋ္ဌာနာယူဟနံ၊ ပတိဋ္ဌာနှင့်အာယူဟနကို၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ ပဘောဒံ၊
 ဤသို့သောအပြားရှိသော။ အန္တဒ္ဓယံ၊ အစွန်းအဖို့ တရားနှစ်ပါးအပေါင်းကို။
 အနုပဂမ္မာတိ၊ ကား။ အနုပဂန္ဓာ၊ မကပ်ရောက်မှုရှိ။ ဝါ၊ ကား။ အနုပဂမန-
 ဟေတု၊ မကပ်ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဋိပဿဒ္ဓကိလေသာ-
 နိတိ၊ ကား။ သုဠ၊ စွာ။ ဝုပသန္တကိလေသာနိ၊ ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာရှိ
 ကုန်၏။ ပဋိပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ပဟိနဒေါသာနိ၊
 ပယ်အပ်ပြီးသော အပြစ်ဒေါသရှိကုန်၏။ သဿတာဒိသဘာဝဝသေနာတိ၊
 ကား။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ တို့အား။ သဿတဉ္စ ဓမ္မံ၊ အမြဲတမ်းတည်ရှိသော
 တရားကိုလည်း။ ဒေသေဿာမိ၊ အံ။ အမတဉ္စ ဓမ္မံ၊ သေခြင်းကင်းသောတရားကို
 ၎င်း။ တာဏဉ္စ ဓမ္မံ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သောတရားကို၎င်း။ လေဏဉ္စ ဓမ္မံ၊
 ပုန်းအောင်းရာဖြစ်သောတရားကို၎င်း။ ဒေသေဿာမိ၊ အံ။” ဣတိအာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ တေသု တေသု သုတ္တေသု၊ တို့၌။ သဿတာဒိဘာဝကိတ္တနဝသေန၊
 သဿတ-စသည်၏အဖြစ်ကို ပြောကြားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။

၁၄၈။ ဖုဂါဒိနံ၊ ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊ ကား။ “ဣမိနာ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ မမ၊
 အား၊ ဝါ၊ ငါ၏သန္တာန်၌။ ဖုဂါဒယော၊ တို့ကို။ ပဟိနာ၊ ကုန်၏။” ဣတိ၊ သို့။

အနုညနေယျေန၊ သူတပါးသည် မသိစေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သူတပါးက မသင်
မပြအပ်သည်ဖြစ်၍။ သယံ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရှုအပ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊
ကြောင့်။ သန္တိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ သန္တိဋ္ဌိ ဧဝံ၊ သာလျှင်။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။

တေနတေန အရိယသာဝကေန၊ သည်။ ပရသဒ္ဓါယ ပရဿ သဒ္ဓဟနေန၊
သူတပါးကိုယုံကြည်သဖြင့်။ ပရနေယျေန၊ သူတပါးက သိစေအပ်-သင်ပြအပ်
သည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆဗ္ဗတံ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဟိတော၊ စွန့်၍။ ဉပေ-
တဗ္ဗတံ ပဟာယ၊ သိစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုစွန့်၍။ ကရဏဘူတေန၊
ကရိုက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (ဝိဘတ်၏အနက်ကိုဖွင့်သည်) ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန၊
ဖြင့်။ ။ပသတ္တာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ အမြင်သည်။ ဝါ၊ ပညာသည်။
သန္တိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ယထာ၊ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ အရိယမဂ္ဂေါ၊
သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာယ၊ ယှဉ်သော။ သန္တိဋ္ဌိယာ၊ ချီးမွမ်း-
အပ်သောမဂ်ပညာဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊ အောင်တတ်၏။ အရိယ-
ဖလံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာရဏဘူတာယ၊ သော။ တာယ ဧဝံ သန္တိဋ္ဌိယာ၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏ-
ကရဏေန၊ အားဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိသယိဘူတာယ၊ အာရုံပြုတတ်သည့်
တရားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သန္တိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ဘာဝနာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂဓမ္မော၊ သည်။ သစ္စိကိရိယာဘိသမ-
ယဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနဓမ္မော၊ သည်။ ဟေဋ္ဌိမံ၊ သော။ ဖလမ္ပိ၊ သည်လည်း။
သကဒါဂါမိဝိပဿနာဒိနံ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်အလို့ငှါ ပါးစေအပ်သော ဝိပဿနာ
စသည်တို့၏။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပရိမဂ္ဂါဓိကဿ၊
အထက်မဂ်ကိုရခြင်း၏။ ဥပနိဿယဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ပရိယာယတော၊
ပရိယာယ်အားဖြင့်။ (ဝတ္ထုဗ္ဗတံ-၌ စပ်) ဒိဿမာနော၊ မြင်အပ်သည်ရှိသော်။
ဝဋ္ဋဘယံ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲဘေးကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်
သည်အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။

[၂၇၇] ၁၄၉။ နာဿ ကာလောတိ၊ ကား။ အဿ၊ ထိုတရားအား။
အာဂမေတဗ္ဗော၊ ငုံ့လင့်အပ်သော။ ကာလော၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊
ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြဦးအံ့။ လောကီယကုသလဿ၊ အား။ (ကာလော အတ္ထိ-
၌ စပ်) ဥပပဇ္ဇေ အပရပရိယာယေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဖလဒါနံ၊ အကျိုးပေး
ခြင်းကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ အာဂမေတဗ္ဗော၊ သော။ ကာလော၊ သည်။ အတ္ထိ
ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တေဿ၊ ထိုလောကုတ္တရာကုသိုလ်အား။ ကာလော၊

၁-ဤ ၂ပုဒ်ဖြင့် ပရသဒ္ဓါယ ဂစ္ဆဗ္ဗတံ ဟိတော-ကို အဓိပ္ပါယ်ကြွအားဖြင့် တနည်း
ဖွင့်ပြသည်။

သည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊
 ကြောင့်။ န ပဉ္စာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ပကဋ္ဌောတိ၊ ကား။
 ဒုရော၊ သော။ အဿ၊ ထိုလောကီကုသိုလ်အား။ ဖလဒါနံ၊ ကို။ ပတိ၊
 ရှိ။ ပကဋ္ဌော၊ ဝေးသော။ ကာလော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ဧ။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ကာလိကော၊ ဧ။ ကာလန္တရဖလဒါယိ၊ ကာလတပါး၌ အကျိုး
 ပေးလေ့ရှိသော လောကီကုသိုလ်တရားကိုရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အတ္တနော
 ဖလဒါနေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ပတ္ထောတိ၊ ကား။ ဥပနိတော၊
 ဆောင်အပ်၏။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ အကာလိကောတိ ပဒံ၊ ကို။

၁၅၀။ ဝိဓိန္တိ၊ ကား။ ဝိဓာနံ၊ အစီအရင်ကို။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ ပဿ၊
 ရှုလှည့်။ ဣတိ ဧဝံ ပဝတ္တဝိဓိဝစနံ၊ ဤသို့ဖြစ်သော အစီအရင်စကားကို။ ဝိဇ္ဇ-
 မာနတ္တာတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။
 ပရိသုဒ္ဓတ္တာတိ၊ ကား။ ကိလေသမလဝိရဟေန၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးမှ
 ကင်းသဖြင့်။ သဗ္ဗထာ၊ သိမ်း။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ အမနုညမ္ပိ၊ မနှစ်မြို့
 ဖွယ် မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုသည်လည်း။ ကဒါစိ၊ ၌။ ပယောဇနဝသေန၊
 အကျိုး၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာသဘာဝပ္ပကာသနေန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော
 သဘောကိုပြသောအားဖြင့်။ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ပြသင့်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ
 သေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘာဝံ၊ ထိုသို့သော ပြသင့်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။
 ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ မနုညဘာဝပ္ပကာသနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။

၁၅၁။ ဥပနေတဗ္ဗော၊ ကပ်၍ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနေယျော၊
 ဧ။ ဥပနေယျောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဩပနေယျိကော၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဣမဿ အတ္တဿ၊ ဧ။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပနေတဗ္ဗောတိ ဩပနေ-
 ယျိကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ စိတ္တော၊ ၌။ ဥပနယနံ၊ ကပ်၍ဆောင်ခြင်း
 ဟူသည်။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သင်္ခတေ
 လောကုတ္တရဓမ္မေ ယုဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဆိုငြား
 သော်လည်း။ စိတ္တော ဥပနယနန္တိ၊ ဟူရာ၌။ အာရမ္မဏဘူတဿ၊ သော။
 ဓမ္မဿ၊ နိဗ္ဗာန်တရားကို။ အာရမ္မဏဘာဝုပနယနေ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့
 ဆောင်ခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတေ၊ အလိုရှိအပ်သည်ရှိသော်။ အသင်္ခတေပိ၊
 အသင်္ခတတရား၌လည်း။ (ယုဇ္ဇေယျ-၌ စပ်) အာရမ္မဏကရဏသင်္ခါတံ၊ သော။
 ဥပနယနံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဩပနေယျိကော၊ မည်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝါ၊ သို့သောအနက်သည်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ အလ္လိယနန္တိ၊
 ကား။ ဖုသနံ၊ တွေ့ခြင်းကို။ ။နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ အရိယပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဥပနေတိ၊
 ဧ။ ဣတိ-အယံ၊ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ (ကံ-ပုဒ်ထည့်၍
 ပြသည်)

၁၅၂။ ဝိညဟီတိ၊ ကား။ ဝိဒ္ဓဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စေဟိ၊
 ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော သစ္စာရှိသော အရိယာပညာရှိတို့သည်။ ဝါ၊ သစ္စာ
 လေးပါးမြတ်တရားကို ထိုးထွင်း၍သိပြီးသော အရိယာပညာရှိတို့သည်။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုအရိယာပညာရှိတို့သည်။
 ဧကံသတော၊ အားဖြင့်။ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူအာဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူအာဒိဟီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စတ္တန္တိ၊ တေဿ၊
 ပုဒ်၏။ ပတိ၊ အတ္တနိ၊ အသီးအသီးသော မိမိ၌၊ ဝါ၊ မိမိ မိမိ၌။ ဣတိ၊ သို့။
 ဘုမ္မဝသေန၊ သတ္တမိဝိဘတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနိ၊ အတ္တနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊
 သိအပ်-ခံစားအပ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ကထံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဘာဝိတော၊ မေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုပါဌ်၌။ မေတိ၊ ဣမိနာ၊ မေ-ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ (ဒဿေတွာ-၌ စပ်)
 ပစ္စတ္တန္တိ၊ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္တံ၊ ကို။ အနုယတော၊ အလျော်
 အားဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဗျတိရေကေန၊ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်။
 ဒဿေတွံ၊ ငါ။ န ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ သုဝိညေ-
 ယမေဝ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝိညဟီတိ၊ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ အန္တော-
 ဂဓာဝဓာရဏံ၊ အတွင်းဝင်သော အဝဓာရဏအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဗာလာနံ၊ ပန၊ အဝိသယော၊ စေသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ (ဒဿေတွာ-၌ စပ်) အာဒိ-
 ကလျာဏတာဒိနာ စ၊ အာဒိကလျာဏ၏အဖြစ်စသည်ဖြင့်၎င်း။ အညမညဿ၊
 အား။ အနုရူပဒေသနာယ စ၊ သင့်လျော်သော ဒေသနာဖြင့်၎င်း။ (ဤအရာ၌
 သီမုန့်နှင့်အညီ စ-သဒ္ဓါရှိရမည်။ ၎င်းကရိုဏ်းနှစ်ပုဒ်ကို သွာက္ခာတတံ-၌ စပ်၊
 သို့မဟုတ် ဒဿေတွာ-၌ပင် ဝိသေသကရိုဏ်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်) ဓမ္မဿ၊ ၏။
 သွာက္ခာတတံ၊ တ-မည်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပစ္စိမံ
 ပစ္စိမံ၊ ပဒံ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သောပုဒ်သည်။ ပုရိမဿ၊ ပုရိမဿ၊ ၏။ ကာရဏ-
 ဝစနံ၊ အကြောင်းပြစကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အပိ၊ စာတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ သန္တိဋ္ဌိကတ္တာတိ၊ ကား။ [၂၇၇]
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဓမ္မော၊ ကို။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရှုမြင်အပ်၏။ (အယံ၊ ဓမ္မော၊ သည်။) သန္တိဋ္ဌိယာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော
 ပညာဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဝိဒ္ဓိသေတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ သန္တဿနဉ္စ၊
 ရှုမြင်ခြင်းကိုလည်း။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သွာက္ခာတော၊
 ၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ဒုရက္ခာတေ၊ မကောင်းသဖြင့် ဟောကြားအပ်သော။
 တိတ္ထိယဓမ္မော၊ ၌။ တဒဘာဝတော၊ ထိုသန္တိဋ္ဌိက၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်

တည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊
စွာ။ အတ္တော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၁၅၃။ တဿေဝန္တိအာဒိသ၊ ပါဌ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊
သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဖွင့်ဆိုသင့် ဖွင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ၊
ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၃-သံဃာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၄။ အရိယသံဃဂုဏာတိ၊ ကား။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အာရကတ္တာ စ၊
ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနယေ၊ စီးပွားမဲ့အမှုအကျင့်တို့ကို။ န ဣရိယန-
တော စ၊ မကျင့်ခြင်း-မဖြစ်စေခြင်းကြောင့်၎င်း။ အယေ၊ ကြီးပွားချမ်းသာ
ကြောင်းအမှုအကျင့်တို့ကို။ ဣရိယနတော စ၊ ကျင့်ခြင်း-ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်
၎င်း။ သဒေဝကေန၊ သော။ လောကေန၊ လူအပေါင်းသည်။ သရဏန္တိ၊
ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ အရဏီယတော စ၊ ဆည်းကပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည်။ အရိယော စ၊ လည်းမည်၏။
သံဃော စ၊ လည်းမည်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိယသံဃော၊ မည်၏။)
ဝါ၊ ကား။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ သံဃော၊ အပေါင်းတည်း။ အရိယသံဃော၊
အပေါင်း။ တဿ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း၏။ ဂုဏာ၊ တို့ကို။

၁၅၅။ ယံ သမ္မာပဋိပဒံ၊ ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သုဋ္ဌ၊ ပဋိ-
ပန္နောတိ၊ ကောင်းစွာကျင့်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သာ အရိယမဂ္ဂပဋိပဒါ၊
ထိုအရိယာမဂ္ဂဟူသော အကျင့်သည်။ ပဋိပက္ခဓမ္မေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ကို။
အနိဝတ္တိဓမ္မေ၊ ပြန်လာခြင်းသဘောမရှိသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပဇဟနတော၊
ပယ်တတ်သောကြောင့်၎င်း။ ပယောဇနာဘာဝါ၊ (ပြန်လာခြင်းဖြင့်)အကျိုး၏
မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ သယမ္ပိ၊ သမ္မာပဋိပတ်ဟူသော မိမိကိုယ်တိုင်သည်လည်း။
အနိဝတ္တိဓမ္မာ စ၊ ဆုတ်နုတ်ခြင်းသဘောမရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဓိ-
ဂန္တဗ္ဗဿ၊ ရအပ် သိအပ်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ အား။ ဧကံသတော၊ အားဖြင့်။
အနုလောမိ စ၊ လျော်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။)
တတော ဝေ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အပစ္စနိကာ စ၊ မဆန့်ကျင်သည်၎င်း။ အနုဓမ္မ-
ဘူတာ စ၊ လျော်သောတရားဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။
တဿ၊ ထိုအရိယာမဂ္ဂအကျင့် ပဋိပတ်ကို။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကျင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ အရိယသံဃော၊ ကို။ သုပ္ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေဘုံ၊ ငှါ။ သုဋ္ဌ၊ ပဋိပန္နောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုပါဌ်၌။ အနိဝတ္တိပဋိပဒန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဥဗ္ဗေဒိပတ္တိံ၊
ဖြောင့်မတ်သောအကျင့်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ပုနပ္ပုနံ၊

အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ နိဝတ္တနေ၊ ပြန်နစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဥဇ္ဈပ္ပုဒ္ဓိ-
ပတ္တိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုလောမပဋိပဒံ အပစ္စနီကပဋိပဒန္တိ ဣမိနာ၊
ပါဌ်ဖြင့်။ ဉာယပုဒ္ဓိပတ္တိ၊ သင့်မြတ်သောအကျင့်ကို။ (ဒဿေတိ၊ ဧ။) ဟိ၊
အကြောင်းကား။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဿ၊ ရောက်အပ်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ အား။ အနု-
လောမနေန စ၊ ကြောင့်၎င်း။ အပစ္စနီကတာယ စ၊ မဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ အဿ၊ ထိုသမ္မာပဋိပတ်၏။ ဉာယတာ၊ မည်သည်၏အဖြစ်သည်။
(ဟောတိ၊ ဧ။) ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒန္တိ ဣမိနာ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ သာမိစိပုဒ္ဓိပတ္တိ၊
လျော်သောအကျင့်ကို။ (ဒဿေတိ၊ ဧ။) ကဿ၊ ကား။ အနုစ္ဆဝိကဘာဝ-
ဒီပနတော၊ လျော်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧတေန၊ ဤအနိဝတ္တိ-
ပဋိပဒံ-အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်) ဣတရာနိ၊ ဤပဌမပုဒ်မှ တပါး
ကုန်သော။ တီဏိ ပဒါနိ၊ သုံးပါးသောပုဒ်တို့သည်။ ပဌမပဒဿ၊ ရှေးဦးစွာသော
သုပ္ပုဒ္ဓိပန္န-ပုဒ်၏။ ပပဉ္စနိဒ္ဒေသော၊ အကျယ်ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော စကား
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊
ကို။ အာဟ၊ ဧ။

ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း။ ပဋိပဇ္ဇနေန၊ ဖြင့်။ ကိစ္စသိဒ္ဓိ-
တော၊ ကြောင့်။ အရိယဘာဝါဝဟံ၊ အရိယာအဖြစ်ကို ဆောင်တတ်-ဖြစ်စေတတ်
သော။ သဝနံ၊ ကြားနာခြင်းသည်။ သက္ကစ္စသဝနံ နာမ၊ မည်၏။ (ဤစကားဖြင့်
သုဏန္တိ-ဟူ၍သာ မဆိုမူ၍ သက္ကစ္စ-ပုဒ်ကိုပါ ဆိုခြင်း၏အကြောင်းကို ပြ၏)
ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက္ကစ္စ သုဏန္တိတိ သာဝကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တေန၊
ထိုဝစနတ္ထဖြင့်။ အရိယာ ဝေ၊ တို့သည်သာလျှင်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချ
အားဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ သီလဒိဋ္ဌိသာမညတာယာတိ၊ ကား။ အရိယေန သီလေန စ၊
ဖြင့်၎င်း။ အရိယာယ ဒိဋ္ဌိယာ စ၊ အရိယာပညာဖြင့်၎င်း။ သမာနဘာဝေန၊
တူမျှသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ သီလဒိဋ္ဌိယော၊
သီလနှင့် ပညာတို့သည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဘိန္နသုဝဏ္ဏံ ဝိယ၊ ချိုးဖြတ်အပ်
သော ရွှေတုံး ရွှေချောင်းကဲ့သို့။ နိန္နာနာကရဏံ၊ ထူးခြားခြင်းမရှိသည်။
(ဟောတိ၊ ဧ။ ကဿ၊ ကား။) မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [၂၇၉] တေန၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည်။ ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောအရပ်၌။ ဌိတာပိ၊ တည်
ကုန်သော်လည်း။ သံဟတာဝ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊
ကြောင့်။ သံဃာတဘာဝမာပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ မာယာသာဌေ-
ယျာဒိပါပဓမ္မသမုစ္ဆေဒေန၊ မာယာသာဌေယျ အစရှိသော အကုသိုလ်ဓမ္မတို့ကို
အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သဖြင့်။ ဥဇ္ဈ၊ ဖြောင့်မတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) တတော ဝေ၊

ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဂေါမုတ္တဝင်္ကာဘာဝေန၊ နွားကျင်ငယ်ရေးကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ အဝင်္ကာ၊ အဝင်္ကမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) စန္ဒလေခါဝင်္ကာဘာဝေန၊ လအရေးကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ အကုဋ္ဌိလာ၊ အကုဋ္ဌိလမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) နဂ်လကောဋ္ဌိဝင်္ကာဘာဝေန၊ ထယ်ကိုင်း၏ အစွန်းကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ အဇိမာ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဝါ၊ တနည်းကား၊ အဝင်္ကာဒိဘာဝေန၊ အဝင်္ကစသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဇု၊ ဖြောင့်မတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အရိယာ၊ မည်၏။ အပဏ္ဏကဘာဝေန၊ မချွတ်ယွင်းသောအကျင့်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ဉာယတိ ကမတိ၊ သွားရောက်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဇေတေန၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ ဉာယတိ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဉာယော၊ ဧ။ ဝဋ္ဋဒုက္ခနိယျာနာယ၊ ငှါ။ အနုစ္ဆဝိကတ္တာ အနုရူပတ္တာ၊ ကြောင့်။ သာမိစိ၊ သင့်လျော်သည်မည်၏။ သြပါယျိကာ၊ အကြောင်းဥပါယ်နှင့်ယှဉ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ သမံ သမညံ၊ ဥဇုပဋိပတ်စသော အမည်သို့။ သမ္မာပဋိပတ္တိံ၊ သည်။ ဂတာ၊ ရောက်၏။ တာယ၊ ထိုသမ္မာပဋိပတ်နှင့်။ သမဂ္ဂိတာယ၊ ကြောင့်။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမ္မာ၊ စွာ။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကုန်ဆဲ။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ပဋိပန္နသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နောတိ ယထာ၊ ချွဲကဲ့သို့။ ဝတ္တမာနတ္ထော၊ ဝတ္တမာန်အနက်ရှိ၏။ အတိတံ ပဋိပဒန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တမဂ္ဂသမ္မာပဋိပတ္တိံ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရိယာမဂ်ဟူသော သမ္မာပဋိပတ်ကို။ ဝဒတိ၊ ဧ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဥဘယေန၊ နှစ်ပုဒ်လုံးဖြင့်။ (ဒဿေတိ-ဌိစပ်) သာမညနိဒ္ဒေသေန ဝါ၊ ဖြင့်သော်၎င်း။ (ဂဟိတာနံ-ဌိစပ်) သုပ္ပဋိပန္နာ စ၊ ကောင်းစွာကျင့်ဆဲ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း။ သုပ္ပဋိပန္နာ စ၊ ကောင်းစွာကျင့်ပြီး ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကောင်းစွာကျင့်ဆဲ ကျင့်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကသေသနယေန ဝါ၊ ဧကသိသနည်း ဖြင့်သော်၎င်း။ ဂဟိတာနံ၊ ယူအပ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမ္မဟော၊ အပေါင်းကို။ သုပ္ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဧ။

ဧဝံ၊ သို့။ အာဒိပဒတ္တနိဒ္ဒေသဘာဝေန၊ အစပုဒ်၏ အနက်ကိုအကျယ်ပြသော စကား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတရပဒါနံ၊ သုပ္ပဋိပန္န-ပုဒ်မှတစ်ပါးသောပုဒ်တို့၏။ အတ္ထံ၊

၁-အဘိဋ္ဌ ၁-၁၉၅-၌မူ အဓိမှတာ-နွားကျင်ငယ်ရေးကဲ့သို့မကောက်သည်၏ အဖြစ်။ အဝင်္ကာ-လအရေးကဲ့သို့ မကောက်သည်၏အဖြစ်။ အကုဋ္ဌိလတာ-ထယ်ကိုင်းစွန်းကဲ့သို့ မကောက်သည်၏အဖြစ်-ဟုဖွင့်ပြ၏။

ကို။ ဝတ္ထု၊ ဆိုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အဝေါ-
မိဿကံ၊ မရောနှောသော။ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ အပိစာတိအာဒိ၊
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဌ၌။ ယထာနုသိဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ သတ္တာရာ၊ သည်။
ယထာ၊ အားဖြင့်။ အနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမသွန်သင်အပ်၏။ တထာ၊ အားဖြင့်။ အနု-
သာသနီအနုရူပံ၊ ဆုံးမသွန်သင်ခြင်းအားလျော်စွာ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။
အပဏ္ဏကပဋိပဒန္တိ၊ ကား။ အဝိရဇ္ဈနကပဋိပဒံ၊ မချွတ်ယွင်းသောအကျင့်ကို။
အနုဝဇ္ဇပဋိပတ္တိံ၊ ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။
သ္မာက္ခာတေ၊ သော။ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဌ။ အပဏ္ဏကပဋိပဒံ၊ ကို။ ပဋိပန္နတ္တာ၊
ကြောင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုရိမပဒေန၊ နှင့်။ သမ္ပန္နေ၊ သည်။
(သတိ၊ သော်။) ဒုတိယပဒံ၊ ဒုတိယ နောက်ပုဒ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊
မဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ-စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ။ ဒုတိယပဒေန၊
နှင့်။ သမ္ပန္နေပိ၊ သည်လည်း။ (သတိ၊ သော်။) ပဌမံ ပဒံ၊ ကို။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊
သည်။ သိယာ နန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤကားစောဒနာတည်း။ (န ဝတ္တဗ္ဗံ၊
သည်။) န (သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ။ (ကသ္မာ- နည်း။) တဿ၊ ထိုပဌမပုဒ်၏။
ပဌမံ၊ စွာ။ အပေက္ခိတတ္တာ၊ ငဲ့အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊
ဆက်။ ဝါ၊ ငဲ့ပုံကိုချဲ့၍ ပြဦးအံ။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ သာ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ၊
သည်။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ တိုင်း။ ပဋိပဒါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။
ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပန္နတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဘယဿာပိ၊
နှစ်ပါးသောပုဒ်၏လည်း။ သုပ္ပုဋ္ဌိပန္နဘာဝသာဓနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယံ၊
နှစ်ပါးသောပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
ပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥဘယံ၊ ကို။ သမုစ္စိနောတိ၊ ၏။

ကိလေသဇိမှဝသေန၊ ကိလေသာဟူသောအကောက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အန္တ-
ဒ္ဓယဂါဟော၊ အန္တနှစ်ပါးအပေါင်းကိုယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ တံ၊ ထိုအန္တနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ပဟာယ၊
ပယ်၍။ ကာယာဒိဝကံပုဟာယိနီ၊ ကာယစသည်၏ အကောက်တို့ကိုပယ်လေ့
ရှိသော၊ ဝါ၊ ပယ်တတ်သော။ သမ္မာပဋိပဒါ၊ သည်။ ဥဗ္ဗုပ္ပုဋ္ဌိပတ္တိံ၊ သည်။

၁-ဤဋီကာအဖွင့်သည် ရှုပ်ရံမျှသာရှိသည်။ အကျိုးမမျှား။ အဋ္ဌကထာ၌ရှိရင်းအကိုင်း
စပ်ခြင်းသာကောင်းသည်။ အကြောင်းမူကား တိတ္ထိယတို့၏တပည့်တို့သည်လည်း ယထာ-
နုသိဋ္ဌပဋိပန္နဖြစ်လျှင် သုပ္ပုဋ္ဌိပန္နမည်အံ့လောဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ သ္မာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ-ဟု
ဆိုသည်။ အပဏ္ဏကပဋိပဒါသည်ကား တိတ္ထိတို့၏ တရား၌ မရှိသောကြောင့် ထိုသို့မေး
ဖွယ်မရှိတော့ ပြီ။ ထို့ကြောင့် သ္မာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ-ကို အပဏ္ဏကပဋိပဒံ-သို့လိုက်၍စပ်ရန်
မလိုတော့ပါ။ ဆင်ခြင်ပါကုန်။

ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ ဇာတိ၊ ကြောင့်။ မဇ္ဈိမာယ။ပ။ ဥပုပ္ပုပ္ပိပန္နောတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ဇာတိ။

ယုတ္တပုတ္တပုပ္ပိပတ္တိ စ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အကျင့်သည်၎င်း။ နိဗ္ဗာ-
နဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ဉာယော နာမ၊ ဇာတိ။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထတာယ၊ အလုံးစုံသော
သင်္ခါရအပူမီးတို့၏ ငြိမ်းရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒိတ္တံ၊ မီးစွဲလောင်အပ်သော။
စေလံ ဝါ၊ အဝတ်ပုဆိုးကိုသော်၎င်း။ သီသံ ဝါ၊ သော်၎င်း။ အဇ္ဈုပေက္ခိတောပိ၊
သော်လည်း။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝ၊ ကျင့်အပ်-သွားအပ်သည်သာတည်း။ ဇာတိ၊
ကြောင့်။ ဉာယော ဝုစ္ဆတိ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာတိ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ။
နိဗ္ဗာယနကိရိယာမုခေ၊ ငြိမ်းခြင်းကိရိယာကို ပစာနပြုသဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊ ဇာတိ။ ဇာတိ၊ သို့။ [၂၈၀] ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဇာတိ။ (ဤအဖွင့်လည်း မရှင်းလင်း) ဝါ၊
ကား။ မဂ္ဂဉာဏာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဉာယတိ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။
သစ္စိကရိယတိ စ၊ မျက်မှောက်လည်းပြုအပ်၏။ ဇာတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။
ဉာယော၊ မည်၏။ ဇာတိ ဝေဓိ၊ သို့လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ အတ္ထော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဇာတိ။

ဂုဏသမ္ဘာဝနာယ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းသဖြင့်၊ ဝါ၊ မြတ်နိုးသဖြင့်။
ပရေဟိ၊ တို့သည်။ ကယိရမာနံ၊ သော။ ပစ္စုပ္ပာနာဒိသာမိစိကမ္မံ၊ ခရီးဦးကြို
ဆိုခြင်း အစရှိသော အရိုအသေပြုခြင်းအမှုကို။ (ပစ္စုပ္ပာနာဒိ-ကား မသင့်)
အရဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဇာတိ၊ ကြောင့်။ သာမိစိကမ္မာရဟာ၊ ကုန်၏။

၁၅၆။ ယဒိဒန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အန္တောဂဓလိင်္ဂဝစနဘေဒေါ၊ အတွင်း
ဝင်သော လိင် ဝုဏ်အထူးအပြားရှိသော။ နိပါတော၊ တည်း။ ဇာတိ၊ ကြောင့်။
တဿ၊ ထိုယဒိဒ-ဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထံ - ဌဝပ်) ဝစနဘေဒေန၊ ဝုဏ်အထူးဖြင့်။
အတ္ထံ၊ ကို။ ယာနိ ဣမာနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာတိ။ ဝေန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။
ပကာရတ္ထေ၊ အပြားဟူသောအနက်၌၊ ဝါ၊ အတူဟူသောအနက်၌။ နိပါတော၊
တည်း။ ဣမိနာ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အတူအားဖြင့်။ ဇာတိ
အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုဝေ-သဒ္ဓါဖြင့်။ ဣတရာနိ၊ ဤပဌမအစုံမှ တပါး
ကုန်သော။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ယုဂဋ္ဌာနိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇာတိ၊ ကြောင့်။ ဝေ။ပ။ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊
ဇာတိ။ တေန္တိ၊ ကား။ ပုရိသပုဂ္ဂလာတိ၊ ဟူ၍။ ဗဟုဝစနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ
ပဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိ။ ပုရိသာ စ၊ ယောကျ်ားတို့လည်း ဟုတ်ကုန်၏။ တေ၊
တို့ဟူသည်။ ပုဂ္ဂလာ စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်းဟုတ်ကုန်၏။ (ဇာတိ၊ ကြောင့်။)
ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ပုရိသာတိ ဣမိနာ၊
ဖြင့်။ ပဌမာယ၊ သော။ ပကတိယာ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊

၏။) ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ပုဂ္ဂလာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တသမညေန၊ သတ္တဝါ သာမညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သတ္တဝါချင်းတူသဖြင့်။ ဒုတိယာယပိ၊ ဒုတိယ ပကတိဖြစ်သော မိန်းမကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ ဝါ၊ ဤသို့မူလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကိဒိသာနံ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ ပစ္စည်းတို့၏(အမည်)နည်း။ အာနေတော၊ ဆောင်ခဲ့၍။ ဟုနိတဗ္ဗာနံ၊ ပေးလှူ အပ်သောပစ္စည်းတို့၏(အမည်)တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ အဓိ- ကာရတော၊ အရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လိုက်၍ ယှဉ်စပ်သောအားဖြင့်။ ပါကဋ္ဌော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒါတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်ကို။ စတုန္နံ ပစ္စယာနန္တိ ပဒံ၊ ကို။ အပေက္ခိတော၊ ၍။ သာမိဝသေန၊ သာမိဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဏာမေတဗ္ဗံ၊ ပြောင်းလဲစေအပ်၏။ အညထာ၊ တပါးသောအ ပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ရှိရင်းအတိုင်းအနက်ကို။ ဂယုမာနေ၊ သော်။) ယေသံ ကေသဉ္စိ၊ ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ အာဟု- နန္တိ သမညာ၊ အာဟုန-ဟူသော အမည်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဝါ၊ အဌကထာ၌ပြသောဝစနတ္ထမှ တနည်းကား။ အာဟုနံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟုနေယျော၊ မည်၏။ သက္ကာဒိနမ္ပိ ဝါ အာဟဝနန္တိ၊ ကား။ သက္ကာဒိဟိပိ၊ တို့သည် သော်လည်း။ ဒိယုမာနံ၊ အပ်သော။ ဒါနံ၊ ဒါနဝတ္ထုကို။ ယတ္ထ ဟုတံ မဟပ္ပလန္တိ၊ ကား။ ယသ္မိံ အာဝဟနီယဂ္ဂိမ္ပိ၊ အကြင်ပူဇော်အပ်သောမီး၌။ ဟုတံ၊ ပူဇော်အပ်သော။ ဒဓိအာဒိ၊ နို့၊ ဓမ္မံ အစရှိသောဝတ္ထုသည်။ အာဟုနေယျဂ္ဂိဂဟပတဂ္ဂိဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိသု၊ အာဟု- နေယျမီး ဂဟပတိမီး ဒက္ခိဏေယျမီးတို့၌။ ဟုတတော၊ ပေးလှူ ပူဇော်အပ် သောဝတ္ထုထက်။ ဥဠာရဖလံ၊ ကြီးမားသောအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ ပြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟုတန္တိ၊ ကား။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်သောဝတ္ထုသည်။ နိကာယန္တရေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒိ- နိကာယေ၊ သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒိနိကာယ၌။

ဌပေတွာ တေတိ၊ ကား။ ပိယမနာပေ၊ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော။ တေ ဉာတိမိတ္ထေ၊ တို့ကို။ အပနေတော၊ ဖယ်ရှား၍။ တေသံ၊ ထိုဆွေမျိုးမိတ် ဆွေတို့အား။ အဒတော၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သေ- သော၊ ဤသံသာကို။ (ဌ-တွင် ဒိဿတိ-၌စပ်) ကေဗုဒ္ဓန္တရေ စ ဒိဿတိတိ၊ ကား။ ကေသ္မိံ၊ တခုသော။ ဗုဒ္ဓန္တရေ၊ ဘုရားနှစ်ဆူတို့၏ အကြားကာလသည်။ ဝီတိဝတ္ထေ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်ရ၏။ စ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ အသင်္ချေယျေပိ ကပ္ပေ၊ သည် သော်လည်း။ ဝီတိဝတ္ထေ၊ သော်။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ၏။ အဗ္ဗောကိဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ပဋိပက္ခေ-

ဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့နှင့်။ အဝေါမိဿံ၊ မရောနှောမူ၍။ စ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ တေ၊ ဤအဗ္ဗေသကိဏ္ဍိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ကိရိယာဝိသေသကံ၊ နပုဒ်တည်း။ ပိယ-မနာပတ္တကရဓမ္မာ နာမ၊ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သောဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့မည်သည်ကား။ သီလာဒယော၊ တို့တည်း။ တေ၊ ထိုသီလအစရှိသည်တို့သည်။ အရိယသံဃော၊ ဌံ။ သပ္ပတိဌိတာ၊ ကောင်းစွာတည်ကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း။ ဝိပုယုတ္တာ၊ ကွေ့ကွင်းကွဲကွာ၍ နေကုန်သော။ ဉာတိမိတ္တာ၊ တို့သည်။ န စိရဿေဝ၊ ပင်လျှင်။ သမာဂစ္ဆန္တိ၊ တွေ့ဆုံတတ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုဆွေမျိုးအစရှိသည်တို့၌။ ပိယမနာပတာ စ၊ ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အနဝဌိတာ၊ မြဲမြံစွာမတည်။ အရိယသံဃော၊ သည်။ ဧဝံ၊ တူ။ န(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဃောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပါဟုနေယျော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပုဗ္ဗကာရန္တိ၊ ကား။ အဂ္ဂကိရိယံ၊ အဦး အမြတ်ပေးလှူပူဇော်ခြင်းကို။ သဗ္ဗပ္ပကာရေနာတိ၊ ကား။ အာဒရဂါရဝဗဟုမာနာဒိနာ စ၊ ရိုသေခြင်း အလေးပြုခြင်း များစွာမြတ်နိုးခြင်း အစရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒေယျဓမ္မဿ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ [၂၈၁] သက္ကစ္စကရဏာဒိနာ စ၊ ရိုသေစွာပြုပြင်ခြင်း အစရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ သ္မာယံ ပါဟဝနိယသဒ္ဓေါ၊ ထိုပါဟဝနိယ-သဒ္ဓါကို။ ပရိယာယဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပါဟုနေယျောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ၎င်း။

တောယ၊ ဤအလှူဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤလှူဖွယ်ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယထာဓိပေတဟိ၊ အကြင် အကြင်အလိုရှိအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်းအလိုရှိတိုင်းကုန်သော။ သမ္ပတ္တိဟိ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ဖြင့်။ ဒက္ခန္တိ ဝေုန္တိ၊ ကြီးပွားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိဏာ၊ မည်၏။ တထာဘာဝကရဏေန၊ ထိုသို့ ကြီးပွားသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ ဒက္ခိဏံ၊ ကြီးပွားကြောင်း မြတ်သော အလှူကို၊ ဝါ၊ လှူဖွယ်ကို။ အရဟတိ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓါရာဒိ၊ ကြွေးမြီအစရှိသော လောကီကိစ္စသည်။ (သိမ္မနှင့်အညီ ပုဒ်နှင့်အနက်ဖြစ်သည်။ မြန်မာမူ၌ရှိသော ဥဋ္ဌာရာတိ-ကား ပမာဒလေခ-ပါဌ်ပျက်တည်း) ဝိပုလုဒြယလာဘေန၊ ပြန့်ပြောကြီးမားများပြားသော အမြတ်အစွန်းကိုရသဖြင့်။ ဝိသောဓိတံ နာမ၊ သုတ်သင်အပ် စင်ကြယ်စေအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒက္ခိဏာ၊ ကြီးပွားကြောင်းမြတ်သော အလှူသည်။ ဝိပုလဖလတာယ၊ ပြန့်ပြောကြီးမားများပြားသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသောဓိတံ နာမ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟပ္ပလကရဏတာယ ဝိသောဓေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

ပုညတ္ထိကေဟိ၊ ကောင်းမှုဖြင့်အလိုရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသံသံ၌။ အဉ္ဇလိ၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို။ ကရဏိယာ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကရဏိယာ၊

သော။ အဉ္စလိ၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ဧ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဉ္စလိကရဏိယော၊ မည်၏။

ပါဠိယံ၊ ဌ။ အနုတ္တရန္တိ၊ ဟူ၍။ ယဒိပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်ပေ၏။ ဟိ၊ ထိုစကားဆိုသင့်စွာ။ ဣတော၊ ဤသံဃာဟူသော လယ်မြေထက်။ ဥတ္တရံ ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးကဲသောလယ်မြေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနုတ္တရံ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောအပ်သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုသံဃာအား။ သမဗ္ဗိ၊ အတူအမျှသည်သော်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္နော၊ ၍။ အသဒိသန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ခိတ္တံ ဝုတ္တံ၊ ပစ်ချ စိုက်ပျိုးအပ်သော။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့ကို။ မဟပုလဘာဝကရဏေန၊ အကျိုးကြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်။ တာယတိ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခေတ္တံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤလယ်မြေ၌။ ဗီဇာနိ၊ တို့ကို။ ခိပန္တိ ဝပန္တိ၊ ပစ်ချစိုက်ပျိုးကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခေတ္တံ၊ မည်၏။ ကေဒါဏဒိ၊ လယ်အစရှိသည်ကိုရ၏။ ခေတ္တံ ဝိယ၊ လယ်နှင့်တူ၏။ ခေတ္တံ၊ လယ်နှင့်တူ၏။ ပုညာနံ၊ တို့၏။ ခေတ္တံ၊ လယ်နှင့်တူသည်တည်း။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ နှင့် တူသည်။ သေသံ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။

၄-သီလာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၈။ မေ၊ ဧ။ (အဟော ဝတ မေ သီလာနိ- ဟုရှိသင့်၏) သီလာနိ၊ တို့သည်။ အဟော ဝတ အဏ္ဍာနိ၊ ဪ မကျိုးပါပေကုန်စွတကား။ အဟော ဝတ အစ္ဆိဒ္ဓါနိ၊ ဪ မပေါက်ပါပေကုန်စွတကား။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဂုဏ်ပုဒ်တို့၌။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ စ-သစ္စံ၊ ဧ။ အဟော ဝတာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းသည်။ သမ္ဘာဝနေ၊ ဌ။ နိပါတော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အဏ္ဍတဒိဂုဏဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အဏ္ဍဘာဝါဒိသမ္ပတ္တိဝသေန၊ မကျိုးသည်၏ အဖြစ်အစရှိသော ပြည့်စုံခြင်းဂုဏ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ သီလာနိ၊ တို့သည်။ အနုဿရိယမာနာနိ၊ အောက်မေ့အပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ အပ်ကုန်သော။ သီလာနိ၊ တို့သည်။ ပိယမနာပဘာဝါဝဟနေန၊ ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆောင်သဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ မေတ္တာယ၊ ဧ။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးသောအကြောင်းသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသု၊ အသီး။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န (ဟောတိ) ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော သီလာနိ အနုဿရိတဗ္ဗာနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ စာဂါဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။

ယေသန္တိ၊ ကား။ သီလနံ၊ တို့၏။ (သီလဒီပနံ-ကားမသင့်၊ မြန်မာ
မူဟောင်း သီမူတို့နှင့်အညီ သီလနံ-သာ သင့်သည်) ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်
အားဖြင့်။ သမာဒါနေ၊ ဆောက်တည်ရာ၌၊ ဝါ၊ ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။)
သမာဒါနုက္ကမေန၊ ဆောက်တည်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့်။ ကေဠံ၊ တပေါင်းတည်း။
သမာဒါနေ၊ ၌၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဥဒ္ဓေသက္ကမေန၊ အားဖြင့်။
သီလနံ၊ တို့၏။ အာဒိအန္တံ၊ အစအဆုံးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိယန္တေ ဆိန္ဒု-
သာဋကော ဝိယာတိ၊ ကား။ ဝတ္ထန္တေ ဝါ၊ အဝတ်၏ အနားအစွန်း၌သော်၎င်း။
ဒသန္တေ ဝါ၊ အမြိတ်အဆာ၏ အစွန်း၌သော်၎င်း။ ဆိန္ဒုဝတ္ထံ ဝိယ၊ စုတ်ပြတ်
သော အဝတ်ကဲ့သို့။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤဥပမာသည်။ ဝိသဒိသုဒါဟရဏံ၊
မတူသောဥဒါဟရဏ်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသာနိပိ ဥဒါဟရဏာနိ၊ တို့ကို
လည်း။ (ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။) ဝိနိဝေဓေသေန၊ ထုတ်ချင်းထွင်းသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆိန္ဒုသာဋကော၊ ပေါက်သော ပုဆိုးသည်။ ဝိနိဝိဒ္ဓသာဋ-
ကော၊ မည်၏။ ဝိသဘာဝဝဏ္ဏေန၊ သဘောမတူသော အဆင်းဖြင့်။ ဂါဝိ၊
နွားမသည်။ (သဗလော ဝိယ၊ ကြောင်ကျားသကဲ့သို့။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊
၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗလရဟိတာနိ၊ အကြောင်အကျားကင်းသော သီလ
တို့သည်။ အသဗလနိ၊ မည်ကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ အကမ္မာသာနိ၊ အပြောက်
အကွက်ကင်းသော သီလတို့မည်ကုန်၏။ သတ္တဝိဓမ္မေထုနသယောဂေါ၊ ယှဉ်
ခြင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ သီလကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော ဧဝံ၊ တည်း။ ကောဓူ-
ပနာဟာဒိဟိတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ မက္ခပဋ္ဌာသ။ ပ။
တိမာနာဒယော၊ အတိမာနစသည်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အဓဏ္ဍာဒိဂုဏာနိ၊
မကျိုးခြင်းအစရှိသော ဂုဏ်ရှိကုန်သော။ တာနိယေဝ သီလနိ၊ တို့သည်သာ
လျှင်။ သီလဿ၊ ကို။ [၂၀၂] တဏှာဒါသဗျတော၊ တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ။
မောစနံ၊ လွတ်စေခြင်းသည်။ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယဘာဝါပါဒနံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ
ကင်းရာနိဗ္ဗာန်လျှင် မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းပင်တည်း။ တတော
ဧဝံ၊ သာလျှင်။ တံသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလော၊ ထိုသီလနှင့်ပြည့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သေရီ
သယံဝသိ၊ မိမိအလိုလျှင်အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘုဇိဿော နာမ၊ တော်လှန်သူ မည်
သည်။ ဝါ၊ ကိုယ်ကိုယ်ကို ကိုယ်အစိုးရသူမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊
ကြောင့်။ ဘုဇိဿဘာဝကရဏေန ဘုဇိဿာနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဟံ၊
သည်။ ဣမိနာ သီလေန၊ ဖြင့်။ ဒေဝေါ ဝါ၊ ထင်ရှားသော နတ်သည် သော်
၎င်း။ ဒေဝညတရော ဝါ၊ မထင်ရှားသောနတ်သည်သော်၎င်း။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်
လို၏။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ဘဝ၌။ နိစ္စော၊ မြဲသည်။ ဓုဝေါ၊ ခိုင်ခံ့သည်။ သဿတော၊
အမြဲတမ်းတည်ရှိသည်။ (ဟောမိ၊ ဖြစ်အံ့။) ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ သီလေန၊ ဖြင့်၊
သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ စ၊ ၎င်း။ ဝေမာဒိနာ၊ ဖြင့်။
တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တို့သည်။ အပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ မသုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

အယံ၊ ဤသည်ကား။ တေ၊ သင်၏။ သီလေသု၊ တို့၌။ ဒေါသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုသု၊ ဝိပတ္တိသု၊ တို့တွင်။ ယာယ ကာယစိ၊ သော။ ဝိပတ္တိယာ၊ ကို။ ဒဿနေန၊ ပြသဖြင့်။ ပရာမဋ္ဌ၊ ၄။ အနုဒ္ဓိသေတုံ၊ စွပ်စွဲခြင်းငှါ။ ။ သမာဓိသံဝတ္တနပုယောဇနာနိ၊ သမာဓိကိုဖြစ်စေခြင်းလျှင် အကျိုး ရှိသော သီလတို့သည်။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ မည်ကုန်၏။

၁၅၉။ သိက္ခာယ သဂါရဝေါတိ၊ ကား။ သီလခနံ၊ သီလတည်းဟူသော ဥစ္စာ ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ပဋိလဒ္ဓသမာဒါနတ္တာ၊ ရအပ်သော ကောင်းစွာဆောက်တည် ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ရှိရင်းအတိုင်း အနက်) ပဋိလဒ္ဓသမာဓာနတ္တာ၊ ရအပ်သော ကောင်းစွာထားခြင်း-စိတ်တည်ကြည်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သီဟိဋ္ဌမူကဲ့အနက်၊ ပဋိလဒ္ဓသမ္မာနနတ္တာ-ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏) ပဋိလဒ္ဓသမ္မာန- နတ္တာ၊ ရအပ်သော ကောင်းစွာမြတ်နိုးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိ- သယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ သိက္ခာယ၊ ၌။ သဂါရဝေါ၊ ရိုသေခြင်းရှိသည်။ သပ္ပတိသော၊ တုပ်ဝပ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဘာဂဝုတ္တိတိ၊ ကား။ သမ္ပန္နသီလေဟိ၊ ပြည့်စုံစင်ကြယ်သော သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ သဘာဂ- ဝုတ္တိကော၊ သဘောတူသောဖြစ်ခြင်း-အသက်မွေးခြင်း ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ တာယ ဧဝံ သိက္ခာယ၊ ထိုသိက္ခာနှင့်သာလျှင်။ သဘာဂဝုတ္တိ၊ သဘောတူသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သိက္ခာဂါရဝရဟိတော၊ သိက္ခာ၌ ရိုသေခြင်းကင်း၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိလောမနတော၊ သိက္ခာကိုဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သိက္ခာ- နှင့်မလျော်သည်ကိုပြုခြင်းကြောင့်။ တာယ၊ ထိုသိက္ခာနှင့်။ ဝိသဘာဂဝုတ္တိ နာမ၊ သဘောမတူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် (ပြုသည် ရှိသော်။) ပရေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အတ္တနော၊ ၏။ ဆိဒ္ဓ္ဓံ၊ အပေါက်အကြားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဓမ္မာမိသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓရဏံ၊ အစေ့ အစပ်ကို ပြုခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဖြန့်ခင်း၍ ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည်။ ပဋိသန္ဓာရော၊ မည်၏။ သိက္ခာယ၊ ၌။ သဂါရဝတ္တာ ဧဝံ၊ ရိုသေလေးစားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာ၌။ အပ္ပမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာနုဝါဒ- ဘယံ၊ ဘေး၎င်း။ ပရာနုဝါဒဘယံ၊ ၎င်း။ ဒဏ္ဍာဘယံ၊ ၎င်း။ ဒုဂ္ဂတိဘယံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊

၁- ဤဋီကာအလို သမာဓိဿ သံဝတ္တနံ သမာဓိသံဝတ္တနံ၊ တံ ပယောဇနံ ဧတေသန္တိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ....ဟု တဒ္ဓိတ်ဝစနတ္ထပြုရာ၏။
၂- အမျိုးဇာတ်ချင်းမတူစေကာမူ သီလစင်ကြယ်လျှင် အဆင့် အတန်းမခွဲခြားပဲ ပေါင်း သင်းနိုင်သည်ဟု ဆိုလို၏။

သို့။ ဝေမာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဘယာနိ၊ တို့ကို။ ဣမဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊
ဝါ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုရသမုဿာရိတာနိ၊ ဝေးစွာဖယ်နှားအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယဝိရဟိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သေသံ၊
သည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ တည်း။

၅-စာဂါနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။ ပကတိယာတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုယ်ရင်းသဘောအားဖြင့်။
စာဂါမိမုတ္တေနာတိ၊ ကား။ ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေါ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို စွန့်ကြဲခြင်း
၌။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တေန၊ မပြတ်ယှဉ်သည်။ ဝါ၊ မပြတ်အားထုတ်သည်။ တန္နိန္ဒေန၊
ထိုစွန့်ကြဲခြင်း၌ ညွတ်သည်။ တပေါဏေန၊ ထိုစွန့်ကြဲခြင်း၌ ကိုင်းရှိုင်းသည်။
ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဇ္ဇံ၊ အမြဲ။ သဒါ၊ သိမ်း။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။
ဒါနသံဝိဘာဂါ၊ ပေးလှူခြင်းနှင့် မိမိအဖို့ထဲမှ ခွဲခြမ်း၍ ပေးကမ်းခြင်းတို့သည်။
(သန္တိ၊ ကုန်၏။) သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိစ္စပဝတ္တာဒါနသံဝိဘာဂေါ၊ မည်၏။
တေန၊ ထိုသို့ နိစ္စပဝတ္တာဒါနသံဝိဘာဂရှိသည်။ ဣဓာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ပကတိ-
ယာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရဿ၊ အား။ ဝါ၊
သုတပါးအလို့ငှါ။ ပဋိယတ္တံ၊ စီရင်အပ်သော လှူဖွယ်ကို။ ယံ ဒိယျတိ၊
အကြင်ပေးလှူအပ်၏။ တံ၊ ထိုပေးလှူခြင်းသည်။ ဒါနံ၊ မည်၏။ အတ္တနာ၊
မိမိကိုယ်တိုင်။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော၊ သုံးဆောင်အပ်သော ဝတ္ထုမှ။ ယံ သံဝိဘဇတိ၊
အကြင်ခွဲခြမ်းဝေဘန်၏။ သော၊ ထိုခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းသည်။ သံဝိဘာဂေါ၊
မည်၏။ ဣတော ဒါနိ ပဘုတိတိ၊ ကား။ ဣတော ပဋ္ဌာယ၊ ဤနေမှစ၍။ ဒါနိ၊
ယခုအခါ၌။ အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကို အစပြု၍။ အဇ္ဇဒိဝသံ၊ ကို။ အာဒိ၊ ကတော၊
၍။ အဒတော၊ ၍။ န ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ မစားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒါနသမာဒါနံ၊
ဒါနကို ဆောက်တည်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ တံ ဒိဝသန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ
ဘာဝနာရမ္မဒိဝသေ၊ ထိုဘာဝနာကို အားထုတ်သောနေ့၌။ တတ္ထ နိမိတ္တံ
ဂဏိတွာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဒါနေ၊ ၌။ ပရိစ္စာဂစေတနာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိ-
အာကာရဿ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊
အာရုံနိမိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာဒိဂုဏဝသေနာတိ၊ ကား။
တေသ္မာ၊ ဤစွန့်ကြဲခြင်းမှ။ မစ္ဆေရမလာနိ၊ အညစ်အကြေးနှင့် ဝန်တိုခြင်းတို့
သည်။ ဝိဂတာနိ၊ ကင်းကုန်၏။ (တနည်း) ဝိဂတာနိ၊ ကုန်သော။ မလမစ္ဆေ-
ရာနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရော၊
မည်၏။ စာဂေါ၊ စွန့်ကြဲခြင်းကို ရ၏။ တဿ၊ ထိုဝိဂတမလမစ္ဆေရ၏။ ဘာဝေါ၊
သည်။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာ၊ မည်၏။ တဒါဒိနံ၊ ထိုဝိဂတမလမစ္ဆေရတာ အစ
ရှိကုန်သော။ ဂုဏာနံ သမ္ပတ္တိနံ၊ ပြည့်စုံခြင်း ဂုဏ်တို့၏။ ဝါ၊ ကား။ အာနိသံ-
သာနံ၊ အကျိုးအာနိသင်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။

[၂၇၃] သတံ ဓမ္မံ အနုက္ကမန္တိ၊ ကား။ သာဓုနံ၊ ကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မံ၊ ကျင့်ဝတ်တရားဖြစ်သော။ ပဝေဏံ၊ ကျင့်စဉ်ကို။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ကမန္တော၊ တက်ရောက်သည်။ ဩက္ကမန္တော၊ သက်ရောက်သည်။ ဝါ၊ ကား။ အဝေါက္ကမန္တော၊ မကျော်လွန် မလွဲဖယ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒါယကဿ၊ လှူသောသူ၏။ အာယုဝဏ္ဏသုခဗလပဋိဘာနာဒယော စ၊ ဘာန အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပိယဘာဝါဒယော စ၊ ပိယဘာဝ-အစရှိသည် လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဣမေ လာဘာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံဝဏ္ဏိတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ ပကိတ္တိတာ၊ ဟောကြားအပ်ကုန်၏။ မနုဿတ္တံ ဝါတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝုတ္တဝိကပ္ပတ္တော၊ မဆိုအပ်သည်ကို အထူးကြံခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို ဝါ-သဒ္ဓါဖြင့်။ (ဣန္ဒြိယပါဠိဝဘာဝ-၌ ဘာဝ-ပိုသည်၊ သီမ္မုဉ္ဇလည်း မရှိ) ဣန္ဒြိယပါဠိဝကမ္မဿကတာဉာဏာဒိနံ၊ ဣန္ဒြေ တို့၏ ထက်မြက်သည်၏အဖြစ်၊ ကမ္မဿကတဉာဏ် အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

မစ္ဆေရမလေနာတိ၊ ကား။ မစ္ဆေရသင်္ခါတေန၊ သော။ မလေန၊ အညစ် အကြေးသည်။ အထ ဝါ၊ ကား။ မစ္ဆေရဉ္စ၊ ၎င်း။ မလဉ္စ၊ ၎င်း။ မစ္ဆေရ-မလံ၊ ဝန်တိုခြင်းနှင့် အညစ်အကြေး။ တေန မစ္ဆေရေန စေ၊ သည်၎င်း။ တေန လောဘာဒိမလေန စ၊ သည်၎င်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ပဇာယနဝသေနာတိ၊ ကား။ ယထာသကံ ကမ္မနာ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ကံကြောင့်။ (မြန်မာမူဟောင်း၌ ရှိရင်းပါဌ်တည်း၊ သီမ္မုဉ္ဇ ကမ္မနာ-ဟူရှိ၏။ မူသစ်၌ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တနဝသေန-ကား မကောင်း) နိဗ္ဗတ္တန-ဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကဏ္ဍဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ လောဘာဒိနံ၊ ကုန်သော။ (မူဟောင်းနှင့် သီဟိုဠ်မူပင်၊ သမာသိတုံလျက်ရှိသောမူသစ်ကား မကောင်း) ဧကန္တကာဠုကာနံ၊ စင်စစ် မည်းညစ်ကုန်သော၊ ပါပဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့တွင်။ ဝိဂတတ္တာတိ၊ ကား။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤအလို အရိယာမဂ်ဖြင့် ပယ်၍ ကင်းသည်ကို ယူအပ်၏) ဝါ၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤအလို ဝိဂတ-နှင့် ပဟိန-ပရိယာယ်ဟု ယူအပ်၏) ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဣတ္ထမ္မူတ-လက္ခဏေ၊ အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ သောတာပန္နဿ သတောတိ၊ ကား။ ဂေဟံ၊ ကို။ အာဝသန္တဿ၊ စိုးအုပ် နေသော။ သောတာပန္နဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာနဿ၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ် ၏။ နိဿယဝိဟာရန္တိ၊ ကား။ နိဿယ၊ ၍။ ဝိဟရိတဗ္ဗဝိဟာရံ၊ နေအပ် နေသင့် သော နေခြင်းကို။ ဒေဝသိကံ၊ နေစဉ်နေတိုင်း။ ဝဠုနုကကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သုံးဆောင် အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အဘိဘဝိတာတိ၊

ကား။ အဂါရံ၊ ကို။ အာဝသန္တာနံ၊ ကုန်သော။ အညေသံ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂါဒိဥပက္ကိလေသေ၊ ဖြစ်တတ်သော ရာဂအစရှိသော ဥပက္ကိလေသတို့ကို။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုးနှိမ်နင်း၍။

ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ ဒေန္တောပိ၊ ပေးလှူငြားသော်လည်း။ သာပေက္ခောဝ၊ ငဲ့ကွက်တယ်တာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဒေတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုတ္တစာဂေါ၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အယံ ပန၊ ဤယောဂီသည်ကား။ ဝေ၊ တူ။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မုတ္တစာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိဿဋ္ဌစာဂေါတိ၊ ကား။ နိရပေက္ခပရိစ္စာဂေါ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်းသော စွန့်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပါဏာတိပါတဗဟုလော၊ ပါဏာတိပါတ အဖြစ်များသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ လောဟိတပါဏိတိ၊ သွေးစွန်းသောလက်ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာ၊ သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဒါနဗဟုလော၊ ပေးကမ်းခြင်းများသော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ပယတပါဏိတိ၊ စင်ကြယ်သောလက်ရှိသူဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဒါတုံ သဒါ ဓောတဟတ္ထောယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ သဒါတိ၊ ကား။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိစ္စာဂေါတိ၊ ကား။ ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေါ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို စွန့်ကြဲခြင်းသည်။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိကာရတော၊ အရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လိုက်၍ယှဉ်စပ်သောအားဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ယံ ယံ ဒေယျဓမ္မံ၊ ကို။ ပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ယာစနကာ၊ တောင်းခံသောသူတို့သည်။ ယာစနေ၊ တောင်းခံခြင်း၌။ ယောဂေါ၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ဝါ၊ သင့်လျော်သည်တည်း။ ယာစနယောဂေါ၊ လျော်သည်။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ ယာစိတုံ၊ ငှါ။ ယုတ္တော၊ သင့်လျော်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ယာဇေန ယုတ္တောတိ၊ ကား။ သဒါ၊ သိမ်း။ ပရိစ္စုဇနတော၊ စွန့်ကြဲခြင်းကြောင့်။ ဒါနေန၊ ပေးလှူခြင်းနှင့်။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဥဘယေတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တောသော။ ဒါနေ စ၊ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုကို ပေးလှူခြင်း၌၎င်း။ သံဝိဘာဂေ စ၊ မိမိသုံးဖို့ထဲမှ ခွဲခြမ်း၍ ပေးကမ်းခြင်း၌၎င်း။ ရတော အဘိရတော၊ မွေ့လျော်၏။

၁၆၁။ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ၊ စင်ကြယ်သောသီလရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ အခဏ္ဍတာဒိဂုဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ သီလံ၊ ကို။ (သီဟိန္ဒူမူနှင့်အညီ ဖြစ်သည်။ သီလဿ-ကား ဥပမေယျ၌ ဆိုလတ်ဖြစ်သော ပရိစ္စာဂံနှင့် မညီ) အနုဿရန္တဿ၊ ရှိသော်။ သီလာနုဿတိဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ ယထာ၊ ပြည့်စုံသကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ပရိသုဒ္ဓဥဋ္ဌာရပရိစ္စာဂဿ၊ စင်ကြယ်၍ မြတ်သော စွန့်ကြဲခြင်းရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ အနုပက္ကိလိဋ္ဌမေဝ၊ မညစ်နွမ်းသည်သာ

၁-ပယာသဒ္ဓါသည် ဆန့်အပ် ဖြန့်အပ်သည်-ဟူသော အနက်၌လည်းဖြစ်သောကြောင့် ပယတဂါဏိ-ဖြန့်အပ်သောလက်ရှိသည်-ဟူသောအနက်လည်း သင့်လျော်၏။

လျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တနော၊ ဧ။ ပရိစ္စာဂံ၊ ကိ။ အနုဿရန္တဿ၊ ရှိသော်။
ဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရ-
တာဒိဂုဏဝသေနာတိအာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တံ၊ သည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ တည်း။

[၂၀၄] ဘိယျောသောတိ၊ ကား။ ဥပရိပိ၊ အထက်၌သော်လည်း။ (သီဟိဋ္ဌ
မူ၌ ပိ-သဒ္ဓါမရှိ)မတ္တာယ ပမာဏဿ၊ အတိုင်းအရှည်၏။ မဟတိယာ၊ ကြီးသော။
(ဘိယျောသော-ကို ဖွင့်ဟန်ရှိသည်) မတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဝိပုလေန ပမာဏေန၊ ပြန့်
ပြောသောအတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဘိယျောသော မတ္တာယ
၏အနက်တည်း။ စာဂါမိမုတ္တောတိ၊ ကား။ ပရိစ္စာဂေါ ဌံ။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံး
သွင်းသည်။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရော၊ ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။)တတော
ဝေ၊ သာလျှင်။ အလောဘဇ္ဈာသယော၊ အလောဘ၌ အဇ္ဈာသယရှိသည်။
ကတ္ထစိပိ၊ တစုံတခုသော အာရုံဝတ္ထု၌သော်လည်း။ အနဘိသင်္ဂစိတ္တော၊ မငြိကပ်
မတွယ်တာသော စိတ်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ပဋိဂ္ဂါဟကေသု၊ အလှူခံ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ မေတ္တာယနဝသေန၊ မေတ္တာပွားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
ပရိစ္စာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယ မေတ္တာ-
ဘာဝနာယ၊ အား။ အနုလောမကာရီ၊ လျော်သည်ကိုပြုကျင့်လေ့ရှိသည်။ အနု-
ရူပပဋိပတ္တိ၊ လျော်သည်ကို ပြုကျင့်ခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဝိသာရဒေါတိ၊
ကား။ ဝိသဒေါ၊ သန့်ရှင်းဖြူစင်သည်ဖြစ်၍။ (မူအားလုံးညီ၏၊ ဝိသဒေန ဟူ၍
သော်လည်း ရှိသင့်၏၊ သန့်ရှင်းဖြူစင်သော ဟု အနက်ပေး၊ ဂုဏေန-၌ စပ်)
အတ္တနောဝ၊ ဧသာလျှင်။ ဂုဏေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ကတ္ထစိပိ၊ တစုံတခုသော
အရပ်၌သော်လည်း။ အမာနုဘူတော၊ မျက်နှာမသိမ်ငယ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊
မျက်နှာရှင်လန်းသည်ဖြစ်၍။ အဘိဘုယျ၊ လွမ်းမိုး၍။ ဝိဟာရီ၊ နေလေ့ရှိသည်။
(ဟောတိ၊ ဧ။) သေသံ၊ သည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ လျှင်တည်း။

၆-ဒေဝတာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ အရိယမဂ္ဂဝသေနာတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ကိ။ အဓိဂမ-
ဝသေန၊ ရသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမုဒါဂတေဟိတိ၊ ကား။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။
တဒုပ္ပတ္တိတော၊ ထိုအရိယာမဂ်ဖြစ်သည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သောနောက်ကာလ၌။
အာဂတေဟိ၊ ကုန်သော။ ဟိ၊ မှန်။ ယာဒိသာ၊ ကုန်သော။ အရိယာနံ၊
တို့၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ လောကိယာပိ၊ လောကီသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။
သဒ္ဓါဒယော၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တာဒိသာ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။

၁-ဤအလိုအားဖြင့် “ဘိယျောသော မတ္တာယ၊ အတိုင်းအရှည်၏ အထက်၌၊ ဝါ
အတိုင်းထက်အလွန်” ဟု ပေးရာ၏။ ပြုလုပ်သော မဟတိယာ-စသည်အလိုအားဖြင့်
မူ “ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်” ဟု အနက်ပေးရာ၏။

ပေါထုဇ္ဇနိကာ၊ ပုထုဇဉ်၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ပုထုဇဉ်၏သန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒယော၊ တို့သည်၊ ကဒါစိပိ၊ ၌သော်လည်း။ န(သန္တိ)၊ မရှိကုန်။ ဒိဗ္ဗန္တိ၊ ကစားမြူးတူးတတ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ တင့်တယ်ထွန်းပတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝါ၊ မည်ကုန်၏။ (ဤဋီကာ စာမျက်နှာ ၇-၌ ဒေဝ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ အကျယ် အပြည့်အစုံရှိ၏) ဧတေသံ၊ ဤနတ်တို့အား။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုမဟာရာဇာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ ဝေ၊ ထိုစတုမဟာရာဇ်နတ်ကိုသည်ပင်လျှင်။ စာတုမဟာရာဇိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တေတ္တိံ သ၊ ၃၃-ယောက်သော။ သဟပညကာရိနော၊ ကောင်းမှုအတူတကွပြုဖက်ဖြစ်ကုန်သော သူတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ပြည်၌။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံသဟစရိတံ၊ ထို ၃၃-ယောက်နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ သည်။ တာဝတိံသံ၊ မည်၏။ တန္နိဝါသိနောပိ ဒေဝါ၊ ထိုတာဝတိံသာ၌ နေလေ့ရှိသော နတ်တို့သည်လည်း။ တံသဟစရဏတော ဝေ၊ ထိုဌာနနှင့်တကွဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ တာဝတိံသ၊ မည်ကုန်၏။ ဒုက္ခတော၊ မှ။ ယာတာ အပယာတာ၊ ကင်းကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာမာ၊ မည်ကုန်၏။ တုသာယ ပီတိယာ၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့။ ဣတာ ဥပဂတာ၊ ကပ်ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တုသိတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ဤနတ်တို့အား။ ဘောဂါနံ၊ အသုံးအဆောင်တို့ကို။ နိမ္မာနော၊ ဖန်ဆင်းခြင်း၌။ ရတိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိမ္မာနရတိနော၊ မည်ကုန်၏။ ပရနိမ္မိတေသု၊ သူတပါးတို့သည် ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သော။ ဘောဂေသု၊ အသုံးအဆောင်တို့၌၊ ဝသံ၊ မိမိအလိုသို့။ ဝတ္တေန္တိ၊ လိုက်စေတတ်ကုန်၏။ (တနည်း) ဝသံ၊ ကို။ ဝတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဗြဟ္မာနံ၊ ပဌမဈာန်ဗြဟ္မာတို့၏။ ကာယော သမ္မဟော၊ အပေါင်းသည်။ ဗြဟ္မကာယော၊ မည်၏။ တပ္ပရိယာပန္နတာယ၊ ထိုပဌမဈာန်ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမဈာန်ဗြဟ္မာအပေါင်း၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တတုတ္တရိတိ၊ ပုဒ်ကို။ တတော ဗြဟ္မကာယိကေဟိ၊ ထိုပဌမဈာန်ဗြဟ္မာတို့မှ။ ဥတ္တရိ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပရိတ္တာဘာဒိကေ၊ ပရိတ္တာဘာအစရှိသော ဗြဟ္မာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဒေဝတာ သက္ခိဌာနေ ဌပေတွာတိ၊ ကား။ ယထာရူပါယ၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာယ၊ သော။ သဒ္ဓါယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ သီလေန၊ နှင့်။ သုတေန၊ နှင့်။ စာဂေန၊ နှင့်။ ပညာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ၍။ ဣတော၊ ဤလူ့ပြည်မှ။ စုတာ၊ စုတေကုန်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ပြည်၌။ တာ ဒေဝတာ၊ ထိုနတ်တို့သည်။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်လေကုန်၏။ မယုမှိ၊ အားလည်း။ တထာရူပါ၊ သော။ သဒ္ဓါ စ၊ သည်၎င်း။ သီလံ စ၊ သည်၎င်း။

သုတံ စ၊ သည်၎င်း။ စာဂေါ စ၊ သည်၎င်း။ ပညာ စ၊ သည်၎င်း။ သံဝိဇ္ဇတိ၊
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ သက်သေအရာ၌။ ဌပေတွာ၊
၍။ သက္ခိ၊ သြတာရေန္တေန ဝိယ၊ သက်သေကို ချထားဘိသကဲ့သို့၊ ဝါ၊
သက်သေထူသကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိဂုဏာ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊
ကုန်၏။

(အတ္တနော၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိဂုဏာ၊ တို့ကို။) ယဒိ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ အကယ်
၍အောက်မေ့အပ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ သန္တေသု၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ သုတ္တေ၊
၌။ ဥဘယဂုဏာနုဿရဏံ၊ နှစ်ပါးစုံသောဂုဏ်ကို အောက်မေ့ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊
၏။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ကထံ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နည်း။) ဣတိ၊ သို့။ အနုယော-
ဂံ၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ မနသိကတွာ၊ ၍။ သုတ္တေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊
၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော စ၊ ၏ ဂုဏ်ကို၎င်း။
တာသဉ္စ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏ဂုဏ်ကို၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံသော
ဂုဏ်ကို။ သမခရံ ဝိယ၊ တူညီသောဝန်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ တူညီသောဝန်ရှိသကဲ့သို့။
(ကတွာ၊ ၍။) သုတ္တေ၊ ၌။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကားဟောအပ်၏။ အထ
ခေါ၊ သော်လည်း။ တံ “ဒေဝတာနံ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စာ” တိအာဒိဝစနံ၊ ကို။
သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသောပါ၌။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူသော။ ပရတော၊ ၌။ ပဒံ၊
ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဌပနံ၊ ထားခြင်းသည်။
ကိမတ္ထံ ပန၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့်။
ဒေဝတာနံ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တေ၊
၌။ ယထာရုတဝသေန၊ ဟောအပ်တိုင်းသောပါ၌၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထံ၊
ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယတိ ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၁၆၃။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဒေဝတာ၊
တို့ကို။ သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏာနုဿရဏံ၊
ကို။ ဒဠိ ကတွာ၊ မြဲမြံစွာပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သီလစာဂါနုဿတီသု ဝိယ၊
သီလာနုဿတိ စာဂါနုဿတိတို့၌ကဲ့သို့။ ဣဓာပိ၊ ဤဒေဝတာနုဿတိ၌လည်း။

၁-ဋီကာဆရာ၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တွင် သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတဗ္ဗဒေဝတာနံ- အရာ၌ သက္ခိဋ္ဌာနေ
ဌပေတဗ္ဗံ ဒေဝတာနံ- ဟု ပါဠိပျက်ဟန်တူ၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် ဌပေတဗ္ဗံ-ပုဒ်ကို စပ်ရန်ခဲယဉ်း
သောကြောင့် “သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်သည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။” ဟု နောက်မှ ဝုတ္တံ-
နှင့် စပ်စေပြီးလျှင် ကိမတ္ထံ-ဟု မေး၍ “သမာနဂုဏဒီပနတ္ထံ-ရှိ၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။”
ဟု ဝါကျကိုပြီးဆုံးစေလေသည်။ မချောလှချေ။ ယခုလက်ရှိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ရှင်းနေသော
ကြောင့် ထိုဋီကာအဖွင့်သည် မည်သို့မျှအကျိုးမရှိတော့ချေ။

အတ္တနော၊ ဇာ။ ဂုဏာနုဿရဏံ၊ သည်။ ဈာနုပုတ္တိနိမိတ္တံ၊ ဥပစာရဈာန်ဖြစ်
ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အကြောင်း
ကြောင့်။ ။ဘာဝနာရမ္ဘေ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခါစ ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊
ရှေးအဖို့၌။ အပရဘာဂေတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေန္တဿ၊ ပွားစေသော
ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပစာရဈာန်၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ဇာ။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာကာ-
လေ၊ ဘာဝနာကိုပွားစေသောကာလ၌။ ဣဓ၊ ဤဒေဝတာနုဿတိအရာ၌။ အတ္တ-
နော ဝေ၊ ဇာသာလျှင်။ ဂုဏာ၊ တို့ကို။ ယဒိ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ အကယ်၍ အောက်
မေ့အပ်ကုန်ငြားအံ့။ (ဝေ၊ ကုန်လတ်သော်။) ကထံ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤအနု-
ဿတိသည်။ ဒေဝတာနုဿတိ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့
မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဒေဝတာနံ၊ ပ။ ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။
တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ- ဌိစပ်) အယံ ဘာဝနာ၊ ဤအနုဿတိဘာဝ-
နာကို။ သဒိသကပ္ပနာယ၊ အတူကိုကြံခြင်းဖြင့်။ ဒေဝတာနုဿတိတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တာ၊ ဇာ။ ဒေဝတာနံ ဝါ၊ တို့ကိုသော်၎င်း။ တာသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ဂုဏာနံ
ဝါ၊ တို့ကိုသော်၎င်း။ အနုဿရဏေန၊ အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။
(ဒေဝတာနုဿတိတိ၊ ဟူ၍။) န (ဝုတ္တာ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။
ဒဿေတိ၊ ဇာ။ ဝါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဌိ။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဒေဝတာဂုဏာနုဿ-
ရဏံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဣမိဿ၊ ဤအနုဿတိ၏။ ဒေဝတာနုဿတိတိ၊
ဟူသော။ သမညာ၊ အမည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဇာ။ တထာ ဟိ- တတော ဝေ၊
ပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ပ။ ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ (ပကိဏ္ဏကကထာ)၌
ဆိုလတ်။ သေသံ၊ သည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ လျှင်တည်း။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ တောသန္တိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဆန္တံ၊ ကုန်
သော။ တောသံ အနုဿတိနံ၊ တို့၏။ ဝိတ္တာရဒေသနာယန္တိ၊ ကား။ ဝိတ္တာရဝသေ-
န၊ ဖြင့်၊ ပဝတ္တဒေသနာယံ၊ ဖြစ်သောဒေသနာ၌၊ ဝါ၊ ဟောတော်မူအပ်သောဒေ-
သနာ၌။ မဟာနာမသုတ္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဘဂဝါတိအာဒိနံ
အတ္တန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝါတိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္တံ၊ အနက်
ကို။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာအဖွင့်မှတစ်ပါးတနည်းကား။ အတ္ထဝေဒန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။
(အာဟ- ဌိစပ်) ဟေတုဖလံ၊ အကြောင်း၏အကျိုးကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊
ဖြစ်သော။ တုဋ္ဌိံ၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ဇာ။ ဓမ္မဝေဒန္တိ၊ ဟူသော
ပုဒ်ဖြင့်။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ တုဋ္ဌိံ၊ ကို။ (အာဟ၊
ဇာ။) ဟိ၊ ချဲ့။ အာရကတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အရဟံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဿရန္တဿ၊ အောက်မေ့သော ယောဂီအား။
ဘဂဝတော၊ ဇာ။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ ယံ တံ အာရကတ္တံ၊ အကြင်ဝေးသည်

၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုဝေးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟေတု၊ အကြောင်းပေတည်း။ စ- သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဉာပကော ဟေတု၊ သိစေတတ်သောအကြောင်းကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ကာရကော ဝါ၊ ကာရကအကြောင်းကို၎င်း။ သမ္မာပကော ဝါ၊ သမ္မာပကအကြောင်းကို၎င်း။ န (အဓိပ္ပေတော၊) အပ်။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ဉာယမာနေ၊ သိအပ်သော။ ယော အရဟတ္တဧတ္ထော၊ အကြင်အရဟံ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအရဟံ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်။ ဖလံ၊ အကျိုးပေတည်း။ ဣဒံနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဟေတုဖလဝိဘာဂေါ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို ခွဲခြားဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဓမ္မာနုဿတိအာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏတ္တာတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်၎င်း။ ယသ္မာ ပန သာ သမ္မာပဋိပဒါတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထို ထိုဂုဏ်ပုဒ်တို့၌။ ဟေတုအပဒေသော၊ အကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဓမ္မုပသံဟိတန္တိ၊ ကား၊ ယထာဝုတ္တဟေတု-ဟေတုဖလသင်္ခါတဂုဏုပသံဟိတံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းနှင့် အကြောင်း၏ အကျိုးဟု ဆိုအပ်သော ဂုဏ်နှင့်စပ်သော။ ဂုဏေတိ၊ ကား။ အတ္တနေ၊ ၏။ ဂုဏေ၊ တို့ကို။

[၂၈၆] ၁၆၅။ အရိယသာဝကနညေဝ ဣဇ္ဈန္တိတိ၊ ကား။ အရိယသာဝကနံ၊ တို့အား။ ဣဇ္ဈန္တိယေဝ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တရပဒါဝဓာရဏံ၊ နောက်ပုဒ်၌ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ အဝဓာရဏဉ္စ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ အဝဓာရဏအနက်ရှိသော ဝေ- သဒ္ဓါသည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုအရိယာသာဝကတို့အား။ သုခသိဒ္ဓိဒဿနတ္ထံ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာပြီးစီးခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ တေသံ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့အား။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ န ဣဇ္ဈန္တိ၊ မပြည့်စုံကုန်။ (န- မပါပဲ ဣဇ္ဈန္တိ- ဟုရှိသောပါဌ်ကား မသင့်၊ မြန်မာမူဟောင်း တစောင်၌ရှိသည့် အတိုင်း န ဣဇ္ဈန္တိ- သာ သင့်သည်) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ န၊ မဟုတ်။ တထာ- တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ- သစ္စံ၊ ၏။ ဧဝံ သန္တေပီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလော့။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာနာမသုတ္တာဒိသု၊ ကုန်သော။ ဗဟူသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ အရိယသာဝကဂ္ဂဟဏံ၊ အရိယသာဝက-သဒ္ဓါကို။ ကတံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကားစောဒနာတည်း။ တေသံ၊ ထိုအရိယာသာဝကတို့၏။ ဗဟုလဝိဟာရတာယ၊ များစွာနေလေ့ရှိသောဝိဟာရ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဣတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

နိက္ခန္တိ၊ ကား။ နိဂ္ဂတံ၊ ထွက်မြောက်၏။ နိဿဋ္ဌံ၊ ကျွတ်လွတ်၏။ မုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝိဿဋ္ဌံ၊ လွတ်အပ်၏။ ဝါ၊ လွတ်မြောက်၏။ ဝုဋ္ဌိတန္တိ၊ ကား။ အပေတံ၊ ကင်းကွာ၏။ တေ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဝိက္ခမ္ဘနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဂေမ္မာတိ၊ ကား။ ပလိဗောဓတော၊ မက်မောဖွယ် ကာမဂုဏ်ဟူသောပလိဗောဓမှ။ (သိမ္မကဲ့၌ ပဋိပတော- ကို ညွှန်အိုင်မှ ဟုအနက် ပေး) ဣဒမ္ပိတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝသေန၊ ဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဥပစာရ- ဇ္ဈာနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ ကရိတူတိ၊ ကား။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်း ကို။ ကတူ၊ ရှိ။ ပါဒကံ၊ အခြေခံကို။ ကတူ၊ ရှိ။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိသုဇ္ဈန္တိတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိံ၊ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိမည် သောနိဗ္ဗာန်သို့။ (အံ ဌန္တံအညီ ပရမဝိသုဒ္ဓိံ-ဟုရှိလျှင် “အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော စင်ကြယ်ခြင်း- စင်စစ်စင်ကြယ်ခြင်းသို့”ဟု အနက်ပေး) ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။

သမ္မာဓေတိ၊ ကား။ တဏှာသံကိလေသာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပိဋ္ဌေ၊ လွန်စွာဖိ ညှပ်နှိပ်စက်အပ်သော။ သံကဋေ၊ ကျဉ်းမြောင်းသော။ ဃရာဝါသေ၊ ၌။ ဩကာ- သာဓိဂမော၊ မ-ဟူသည်။ လောကုတ္တရဓမ္မဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ အဓိဂန္တဗ္ဗဩကာသော၊ ရအပ်သိအပ်သော အခွင့်တည်း။ အနုဿတိယော ဝေ၊ တို့သည်သာလျှင်။ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဝိသုဇ္ဈနသဘာဝါ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသုဇ္ဈိတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗာ၊ ဖြစ်ထိုက်ကုန်သည်။ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိဓမ္မတာယာတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဒွိမည်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ငြိမ်ခြင်း၏။ ဘဗ္ဗဘာဝေန၊ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပက္ကမေနာတိ၊ ကား။ ပယောဂေန၊ လုံ့လပြု သဖြင့်။ ပရိယောဒပနာတိ၊ ကား။ ဝိသောဓနာ၊ ဖြူစင်စေခြင်းသုတ်သင်ခြင်း တည်း။

၁၆၆၊ ဧဝံ သန္တေပိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ မဟာနာမသုတ္တာဒိသု၊ ကုန်သော။ အနေကေသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ အရိယသာဝကဿေဝ၊ ၏သာ လျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အနုဿတိသု၊ တို့ကို။ ဒေသိတာ- သုပိ၊ ဟောအပ်ကုန်ငြားသော်လည်း။ ယဿာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ယဿ စိတ္တပ္ပသာဒဿ၊ အကြင်စိတ်ကြည်လင်ခြင်း၏။ ဗလေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပီတိံ ပဋိလဘိတူတိ၊ ကား။ အနုဿဝဝသေန၊ တဆင့်ကြား၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါ- ရမ္မဏံ၊ သော။ ပီတိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတူ၊ ရှိ။

ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဣတိ၊ ကား။ သတ္တမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၂၇၃)

မရဏဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

[၂၇၃] ၁၆၇။ ဣတောတိ၊ ကား။ ဒေဝတာနုဿတိယာ၊ မှ။ ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုဒေဝတာနုဿတိသည်။ ဆယု၊ ကုန်သော။ အနုဿတိသု၊ တို့တွင်။ သဗ္ဗပစ္စာ၊ အလုံးစုံတို့၏နောက်၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ အကျယ်ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နာ စ၊ နီးသည်၎င်း။ ပစ္စက္ခာ စ၊ မျက်မှောက်သည် ၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒနန္တရံ၊ ထိုဒေဝတာနုဿတိ၏ အခြားမဲ့၌။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ၊ အကျဉ်းပြုအပ်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနန္တရာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မရဏဿ၊ ကို။ သတိ၊ အောက်မေ့ခြင်းသည်။ မရဏဿတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မရဏံ၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတ္ထ မရဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤမရဏ-ပုဒ်၏ အဖွင့်၌။ “ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ “ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ၂-ပါး ကုန်သော ရူပက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့၎င်း။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ စုတိခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ မရဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကာမဉ္စ ဝတ္တပ္ပံ၊ အကယ်၍ကား ဖွင့်ဆိုသင့်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖွင့်ဆိုသင့်သော်လည်း။ တံ၊ ထိုမရဏသည်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝိနာသဘာဝေန၊ ပျက်စီးခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနိကာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္ဆေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ နိဒ္ဒေသေ၊ မရဏ-ပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌။ “ကဠေဝ-ရဿ၊ ကိုယ်ကောင်ကို။ နိက္ခေပေါ၊ ပစ်ချခြင်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဥပစ္ဆေဒေါ၊ ပြတ်ခြင်း။” ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမရဏ-ပုဒ်၏ သံဝဏ္ဏနာပါဌ်၌။ ဧကဘဝပရိယာပနုဿာတိ၊ ကား။ ဧကေန ဘဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နဿ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္ဆေဒေါတိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပုဗ္ဗန္ဓဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယအစဉ်၏။ ဝိစ္ဆေဒေါ၊ ပြတ်ခြင်းတည်း။ အာယုက္ခ-ယာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အန္တရဓာနံ၊ ကွယ်ခြင်းတည်း။ သမုစ္ဆေဒမရဏန္တိ၊ ကား။ အရဟတော၊ ၏။ သန္တာနဿ၊ ရုပ်နာမ် အစဉ် သန္တာန်၏။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဥစ္ဆေဒဘူတံ၊ ပြတ်ခြင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မရဏံ၊ တည်း။ သင်္ခါရာနံ ခဏဘင်္ဂသင်္ခါတန္တိ၊ ကား။ သင်္ခဏဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဝယ-ပရိစ္ဆိန္နဿ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ပဝတ္တိက္ခဏဿ၊ ဖြစ်စဉ် ခဏ၏။ ဘင်္ဂေါ နိရောဓောတိ၊ ပျက်ခြင်းချုပ်ခြင်းဟူ၍။ သင်္ခံ၊ ရေတွက်ခြင်း

သို့။ ဂတံ၊ ရောက်၏။ ခဏိကမရဏန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တက္ခဏဝန္တိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ခဏရှိသော။ တသ္မိယော ခဏေ၊ ထိုဘင်ခဏ၌သာလျှင်။ လဗ္ဘမာနံ၊ သော။ မရဏံ၊ တည်း။ ယံ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓံ၊ အကြင်ရုပ်ခန္ဓာအစဉ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ရုက္ခာဒိသမညာ၊ သစ်ပင် အစရှိသော အမည်ပညတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မိယံ၊ ထိုရုပ်ခန္ဓာအစဉ်သည်။ အနုပစ္စိန္နေပိ၊ မပြတ်ငြားသော်လည်း။ အလ္လတာဒိဝိမမနံ၊ စိုသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ ကင်းခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ မတဝေါဟာရော၊ သေသည်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ သမ္မုတိမရဏံ၊ မည်၏။ န တံ ဣဓ အဓိပ္ပေတန္တိ၊ ကား။ တံ သမုစ္ဆေဒခဏိကသမ္မုတိမရဏံ၊ ထို သမုစ္ဆေဒမရဏ၊ ခဏိကမရဏ၊ သမ္မုတိမရဏကို။ ဣဓ မရဏာနုဿတိယံ၊ ၌။ နာဓိပ္ပေတံ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) အဗာဟုလ္လတော စ၊ များစွာဖြစ်ခြင်း မရှိသောကြောင့်၎င်း။ အနုပဋ္ဌဟနတော စ၊ မထင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အသံဝေဂဝတ္ထုတော စ၊ သံဝေဂ၏ အကြောင်းဝတ္ထု မဟုတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

သတိယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ အာယုအာဒိနံ၊ အသက်တမ်း စသည်တို့၏။ ခယကာလေ၊ ကုန်သောကာလ၌။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ ကာလမရဏံ၊ မည်၏။ တေသံ၊ ထိုအသက်တမ်း စသည်တို့၏။ အပရိက္ခဏကာလေ၊ မကုန်သေးမီကာလ၌။ မရဏံ၊ သည်။ အကာလမရဏံ၊ မည်၏။ ကာလမရဏံ ပုညက္ခယေနာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ယထာဓိကာရံ၊ အရာအားလျော်စွာ။ သမ္မုတ္တိဘဝဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပတ္တိဘဝဝသေန ပန၊ အားဖြင့်မူကား။ ပါပက္ခယေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။

အာယုသန္တာနဇနကပစ္စယသမ္မုတ္တိယာတိ၊ ကား။ အာယုပ္ပဗန္ဓဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေအစဉ်ကို။ ပဝတ္တာပနကာနံ၊ မပြတ်ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ အာဟာရာဒိပစ္စယာနံ၊ အာဟာရ အစရှိသော အကြောင်းတို့၏။ သမ္မုတ္တိယံ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဝိပက္ကဝိပါကတ္တာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဗလာနုရူပံ၊ အစွမ်းအား လျော်စွာ။ (သိဟိန္ဒုမုန့် အညီပင်တည်း။ မြန်မာမူတို့၌ ဗလာနုရူပံ-ဟု ရှိ၏။ မသင့်) ဒါတဗ္ဗဝိပါကဿ၊ ပေးသင့် ပေးထိုက်သော အကျိုး ဝိပါက်၏။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂတိကာလာဟာရာဒိသမ္မုတ္တိယာ အဘာဝေနာတိ၊ ကား။ [၂၈၈] ဒေဝါနံ ဝိယ၊ နတ်တို့၏ကဲ့သို့။ ဂတိသမ္မုတ္တိယာ စ၊ တွင်၎င်း။ ပဌမကပ္ပိယာနံ ဝိယ၊

၁-မရဏဿ သရဏံ မရဏဿတိ-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီ အနု-မပါပဲ မရဏဿတိ ယံ-ဟု ရှိသင့်၏။

၂-ဤဟိတ်ပါဌသုံးခုကို သမုစ္ဆေဒ၊ ခဏိက၊ သမ္မုတိမရဏ-သုံးခုနှင့် အစဉ်အတိုင်း ဟပ်၍ယူလေ။

ကမ္ဘာဦးသုတို့၏ကဲ့သို့။ ကာလသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ၏၎င်း။ ဥတ္တရကုရုကာဒိနံ ဝိယ၊ မြောက်ကျွန်းသူ မြောက်ကျွန်းသား စသည်တို့၏ကဲ့သို့။ အာဟာရသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ၏၎င်း။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥတုသုက္ကသောဏိတာဒိ၊ ဥတု သုက်သွေးအစရှိသည်ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ (ပရိဂ္ဂယုတိ-ဟု ရှိလျှင် ဥတုသုက္ကသောဏိတာဒိ-ဟု ပဌမန္တနှင့် ရှိရမည်) အဇ္ဇတနကာလပုရိသာနံ ဝိယာတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဝိယ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ အဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ပဌပိတော၊ ထားအပ်၏။ အဇ္ဇတနကာလပုရိသာနံ၊ ယခုကာလပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝဿသတမတ္တပရိမာဏဿ ဝိယ၊ အနှစ်တရာမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသကဲ့သို့သော။ အာယုနေ၊ အသက်တမ်း၏။ ခယဝသေန၊ ကုန်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယောဇနာသည်ရှိသော်။ အနာဂတေပိ၊ ၌လည်း။ ပရမာယုနေ၊ အသက်တမ်းကို။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတိတေ န၊ ၌ကား။ ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဝိယ၊ ဂတိ၏ ပြည့်စုံခြင်းကဲ့သို့။ ကာလာဟာရာဒိသမ္ပတ္တိယာ၊ ကာလ အာဟာရ အစရှိသည်၏ ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဘာဝေန၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ အနေကဝဿသဟဿပရိမာဏောပိ၊ အနှစ် ထောင်ပေါင်းများစွာ အတိုင်းအရှည်ရှိသည် သော်လည်းဖြစ်သော။ အာယု၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ အယံ ဝိဘာဂေါ၊ ကို။ ဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲသော၊ ဝါ၊ ရောက်ဆဲသော။ အန္တရကပ္ပဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ကလာဗုရာဇာဒိနန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နန္ဒယက္ခနန္ဒမာဏဝကာဒိနံ၊ နန္ဒဘီလူး၊ နန္ဒလုလင် အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ တံ သဗ္ဗမ္ပိတိ၊ ကား။ ကာလမရဏဉ္စ၊ ၏၎င်း။ အကာလမရဏဉ္စ၊ ၏၎င်း။ တတ္ထာပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော မရဏတို့၌လည်း။ ပုညက္ခယမရဏဉ္စ၊ ၏၎င်း။ အာယုက္ခယမရဏဉ္စ၊ ၏၎င်း။ ဥဘယက္ခယမရဏဉ္စ၊ ၏၎င်း။ ဥပက္ခမမရဏဉ္စ၊ ၏၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တပ္ပဘေဒံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော။ ယံ မရဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော မရဏကိုလည်း။ ဝါ၊ ထိုကာလမရဏစသော အလုံးစုံသော သေခြင်းကိုလည်း။

၁၆၈။ ယောနိသောတိ၊ ကား။ ဥပါယေန၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကာရောတိ၊ ဟူသည်ကား။ မရဏာရမ္မဏော၊ သေခြင်းလျှင် အာရုံရှိသော။ မနသိကာရော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယေန ဥပါယေန၊ ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ တံ၊ ထိုဥပါယကို။ ဗျတိရေကမုခေန၊ အပြန်ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ငါ။ အယောနိသော ပဝတ္ထယတောတိ-အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အယောနိသော ပဝတ္ထယတောတိ၊

ကား။ အနုပါယေန၊ ဖြင့်။ သတိ* စ၊ ကိုရင်း။ သံဝေဂံ စ၊ ကိုရင်း။ ဉာဏဉ္စ
 ကိုရင်း။ အနုပဋ္ဌပေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရတော၊ သူအား။
 တဒေတံ သဗ္ဗမ္ပိတံ၊ ကား။ သောကပါမောဇ္ဇာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ စ၊ သည်ရင်း။
 သံဝေဂဿ၊ ၏။ အနုပ္ပဇ္ဇနံ စ၊ သည်ရင်း။ သန္တာသဿ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနဉ္စ၊
 သည်ရင်း။ ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ သတိသံဝေဂဉာဏဝိရဟတော၊ ဉာဏ်တို့၏
 ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
 ဇာတဿ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပြီးသောသူအား။ ဧတံ မရဏံ နာမ၊ မည်သည်။
 ကေန္တိကံ၊ ကေနစင်စစ်ပင် ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ ကို။
 သရတိ၊ အောက်မေ့၏။ တတ္ထ၊ ထိုသေခြင်းတရား၌။ သံဝေဂဇာတော စ၊
 ဖြစ်သော သံဝေဂရှိသည်ရင်း။ သမ္ပဇာနော စ၊ ဉာဏ်ပါညာဖြင့် ဆင်ခြင်သည်
 ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ ဣဋ္ဌဇနမရဏာဒိနိမိတ္တံ၊ အစရှိသော
 အကြောင်းကြောင့်။ သောကာဒယော၊ တို့သည်။ အနောကာသာဝ၊ ဖြစ်ခွင့်
 မရှိကုန်သည်သာတည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယောနိသော
 မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္ထယတော၊ သူအား။ ဧတေ ဒေါသာ၊ ဤဆိုခဲ့သော
 အပြစ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ တတ္ထာတိ၊
 ကား။ အရညသုသာနာဒိသု၊ တောအရပ် သုသာန် စသည်တို့၌။ ဟတမတ-
 သတ္တေတိ၊ ကား။ စောခုဒ္ဒိဟိ၊ တို့သည်။ ဟတေ စ၊ သတ်အပ်သည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ သရသေန၊ မိမိ၏ သဘောအားဖြင့်။ မဘေ စ၊ သေသည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ သဒတ္တ၊ တို့ကို။ ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံ
 ခြင်း-ကောင်းစားခြင်းကို။ ဝါ၊ စည်းစိမ်ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ မြင်အပ်ဘူး၏။
 (တနည်း) ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ မြင်အပ်ဘူးသော။ သမ္ပတ္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။) တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ
 ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိနံ၊ တို့၏။ ယောဇေတွာတိ၊ ကား။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ထင်စေ၍၊ ဝါ၊
 ဖြစ်စေ၍။ ကေစ္စဿာတိ၊ ကား။ တိက္ခိန္ဒြိယဿ၊ ထက်သော ဣန္ဒြေရှိသော။
 ဉာဏုတ္တရဿ၊ ဉာဏ်ထူးကဲသော ယောဂီအား။

၁၆၉။ ဝကေပစ္စုပဋ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ ဃာတကဿ ဝိယ၊ သူသတ်
 သမား၏ကဲ့သို့။ ပတိ ပတိ၊ ရှေးရှုမပြတ်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ကပ်၍ တည်ခြင်းအား
 ဖြင့်။ အာသန္နဘာဝတော၊ နီးသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိတောတိ၊
 ကား။ အာရောဂျာဒိသမ္ပတ္တိနံ ဝိယ၊ အနာကင်းသည်အဖြစ် အစရှိသော ပြည့်စုံ
 ခြင်းတို့၏ကဲ့သို့။ ဇီဝိတသမ္ပတ္တိယာ၊ အသက်ရှင်ခြင်းဟူသော ပြည့်စုံခြင်း၏။
 ဝိပဇ္ဇနတော၊ ပျက်စီးသောအားဖြင့်။ ဥပသံဟရဏတောတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊
 တပါးသောသူတို့၏။ မရဏံ၊ ကို။ နိဒ္ဒေသေတွာ၊ ပုံတူပြု၍။ (သိမ္မုန္တံ အညိဖြစ်
 သည်၊ မြန်မာမှု၌ ဒဿေတွာ-ဟု ရှိ၏) [၂၀၉] အတ္တနော၊ ၏။ မရဏဿ၊

သေခြင်းကို။ ဥပနယနတော၊ ကပ်၍ဆောင်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆောင်ပေးသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထပ်တူဆောင်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ နှိုင်းဆသောအားဖြင့်။ ကာယဗဟုသာဓာရဏတောတိ၊ ကား။ သရီရဿ၊ ၏။ ဗဟူနံ၊ များစွာသောသတ္တဝါတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏဘာဝတော၊ ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အာယုဒုဗ္ဗလတောတိ၊ ကား။ ဇီဝိတဿ၊ အသက်၏။ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော၊ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အနိမိတ္တတောတိ၊ ကား။ မရဏဿ၊ ၏။ ဝဝတ္ထိတနိမိတ္တာဘာဝတော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သော အမှတ်နိမိတ်၏ မရှိသောအားဖြင့်။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ ကာလဿ၊ အသက်တမ်းကာလ၏။ ပရိစ္ဆိန္နဘာဝတော၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ခဏပရိတ္တတောတိ၊ ကား။ ဇီဝိတက္ခဏဿ၊ အသက်ရှင်ဆဲ ခဏ၏။ ဣတ္တရဘာဝတော၊ တိုတောင်းသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။

ဝဓကပစ္စုပဋ္ဌာနတောတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ဝိယ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ချေ၍ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝဓကဿ ဝိယ ပစ္စုပဋ္ဌာနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဖွင့်ဆိုပြီး၍။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ ဝိဝရန္တော၊ အကျယ်ဖွင့်ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ စာရယမာနောတိ၊ ကား။ အာဂုရေန္တော၊ အာဂူးဟု ဟစ်အော်လျက်။ ပဟရဏာကာရံ၊ ခုတ်သတ်အံ့သော အခြင်းအရာကို။ ကရေန္တော၊ ပြုလျက်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတောဝ၊ ရှေးရှုအနီး၌တည်သည်သာလျှင်။ ဥပဂန္တော၊ ချဉ်းကပ်၍။ ဌိတောဝ၊ လျှင်။ (သီမုန့်အညီပင်) သမိပေ ဝေ၊ အနီး၌သာလျှင်။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ဂဟေတွာဝ၊ ယူကုန်၍သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြအံ့။ အဟိစ္ဆတ္တကမကုဋ္ဌံ၊ မှီငုံသည်။ ဥဂစ္ဆန္တိ၊ တက်လတ်သော်။ ပံသုဝိရဟိတံ၊ မြေမှုန့်မှကင်းသည်။ န ဟောတိ ယထာ၊

၁-စာမူဟူသမျှတို့၌ ပရိစ္ဆိန္နဘာဝတော-ဟု ရှိ၏။ သို့သော် ပရိစ္ဆိန္နဘာဝတော-ဟု ရှိမှသင့်မည်။

၂-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယပြည်မှတင် “ဋီကာ၌ အာဂုရေန္တော-ဟူရကား အာဂု ဝုတ္တမပရာဓော-အဘိဓာန်ကို ကိုး၍ အပြစ်ကို ပြုဆောင်သော-ဟု မြန်မာပြန်ဆို၏”ဟု မှာသားလေသည်။ သက္ကတအင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်ကြီး၌ အာဂုရ်-သဒ္ဓါ၏အနက်ကို (၁) ယဇ်ပူဇော်သောအခါ ယဇ်ပူရေဟိတ်၏ ရွတ်ဆိုသောအသံ၊ (၂) အလန့်တကြား ဟစ်အော်ကြွေးကြော်သောအသံ၊ (၃) သဘောတူကြောင်းပြသောအသံ၊ (၄) ကောင်းချီးပေးသောအသံ-ဟူ၍၎င်း၊ အာဂုရဏ-၏အနက်ကို အာဂုရ်-ဟု ရွတ်ဆိုခြင်းဟူ၍၎င်း ပြဆိုထား၏။ ထို့ကြောင့် ဤဋီကာ၌ “ပဟရဏာကာရံ ကရေန္တော”ဟူသောပါဌ်သာလျှင် စာရယမာနော-ပုဒ်၏ လိုရင်းအနက်အဖွင့်ဟူ၍၎င်း၊ အာဂုရေန္တော-ပုဒ်ကိုကား ယဇ်ပူဇော်သူတို့ ဟစ်အော်ကုန်သကဲ့သို့ သတ်ထိုက်သောလူကို သတ်ခါနီးတွင် သူသတ်သမားက (အာဂုရ်)ဟု အလန့်တကြား ဟိန်းဟောက်ဟစ်အော်ပုံကိုပြသော အကူအညီအဖွင့်ဟူ၍၎င်း မှတ်အပ်၏။

ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဇရာ-
မရဏဝိရဟိတာ၊ ဇရာမရဏကင်းကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထကေန၊
ဤမှဖြင့်။ ဥပမာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) အဟိစ္ဆတ္တကမကုဋ်၊ သည်။
ကဒါစိ၊ ဌ။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ ပံသုဝိရဟိတမ္ပိ၊ မြေမှန်မှကင်း
သည်သော်လည်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ သတ္တာ ပန၊ တို့သည်ကား။
ကထဉ္စိပိ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ (ကတ္တစိပိ-သိမ္မရိ၏)
ဇရာမရဏဝိရဟိတာ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။
ခဏိကမရဏံ၊ ကို။ ဥပမာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဓ၊ ဤမရဏသတိ
၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ သော။ မရဏံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယပစ္စေဒမရဏကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။
တထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။
ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ဂဟေတွာဝ၊ သာလျှင်။ ယဒိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်
ငြားအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။ တေဟိ၊ တို့သည်။) နိဗ္ဗတ္တိသမနန္တရမေဝ၊
ဖြစ်သည်၏အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ မရိတဗ္ဗံ၊ သေရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။
စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဝဿံ
မရဏတောတိ၊ ကား။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ မရိတဗ္ဗတော၊ သေရာသောကြောင့်။
ဝါ၊ ကား။ ဧကန္တေန၊ အားဖြင့်။ မရဏသဗ္ဗာဝတော၊ သေခြင်း၏ ထင်ရှား
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဗ္ဗတေယျာတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတတော၊ တောင်မှ။
အာဂတာ၊ လာသောမြစ်တည်း။ ဟာရဟာရိနီတိ၊ ကား။ ပဝါဟေ၊ ရေအယဉ်
၌။ ပတိတဿ၊ ကျသော။ တိဏပဏ္ဏာဒိကဿ၊ မြက် သစ်ရွက်အစရှိသည်ကို။
အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဟရဏသီလာ၊ ဆောင်ခြင်းအလေ့ရှိ၏။ သန္ဓတေ-
ဝါတိ၊ ကား။ သဝတိ ဧဝ၊ စီးသွားသည်သာလျှင်တည်း။ ဝတ္တတေဝါတိ၊
ကား။ ပဝါဟဝသေန၊ ရေအယဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္တတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်
တည်း။ ဝါ၊ လိမ့်သွားသည်သာလျှင်တည်း။ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။

ယမေကရတ္တိန္တိ၊ ကား။ ယဿံ ကေရတ္တိယံ၊ အကြင်တခုသောညဉ့်၌။
ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမိအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။
ဝါ၊ တနည်း။ အစုန္တသံယောဂေ၊ အစုန္တသံယောဂအနက်၌။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။)
ပဌမန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။
ဂဗ္ဘေတိ၊ ကား။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ ၌။ မာဏဒေါတိ၊ ကား။ သတ္တော၊ သည်။
ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရတ္တိယံ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိ*၊ ကို။
ဂဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရတ္တိဂ္ဂဟဏံ၊ ညဉ့်ကိုယူခြင်းကိုဆိုခြင်းသည်။

၁-နေသေသတိက နည်းသည်ဟုမဆိုနိုင်သောကြောင့်၎င်း၊ သေသည်၏အခြားမဲ့၌ပင်
ပဋိသန္ဓေနုရမည်ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ဤအဖွင့်ကို ဆင်ခြင်သင့်၏။ အသင့်အားဖြင့်မူ
ထိုခေတ်က ဒိသရက္ခံ ရတ္တည-စသည်ဖြင့် ရတ္တိ-ကိုသာနပြု၍ ပြောဆိုလေ့ရှိသောကြောင့်
ဤ၌လည်း ရတ္တိ-ကို ဆိုသည်ဖြစ်ရာ၏။

(ဟောတိ၊ ဧ။) အဗ္ဘုဠိတောဝါတိ၊ ကား။ ဥဠိတအဗ္ဘော ဝိယ၊ တက်သော တိမ်တိုက်ကဲ့သို့။ ဝါ၊ ကား။ မရဏဿ၊ ကို။ အဘိမုခဘာဝေန၊ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဠိတောဝ၊ တက်သွားသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သော ယာတိတိ၊ ကား။ သော မာဏဝေါ၊ ထိုသတ္တဝါ သည်။ ယာတိ၊ သွား၏။ ပဌမက္ခဏတော၊ ရှေးဦးစွာသော ပဋိသန္ဓေခဏမှ။ (သီမုဉ္ဇံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏတော-ဟူ၍ပင် ရှိ၏) ပဌာယ၊ ၍။ ဂစ္ဆတော၊ တည်း။ သ ဂစ္ဆံ န နိဝတ္တတိတိ၊ ကား။ သော၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ ဖြစ်၍။ ခဏမတ္တမ္ပိ၊ ခဏမျှသော်လည်း။ န နိဝတ္တတိ၊ မဆုတ်နစ်။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်။ မရဏံယေဝ၊ သေခြင်းသို့သာလျှင်။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်၏။

ကုန္ဒဒီနန္တိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတတော၊ မှ။ ပတိဘာနံ၊ ကျကုန်သော။ ခုဒ္ဒကနဒီနံ၊ မြစ်ငယ်တို့၏။ ဝါ၊ ချောင်းတို့၏။ ပါတော အာပေါရသာနုဂတဗန္ဓနာနန္တိ၊ ကား။ ပုရိမဒိဝသေ၊ ရှေးနေ့၌။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ သုရိယသန္တာပေန၊ နေပူ ရောင်ဖြင့်။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ အနုပဝိသိတာ၊ ဝင်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ရတ္တိယံ၊ ၌။ ဗန္ဓနမူလံ၊ အဖွဲ့အညှာ၏အရင်းသို့။ ဥပဂတေန၊ ကပ်ရောက်သော။ အာပေါရသေန၊ အာပေါဓာတ်ဟူသော အရည်ဖြင့်။ တိန္တသိထိလဗန္ဓနတာယ၊ စိုစွပ်၍လျော့လျည်းသော အညှာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါတော၊ နံနက် အခါ၌။ အာပေါရသာနုဂတဗန္ဓနာနံ၊ အာပေါရသသည် အစဉ်လျှောက်အပ် စိမ့် ဝင်အပ်သော အညှာရှိကုန်သော။

[၂၉၀] အစ္စယန္တိတိ၊ ကား။ အဘိက္ကမန္တိ၊ လွန်သွားကုန်၏။ ဥပရုဇ္ဈတိတိ၊ ကား။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဥဒကမေဝ၊ ရေသည်ပင်လျှင်။ ဩဒကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဒကောသံ၊ ရေအယဉ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟောရတ္တာ၊ နေ့ညဉ့်တို့သည်။ အစ္စယန္တိ၊ လွန်သွားကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ဧ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မစ္စာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာယု၊ အသက် သည်။ ဝါ၊ အသက်ရှင်ရာကာလသည်။ ခိယတိ၊ ကုန်၏။ ပပတတောတိ၊ ကား။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်၌။ ဌတော၊ တည်၍။ ကမ္မေ၊ အမှုကိစ္စ၌။ ဝိနိယုဉ္ဇိတု- ကာမာနံ၊ အားထုတ်ပြုလုပ်ခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သော။ သာမိကာနံ၊ ပိုင်ရှင် တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ပပတနတော၊ ကြွေကျခြင်းမှ။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ် ဘေးသည်။ (ဇာယတေ၊ ဧ။) ဝါ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ သစ်ပင်အောက်သို့။ ပဝိဋ္ဌာနံ၊ ဝင်ကုန်သောသူတို့အား။ ဘယံ၊ သည်။ (ဇာယတေ၊ ဧ။) ဥဂ္ဂမနံ၊ နေထွက်ခြင်းကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဥဂ္ဂမနနိမိတ္တံ၊ နေထွက်ခြင်းဟူသောအကြောင်း ကြောင့်။ ။အမ္မ၊ အိုမိခင်။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်းပြုခြင်းမှ။ မာ နိဝါရယ၊ မတားမြစ်ပါလင့်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ကောစိ၊ အချိုသော။ မိတ္တမုခသတ္တု၊ မိတ်ဆွေဟန်ဆောင်သောရန်သူသည်။ ရန္တဂဝေသိ၊ သတ်ရန်အပေါက်အကြားအခွင့်အရေးကို ရှာသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ လျက်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ န ဟနေယျ၊ မသတ်ရာ၊ ဝါ၊ မသတ်သည်လည်း ရှိရာသေး၏။ အယံ ပန၊ ဤသေခြင်းတရားသည်ကား။ ကေသေန၊ ဖြင့်။ ဟနတိယေဝ၊ သတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သဟဇာတိယာ အာဂတတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။ ဇီဝိတဟရဏတော စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၇၀။ နန္တိ၊ ကား။ သမ္ပတ္တိံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ သုခိတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗသဒိ-
 သေဟိ၊ နတ်၌ဖြစ်သော အသုံးအဆောင် စည်းစိမ်နှင့်တူကုန်သော။ ဘောဂေဟိ
 စ၊ အသုံးအဆောင်စည်းစိမ်တို့ဖြင့်၎င်း။ အာဓိပတေယျေန စ၊ အစိုးရသည်၏
 အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ သုခသမဂ္ဂိ၊ ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဒေဟဗန္ဓေ-
 နာတိ၊ ကား။ သရီရေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ အသောကောတိ၊ ကား။ အသောက-
 မဟာရာဇာ၊ အသောကမင်းမြတ်သည်။ သောကမာဂတောတိ၊ ကား။ သောစိ-
 တဗ္ဗတံ၊ စိုးရိမ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်လေ၏။

၁-အသောကမင်းတရားကြီး၏ နောက်ဆုံးပိုင်း အချိန်ကာလ အကြောင်းအရာကို
 ဒိဗျာဝဒါနမည်သော ကျမ်း (နာ ၂၇၉)တွင် အခန်း ၂၉-အသောကာဝဒါနဟူသော
 အမည်ဖြင့် ပြဆိုထားလေသည်။ အောက်ပါမှာ ၎င်းကျမ်း၎င်း သက္ကတဘာသာမှ ပါဠိပြန်ဆို
 ချက်ဖြစ်သည်။ အချို့ပုဒ်ပါဌ်များကို သုတပျားစေရန် မူရင်းအတိုင်းပင်ထား၍ ထောင့်ကွင်း
 ဖြင့် ဖွင့်ပြသည်။ လိုနေသောအရာ၌ လက်သည်းကွင်းဖြင့် ဖြည့်စွက်ပြသည်။ ပါဠိပညာရှိတို့
 အနက်ထင်လောက်သောကြောင့်၎င်း များလွန်းသောကြောင့်၎င်း အနက်ပြန်ဆိုခြင်း မပြု
 တော့ပေ။

ဒိဗျာဝဒါနကျမ်းမှ ယဒါ ရညာ အသောကေန အဒ္ဓါမလကဒါနေန ဘဂဝံသာသနေ
 အသောကာဝဒါန [ဘဂဝတော သာသနေ] သဒ္ဓါ ပဋိလဇ္ဇ၊ သော ဘိက္ခု၊ အဝေါစ
 “ကေန ဘဂဝံသာသနေ ပဟုတံ ဒါနံ ဒိဋ္ဌိန္တိ။ ဘိက္ခု၊ အဝေါစ
 “အနာထပိဏ္ဍဒေန [အနာထပိဏ္ဍကေန] ဂဟပတိနာ”တိ။ ရာဇာ အာဟ “ကိတ္တကံ တေန
 ဘဂဝံသာသနေ ဒါနံ ဒိဋ္ဌိန္တိ။ ဘိက္ခု၊ အဝေါစ “ကောဋ္ဌိသတံ တေန ဘဂဝံသာသနေ ဒါနံ
 ဒိဋ္ဌိန္တိ။ သုတွာ ဗ ရာဇာ အသောကော စိန္တေသိ “တေန ဂဟပတိနာ ဟုတွာ ကောဋ္ဌိသတံ
 ဘဂဝံသာသနေ ဒါနံ ဒိဋ္ဌိန္တိ။ (အထ) တေန [အသောကေန] အဘိဟိတံ [ကထိတံ]
 “အဟမ္ပိ ကောဋ္ဌိသတံ ဘဂဝံသာသနေ ဝါနံ ဒဿာမိ”တိ။ တေန ယာပ စတုရာသီတိ-
 ဓမ္မရာဇိကသဟဿံ [တေရာသီတိစေတိယသဟဿံ] ပတိဋ္ဌာပိတံ၊ သဗ္ဗတ္ထ စ [စတုသု စ
 ဌာနေသု] သတသဟဿာနိ ဒိန္နာနိ ဇာတိယံ၊ ဗောဓိယံ၊ ဓမ္မစက္ကေ၊ ပရိနိဗ္ဗာနေ စာတိ။
 ပဉ္စဝဿိကံ ကတံ၊ တတြ စ စတ္တာနိ သတသဟဿာနိ ဒိန္နာနိ တိဏံ သတ-
 သဟဿာနိ ဘိက္ခုနံ ဘောဇိတာနိ-ယတြ ကေ အရဟတံ၊ ဒွေ သေက္ခာနံ ပုထုဇ္ဇန-
 ကလျာဏကာနံ စ။ ကောသံ ဌပေတွာ [ဘဏ္ဍာဂါရံ ဝဇ္ဇေတွာ] မဟာပထဝီ၊
 အန္တေပုရအမစ္စဂဏံ၊ အတ္တာနံ၊ ကုဏာလံ စ (အတ္တနော ပုတ္တံ) အရိယသံဃေ နိယျာ-

အာရောဂျယောဗ္ဗနာနံ၊ အနာကင်းသည်၏အဖြစ် အရွယ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်တို့၏။ ဗျာဓိဇရာပရိယောသာနတာ၊ နာခြင်း အိုခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်၏

တယိတွာ စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ ဒတွာ နိက္ခိတဝါ [ပဋိက္ခိဏိ]။ ဧဝံ ဆန္ဒဝုတိ ကောဋ္ဌိ-
ယော ဘဂဝံသာသနေ ဒါနံ ဒိန္နံ၊ သော ယာဃ ဂိလာနိဘူတော။ အထ ရာဇာ “ဣဒါနိ
န ဘဝိဿာမီ”တိ ဝိကလဝီဘူတော [အတိဝိယ ဒေါမနဿပုတ္တော]။ တဿ ရာဇဂုတ္တော
နာမ (အဂ္ဂ) အမဇ္ဈော (အတ္ထိ) ယေန သဟ ပံသုဒါနံ ဒိန္နံ။ [ပုဗ္ဗေ ကိရ အသောကော
ဇယော နာမ ဗာလဒါရကော ဟုတွာ ဘဂဝတော ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရတော ဝိဇယေန
နာမ သဟာယဒါရကေန သဟ ပံသုဒါနံ အဒါသိ။ ဟံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “ယေန သဟ
ပံသုဒါနံ ဒိန္နံ”န္တိ။ တထာ ဟံ ဝုတ္တံ တသ္မိယေဝ ဂန္ဓေ ဆဠိသတိမေ ပံသုပဒါနာဝဒါနေ
“ယာဝ ဘဂဝါ ရာဇမဂ္ဂေ ပဋိပန္နော၊ တတြ ဒေ ဗာလဒါရကာ ကော အဂ္ဂကုလိကပုတ္တော၊
ဒုတိယော ကုလိကပုတ္တော စ ပံသုဒါရေဟိ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ကေဿ ဇယောတိ နာမံ အဟောသိ၊
ဒုတိယဿ ဝိဇယောတိ။ တေဟိ ဘဂဝါ ဝိဋ္ဌော ဒုတ္တိ သမဟာပုရိသလက္ခဏာလင်္ကတ-
သရိရော အသေစနကဒဿနော စ။ အထ ဇယေန ဒါရကေန ‘သတ္တု ဒဿာမီ’တိ ပံသုဉ္ဇလိ
ဘဂဝတော ပတ္တေ ပက္ခိတ္တော၊ ဝိဇယေန စ ကတဉ္ဇလိနာ (ဟုတွာ) အဗ္ဗန္ဓမောဒိတံ” ဣတိ
စ၊ “ပဿသိ အာနန္ဒ ဒါရကံ ယေန တထာဂတဿ ပတ္တေ ပံသုဉ္ဇလိ ပက္ခိတ္တော” တိ။
“ဧဝံ ဘန္ဓေ” တိ။ အယမာနန္ဒ ဒါရကော အနေန ကုသလမူလေန ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတဿ
(မဟာဝိဟာရဝါသိနိကာယမတေန ပန “သာဓိကဒ္ဓိဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတဿာ”တိ ပတ္တဗ္ဗံ)
တထာဂတဿ ပါဠိလိပုတ္တေ နဂရေ အသောကော နာမ ရာဇာ ဘဝိဿတိ စတုဘာဂ-
စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ၊ သော မေ သရိရဇာတုယော ဝိတ္ထာရိကာ ကရိဿတိ၊
စတုရာသိတိ ဓမ္မရာဇိကသဟဿံ ပတိဋ္ဌာပယိဿတိ၊ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပဋိဿတိတိ
“ဣတိ စ။] တဒါ သော (ရာဇဂုတ္တော) ရာဇာနံ အသောကံ ဝိကလဝီဘူတံ အဝေက္ခိယ
ပါဒေသု နိပစ္စ ကတဉ္ဇလိ (ဟုတွာ) အဝေါစ—

ယံ သတ္တုသံသေဟိ ပဗလေဟိ သမေဇ္ဇ၊

နောဗ္ဗိက္ခိတံ [နောဒိက္ခိတံ] စက္ကဒိပါကရာဘံ။

ပဌါနနသိရိသတသံပပိတံ [ပဒုမသဒိသမုခဿ သိရိသတံ သုဠု ပိတံ ယေန၊

တန္တိ အတ္တော]

ကသ္မာ သဗပ္ပံ [သအဿု] တဝ ဒေဝ ဝတ္တံ [မုဒံ] ဣတိ။

ရာဇာ အာဟ “ရာဇဂုတ္တ နာဟံ ဒဗ္ဗဝိနာသံ၊ န ရဇ္ဇနာသနံ၊ န စ အာသယဝိယောဂံ
သောစာမိ၊ ကိန္တု သောစာမိ-အယျေဟိ ယံ ဝိပ္ပယုဇ္ဇာမီ” တိ။

နာဟံ ပုန သဗ္ဗဂုဏောပပန္နံ၊

သံသံ သမက္ခံ [ပဗ္ဗက္ခဘူတံ] နရဒေဝပူဇိတံ။

သံပုဇယိဿာပံ ဝရန္တပါနေဟိ၊

ဧတံ ဝိစိန္တု’ဿု ပိမောစနံ မေတိ။

“အပိ စ ရာဇဂုတ္တ အယံ မေ မနောရထော အဟောသိ ‘ကောဋ္ဌိသတံ ဘဂဝံသာသနေ
ဒါနံ ဒဿာမီ’တိ၊ သော စ မေ မနောရထော န ပရိပုဏ္ဏော” တိ။ တတော ရညာ အသော-
ကေန “စတဿော ကောဋ္ဌိယော ပရိပုရယိဿာမီ” တိ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ကုက္ကုဋ္ဌာရာမံ ပေသိတု-
မာရဓ္ဓေါ။

အဖြစ်ကို။ (အာနိတာ-၌စပ်) ဇီဝိတဿ၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏။ မရဏပရိယော-
သာနတာယ၊ သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်၏။ ဥဒါဟရဏဝသေန၊ ဥဒါ-
ဟရဏပုံသက်သေ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလိုအားဖြင့်။ အာနိတာ၊ ဆောင်

တသ္မိံ စ သမယေ ကုဏာလဿ သမ္ပဒိ နာမ ပုတ္တော ယုဝရဇေ ပဝတ္တတေ [တိဋ္ဌတိ]။
တဿ အမဇ္ဈေဟိ ကထိတံ “ကုမာရ အသောကော ရုဇာ သုအပကာလာဝဋ္ဌာယိ၊ ဣဒဉ္စ
ဒဗ္ဗံ ကုက္ကုဋ္ဌာရာမံ ပေသိယတိ၊ ကောသဗလိနော စ ရုဇာနော၊ နိဝါရေတဗ္ဗော”တိ၊ ယာဝ
ကုမာရေန ဘဏ္ဍာဂါရိကော ပတိသိဒ္ဓေါ။ ယဒါ ရညော အသောကဿ အပ္ပတိသိဒ္ဓေါ၊ တဒါ
တဿ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ အာဟာရံ ဥပနာမိယတိ၊ ဘုတ္တာ တာနိ သုဝဏ္ဏဘာဇနာနိ ကုက္ကုဋ္ဌာ-
ရာမံ ပေသေတိ။ အထဿ သုဝဏ္ဏဘာဇနံ ပတိသိဒ္ဓံ၊ ရူပိယဘာဇနေ အာဟာရံ ဥပနာမိယတိ
တာနိပိ ကုက္ကုဋ္ဌာရာမံ ပေသေတိ။ တဟော ရူပိယဘာဇနမ္ပိ ပတိသိဒ္ဓံ၊ ယာဝ လောဟဘာ-
ဇနေ အာဟာရံ ဥပနာမိယတိ၊ တာနိပိ ရုဇာ အသောကော ကုက္ကုဋ္ဌာရာမံ ပေသေတိ။ တဿ
ယာဗ မတ္တိကဘာဇနေ အာဟာရံ ဥပနာမိယတိ။ တသ္မိဉ္စ သမယေ ရညော အသောကဿ
အဒ္ဓါမလကံ ဟတ္ထန္တရဂတံ၊ အထ ရုဇာ အသောကော သင်္ဃိဂေါ အမဇ္ဈေ ပေါရိကေ စ သန္တိ-
ပါတာပေတွာ ကထေသိ “ကော သမ္ပတိ [ဒါနိ] ပထဝိယံ ဣဿရေ” တိ။ တတော
အမဇ္ဈော ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေန ရုဇာ အသောကော၊ တေနဉ္စလိ ပဏာမေတွာ အဝေါစ
“ဒေဝေါ ပထဝိယံ ဣဿရေ” တိ။ အထ ရုဇာ အသောကော သအဿု ဒုဒ္ဓိနနယနဝဒေနာ
အမဇ္ဈေ အဝေါစ—

ဒက္ခိဏျာ [ဝစနကောသလ္လတော အနုကမ္ပနတော ဝါ] အနတံ [မုသံ] ဟိ ကိံ
ကထယိတ္ထ ဘဋ္ဌာဓိဇ္ဇော မယံ၊
သေသံ တွာမလကဒ္ဓမ္မဇ္ဇဝသိတံ [သေသံ တု အာမလကဒ္ဓံ ဣတိ တွေကမေဝ ပရိယော-
သိတံ] ယတြ ပဘုတ္တံ မမ။
ဣဿရိယံ ဓိရနရိယမုဒ္ဓတနဒိတောယပ္ပဝေသောပမံ [ဓိရတ္ထု ဣဿရိယဿ အနရိယဿ
စန္ဒလနဒိတောယေ ပဝေသုပမဿ]
မဗ္ဗိန္ဒဿ မောပိ ယံ ပဋိဘယံ ဒါလိဒ္ဓိယမဗ္ဗာဂတံ။
အထဝါကော ဘဂဝတော ဝစနံ အညတ ကရိယတိ၊ “သမ္ပတ္တိယော ဟိ သဗ္ဗာ
ဝိပတ္တိနိနော” တိ ဘာသိတံ ယံ အဝိတထဝါဒိနာ ဂေါတမေန၊ န ဟိ တံ ဝိသံပဒတိ။
ပတိသိဿ တေ သု နေ့ [ပတိသိဿတေ သ္မိံ နေ့?] “ဣမသ္မိံ လောကေ ပတိသတ္တံ
ဟုတွာ န ဌဿတိ ကော ဇိ”တိ ဝုတ္တံ သိယာ] စိရာ အာဏာ မမ ယာတေ
ယထာ မနသ၊
သာဇေဝ ဟောဒ္ဓိသိလာတလင်္ဂဟတနဒိဝ ပဋိနိပတ္တာ။
အာဏာပိယ ဗျဝဇ္ဇတဒ္ဓိမ္မဥမရံ [ဗျဝဇ္ဇတံ သမူဟတံ ဒ္ဓိမ္မံ ဒုဋ္ဌနကောလာဟလံ စ ဥမရံ
ဥာမရိကပိဋနံ စ တေသံ မဟိယံ၊ တံ] ကောတပတ္တံ မဟိ၊
ဥပ္ပါဋိယ ပတိဂမ္ပိတေ အရိဂဏေ အဿာသိယ ဒီနာတုရေ။
ဘဒ္ဒသယတနော န ဘာတိ ကပဏော သမ္ပတု သောကော ရုဇာ၊
ဆိန္နာမိလာတပိသိန္ဓပတ္တကုသုမော သုဿတု သောကော ယထာ။
တတော ရုဇာ အသောကော သင်္ဃိပဂတံ ပုရိသံ အာမဇ္ဈေတွာ အဝေါစ “ဘဒ္ဒိမုခ
ပုဗ္ဗဂုဏာနုရာနေ [ကတုပကာရာနုဿရဏသေနာတိ အဓိပ္ပါယော] ဘဋ္ဌဣဿရိယဿာပိ

အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယဘာဝဝသေန (သိမ္မနှင့်အညီ ဘာဝ-သင့်သည်) သေခြင်း၏အကြောင်းအဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (အာနိတာ၊ ၏။) လောကောယေဝ၊ သတ္တဝါဟူသော လောကသည်ပင်လျှင်။ လောကသန္နိဝါသော၊ မည်၏။

မမ ဣဒံ တာပ ပစ္စိမံ ဗျာပါရံ ကရေဟိ၊ ဣဒံ မမ အဋ္ဌါမလကံ ဂဟေတွာ ကုက္ကုဋ္ဌာရာမံ ဂန္ဓာ သံဃေ နိယျာတယ၊ မေ ဝစနေန စ သံဃဿ ပါဒါဘိဝဇ္ဇနံ ကတွာ(ဝေ)ဝတ္တဗ္ဗံ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပိဿရဿ ရညော သေ သမ္ပတိ ဝိဘဝေါ'တိ ဣဒံ တာပ ပစ္စိမံ ဒါနံ တထာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ ယထာ မေ သံဃဂတာ ဒက္ခိဏာ ဝိတ္ထိဏ္ဏာ သိယာ"တိ။ အာဟ စ—

ဣဒံ ပဒါနံ စရိမံ မမ'ဇ္ဇေ၊ ရဇ္ဇံ စ တံ ဧဝံ ဂတံ သဘာဝံ။

အာရောဂျဇေဇ္ဇောသမိဝဇ္ဇိတဿ၊ တာတာ န မေ အရိယဂဏာ ဗဟိဒ္ဓါ။

တံ တထာ ဘုဉ္ဇိယတံ ယေဒ၊ ပဒါနံ မမ ပစ္စိမံ။

ယထာ သံဃဂတာ မေ'ဇ္ဇေ၊ ဝိတ္ထိဏ္ဏာ ဒက္ခိဏာ ဘဝေတိ။

“ဝေ ဒေဝါ”ဟိ သော ပုရိသော ရညော အသောကဿ ဟတိသုတ္တာ တံ အဋ္ဌါမလကံ ဂဟေတွာ ကုက္ကုဋ္ဌာရာမံ ဂန္ဓာ ပုရုဇန္တေ ဌတွာ ကတဉ္ဇလိ တံ အဋ္ဌါမလကံ သံဃေ နိယျာတယံ အဝေါစ—

ကေစ္ဆတ္တသမုဿယံ ဂသုမတိမာဏာပယံ ယော ပုရာ၊

လောကံ တာပယတိမ္မ မဇ္ဈဒိဝသပ္ပတ္တော ဒိဝါ ဘာကရော။

ဘဂ္ဂုစ္ဆိဒ္ဓမဝေက္ခ၊ သ'ဇ္ဇေ နရပတိ သေဟိ ကမ္မေဟိ ဝဉ္ဇိတော၊

သမ္ပတ္တေ ဒိဝသက္ခယေ ရဝိရိဇ ဘဠပ္ပဘာဝေါ ဌိတော။

ဘတ္တိအဝနတေန [သဒ္ဓါယ ဩနတေန] သိရဿ ပဏမိတွာ သံဃဿ တေန ခလု ဒိန္နံ ဣဒံ အာမလကဿ အဒ္ဓံ လက္ခိယာပလ္လစိဟနိတံ။ တတော သံဃတ္ထေရော ဘိက္ခု အပေါစ “ဘဒန္တာ ဘဝန္တော သက္ကာ ဒါနိ သံဝေဂံ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ကဿော? ဧဝံ ဝုတ္တံ ဘဂဂတာ “ပရဝိပတ္တိ သံဝေဇနီယံ ဌာန”န္တိ။ ကဿ ဒါနိ သဟဒယဿ သံဝေဂေါ န ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ “ကဿော?....

စာဂသုရော နရိန္ဒေ'သော၊ အသောကော မောရိယကုဉ္ဇရော။

ဇမ္ဗုဒ္ဓိပိဿရော ဟုတွာ၊ ဇာတော' ဒ္ဓါလေကိဿရော။

ဘစ္စေဟိ သ ဘုမ္မိပတိ အဇ္ဇ ဟတာခိကာရော၊

ဒါနံ ပယစ္ဆတိ [ပဝေစ္ဆတိ] ကိလာ' မလကဋ္ဌမေတံ။

သိရိဘောဂဝိတ္ထာရမဒေဟျ' တိဂဗ္ဗိတာနံ၊

ပစ္စာဒိသံ [ပတိကဇ္ဇေဝ အနာဂတဗ္ဗဝတ္တိ အာဒိသန္တံ] ဣဝ မနာနိ ပုထုဇ္ဇနာနံ။

ယာဝ တံ အဋ္ဌါမလကံ ဧဏှယိတွာ ယူသေ ပက္ခိပိယ သံဃေ စာရိတံ [ဘာဇိတံ]။ တတော ရာဇာ အသောကော ရာဂေတ္တံ အဝေါစ-“ကထယ ရာဂေတ္တ ကော သမ္ပတိ [တေရဟိ] ပထဝိယံ ဣဿရော”တိ။ အထ ရာဂေတ္တော အသောကဿ ပါဒေသု နိပတိတွာ ကတဉ္ဇလိ အဝေါစ-“ဒေဝေါပထဝိယံ ဣဿရော”တိ။ အထ ရာဇာ အသောကော ကထဉ္ဇိ ဥဌာယ စတုဒ္ဓိသံ အဝလောကေတွာ သံဃဿ အဉ္ဇလိ ကတွာ အပေါစ-“သေ [သောဟံ] ဒါနိ မဟာကောသံ ဌပေတွာ ဣမံ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ မဟာပထဝိ' ဘဂဝတော သာဝကသံဃေ နိယျာတယာမိ”တိ။ အာဟ စ-....

ဣမံ သမုဒ္ဒုတ္တမနီလကဉ္ဍကံ၊ အနေကရတာကရဘူသိတာနနံ။

ဒေဝါမဟံ ဘူတခရံ သမန္တရံ [လောကသမ္ပတမန္တရပဗ္ဗတသဟိတံ]၊

သတ္တာဝါသတိ ယထာ၊ သတ္တာဝါသာ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သန္တိဝသိတဗ္ဗတာယ၊ အတူတကွနေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တနိကာယော၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ လောကသန္တိဝါသော၊ မည်၏။ အနုဂတောတိ၊ ကား။ ပစ္စတ္ထိကေန ဝိယ၊ ရန်သူကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ရန်သူသည် အစဉ်လိုက်အပ်သကဲ့သို့။ အနုဗန္ဓော၊ အစဉ်လိုက်အပ်၏။ အနုသဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ဥပဝိသေန ဝိယ၊ လူးလိမ်းအပ်သော အဆိပ်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ လူးလိမ်းသောအဆိပ်သည် စိမ့်ဝင်အပ်သကဲ့သို့။ အနုပဝိဋ္ဌော၊ စူးဝင်အပ်၏။ အဘိဘူတောတိ၊ ကား။ မတ္တဟတ္ထိဟိ ဝိယ၊ အမှီယစ်သောဆင်တို့(သည် လွမ်းမိုးနင်းချေအပ်သ)ကဲ့သို့ ။ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌော၊ လွမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်၏။ အတ္တာဟတောတိ၊ ကား။ ဘူတေဟိ ဝိယ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးတို့ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးတို့သည် ပုတ်ခတ် သတ်အပ် သကဲ့သို့ ။ ပဟဋ္ဌော၊ ပုတ်ခတ်သတ်အပ်၏။

သေလာတိ၊ ကား။ သိလာမယာ၊ ကျောက်ဖြင့်ပြီးကုန်သော။ ပံသုအာဒိ-မယာ၊ မြေမှုန့်စသည်ဖြင့် ပြီးကုန်သော တောင်တို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဝိပုလာတိ၊ ကား။ မဟန္တာ၊ ကြီးမားကုန်သော။ အနေကယောဇနာယာမ-

သံဃဿ တသ္မိံ ဥပဘုဉ္ဇတံ ဖလန္တိ။

အပိစ....

ဒါနေနာဟမနေန နိန္ဒာဝနံ န ဗြဟ္မလောကေ ဖလံ၊

ကင်္ခါမိ ဒုတ [သံဃ] ဝါဒိဝေဂစပလံ ပါဂေဝ ဇာတိဓိရိ။ ။

ဒါနဿ'ဿ ဖလံ တု ဘတ္တိမဟတော [မဟာဘတ္တိကဿ] ယံ မေ'တ္ထိ တေန ပါပုဏေယျံ၊

ဇိတ္တိဿရိယမဟာရိယမရိယမဟိတံ နာယာတိ ယံ ဝိကြိယံ ဣတိ။

ယာဝ ပတ္တံ အဘိလိခိတံ ကတွာ ဒန္တမုဒ္ဒါယ မုဒ္ဒိတံ။ ဝာတော ဇာတော မဟာပထဝီ သံဃေ ဒတွာ ကာလ၊တော [ကာလမကာသိ]။ တဒါ အမစ္စာ နိလပိတာဟိ သိပိကာဟိ နိဟရိတွာ သရိရပူဇံ ကတွာ (အဘိနဝံ) ဇာတနံ ပတိဋ္ဌာပယံဿာမာတိ အရဒ္ဒါ။ အထ ဇာတုတ္တေန ကထိတံ “ရညာ အသောကေန မဟာပထဝီ သံဃေ နိယျာတိတာ”တိ။ တတော အမစ္စာ ပုစ္ဆိံသု “ကိမတ္ထ”န္တိ။ ဇာတုတ္တော အဝေါစ “သေ ရညော အသောကဿ မနောရထော ဗဘူဝ ကောဋိသတိ ဘဂဝံသာသနေ ဗဿာမိ”တိ၊တေန ဆန္ဒရုတိ ကောဋိယော ဒိန္နာ ယာပ ဇာတညေန ? [ယုဇာဇာတေန] ပတိသိဒ္ဓါ၊ တဒပိပ္ပေါယေန ရညာ မဟာပထဝီ သံဃေ ဒိန္နာ” တိ။ ယာဝ အမစ္စေဟိ ဂတဿော ကောဋိယော ဘဂဝံသာသနေ ဒတွာ ပထဝီ နိက္ခိကိတွာ သမ္ပဒိ (ကုမာဇော) ရဇေ ပတိဋ္ဌာပိဘော။

၁-ဗျာဓိသည် ၉၆-ပါးစသည်ဖြင့် များသောကြောင့် ဤဥပမာနှင့် ဗဟုဝန်ဖြင့်ဆိုသည် ဟု မှတ်အပ်၏။

၂-အာယုက္ခယစသည်ဖြင့် များသော မရဏတို့ကိုး၍ ဤဥပမာနှင့်လည်း ဗဟုဝန်ဖြင့် ဆိုသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

ဝိတ္တာရာ၊ ယူဇနာများစွာ အလျားအနံ့ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ရှည်လျားကျယ်ပြန့်
 ကုန်သော။ နဘံ အာဟစွာတိ၊ ကား။ ဝိပုလတ္တာ ဝေ၊ ပြန့်ပြောကြီးမားသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်ကို၊ ဝါ၊ မိုးတိမ်ကို။ အဘိဝိ-
 ဟစွ၊ ထိဆိုက်၍။ သဗ္ဗဒိသာသု၊ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဖရိတွာ၊
 ပြန့်နှံ့ကုန်၍။ အနုပရိယေယျန္တိ၊ ကား။ အနုဝိစရေယံ၊ လှည့်လည်ကုန်ရာ၏။
 နိပေါဏန္တာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ အာသာတိတံ၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်
 အပ်သောအရာကို။ (အာသာဒိတံ-ဟရိသော သီမူ သာ၍ကောင်း၏၊ အနက်
 ကား အတူတူပင်) စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ၊ မှန်မှန်ညက်ညက်။ ကရေန္တာ၊ ပြုကုန်လျက်။
 အဓိဝတ္တန္တိတိ၊ ကား။ အဓိဘဝန္တိ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်ကုန်၏။ ကုလေန ဝါ၊ အမျိုး
 အားဖြင့်၎င်း။ ရူပေန ဝါ၊ အဆင်းအားဖြင့်၎င်း။ သီလေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။
 သုတေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ သဒ္ဓါဒီဟိ ဝါ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်၎င်း။
 သေဋ္ဌောတိ၊ မြတ်သည်ဟူ၍။ သမ္ဘာဝနာယ၊ ချီးမွမ်းသဖြင့်။ ခတ္တိယာဒိသု၊
 မင်းမျိုးအစရှိသည်တို့၌။ ကဉ္စိ၊ တစုံတယောက်ကိုမျှ။ န ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ မကြဉ်
 ရှောင်။ တေဟိ ဝေ၊ ထိုအမျိုးစသည်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ နိဟိနောတိ၊ ယုတ်ညံ့
 သည်ဟူ၍။ အဝမညမာနာယ၊ မထိမဲ့မြင်ပြုသဖြင့်။ သုဒ္ဓါဒိသု၊ သူဆင်းရဲမျိုး
 စသည်တို့၌၊ ကဉ္စိ၊ ကိုမျှ။ န ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ မကြဉ်ရှောင်။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်။
 သဗ္ဗမေဝ၊ သတ္တဝါအလုံးစုံကိုသာလျှင်။ အဘိမဒ္ဒတိ နိမ္မထတိ၊ နှိမ်နင်းချေမှုန်း၏။
 ဒဏ္ဍာဒိဥပါယာ စ၊ ဒဏ္ဍာအစရှိသော ဥပါယ်တို့သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအိုမင်း၊
 သေမင်းနှိပ်စက်ရာ၌။ အဝိသယာ ဝေ၊ ကာကွယ်တိုက်ဖျက်ရန် အရာမဟုတ်ကုန်
 သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အရာမရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတု၊
 ငှါ။ န တတ္ထ ဟတ္ထိနံ ဘူမိတိအာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ [၂၉၁]
 မန္တယုဒ္ဓေနာတိ၊ ကား။ အာထဗ္ဗဏဝေဒဝိဟိတေန၊ အာထဗ္ဗဏဝေဒဖြင့် စီရင်
 အပ်သော။ မန္တသင်္ဂါမပ္ပယောဂေန၊ မန္တာန်ဖြင့် စစ်ထိုးခြင်းဟူသော လုံ့လ
 ပယောဂဖြင့်။ ဓနေနာတိ၊ ကား။ ဓနဒါနေန၊ ဥစ္စာတံစိုး လက်ဆောင်ထိုးခြင်း
 ဖြင့်။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝုတ္တဝိကပ္ပနတ္ထော၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကို အထူး
 ကြံခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဝါ-သဒ္ဓါဖြင့်။ သာမဉ္စ၊ သာမဉ္စပါယ်ကို၎င်း။
 ဘေဒဉ္စ၊ ဘေဒဉ္စပါယ်ကို၎င်း။ သင်္ဂဏာတိ၊ သိမ်းယူ၏။

၁၇၁။ ပရေဟိ သဒ္ဓိံ အတ္တနော ဥပသံဟရဏတောတိ၊ ကား။ မတေဟိ၊
 သေလေကုန်သော။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ (ဥပနယနတော-၌
 စပ်) တေပိ၊ ထိုသို့သောသူတို့သည်သော်လည်း။ မတာ နာမ၊ သေကြရတုံ
 သေး၏။ မာဒိသာ ပန၊ ငါကဲ့သို့သောသူတို့သည်ကား။ ကိမင်္ဂံ၊ အဘယ်ကြောင့်။
 (န မရိဿာမ၊ မသေပဲရှိကုန်အံ့နည်း။) ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ မရဏဿ၊
 သေခြင်းကို။ ဥပနယနတော။ ကပ်၍ဆောင်သောအားဖြင့်။ ယသမဟတ္တ

တောတိ၊ ကား။ ပရိဝါရမဟတ္တတော စ၊ အခြံအရံများသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်
 ၎င်း။ ဝိဘဝမဟတ္တတော စ၊ စည်းစိမ်များသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ ပုည-
 မဟတ္တတောတိ၊ ကား။ မဟာပုညဘာဝတော၊ ဘုန်းကံကြီးမားသည်၏
 အဖြစ်အားဖြင့်။ ထာမမဟတ္တတောတိ၊ ကား။ ဝီရိယဗလမဟတ္တတော၊ ဝီရိယ
 ခွန်အားကြီးမားသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ယုခိဋ္ဌိလော၊ ယုခိဋ္ဌိလမင်းသည်။
 ဓမ္မပုတ္တော၊ ဓမ္မနတ်၏သားတည်း။ စာနုရော၊ စာနုရဟူသည်။ ယော၊ အကြင်
 သူကို။ ဗလဒေဝေန၊ ဗလဒေဝမင်းသည်။ နိဗ္ဗုဒ္ဓံ ကတော၊ လက်ပမ်းလုံးခြင်းကို
 ပြု၍။ မာရိတော၊ သတ်အပ်၏။ (သော၊ ထိုသူပင်တည်း။) (ဇာ ၄ ၄-၈၀-
 သဋ္ဌပဏ္ဍိတဇာတ်၌ ကြည့်)

သဟ ဣဒ္ဓိဟိတိ၊ ကား။ ဝေဇယန္တကမ္ပနနန္ဒောပနန္ဒဒမနာဒိသု၊ ဝေဇယန္တ
 ပြာသာဒ်ကို လှုပ်စေခြင်း၊ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကို ဆုံးမခြင်း စသည်တို့၌။ ဒိဋ္ဌာနု-
 ဘာဝါဟိ၊ တွေ့မြင်အပ်သော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ဣဒ္ဓိဟိ၊
 တန်ခိုးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ မစ္စုမုခံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်ရလေပြီ။

ကလံ နာဂ္ဂန္တိ သောဠသိန္တိ၊ ကား။ သောဠသန္တံ၊ တဆယ်ခြောက်ခုတို့၏။
 ပူရဏဘာဂံ၊ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သောအဖို့ကို။ န အဂ္ဂန္တိ၊ မထိုက်ကုန်။ ဣဒံ၊ ကို။
 ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယသ္မတော ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊ အရှင်
 သာရိပုတြာမထေရ်၏။ ပညံ၊ ကို။ သောဠသဘာဂေ၊ ၁၆-ပုံတို့ကို။ ကတော၊
 ၍။ တတော၊ ထို ၁၆-ပုံမှ။ ဧကံ ဘာဂံ၊ ကို။ သောဠသဓာ၊ ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊
 ယူ၍။ (သီမုဉ္ဇံ ဂဏေတွာ-ဟု ရှိ၏၊ ရေတွက်၍-ဟု အနက်ပေး၊ သင့်သကဲ့သို့
 ရှိ၏၊ ကတွာ-ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရ) လဒ္ဓံ၊ သော။ ဧကဘာဂသင်္ခါတံ၊ တပုံဟု
 ဆိုအပ်သော။ ကလံ၊ တစိတ်ကို။ (န အဂ္ဂန္တိ-၌စပ်) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။
 ဌပေတွာ၊ ၍။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပညာ၊ တို့သည်။
 န အဂ္ဂန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုလို၏။

သဗ္ဗဿာပိ၊ သော။ သံကိလေသပက္ခဿ၊ သံကိလေသအဖို့ကို။ သမုဉ္ဇါတော၊
 အကြွင်းမဲ့ပယ်သတ်ခြင်းသည်။ ဉာယေန၊ အသင့်လမ်းမှန်အားဖြင့်။ အာရဒ္ဓ-
 ဝီရိယဿ၊ ရှိသောသူအား။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဉာဏဝီရိယ-
 ဗလေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာဝါယာမေသု၊

၁- ၎င်းသည် ပဏ္ဍု၏သား ၃-ယောက်တွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ ပဏ္ဍု၏သားဟု
 ဆိုရသော်လည်း အမှန်မှာ ပဏ္ဍုမင်း၏ မိဖုရား ပိတာ(ဝါ)ကုန္တီ၏သားဖြစ်သည်။ ကုန္တီသည်
 ဓမ္မနတ်နှင့်စပ်၍ ရသောသားဟူ၏။ ထိုကြောင့် ၎င်းကို ဓမ္မပုတ္တ-ဟု ဆိုသည်။ သက္ကတ
 အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်ကြီး၌ ပြဆိုထားသော စကားများဖြစ်သည်။

တို့သည်။ သိဒ္ဓေသု၊ ပြီးကုန်လတ်သော်။ အဋ္ဌဂီကော၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊
သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ကောကီ-
ဘာဝေန၊ တပါးတည်းအဖြစ်ဖြင့်။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ၊ တချောင်းတည်းပေါက်
သော ကြံ့ချိုနှင့်တူတော်မူကုန်၏။ ပရတောသောသေန၊ သူတပါးထံမှဟောပြော
အပ်သောတရားသံနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သယမေဝ၊ မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်။
ဘူတာ၊ ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ ပဋိဝိဒ္ဓါကပ္ပေါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သောအရဟတ္တဖိုလ်
ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သယမ္ပ၊ နော၊ သယမ္ပ၊ မည်ကုန်၏။

ဟတ္ထဂတသုဝဏ္ဏဝလယာနံ၊ လက်၌ တည်သော ရွှေလက်ကောက်တို့၏။
အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သံသန္ဓနံ၊ ထိခိုက်ခြင်း၎င်း။ ဝံသကဋ္ဌိရဿ၊ ဝါးမျှစ်၏။
ကတ္တစိ၊ တစုံတရာ၌။ အသတ္တတာ၊ မငြိကပ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒိကံ၊
သော။ တံ တံ နိမိတ္တံ ကာရဏံ၊ ထိုထိုအကြောင်းနိမိတ်ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။
ဝိမံသန္တာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော၊ (ဒုက္ခနှင့်သမုဒယဟူသော) မပြတ်
ဖြစ်ခြင်း၊ (နိရောဓနှင့်မဂ္ဂဟူသော) ဆုတ်နုတ်ခြင်းတို့ကို။ ဥပပရိက္ခန္ဓာ၊ စူးစမ်း
ဆင်ခြင်ကုန်လျက်။ မဟန္တာနံ၊ မြတ်ကုန်သော။ သီလက္ခန္ဓာဒီနံ၊ သီလ ကျေးဇူး
အစရှိသည်တို့ကို။ သေနဋ္ဌေန၊ ရှာမှီးတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ မဟေ-
သယော၊ မဟေသိမည်ကုန်၏။ ကေစရိယနိဝါသေနာတိ၊ ကား။ ကေစရိယ-
နိဝါသမတ္တေန၊ တပါးတည်းကျင့်ခြင်း တပါးတည်းနေခြင်းမျှဖြင့်။ သီလာဒိနာ၊
သီလစသည်ဖြင့်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ယေသံ၊ အကြင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့အား၊ ဝါ၊
တို့၏။ ခဂ္ဂမိဂသိင်္ဂသမာ၊ ကြံ့ချိုနှင့်တူသော။ ဥပမာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဝါ၊
တနည်း။ ယေသံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ ခဂ္ဂမိဂသိင်္ဂံ၊ ကြံ့ချိုဟူသော။ သမူပမာ၊
တူမျှသောဥပမာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) (ဣတိ၊ ကြောင့်။) တေ၊ ထိုပစ္စေက
ဗုဒ္ဓါတို့သည်။ ခဂ္ဂသိင်္ဂသမူပမာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတဿ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား၊
ဝါ၊ ၏။ တမ္ပနခတုင်္ဂနခတာဒိအသီတိအနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတေဟိ၊ နိမြန်းသော
လက်သည်း ခြေသည်း ရှိသည်၏အဖြစ်၊ မြင့်မောက်သော လက်သည်း ခြေသည်း
ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော ရှစ်ဆယ်သောလက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်းဆာ
ဆင်အပ်ကုန်သော။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာဒိဟိ၊ ကောင်းစွာအညီအမျှတည်သော

၁- လက္ခဏာငယ် ၈၀-ကို ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ ၁၇၇-၌၎င်း သိရိလလိတဝိတ္ထာရ
ဘာသာပြန် ၁၆၇-၌၎င်း အပြည့်အစုံပြဆိုထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုတွင် ဇိနာလင်္ကာရ
ဋီကာ၌-အသီတာနုဗျဉ္ဇနာနိ နာမ (၁)စိတင်္ဂလိတာ (၂)အနုပဗ္ဗင်္ဂလိတာ (၃)ဝဋ္ဋင်္ဂလိတာ
(၄)တမ္ပနခတာ (၅)တုင်္ဂနခတာ (၆)သိနိဒ္ဓနခတာ (၇)နိဂုဠဂေါပ္ပကတာ (၈)သမပါဒ-
တာ။ပ။ (၉)ကောဋ္ဌိသဟဿဟတ္ထိဗလဓာရဏတာ (၁၀)တုင်္ဂနာသတာ (၁၁)သုရတ္တ-
ဒ္ဓိဗမံသတာ ။ပ။ (၁၂)ကေတုမာလာရတနဝိမိတ္တတာတိ ဣမာနိ အသီတိအနုဗျဉ္ဇနာနိ

ခြေဖဝါးရှိသည်၏အဖြစ်အစရှိကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သာယ မဟာပရိသလက္ခဏေဟိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်တို့ဖြင့်။ ဝိစိတြော၊ ဆန်းကြယ်သော။ အစ္ဆရိယဗျူတော၊ အံ့ဘွယ်မခန်း ထူးဆန်းသော။ ရူပကာယော၊ ရူပကာယသည်။ ဝါ၊ ရုပ်ကိုယ်တော်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသိတိ။ပ။ရူပကာယော၊ မည်၏။ ဝါသနာယ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ [၂၉၂] ကိလေသာနံ၊ တထောင့်ငါးရာကိလေသာတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဟိနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧတဿ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား။ ဝါ၊ ဧ။ သဗ္ဗာကာရပရိသုဒ္ဓသိလက္ခန္ဓာဒိဂုဏရတနေဟိ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော သီလကျေးဇူးအစရှိသော ဂုဏ်ရတနာတို့ဖြင့်။ သမိဒ္ဓေါ၊ ပြည့်စုံသော။ ဓမ္မကာယော၊ ဓမ္မကာယသည်။ ဝါ၊ တရားကိုယ်တော်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရ။ပ။ဓမ္မကာယော၊ မည်၏။ ဌာနသောတိ၊ ကား။ တခဏေယေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။

ဧဝံမဟာနုဘာဝဿာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ယထာဝုတ္တရူပကာယသမ္ပတ္တိယာ စ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ရူပကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ဓမ္မကာယ၏ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဝိညာယမာနဝိပုလ၊ ပရိမေယျဗုဒ္ဓါနုဘာဝဿ၊ သိအပ်သော ပြန့်ပြော၍ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ဘုရား၏ အာနုဘော်ရှိတော်မူသော။ ဝသံ၊ အလိုအာဏာတော်သို့။ အနုပဂမနဝသေန၊ မကပ်ရောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဖဲခွါသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာဂတံ၊ မလာခဲ့မလိုက်ခဲ့ချေ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဧတဿ၊ မိမိကိုယ်ဟုဆိုအပ်သော ဤသူအား။ မရဏံ၊ သေခြင်းဟူသော။ သာမညံ၊ တူညီသည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။)ဣတိ၊ ကြောင့်။ မရဏ-

နာမ-ဟု အစဉ်အတိုင်း ပြဆိုထား၏။ လလိတဝိတ္ထာရဘာသာပြန်၌လည်း (၁)မြင့်မောက်သော လက်သည်း ခြေသည်းရှိခြင်း (၂)နီသောလက်သည်း ခြေသည်းရှိခြင်း (၃)ပျောင်းပျော့သော လက်သည်း ခြေသည်း ရှိခြင်း (၄)လုံးသောလက်ချောင်း ခြေချောင်း ရှိခြင်း။ပ။ (၄၉)လုံးသောအစွယ်ရှိခြင်း (၅၀)ထက်သောအစွယ်ရှိခြင်း (၅၁)အစဉ်အတိုင်း တင့်တယ်သော အစွယ်ရှိခြင်း (၅၂)မြင့်သောနှာတံရှိခြင်း (၅၃)စင်ကြယ်သောမျက်စိရှိခြင်း။ပ။ (၈၀)ကြက်သရေရှိသော ကောင်းစွာတည်သော ဇလပ်ပန်းကဲ့သို့ လက်ျာရစ်လည်၍ တည်သော ဆံပင်ရှိခြင်းဟု ပြဆိုထား၏။ အပြည့်အစုံအလိုရှိလျှင် ထိုကျမ်းရင်းများမှ ယူပါကုန်။ ဤ၌ ဤမျှလောက် ထုတ်ပြခြင်းမှာ တုဂ်နခနှင့် တုဂ်နာသ ၂မျိုးလုံး ရှိကြောင်းဤအရာ၌ အစဉ်အားလျော်စွာ တုဂ်နခ သာလျှင် သင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် ထုတ်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ သာရတ္ထဋ္ဌိ ၁-၁၂၅-၌လည်း ဤအတိုင်းပင်ရှိ၏။ ဗုဒ္ဓဝံသ အဋ္ဌကထာတွင် မြန်မာမှု၌ တမ္မနခ တုဂ်နာသ ဝဇ္ဇဂုံလိတာဒိဟိ-ဟု ရှိ၍ သိဟိဋ္ဌိမှု၌ တမ္မနခ-တုဂ်နခဝဇ္ဇဂုံလိတာဒိဟိ-ဟု ရှိလေသည်။ ထိုတွင် သိဟိဋ္ဌိမှုကိုသာ ယုတ္တတရဟု မှတ်အပ်၏။

သာမညော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုသေခြင်းဟူသော တူညီသည်၏အဖြစ်ရှိသည်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ မရဏသာမညတာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ဖြင့်။

၁၇၂။ ကိမိကုလာနန္တိ၊ ကား။ ကိမိသမ္မဟာနံ၊ ပိုးအပေါင်းတို့၏၊ ဝါ၊ ကား။ ကိမိဇာတိနံ၊ ပိုးမျိုးတို့၏။ ဇီယန္တိတိ၊ ကား။ ဇရံ၊ အိုခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။

နိက္ခန္ဓေတိ၊ ကား။ ဝီတိဝတ္ထေ၊ လွန်လတ်သော်။ ပဋိဟိတာယာတိ၊ ကား။ ပစ္စာနုဂတာယ၊ တဖန်ရောက်လာလတ်သော်။ သော မမဿ အန္တရာယောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာ၊ သော။ သာ၊ ထိုသေခြင်းသည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကာလကိရိယာဝ၊ သေခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား၊ အတိဒုလ္လဘံ၊ အလွန်ရခဲသော။ ခဏံ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမ ခဏကို။ လဘိတွာ၊ ရှိ။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ မမ၊ ငါ၏။ သတ္တုသာသန- မနသိကာရဿ၊ ဘုရား၏အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းခြင်း၏။ အန္တရာယော၊ သည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ၏။ ဗျာပဇ္ဇေယျာတိ၊ ကား။ ဝိပတ္တိံ၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီး ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ သတ္တကေန ဝိယ၊ ဓားငယ်ဖြင့်(ဖြတ်သ)ကဲ့သို့။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို။ ကန္တနကာ၊ ဖြတ်တတ်ကုန်သော။ မရဏ- ကာလေ၊ ၌။ သန္ဓိဗန္ဓနစ္ဆေဒနကဝါတာ၊ အစပ်အဖွဲ့တို့ကို ဖြတ်တတ်သော လေတို့သည်။ သတ္တကဝါတာ၊ မည်ကုန်၏။

၁၇၃။ အဗလန္တိ၊ ကား။ ဗလဟိနံ၊ ခွန်အားမှဆုတ်ယုတ်၏၊ ဝါ၊ ကင်းသောခွန်အားရှိ၏။ ဒုဗ္ဗလန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ထိုအဗလံ ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစပရိယာယ် စကားလှယ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ဒု-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒုဿီလော ဒုပ္ပညောတိအာဒိသု ဝိယ၊ ပါဌ်တို့၌ ကဲ့သို့။ အဘာဝတ္ထော၊ မရှိခြင်းအနက်ရှိ၏။ တဒေတံ အာယု၊ ထိုအသက်သည်။ (တဒေတံ-အစွဲကိုပြသည်) အဿာသပဿာသာနံ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့၏။ သမဝုတ္တိတာ။ ညီမျှသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အပရာပရံ၊ အဆင့် ဆင့်။ ပဝေသနိက္ခမောဝ၊ ဝင်ခြင်းထွက်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဗဟိနိက္ခန္တိ ။ပ။ အနိက္ခမန္ဓေတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဧကေသေဝ၊ တခုတည်းသော လေ၏ သာလျှင်။ ပဝေသနိက္ခမော ဝိယ၊ ဝင်ခြင်းထွက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ နာသိကဝါတဘာဝသာမညေန၊ နှာခေါင်း လေချင်းတူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အစွာသနအတိဋ္ဌာနာဒိနာ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ ထိုင်ခြင်း အလွန်ကြာမြင့်စွာ ရပ်ခြင်း စသည်ဖြင့်။ (သီမူနှင့် အညီပင်) အဓိမတ္တတာယ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဒ- ဘာဝေါ၊ ထိုအလွန်ထိုင်ခြင်းစသည်၏ မရှိခြင်းသည်။ ဣရိယာပထာနံ၊ တို့၏။ သမဝုတ္တိတာ၊ မည်၏။ အတိသီတေန၊ အလွန်အေးသော ဥတုသည်။ အဘိဘူ-

တဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဝိပဇ္ဇနံ၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်းကို။ မဟိံ သရဋ္ဌာဒိသ၊ မဟိံ သတိုင်းအစရှိသည်တို့၌။ ဟိမပါတကာလေန၊ ဆီးနှင်းကျသော ကာလဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဟိံ သတိုင်းအစရှိသည်တို့၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သိတေန၊ အအေးဓာတ်ဖြင့်။ ဘိန္နသဒ္ဓါရာ၊ ပျက်စီးသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇီဝိတက္ခယံ၊ အသက်၏ ကုန်ခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ အတိဉ္ဇဏေန၊ အလွန်ပူသောဉာဏ်ဖြင့်။ အဘိဘူတဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ (ကာယဿ၊ ၏။) ဝိပဇ္ဇနံ၊ ကို။ (ဒီပေတဗ္ဗံ-၌စပ်) မရုကန္တာရေ၊ သဲကန္တာရ၌။ ဥဏှာဘိတတ္တာယ၊ အပူသည်လွန်စွာ နှိပ်စက်အပ်သော။ (ဣတ္ထိယာ-၌စပ်) ပစ္ဆိံ စ၊ ခြင်းတောင်းကို၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုခြင်းတောင်း၌။ ဌပိတံ၊ တင်ထားအပ်သော။ ဥပရိသာဋ္ဌကံ စ၊ အပေါ်ရုံအဝတ် (ဆာရီ) ကို၎င်း။ ပုတ္တဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အက္ကမိတွာ၊ ဖိထိုင်၍။ မတာယ၊ သေလေသော။ ဣတ္ထိယာ၊ ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ သမဝုတ္တိတာ၊ သည်။ [၂၉၃] ပကောပါဘာဝေါ၊ ပျက်စီးခြင်း၏ မရှိခြင်းတည်း။ ပထဝိဓာတု-အာဒိနံ၊ တို့၏။ ပကောပေန၊ ကြောင့်။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ ဝိကာရာပတ္တိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန-ကထာယံ၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆိုရာစကားရပ်၌။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ်။ ယုတ္တကာလေတိ၊ ကား။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ စားခြင်းငှါ။ ယုတ္တကာလေ၊ သင့်သောကာလ၌။ ခုဒ္ဒါဘိဘူတကာလေ၊ ဆာလောင်ခြင်းသည် နှိပ်စက်ရာကာလ၌။

၁၇၄။ အဝဝတ္ထာနုတောတိ၊ ကား။ ကာလာဒိဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော၊ အပိုင်းအခြား၏ မရှိခြင်းအားဖြင့်။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြားကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ အသက်ရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနဉ္စ၊ အသီးအသီး တည်ခြင်းကို၎င်း။ နိစ္ဆယော စ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၎င်း။ န(အဓိပ္ပေ-တော)၊ အပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္ဆေဒါဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ န နာယရေတိ၊ ကား။ န ဉာယန္တိ၊ မသိအပ်ကုန်။

ဣတော ပရန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ၌။ ပရန္တိ၊ ကား။ ပရံ အညံ၊ တပါးသော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုပါဌဖြင့်။ ဩရကာလဿာပိ၊ အတွင်းကာလကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပရမာယုတော၊ အလွန်ဆုံးသော အသက်တမ်းမှ။ ဩရကာလံ ဝေ၊ အတွင်းကာလကိုသာလျှင်။ ပရန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တတော ပရံ၊ ထိုအသက်တမ်းထက် အလွန်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝနဿ၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊

မတတ်နိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ အဗျုဒပေသိတိအာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ အဗျုဒကာလေ ပေသိကာလေတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာလသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ကာလောတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပုဗ္ဗဏှာဒိဝေလာ၊ နံနက်ခင်းအစ ရှိသော အချိန်ကို။ အဓိပ္ပတော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဏှောပိ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓေဝ၊ ဤအရပ်၌သာလျှင်။ ဒေဟေန၊ ကိုယ်သည်။ ပတိတဗ္ဗံ၊ ကျရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ အနေကပ္ပကာရတောတိ၊ ကား။ နဂရေ၊ ၌။ ဇာတာနံ၊ မွေးဖွားကုန်သော သူတို့၏။ ဂါမေ၊ ၌။ ဂါမေ ဇာတာနံ၊ သူတို့၏။ နဂရေ၊ ၌။ ဝနေ၊ ၌။ ဇာတာနံ၊ တို့၏။ ဇနပဒေ၊ ဇနပုဒ်၌။ ဇနပဒေ၊ ၌။ ဇာတာနံ၊ တို့၏။ ဝနေ၊ ၌။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အနေကပ္ပကာရတော၊ များသော အပြားအားဖြင့်။ ဣတော စုတေနာတိ၊ ကား။ ဣတော ဂတိတော၊ ဤဂတိမှ။ စုတေန၊ စုတေသောသူသည်။ ဣဓ ဣမိဿံ ဂတိယံ။ ၌။ (ဣဓ-အစွဲကိုပြသည်) ယန္တယုတ္တဂေါဏော ဝိယာတိ၊ ကား။ ယန္တေ၊ ယန္တားစက်၌။ ယုတ္တဂေါဏော၊ ကအပ်သော နွားသည်။ ယန္တံ၊ ယန္တားစက်ကို။ နာတိဝတ္တတိ ယထာ၊ မလွန်နိုင်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ လောကော၊ လောကသည်။ ဝါ၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ဂတိပဉ္စကံ၊ ဂတိ ငါးပါး အပေါင်းကို။ (နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်နိုင်။) ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထကေန၊ ဤမျှဖြင့်။ ဥပမာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။)

၁၇၅။ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျောတိ၊ ကား။ ဝဿသတတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ဒသ ဝါ ဝဿာနိ၊ ဆယ်နှစ်တို့ ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဝီသတိ ဝါ ဝဿာနိ၊ အနှစ်နှစ်ဆယ် တို့ ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ ဒုတိယံ ဝဿသတံ၊ အနှစ် နှစ်ရာသို့။ အပါပုဏန္တော၊ မရောက်မူ၍။ အပ္ပကံ ဝါ၊ အနည်းငယ်သော နှစ်ပတ်လုံးမူလည်း။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဂမနီ-ယောတိ၊ ကား။ ဥပပဇ္ဇနဝသေန၊ ကပ်ရောက်၍ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗော၊ သွားရလတုံ။ သမ္ပရာယောတိ၊ ကား။ ပရလောကော၊ တမလွန် လောကကို။

ဟိဋ္ဌေယျာတိ၊ ကား။ ပရိဘဝေယျ၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချရာ၏။ န သမ္ဘာဝေယျ၊ မချီးမွမ်းရာ။ နန္တိ၊ ကား။ အာယံ၊ ကို။ သုပေါရိသောတိ၊ ကား။ သာဓုပုရိသော၊ သူတော်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော။ ပညဝါ၊ သည်။

၁-ဤ၌ ပရမာယု-အသက်တမ်း အရကို အနည်းငယ်ပိုလွန်၍ အသက်ရှည်နိုင်သော ကာလကိုပါ ယူအပ်၏။ ဥပမာ အသက်တရာတမ်းဟူရာ၌ တရာထက် အနည်းငယ်လွန်၍ နှစ်ရာမရောက်မီ အသက်ရှည်ရာကာလကိလည်း တရာတမ်းဟု ယူအပ်သကဲ့သို့ပင်တည်း။

စရေယျာတိ၊ ကား။ သုစရိတံ၊ ကောင်းသောအကျင့်ကို။ စရေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။
တေန၊ ကြောင့်။ အာဒိတ္တသိသောဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သတ္တဟိ ဥပမာဟိတိ၊ ကား။ ဗြာဟ္မဏ၊ သူမြတ်။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာ
အားဖြင့် ပြရလျှင်။ တိဏဂ္ဂေ၊ မြက်ဖျား၌။ ဥဿာဝဗိန္န၊ နှင်းပေါက်သည်။
သုရိယေ၊ သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ၊ သော်၊ ခိပ္ပယေဝ၊ လျှင်။ ပဋိဝိဂစ္ဆတိ၊ ပျောက်
ကင်း၏။ န စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒကော
၌။ ဥဒကပုဗ္ဗုဋ္ဌံ၊ ရေပြက်သည်။ (ခိပ္ပယေဝ—နစိရဋ္ဌိတိကံ ဟောတိ။) ဥဒကော
၌။ ဒဏ္ဍရာဇိ၊ ဒုတ်အရေးသည်။ (ခိပ္ပယေဝ—ဌိတိကာ ဟောတိ။) ပဗ္ဗတေယျာ၊
သော။ ဒုရင်္ဂမာ၊ ဝေးသောအရပ်သို့ ရောက်သော။ သိသသောတာ၊ သော။
ဟာရဟာရိနိ၊ သော။ နဒီ၊ သည်။ (အဿ၊ ရှိရာ၏။ သာ၊ ထို မြစ်ချောင်း
သည်။ ယံ၊ အကြင်သို့သောခဏ လယ် မဟုတ်၌။ အာဝတ္တတိ၊ ပြန်လည်၍
စီးရာ၏။ သော၊ ထိုသို့သော။ ခဏော ဝါ လယော ဝါ မဟုတ္တော ဝါ၊
သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ အထ ခေါ် သာ ဂစ္ဆတေဝ ဝတ္တတေဝ သန္တတေဝ။)
ဗလဝါ၊ အားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဇိဝ္ဗဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍံ၊
တံထွေးပေါက်ကို။ သံယူဟိတော၊ စု၍။ အကသိရေနော၊ မခဲယဉ်းသဖြင့်သာလျှင်။
ဝမေယျ၊ ထွေးရာ၏။ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ သန္တတော၊ ပြင်းစွာပူလောင်
အပ်သော။ အယောကဋ္ဌာဟေ၊ သံအိုးကင်း၌။ ပက္ခိတ္တာ၊ ထည့်အပ်သော။
မံသပေသိ၊ သားတစ်သည်။ ခိပ္ပယေဝ၊ လျှင်။ ပဋိဝိဂစ္ဆတိ၊ ၏။ နစိရဋ္ဌိတိကာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဃာတနံ၊ နွားသတ်ကုန်းသို့။ နိယမာနာ၊ ဆောင်
အပ်သော။ ဝဇ္ဈာ ဂါဝိ၊ သတ်အပ်သောနွားမသည်။ ယံယဒေဝ ပါဒံ၊ အကြင်
အကြင် ခြေကို။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ကြွ၏။ (တေန တေန၊ ထိုထို ကြွတိုင်းသောခြေဖြင့်)။
ဝဓဿ၊ သတ်ခြင်းမှ၊ ဝါ၊ နှင့်။ သန္တိကေဝ၊ နီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
မရဏဿ၊ မှ၊ ဝါ၊ နှင့်။ သန္တိကေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ သူမြတ်။
ဝေ မေဝံ ခေါ၊ ပင်လျှင်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဇိဝိတံ၊ သည်။ ဂေါဝဇ္ဈပမံ၊
သတ်အပ်သော နွားနှင့်တူ၏။ ပရိတ္တံ၊ တိုတောင်း၏။ လဟုသံ၊ လျင်မြန်၏။
ဗဟုဒုက္ခံ၊ များသောဆင်းရဲရှိ၏။ ဗဟုပါယာသံ၊ များသော ပင်ပန်းခြင်းရှိ၏။
မန္တာယံ-မန္တေယျံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ (တနည်း) မန္တာယ၊ ပညာဖြင့်။
ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ကုသလံ၊ ကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စရိတဗ္ဗံ၊
၏။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်ပြီးသောသူ၏။ အမရဏံ၊ မသေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။
ဣတိ ဇေ၊ သို့။ အာဂတာဟိ၊ လာကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမာဟိ
ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အလင်္ကတံ၊ သော။

ရတ္တိန္ဒြိယန္တိ၊ ကား။ ကေ၊ သော။ ရတ္တိန္ဒြိယံ၊ ညဉ့်နှင့်နေ့ပတ်လုံး။ ဘဂဝတော
သာသနန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂပဋိဝေဓာဝဟံ၊ မဂ်ကို ထိုးထွင်းသိခြင်းကို